

& quæcum, quæ ob id Phelodrys vocatur. Vide Rellium lib. 1. cap. 89.
Acyphas, αὐτός, oppidum est in Dorica tetraboli, ut ex Theopompo refert Stephanus.
¶ Acyterium, medicamentum impediens conceptus. L.M. ||
Acytos, ἄκτος, Stephano Insula est non procul à Creta, è regione Cydoniae civitatis, quæ alio nomine Melos appellatur. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.
Acyrologia, ἀκυρολογία, Latinè impropria locutio, qualis est illa Virgil. 4. Æneid.

Hunc ego si potui tantum sperare dolorem.

Ubi sperare, pro timere dixit: quum propriè speremus bona, timeamus adversa. Ab aliis dicitur dictio minus convenienter elata, vel non propriis dictiōibus obscurata sententia: ut, Accede ad ignem hunc, jam calesces plus satis. Ibi enim nullus significatur ignis, sed meretrix. Dicta est autem Acyrologia, quasi ἀκύρωτος, hoc est, improptius sermo.

AD

Ad, οὐτε τοις οὐτε ταῖς, cum Accusativo. GALL. Auprès, vers. ITAL. Appresso, verso. GERM. Zu oder bey. Hisp. Cerca de lugar o de persona. ¶ Präpositio accusativo juncta propinquitatē significat, cāmque frequentissimè conjunctam cum motu ad locum, vel ad personam. Cic. in Varicinium, Venisti ad fretum per Mauritaniam. Tercut. in Andria, Venit ad me Chremes postridie. In hoc itaque differt à præpositione Apud, quod hæc nunquam motum, neque ad locum, neque ad personam importet: Ad, verò frequentissimè motui seruit, saepe etiam quieti, ut infra ostendemus. Gell. e. 1. lib. 12. Ad domum prosequi. Plaut. Milit. sc. 2. a. 1. Insinuat se ad illam. Idem Capt. sc. vlt. a. 5. Ad pudicos mores facta fabula. Idem Aul. sc. 1. a. 1. Me miseram, decies ad hunc modum extrudit uno die. Et ut ad id exemplum somnium quā simile somniavit. Idem Milit. sc. 4. a. 2. Idem sc. 1. a. 1. Cūm ad forum advenero. Gell. cap. 26. lib. 2. Cūm ad Frontonem ægrum viseret. Plaut. Capt. sc. 4. a. 5. Dabo te ad carnificem (i. mittam.) Idem Asin. sc. 3. a. 3. Ad me adi vicissim. Idem Capt. sc. 2. a. 2. Ad fratrem captivos inviso meos. Ibidem sc. 1. a. 4. Genu ad terram dabo. Ovid. Eleg. 4. lib. 5. Trist.

Et dicunt laudes ad tua vina tuas.

Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Num ad eum inviso. Idem Amphit. Hæc me modò ad mortem dedit. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Ad langorem tua duritia dederis octo viros. Ibid. sc. 4. a. 3. Ego te ad pistorem dabo. Loqui ad populum pro reo. Idem Men. sc. 2. a. 4. Ad populum legere. Tradere ad posteros gloriam. Quintil.

Hoc est ad vestros non leve crimen avos (i. avis vel apud avos.) Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Non ausit Mars æquiparare suas virtutes ad tuas, (i. tuis, es galles vertus aux tiennes.) Plaut. Mil. sc. 1. a. 1. ¶ Differt à præpositione In, quod hæc ingressiōnem termini significet: Ad, verò tantummodò accessum ad terminum. Unde recte dixeris, Iudicem, vel Prætorem in tribunali se conferre; Litigatorem autem ad tribunal. Sic ad Urbem olim accedebant Imperatores, qui ob res prosperè gestas triumphū sibi decerni cupiebant: quique antequam hoc impetrassent, urbem cum fascibus & imperio ingredi non poterant. ¶ Scè etiam, ut diximus, sine ullo ponitur motu, ut idem sit quod apud, μέση cum dativo. Cic. pro Cælio, Habet hortos ad Tyberim. Idem pro Flacco, Qui producti, tabulas se publicas ad speluncas perdidisse dicebant. Ita etiam aliquando cum accusativo persone, quo locus citra motum denotatur. Idem in Verr. act. 2. Decem fisci ad Senatorem relieti. Idem Attic. lib. 9. Dionysius ad me fuit bene manè, hoc est, domi Senatoris, domi meæ: accusativus persone pro loci accusativo. ¶ Multiplex præterea huius præpositionis est usus: ut, Quum pro in, cum ablative ponitur. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Ad portum nactus nescio quem, i. in portu, & Quintil. Ad libellum respicere (ut pueri solent.) Ad manum arma debere habere. Idem Cic. in Pison. Deprehensus denique cum ferro ad Senatum est. Cæf. Bell. Gall. 5. Totam hyemem ipse ad exercitum manere decrevit. ¶ Pro Circa. Cic. Attic. Ad quæ tempore expectem, facias in certiore velim. ¶ Pro Circiter. Tercut. Heanton. Talenta ad quindecim coegi. ¶ Pro Versus: ut, Ad Orientem, ad Meridiem. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Sic, Ad sidera, Ad cœlum tendere manus, sive oculos. Virg. 1. Æneid.

— duplices tendens ad sidera pâmas.

¶ Pro Præ. Terent. in Eunuch. Est-ne, ut fertur, formia? p. Sanè. ch. At nihil ad nostram hanc. Pro Iuxta, vel Apud. Plaut. Asin. sc. 3. a. 4. Ad amicam potare. ¶ Pro Post. Cic. Attic. 12. Nescio quid interfisit, utrum illinc nunc veniam, an ad decem annos. ¶ Pro Propter. Propert. Eleg. ult. lib. ult.

Panditur ad nullus ianuam nigra preces.

Livius 1. ab Vrbe, Inde quum aliae boves quedam ad desiderium, ut fit, reliquarum mugissent, id est, propter desiderium: vel præ desiderio. ¶ Interdum etiam idem valit, quod Pro: ut apud Græcos εἰς accipitur. Plaut. Auln. sc. 2. a. 3. Venimus coctum ad nuptias, i. pro nuptiis. Idem Milit. sc. 2. a. 2. Bonum habet hortum ad omnes mores maleficos. Terent. Argentum dabitur ei ad nuptias, id est, Nuptiarum causa, τοις γάμοις, Cicer. 5. Verr. Qui ad statuam pecuniam contulerunt. ¶ Pro Ante, Plaut. in Amph. sc. 2. a. 4. Quis ad fores? i. ante ostium, qui est à l'bnis: ut, Ad limina expectare. Virg. 4. Æneid.

Reginam thalamo cunctantem ad limina primi

Panorum expectant.

Ad pedes se abjicere. Cicero Attic. lib. 2. Clodius abjecta toga, scad generi pedes abjectit. ¶ Pro De. Luc. 19. Ait Iesus ad eum, quia hodie salus domui huic facta est, id est, de eo i. non enim sermo dirigitur ad Zacheum, sed ad circumstantes: & ad Hebr. 1. Et ad Angelos quidem dicit, id est, de Angelis: & cap. 4. Ad quem nobis sermo, i. de quo. ¶ Pro Præter. πέπτε. Terent. in Andr. Ad hæc mala mihi accedit etiam. ¶ Pro Secundum, similitudinem scil. significans: ut, Ad arbitrium, ad nutum alterius. Plaut. Mere. Ad istam faciem virum querere. ¶ Pro Quantum ad. Cic. 3. Verr. Vidi simul cum populo Ro-

Calepini Pars 4

mano fortum, comitiumque adornatum ad speciem magnifico ornatum: ad sensum cogitationemque acerbo & lugubri, id est, Quantum ad speciem, Quantum ad sensum. ¶ Pro Usque ad, vel Ulque in Cic. Ad multam noctem contenderunt. Cæsar ad horam nonam in anchoris expectavit. Livius, Ad lucem acerrimè pugnatum est. Gell. cap. 1. lib. 12. Ad domum prosequi Senatorem. Pro Prope. Cic. in Verr. Ad urbem cum esset Verres audivit, &c. Idem in Ant. Is dicit se usque ad kal. Maias ad urbem exercitum habiturum. Idem in Verrem. Crux quæ posita est ad portum. ¶ Pro Adversus, Gell. cap. 8. lib. 18. qua (diuimulatione sup.) ad Sophistas utebatur. Catullus ad Mallium.

Cœperat ad se Troia cire viros.

¶ Pro Apud, personæ accusativo. Plaut. Asin. sc. 3. a. 4. Ad amicam potare (i. apud.) Idem Mil. sc. 6. a. 2. Vide ad me, iam scies, i. apud me & domi. Et Moſ. sc. 1. a. 1. Conspicatus ad portum herum. Ad aliquem cenare. Gell. cap. 7. lib. 19. Ad autrem invocare. Quintil. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Quid tibi huc recepio ad te est, meum virum (i. apud.) Ad anchoram stare. Cæf. lib. 3. de bell. ciu. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Me despixisse ad te per impluvium fateor, i. apud te, & domi tuæ. Idem Capt. sc. 5. a. 3. In libertate est ad patrem. Liv. lib. 3. ab Vrbe. Quæ mandata habeant à Senatu Rom. ad Quercum iubet dicere (i. apud arborem,) se interim alia acturum. Quo genere loquendi præter Plautum utitur Cæf. lib. 3. belli civilis, Magnam tamen hæc res illicis offensionem & contemptionem ad omnes attrullit: ut Græcè, οὐδὲ μάρτιον. Apud Horat. lib. 2. Serm. Satyr. 6.

— semper eris derisor ad omnes:

id est, aduersus, sive erga. Pro Super. Plaut. Asin. Hoc recipio ad me. Cic. recipio in me, Ile le prens sur moy. Pro At, apud veteres. Salust. in Orat. Cotta Cos. At contraria in his miseriis cuncta me cum fortuna deseruere. Catullus: At Acme, leviter caput reflectens, ad impatientiam delabi. Cornelius Tacitus lib. 15. Ad integrum, οἰκοληπτας, integrè. Macrob. Comment. lib. 1. cap. 3. Et hæc est prima incorporea natura post corpora: sed non purè, nec ad integrum carens corpore. Ad lecticam homines, id est, lecticarii. Catullus in Epigr. de Vari scorso, Με re comparasti ad lecticam homines. Et Cæsares corpora lecticariorum habuerunt, Ob id quibusdam sitorum inscriptionibus ex corpore lecticariorum Cæsaris. ¶ Ad, præponitur interdum adverbio, ut apud Gell. lib. 7. cap. 7. Ad fabri, Adprobè. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Nemo adæquè fortunatior. Et Moſ. sc. 1. a. 1. Quo nemo adæquè parcus, nec magis continens. Idem Aul. sc. 5. a. 3. Ad postremum cedit Miles (i. postremo loco.) Ad ultimum, Velleius. Gellius lib. 2. c. 29. Ad postremum igitur domus filio: Valeant, inquit, amici cum propinquis. Ad urbem Imperator. Asconius Pædianus in 4. Verr. Omnis enim magistratus, qui intramuranus non est, nec urbanus etiam, si administrator ejus Romæ est, ad urbem dicitur. Salustius, Ii utrique ad urbem Imperatores erant. ¶ Aliquando significat rei usum. Cic. sexta Verr. Quo solitus erat uti ad festos dics, & ad hospitium adventum. ¶ Aliquando officium. Unde ad manus servus dicitur, qui & A manu, sive Amanensis, de quo antea. Sic, Ad cyathos stare, dicuntur pincernæ vini administratores, & apud Græcos, οὐδὲ κόπις. ¶ Ad limina custos, qui est ædittus. Iungitur & cum gerundiis in dum: ut, Fuit ad lavandum. Terent. in Andr. Nec satis ad objurgandum cause. ¶ Ad tempus, duobus modis sumitur: uno ad conditionem temporis, necessitatem & opportunitatem. Cic. Dolabella, Neque solum ad tempus maximam utilitatem attrulisti, sed etiam ad exemplum facti. Plancus Ciceroni, Si autem in itinere meo se opposuerit, ad tempus consilium capiam. Altero ad spatium temporis: ut, Silebo ad annum, latebo ad tempus, id est, usque ad tempus quoddam. Ovid. 4. Faſt.

— Faciamus ad annum.

Pastorum domine grandia liba Pali.

Quintil. Si ad horam constiterit Orator. Cæf. lib. 1. de bell. ciu. Missus ad vesperum Senatu. Ad unguem, id est, exquisita diligentia, atque exactissima cura. Ad hunc modum, ad illum modum, vide Modus, & hic supra. Senec. cap. 6. de Consol. ad Elb. Ad cœli naturam intemperantius. Quintil. Ad legem & regulam compositus. Item, Ad hoc, vide Hoc. Senec. epist. 72. Ad literam locum dicere, ad perfectum, ad plenum. Et Liv. lib. 5. d. 4. Ad liquidum veritas explorata. Suet. Tib. cap. 68. Ad breve videre. Ad terram deligare navem. Cæf. 3. de bell. Ciuit. Ad remum scrivi. Liv. 4. d. 4. Ad dignitatem restituere. Cæf. lib. 1. de bell. ciu. pro in dignitatem. Ad tribunos dare nomina. Liv. lib. 5. d. 5. Hæc ad verbum dixit Suet. in Cæf. 5. cap. 30. Ad flumen profluit, ibid. cap. 12. pro in flumen. Ad Tribunum dare nomina. Liv. 5. d. 5. Ad manum hæc arma debere habere. Quint. Ad terram date & affligere. Suet. in Calig. cap. 96. Ad supplicium dati. Ibid. cap. 11. Ad considerandum ponere bellum. Gell. e. 2. lib. 12. Ad formulam suam exigere aliquem. Senec. e. 4. de vita beata. Ad manum subministrare tela. Quint. Ad hanc regulam non sunt loquuti. Idem, Ad militares invisum nomen Populi Rom. Liv. lib. 4. bell. Pun. Damnae matronæ ad populum. Idem lib. 10. ab Vrb. Ad flammarum ludare. Suet. Aug. e. 82. Marius creatur Consul, cùm ad exercitum esset. Liv. lib. 4. d. 3. A marmorariis ducta metaphora, qui superinducto unguis commissuras explorant marmorium. Horat. Cocceius ad unguem faetus homo. Sunt aliae quoque huius præpositionis locutiones: ut, Ad pedes desiliere. Cæf. pro de equo descendere: sic sepe Liv. ad dexteram, ad sinistram, scilicet manum. Terent. in Adelph. Ad sinistram hac recta platea. Plaut. Milit. sc. 4. a. 2. Respice ad lævam. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

— positos ad lava Tomitas.

¶ Ad extremum, ad postremum, ad ultimum, quæ aliquando ordinis sunt, vel temporis, & pro Denique, vel postremo, vel tandem, accipiuntur. Aliquando nullius sunt ordinis. Ad summam, & ad summum, vide in Summatim. Ad verbum, id est quod De verbo ad verbum. Cic. Fabellas Latinas ad verbum de Græcis expressas. Plinius, Ad verbum translatas sententia. Ad unum, idem quod nullo excepto. Livius 2. ab Vrbe, Quos Consul Romanus in Algido consequutus, ad unum omnes occidit. Sic, Ad lyram canere, Ad lucernam studere

studere. Et Cic. Ad eum nuntium commoti sunt omnes, id est, audito eo nuntio. Ovid.

Mortua, crede mihi, tamen ad tua verbare vixi.

¶ Ad eum finem. Tacit. lib. 14. Quod ad eum finem memoravimus. Ad genus faciendum, pro Ad sobolem procreandam. Iustinus *Histor.* lib. 9. Viginti millia nobilium equarum ad genus faciendum in Macedonia missa. Ad finem mortalitatis accessisse, elegantet dictum de imminentि fato vitae supremae. Suetonius in *Clodio.* Et in ultima cognitione pro tribunali, accessisse se ad finem mortalitatis, quamquam abominantibus qui audiebant, semel, atque iterum pronunciavit. ¶ Ceterum notandum quod Ad, in compositione quum jungitur dictionibus incipientibus à c f g l n p r s t, mutatur d in litteras sequentes: ut Accurro, Affero, Aggrego, Allego, Attinuero, Appono, Arrogo, Assisto, Attribuo. Excipiuntur Agnosco, in quo d abjicitur, aut in g mutatur, sicut in Agnatus, euphoniae causa: similiter Adsum, ubi d remanet, sicut suo dicetur loco. Sed si componatur cum a b d e h i o u , semper d integra manet: ut, Adamo, adhibeo, adimpleo, adoleo, advoco. Si vero cum q, d mutatur in c, ut Acquiro. Anquiero autem ab An fit, quod significat circum, ut latius suo loco dicetur.

Ada, אָדָה, filia fuit Hecatomni Cari regis, & Artemisia soror, quæ Hydrico fratri nupsit, ut tradit Strabo lib. 14.

Adachide, gens Libyca, Steph.

Adad, אָדָּד, civitas Pisidiarum, ad Taurum montem. Strabo lib. 12.

Adad, teste Macrobius *Saturn.* lib. 1. cap. 23. non Adab, quemadmodum haec tenus legebatur, Assyriorum summus habebatur Deus: cui etiam deam Atargatim uxorem assignabant, per Adad Solem, per Atargatim Terram intelligentes: quod ex his duobus potissimum cuncta crederent procreari.

Adæ, אָדָּא, oppidum est Eolidis, 40. stadiis ab Hydera promontorio distans, non procul à Cuma. Autores Strab. lib. 12. & Plin. lib. 5. c. 30.

Adæquæ, æquæ, pariter, æqualiter. { בְּשָׂרֶת beschaveh. inim. GALL.

Pareillement, autant. ITAL. Parimente. GERM. Gleichlich. HISP.

Igual, y semejantemente. ANGL. Egadlie. } Plaut. in *Cas.* Neque est,

neque fuit me senex quisquā amator adæquè miser. Vide supra in *Ad.*

Adæquare, æquare, exæquare, parem facere. { תַּוְתֵּשׁ schiuvvah. οὐαλί-

ζεν. GALL. Egaler, faire égal. ITAL. Vgualare, spianare. GERM.

Eben/ eben machen. HISP. Igualar una cosa à otra. ANGL. To mak

egal. } Cic. de universit. Ut Deorum vitam possint adæquare. Idem,

Adæquare cum virtute fortunam. Liv. 1. ab Urbe, Romanus

pallium publica, privatique omnia tecta adæquat solo. Cic. pro Cor.

Qui in summa amicorum copia cum familiarissimis eius est adæ-

quatus.

Adæquatio, æquabilis divisio hereditatis inter fratres. L. IC. ||

Adæro, as, are, ab ære deductum, significat Ære aestimare. { הַבְּרִיךְ tokir. ἐξεγοπῶν. Bud. Annot. 2. GALL.

Apprecier à argent, priser. ITAL. Stimare à contanti. GERM. Zu gelt anschla-

gen/ oder schähen. HISP. Estimar à apreciar con dineros. ANGL. To

pryse or value. } Hinc Adæratio, prædia apud Iurisconsultos, ex

quibus certum as præstabatur. Et adæratio, aestimatio ad æris

pretium.

Adæstu, as, aui, are. { תַּוְתֵּה hamath, טַרְפָּה chamar. οὐαλί-

ζω. GALL. S'enfley d'ondes & flots. ITAL. Haver gran caldo, onde-

giare. GERM. Vor engstüme aufzlaufen/ überlaufen. HISP. Mucho

herver, rebozar. ANGL. To over flowe. } quod est extræ æstu, exundo

incremento. Virg.

fundōque exæstuat imo.

Iustin. lib. 1. Quæ materia in his locis passim è terra exæstuat. Sueton. Fossas omnes, in quas Nilus exæstuat, oblimatas longa vetustate, militari opere detersit.

Adæggero, as, quasi aggerem facio, cumulo. { תַּוְתֵּה sal, צְבָר tsabar, οὐαλί-

ζω. GALL. Accumuler, amonceler. ITAL. Accumulare, am-

massare. GERM. Zusammen häussen. HISP. Amontonar. ANGL. To

heape. } Cato cap. 94. Quum ver appetit, terram adaggerato benè.

Colum. lib. 5. cap. 18. Plin. lib. 36. cap. 18. Compositum ex Ad, &

aggero, quod ab Agger, eris, derivatur.

Adigium, גִּי, & apud antiquos Adagio, onis, est sententia brevis, rebus

temporibusque accommodata, tecum latentemque in oratione sensum obtinens. { תַּוְתֵּה maschál. μαρτυρία. GALL. Un proverbe, un

rencontre. ITAL. Proverbio. GERM. Ein Sprüchwort. HISP. El re-

fran. ANGL. A proverb. } Dictum Adigium, quasi circumagium,

quod, teste Varrone, passim per hominum ora obambulet.

|| Adagonista, incitator, certator, Cath.

Adalgni, Edalgni, nobiles, ingenui. Cod. II. ||

Adalligo, as, are. Ad aliquid ligo. { אָסַר asár, דָּרְצָר tarár. οὐαδία.

GALL. Lier à quelque chose. ITAL. Legar' à qualche cosa. GERM.

Anbinden. HISP. Atar una cosa à otra. ANGL. To knitt the an i thing.

Plin. lib. 20. c. 21. Quia & semen tritum adalligant brachio.

Adam אָדָה, Hebraica lingua (sicut lib. 1. Ios. phus scribit) idem est

quod Ruber: quoniam è rubra terra factus est.

Adamás, { שְׁטִיר schamir. אָדָּמָג. GALL. Diamant. ITAL. & HISP.

Diamante. GERM. Ein demant. ANGL. A adamant. } Lapis maximus

inter gemmas omnes pretii, ab a privativa particula, & οὐαδίω, domo,

quod durissimum credatur, & nulla vi domabilis; quod tamen

falsum esse sibi compertum est. Nulla tamen re facilis, quam

hircorum calido sanguine dissoluitur. Sunt autem adamantum ge-

nera quatuor, scilicet Indicus, Arabicus, Macedonicus & Cyrius.

Qui in India nascitur, æquè magnus est ac nucleus avellanæ: cui

similis est Arabicus, sed aliquanto minor. Qui in Macedonia in Phi-

lippico arvo inventus est olim, *cucumeris temini par est magni-

tudine. Cyrius colorem aërium repræsentat, & in medicamine plu-

rimū valet. Est etiam Adamas cognomine Siderites, quod ferrei

splendoris, ceteris adamantum generibus ponderosior, sed dissi-

mili natura, ut portè qui frangatur facilis, & adamante alio perfo-

retur, nempe eo qui Cyrius est. Volunt quidam in adamante Indico

(qui omnia pretiosissimus est) tantam inesse vim, ut juxta ma-

gnelem positus ferrum ab eo abstrahi non patiatur, aut abstractum ad se rapiat. Sed vide Scaligerum, ubi de magnetis effectibus disputat. Venena præterea, lymphationes, metuque vanos abigit ex hominum mentibus. ¶ Huius lapidis incredibilis durities proverbio locum fecit, quo hominem inexorabilem, durum & infatigabilem, imò quicquid invictum atque inexpugnabile, Adamantum vocamus. Hesiod.

Αδάμος από την κεφαλή πέραν την υδρία: id est,
Durus at his animus solidus ex adamante creatus.
Ovid. 3. Fast.

— facta ex adamante securi.
& Eleg. 8. lib. 4. Triflum.

Nil adeò validum est, adamas licet alliget illud.

¶ Est etiam hoc nomine herba, quæ & Hyoscymus, & Apollinaris vocatur, vide Dioscor. lib. 4. cap. 6. Plin. lib. 37. cap. 4. Adamantius, a, um, quod est ex adamante. { אָדָּמָג. GALL. Fait de diamant, adamantin, dur comme diamant. ITAL. Diamantino, duro come diamante. GERM. Von demant gemacht/ oder so hart als ein demant. HISP. Cosa de diamante. ANGL. Made of an adamant, hard lyk an adamant. } Horat. lib. 1. Carm. ad Agrippam.

Quis Martem tunica teclum adamantina dignè scripsit.
Adamantæus, a, um, אָדָּמָתָא, idem quod Adamantius. Ovid. 7. Metamorph.

Ecce adamantis Vulcanum naribus efflant.

Adamantis, idis, אָדָּמָתָא, herba quedam esse traditur à Magis Armeniæ Cappadocia que alumna, qua admota leones resupinati feruntur hiatus laxo. Nominis rationem iidem hanc tradunt, quod contineri nequeat, quemadmodum nec Adamas. Vide Plin. lib. 4. cap. 17.

Adamalus, אָדָּמָג, Ithacensis fuit, pater Achæmenidis, socii Ulyssis, ut videre est apud Virg. Æneid. lib. 3. Latinè interpretari possimus Indomitum, ab a privativa particula, & οὐαδίω, domo.

¶ Adamatica, arbor in qua Adam peccavit. Chryl. } Adamiani, vel Adamitæ, Hæretici ab Adam nominati, cuius imitantur nuditatem, qua fuit in Paradiso ante peccatum. Credebant enim quod nuptiae futuræ non fuissent, si nemo peccasset. Nudi itaque mares foeminæque conveniunt, nudi lectiones audiunt, nudi celebrant Sacramenta. Aug. lib. de hæresib. ad Quod vult deum.

Adamo, as, valde amo & diligo. { אָמֵן ahán, οὐαδίω. GALL. Aimer fort, aimer ardemment. ITAL. Amare teneramente, fortemente, honestamente, amorevolmente. GERM. Sehrlich haben. HISP. Amar como enamorado. ANGL. To love ardently. } Quint. Me quidem, marite, si quis interroget, omnes matres liberos suos, tanquam adamaverint, amant. Cic. lib. 3. de Oratore, Deinde ab Antisthene, qui patientiam & duritatem in Socratice sermone adamarat. ¶ Adamare tenerè, proverbiali forma dicitur in eum, qui ita diligit quempiam, ut non patiatur incommodis à quoquam affici.

Adana, orum, אָדָּנָא, τὰ, urbs Cilicia: ita dicta ab Adano, qui eò coloniam deduxit unà cum Saro, postquam bello adversus Tarsenses gesto, inferiores discesserunt. Author Steph. Meminit urbis hujus & Plin. lib. 5. cap. 27.

Adani, אָדָּנָא, insulæ due sunt in sinu Arabico, quas commemorat Ptol.

Adapérlo, is, adaperti, adaptum. { תַּוְתֵּה pathach, οὐαδίω. GALL. Ouvrir. ITAL. Aperire. GERM. Aufsthun öffnen. HISP. Abrir. ANGL. To open. } Idem quod aperire, seu patefacere. Liv. 5. bell. Pun. Qui improviso adorti semiplenas stationes, & adaptatas forces portæ. Plin. lib. 2. c. 47. Unde nubes discussæ adaptuere cœlum. ¶ Senec. ep. 5. 5. Adaperire caput.

Adapérts, a, um, idem quod apertus. { תַּוְתֵּה patuch. οὐαδίω. GALL. Ouvert. ITAL. Aperto. GERM. Aufgezhan. HISP. Abierta. ANGL. Open. } Ovid. 1. Amor. Eleg. 5.

Pars adaptata fuit, pars altera clausa fenestra.

Adapertilis, adjct. οὐαδίωντος, quod est apertum, vel apertu facile. Ovid. de Trist. Eleg. II.

Aspicis à dextrâ latus hoc adaptile tauri.

Adapo, as, οὐαδίω. Idem quod aptare, sive accommodare. Sipont.

Adáquo, as, ex Ad, & aquo: idest, Aqua reficio, & irrigo, ad aquam ago. { תַּוְתֵּה bischkah, רֹוּ riuvah. mori. GALL. Abbrevier, ou arrouser d'eau. ITAL. Adaquare, inaffiare le herbe. GERM. Wässern odertranken. HISP. Regar los arboles d'ortaliza. ANGL. To water. } ut, Adaquare arbores. Plin. lib. 17. cap. 10. Ternas simul ferendas trianguli ratione, palmo inter se distantes, denis diebus adaquare, donec grandescant, idest irrigari. Suet. in Galba, cap. 7. Ita decretivit, ut ad locum ubi adaquare solebat jumentum, duceretur capite involuto.

Adarcēs, Dioscoridi אָדָּמָג. Salsugo quædam gelata, palustribus in locis, iisdemque humidis proveniens, quibus exsiccatis condensari solet, atque arundinibus adhærente. Plin. lib. 16. cap. 30. & 36. lib. 32. cap. 20. & lib. 22. cap. 24. Adarcam vocem Latinam agnoscit: traditque nasci in cortice calamorum, sub ipsa coma, ex spuma aquæ marinæ cum dulci commissa: & à nonnullis καλαμογνωστι, hoc est, arundinaceam lanuginem vocari. Vide Hermolaum in Plin. & Marcel. Virg. in Diose.

Adarēo, es, ui, areo, exaro, exareo. { אָדָּמָה ebarat. Εν α· ερά. GALL. Devenir sec, secher. ITAL. Secarsi. GERM. Verdorren/ dürr werden. HISP. Secarse. ANGL. To become dry. } Verbū est rarum, quo utitur etiam Cato de re rust. cap. 9. Amurcam decoquito ad dimidium, & ea ungito fundum areæ, & extrinsecus pedes & angulos: ubi ea adaruerit, vestimenta condito.

Adaropolis: urbs Persica, Steph.

|| Adas, libra inter duodecim signa. Pap. ||

Adasia, ovis recentis partus, sed major natu. Fest. Isidor.

Adassint, sive (ut Festus legit) Adaxint, veteres dixerunt pro Adiant. Plaut

AUGEO, es, xi, Augeo, cumulo. { רְבָה rakah. ἵνα'ξω. GALL. Augmēter, accroistre. ITAL. Aumentare, accrescere. GERM. Sich fast mehren. HISP. Accrescentar. ANGL. To augment, to mak more. } Cic. lib. 1. de Inven. Per quem facta utilitas, aut honestas adaugetur. Terent. Heant. Duritia adautēta. Eius contrarium est, Minuo, Extenuo, de quibus infra.

Adāucto, as, arc, ἴναύξω. Frequentativum, idem quod augeo. Quibus rem summam, & partiam nostram quondam adauctavit pater. Ex Nonio Accius apud Nonium.

Adaugēscō, adaugescis, { ἵναύξω. ANGL. To beginne, to increase. } Augeri, crescere. Lucret. lib. 2.

Nam neque ad augescit quicquam, nec deperit inde.

Cic. de Divin. Aut densus stridor quum celso ē vertice montis ortus adaugescit scopulorum sepe repulū.

Adāctus, us, ui, verbale, ἴναύξω. Lucret. lib. 2.

Nam quacumque vides hilari grandescere adantū;

id est, incremento.

Adax, vide addax. ||

Adbellum, oppidum. Plin. lib. 57.

Ādbibō, is, bi, bitum. Bibo. { שְׁבַבְּשָׁחָה, תְּחַדְּשָׁחָה. imnīs.

GALL. Boire un peu plus, s'abreuver. ITAL. Ber oltra misura.

GERM. Zurinken zu vir ohn nochturft trincken. HISP. Beber sin medida, o beber provocando a otro. ANGL. To drink some what more. }

Ter. in Heautont. Is mihi, ubi adbibit plus paulo, sua quae narrat facinora. Plaut. in Sticho. Euge, quando adbibero, alludiabo. } Accipitur & pro imbiber, per metaphoram. Horat. 1. Epist.

— nunc adbibe puro

Pettore verba puer.

Adbito, accedo, ab ad, & beto. Plaut. Captiu. Si adbites proprios, os de- nasabit tibi mordicus. ||

Adcensi, milites in locum mortuorum subird subrogati. Plaut. priuolaria: Ubi rorarii estis? En sunt. Ubi sunt adcensi? Ecce. Non.

{ Erant & servi publici, sic appellati, quod ad res necessarias sepius adcierentur. Varro lib. 6. de L.L.

Ādcorpōrō, as, Adjungo, admisco. Solinus. Et carinis tenaciter adcorporatur.

Adcredo, is, idi, ἴμμεντος. Lucret. lib. 3.

— tum motus materialis

Multimodi quām sint, sat ille hoc adcredere possit?

id est, credere sicut cæteri credunt.

Adcresco, evi, escere. Horat. in Arte Pœt.

Syllaba longa brevi subiecta vocatur Iambus,

Pes citus, unde etiam trimetris ad crescere iussit.

Nomen lambeis, id est, addi, vel dari.

Āddāx, animalis quoddam genus est in Afica, quod cornua habet erecta, rugarūmque ambitu contorta, & in lœve fastigium exacuta, ita ut lyras diceret: οὐρανοῖς Græci contortis cornibus appellant.

Hec ferè Plin. lib. 11. cap. 37.

Āddēcēt, ἴμμεντος, idem quod decet. Plaut. Amphitr. Eius studio servire addecer. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Nōrum aliquid adferre addecer. Vide ibidem sc. 4. a. 2.

Addephagia. { אֲדֹהֶזְזָה. GALL. Appetit de manger insatiable. ITAL. Avidità di mangiare insatiable. GERM. Ünerstliche begird gessen. HISP. La garganteza. ANGL. An appetit to eat. } Inexplicabilis edendi aviditas. Hec apud Siculos pro Deo colebatur: ubi etiam templum habebat sibi peculiariter dedicatum. Vide Cæl. Rhod. lib. 7. cap. 11.

Āddēnseō, es, ui, ex Ad & denso, τιτε Servio significat, Densum facio, stipo, constipo. { חְבֻבָּה hebbah. τυρία. GALL. ἐσφεσσίρ. ITAL. in- spessare. GERM. Dicē machen. HISP. Espeſſar. ANGL. To mak thik, to waxe thik. } Virg. 10. Æneid. Extremi addensent acies. Verbum rarissimum.

Āddēnfo, as, are, idem quod Āddenseo. Plin. lib. 20. cap. 21. Mirtum, aquam radice ea addita, addensari sub dio, atque lactescere.

Āddico, is, { יְמַחַּר machar. יְנָתָן nathan. ἐγκαθέτειν. GALL. Vendre au plus offrant. ITAL. Vendre all'intanto. GERM. Zusprechen, zusagen, zu kaufen geben. HISP. Vender en almoneda. ANGL. To give over, to sell to him which biddeth most. } Verbum est ex tribus illis, quibus universum prætoris imperium ac potestas continetur; Do, Dico, Addico. Nam in addicendo ius faciebat. Veluti cum in cessionibus addicebat, cum in vindiciis, in bonorum possessionibus, item cum aliquem suis creditoribus, aut furiosum suis agnatis gentibusque addicebat. Hotomamus in Lexic. Addicit & Prætor, cum in iure sit cesso per tres personas, cedentis, vindicantis, & Prætoris. Tacit. lib. 2. Addicentibus auspiciis. Cæl. 2. bell. civil. Addicere bona in fiscum. Cic. in Verrem. Domus erat plena, nova decreta, nova iura petebantur, mihi det possessionem, mihi ne adimat, mihi bona addicat. Idem in Pisone, Nōne Fusidium debitorem creditoribus suis addixisti? Idem pro Flacco, Is cum iudicatum non faceret, addictus Hermippo, & ab eo ductus est. Hinc Addicti, ut est apud Vallam, καλλιδικαριδός, qui nesi in servitatem creditorib[us] ob debitum sunt traditi. Proprium igitur hoc verbum Prætoris: sed tamen ad alia multa traductum. Dicuntur enim quoque addicere præcones in auctionibus, & publicis locationibus, cum empori, & locatori, nullo maius pretium offerente, rem attribuunt. Cic. pro Rabir. Posthum. Tua bona Posthum nummo s' stertio à me addicuntur. Velleius, Addicere imperia, vel se alicui. Tranquil. in Cesare. Amplissima prædia ex auctionibus hasta minimo, vel ut alii legunt, minimo addicit. Cicero. 3. in Verrem. Addicitor id opus H.S. p. LX. millibus. Quintil. An is servus natus, quem cum addicta est mater, peperit. De Addicto creditori serviente, vide Fab. Deel. 3. 11. Dicuntur deinde addicere in augurali disciplina aves, quando ratum faciunt auspiciū. Livius, Fabio auspicanti aves semel atque iterum non addixere. Contrarium Abdicere. } Et Addicere sententiā, pro vendere. Cic. Phil. 2. Quem neque principes civitatis rogando, neque maiores natu monendo, neque frequens Senatus agendo te, de vendita atque addicta sententia morvere potuit. } Addicere supplicio, morti, pro Damare, destinare, de Calepini Pars I.

vovere. Cic. Phil. 3. gladiatorio generi mortis addictus. } Addicere se cupiditatibus, petulantiae, intemperantiae, &c. pro se dare, & cledere. Quemadmodum & apud Horat. 1. Epist.

Nullius addictus iurare in verba magistri.

Suet. in Claud. cap. 29. Addictus uxori, id est, uxorius. } Addicere litem in xii. tabul. pro Secundum aliquem iudicare. Gell. lib. 17.

cap. 2. Post meridiem præsentis litem addicito. Hotomamus in Lexico. } Addicere aliquem ad jusjurandum, velut adigere & cogere.

Salust. in Catil. Quum ad jusjurandum populares sceleris sui conscientia addiceret. Fortasse legendum, adigeret.

Addictē, adverbium: ut apud Tacitum lib. de Germanorum moribus,

Trans Lygios Gothones reguntur, paulo iam addictiū, quam ceterae Germanorum gentes, nondum tamen supra libertatem.

Addictio, onis, verbale, ὥλητις. Cic. 2. Verr. Simul in iure dicēdo bonorum possessionūmque contra omniū instituta addictio & condonatio.

Addisco, scis, p̄ duplex d, Bene disco, vel ad ea qua didiceram, addo.

{ פְּלַנְאַלְפָה, תְּמַדְּלָה. ἐσπάσια. GALL. Bien apprendre. ITAL.

Imparar bene. GERM. Erwas lehnen noch weiter lehnen. HISP.

Aprender ben, o do nuevo. ANGL. To learn perfect lie. } Cic. de Se- nectute, Solon dicebat senescere se in dies multa addiscentem.

Additamentum, Additus, vide Addo, is:

Addivino as, are, idem quod divino. { בְּסַפְתָּקָסָם, וְעַלְלָוְעָגָה. GALL.

Deviner. ITAL. Indovinare. GERM. Errahen. HISP. Adevinar lo ve- nidero. ANGL. To guess. } Plin. lib. 35. cap. 10. Ut Appion Grammaticus scriptum reliquerit, quendam ex facie hominum addivinantem, &c.

Addo, as, ad data addo, ἐσπάσια. Plaut. in Trucul. Tuo arbitratu, quod iubebis, addabitur. Alii legunt, id dabitur.

Āddo, is, Affero accessionem, adjungo. { אָסִידָה hosiph. πεστίθημι. GALL.

Adjouster. ITAL. Aggiungere. GERM. Darzu thun/ darzu geben. HISP.

Aradir. ANGL. To joyne to, to augment. Adjicere, adjungere. Cic.

Appio Pultro, Illum velim sic habeas, quod intelliges hac re navata, additum potius aliquid ad meum erga te studium (cui nihil videba-

tur addi posse) quam quicquam esse detractum. Contraria namque sunt Addere & Detrahere. Unde adagii quadam forma de perfectis operibus ita dici vulgo solitum ex Aristotele, Nihil potest nec addi, nec adimi. } Addere animum, id est, augere. Plaut. in Amph. Ubi nostis animus additus. Ovid. 13. Metamorph. Est quoque per ma-

treum Cyllenus addita nobis Nobilitas. Plaut. Men. sc. 3. a. 3. Huic addas aut pondo uncia. Idem Moſ. sc. 3. a. 1. Cur non additum est (in adjuratione) ita tu tuū Philolachen ames. Tib. lib. 4. Additus eris, &c.

Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Palla reconcinetur, atque opera addantur que

volo. Idem ibidem sc. 2. a. 1. Non audes addere de tuo. Idē Moſ. sc. 2.

a. 1. Addōne? D. Addē, id est, adscribe. Idem Pſend. sc. 3. a. 1. Ad dan-

istam devenires: adderes scenuscum. Idem Aul. sc. 3. a. 3. Quem Iovi Iuno custodem addidit. Idem Mil. sc. 1. a. 2. Quem concubinæ miles custodem addidit. Idem Amph. Pudicitiae huius vitium est ad-

ditum. Idem Aſin. sc. 3. a. 3. De mea (vita) ad tuam addam.

Ādditāmentū, ti, Accessio. { תְּמַרְבָּה marbeh. ἐσπάσια toſépheth. ἐσπάſια.

GALL. Surcroist. ITAL. Accrescimento. GERM. Ein zulaz en zuthung.

HISP. Añadidura. ANGL. Eikind to augment. } Cic. pro Sestio. Inter-

cessit Ligus iste nescio quis, additamentum inimicorum meorum.

Ādditūs, a, um, Adjunctus, adjectus. { יְמַשְׁאָבָה mesaph. ἐσπάſια.

GALL. Adjousté. ITAL. Aggiunto. GERM. Darzugethan. HISP. Añadido. ANGL. Eiked, joynd to. } Cic. ad Q. Frat. Additus est unus annus tuo labore. Ponitur etiam interdum pro inimico. Sic enim in-

terpretatur Servius illud Virg. 6. Æneid.

— net Tencris addita Iuno

Vſquam aberit:

Vide Macrobius lib. 4. Addita ætate, quasi aucta & adulta. Plinius lib. 11. cap. 48. Itaque in infancia secabunt aures posterioribus, quod addita ætate non queunt. } Addito tempore, quod vulgo dicunt, suc-

cessu temporis. Tacit. lib. 12. Etenim nova nobis in fratribus filias con-

jugia, sed aliis gentibus solemnia, nec lege ulla prohibita. Et sobri-

narum diu ignorata, tempore addito percrebuisse.

Āddōcēo, idem quod doceo. { לְמַד limmādh, ἐלְלִי illéph. πεστίθημι.

GALL. Enseigner, & faire apprendre davantage. ITAL. Insegnare.

GERM. Lehren, noch Darzu lehnen. HISP. Enſenar sciencia. ANGL. To

teach } Horatius.

Solicitis animis onus exiit, addocet arteis.

Addōmisco, ab Addormio, dormio: opponitur verbo Expergiscor.

{ וְיַאֲשָׁהָן, ἐνηγριγού. GALL. S' endormir. ITAL. Addormētar- si. GERM. Entschaffen. HISP. Adormeterse. ANGL. To sleep. } Suet.

Et quoties post cibum addormisceret (quod ei ferè accidebat) oleum ac palmatum ossibus inceſſebatur. Alii legunt, obdormisceret.

Āddū, fluvius est in Insulribus, qui per medium Larium lacum ser-

tur, ita ut aque non commiscantur. Claudianus,

Addū quo scissis flumosier incitat undas.

Vide Plin. lib. 2. cap. 10. 3.

Āddubānum, addubium, addubium: ut à socio, socienus, ita à dubio-

dubienus. Scal. ||

Addübto, as, aliquantulum dubito, vel simpliciter dubito. { תְּלַוי ani. ἐπιδρόμω, ἀγνωστό, ἀδύνατο. GALL. Doubter aucunement.

IT AL. Dubitare aliquanto. GERM. Ein wenig zögern. HisP. Dudar cerca de alguna cosa. ANGL. To doubt or bring to. } Terent. in Andr. Audiri Achil-

lis, jamdudum Lesbiam adduci, &c. Plaut. Men. sc. ult. a. 5. Ad pran-

dium me adduxit (an abduxerit.) Ibidem sc. 5. a. 5. Ibo, adducam (ser-

vos) qui hunc tollant. Ibid. Non te advocatum mihi adduxi, sed

</div

ciendum impello, induco, incito. Cic. in Verrem ad. 1. Adductus sem, Iudices, officio, fide, misericordia. Idem Attic. lib. 1. Pompeium in eam voluntatem adduxi. § Interdum contraho, ουνάγω, sicut Græci, τυναγει τας ὄφες, vel τυναγει. Virg. lib. 3. Georg.

— ubi ignea venis

Omnibus acta suis miseris adduxerat artus.

Unde Adductam frontem irati habere dicuntur, hoc est, contraria et consticta. § Interdum contendere, intendere. Virg. lib. 9. Ipse tamen adducta circum caput egit habena. Amicitiae, quas vel adducas cum velis, vel remittas. § Interdum produco, extendeo. Virg. Aeneid. 9.

Ocyus adducto torquens hostile lacerto.

¶ Aliquando deduco, redigo. Cic. in Lel. Contracta res est, & adducta in angustum. ¶ Adduce, pro Adduc. Afran. Fratriis: Curre, nuncia venire, & mecum speratum adduce. Non. Plaut. Rudente: Quære herum, atque adduce. Sic & alibi. Terent. Adelphis: Transducere & matrem, & familiam omnem ad nos. ¶ Adduce, pro Adduisse, Plaut. Rudente: Metuo propter vos, ut uxor mea me extrudat aedibus; nam me pellices adduce lubet ante oculos suos. Adductus. Ovid. 6. Fast.

Non tamen adductos intus agemus equos.

Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Manus adductæ ad trabem. Quint. Adductæ frontis, id est tristis. Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.

Adducta collum percussa securi.

Adduit, pro addiderit, ab Adduo: ut Venumduo, creduo. Glossar. Adduo, πεπονθει.

Adduplico, as, are, idem quod duplico. { אַבְכָּה chaphal. διπλάσω, ιμπλώω. GALL. Redoubler. ITAL. Adoppiare. GERM. Duplizieren. HISP. Doblar. ANGL. To double. } Plaut. in Pæn. Adduplicabit omne futum, leno addicetur tibi. Alii legunt, Induplicabit.

Adechastus, αἴτεσθε, propriè dicitur qui nulla accepit munera, ab a privativa, & διπλού, accipio. Unde Adechasti iudices, dicuntur incorrupti, & qui nullis munieribus à recta illa iustitiae trutina possunt defletri. Vide Cæl. Antiq. lec. 23. cap. 14. Sed male apud Cælium: scribendum enim per α, αἴτειςθε.

Adedo, is, Exedo, consumo. { אַבְכָּה achal. ηγετέρων, ηγετός. GALL. Manger tout. ITAL. Consumare, mangiar tutto. GERM. Sani auf essen/ hinweg essen. HISP. Comer hasta el cabo. ANGL. To eat all. } Nam ibi Ad, auget. Virg. 4. Georg.

nam sape favos ignotus adedit.

Stellio.

¶ Adecta medicamenta, lenia, mordacitatis expertia. Cels.

Adedentes, Phagedænae, ulcera carnem subjectam excedentia. L.M.

Adenes, αἴδην, plural. ab αἴδην, glandula, pars corporis simplex, spongiosa modo mollis, rara & friabilis. ||

Adesus, a, um, consumptus. { אַבְכָּה hachal. ἀπεθίσθη. GALL. Mangé & consumé. ITAL. Mangiato. GERM. Gar gessen und verzehrt. HISP. Comido. ANGL. All eaten and wasted. } Cic. 2. Tusc. Quum verò adesum inflatu renovatum est iecur. ¶ Adesa pecunia, per metaphoram pro consumpta, apud eundem pro Quintio.

Adfigurare, apud Diomedem Gram. lib. 1. Per ablativum autem sic, ut dignus hac re, & si quid tale inveniatur per utrosque casus, id adfiguratur.

Adelphatum, fraternitas, seu portio monastica, Græcè ἀδελφατον, sumpta vox à Monachis, qui olim & nunc ἀδελφοι, fratres dicuntur. Est itaque Adelphatum, quod ad Monachos spectat ratione redditus, prefecturæ, officii, &c. Cerd. ||

Adelphi, αἴδην; fratres, quasi non soli. Delphon enim prisca lingua Græcorum, Unum significat. Unde Apollo & Sol (Macrobius sententia) Delphios dicitur, quasi unus & solus. Alii ab a deducunt: quod interdum significat εἷμα, simul, & δελφού, quod vulvam, vel uterum significat: ut Adelphi dicantur, qui ex eodem utero prodierunt. Hoc nomine Terentius Comœdiam inscripsit, in qua Αἰσχίνες & Ctesiphon introducuntur. ¶ Hinc adelphatum, fraternitas.

Adelphides, αἴδην. Palpæ species est, sapore quam proximè ad caryotæ accedens: unde & adelphides dictæ sunt, quasi caryotarum forores. Autor Plin. lib. 13. cap. 4.

Adelphiūs, αἴδην, Historicus fuit M. Antonio familiaris, qui ejus in Parthos expeditionem conscripsit, in qua ipse & adfuit, & præfuit. Strabo lib. 11.

¶ Adelcale, servus Principis. Cod. II. ||

Ademptio, Ademptus, vide Adimo.

Adenes, αἴδην, GALL. Escronelles. ITAL. Scrovole. GERM. Kropff. HISP. Landrællas. } Glandulæ sunt in gutture, ex carne in duritiem contracta, quæ alio nomine κεράδις, hoc est, scrofulæ vocantur. Plin. lib. 11. cap. 36.

Adèò, adverbium, Usque eò, intantum. { תְּאֵן meôdh, בְּגָמְתָּא. τοσσή-ετ, τοσσ. GALL. Tant, si. ITAL. Così tanto. GERM. Also so gar/ also fast. HISP. Tanto que. ANGL. In so much swa. } Interdum ponitur pro quoque, ut apud Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Dii illum perdant, méque adeo, qui hodie forum oculis inspexi meis. Item, Quid feci ego tibi, aut adeo isti, quæ mihi molestæ? Idem ibid. a. 5. Neque te novi, neque te novisse adeo volo. Ibid. sc. 2. a. 2. Atque adeo ne me quicquam serves, pro Quinetiam. Ibid. sc. 2. a. 1. Atque adeo si facere possem, &c. id est, præterea. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Ut si delectum instrumentum quod satis mihi sit, atque adeo ut frumento affluam. Ibid. sc. 2. a. 1. Ibique adeo tibi dabitur lectus. Ibidem. Atque adeo, ut ne legi fraudem faciam. Idem Mil. sc. 2. a. 2. Nunc adeo edico omnibus. Ibid. Nunc adeo ut scire possis meam sententiam. Idem Cura. sc. 3. a. 5. Id adeo expertus sum. Ibid. sc. 2. a. 5. Respondit paucis verbis, arque adeo fideliter. Ibid. sc. 3. a. 2. Fateor me culpam commeruisse: id adeo te oratum advenio. Idem Aul. sc. 10. a. 4. Id adeo tibi faciam. Ibid. sc. 2. a. 4. Atque ipsum adeo contruor. Idem Asinar. sc. 3. a. 2.

Adeo ut meam sententiam noscere possis si accesseris proprius (minantis.) Idem Aul. sc. 2. a. 3. Item, nemo deflere dignè id potest, adeo verbis non exprimi potest. Vos, potionésque adeo madefacitis (id est, etiam.) Ibidem a. 1. Item, mira, & propè adeo ridicula. Gell. lib. 6. cap. 20. Ille adeo impransus ludificabitur. Plaut. Amph. Imò nemo

præter me, atque adeo tu iudex sis. Ibidem (id est etiam.) Quæ facta eloquar multò, adeo melius quam ille, ibidem.

Non adeo nostro fugit ab ore pudor,

Ovid. El. 1. lib. 2. Trist. Dij. precor, atque adeo Cæsar, id est, etiam. Idem El. 1. lib. 3. Trist. Adeo non abstulisti lucem Ciceroni, ut auxeris. Velleius, Adeo ornatus cauſa. Fab. Qu. cap. 3. lib. 3. Terent. in Andr. Et vultu Sofia adeo modesto, adeo venusto, ut nihil suprà. Quandoque ponitur pro valde, multum, tam. Terent. in Eunucbo, Ituenem adeo nobilem, εὕτως δέ ψην. Post Atque, subiectum auget, idem significans quod Imò, vel Potius. Cic. pro Cœlentio. De foro, atque adeo de civitate sublatuſ est. ¶ Quandoque pro Certè, sine dubio. Virg. Georg. 1.

Multum adeo râstris glebas qui frangit inertes,
Vimineasque trahit cratæs.

¶ Quandoque pro modò, secundum quosdam. Terent. Andr. Turè jam adeo eius audies verba. ¶ Apud poëtas, præsertim Comœdos, sape est particula ornativa, seu mavis expletiva: quippe nihil ad sensum conferens, sed vel ad sermonis ornatum, vel ad metrum explendum adhibita. Ibid. Propera adeo puerum tollere hinc ab janua. ¶ Nonnumquam etiam in sententia absoluta ponitur, ut apud Virg. 3. Geor. Adeo à teneris consuescere multum est.

Adeouisque, sive una est dictio, sive duæ, idem est, quod Usque adeo. Plaut. in Asin. Agè, mansero tuo arbitratu, vel adeouisque dum petis, pro Usquedum, id est donec. ¶ Utitur ea voce & Marius Victor. lib. 2.

— adeo usque malignis

Herbarum dubias posse radicibus escaſ

Explorare juvat.

Plaut. Amphit. Adeouisque satietatem dum capiet pater illius quod amat, &c.

Adéo, is, iui, vel adii, aditum, id est, Accedo. { אַבְכָּה halach, בָּרֶךְ karab, טַבָּד nighghâsch. וְאַבְכָּה, וְטַבָּד, וְטַבָּד. GALL. Aller là, où vers. ITAL. Andare. GERM. Zu einem gehn oder kommen. HISP. Ir à lugar. ANGL. To go, to come nie: ut, Adeo prætorem. Cic. 4. Acad. Tribunum aliquem censeo, adeant. Idem App. Pulchro, Ad me adire quodam memini. ¶ Ad ædes adiit me. Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. pro Accessit. Adibo ad hominem. Idem Men. sc. 2. a. 3. Neque eum adire ad me, ibid. sc. 2. a. 2. & Aul. sc. 6. a. 9. Bis me sol adiit post Brumam. Ovid. Eleg. 7. lib. 4. Trist. Adire limen, vide Limen. Adeamus eam. Plaut. Mil. sc. 5. a. 2. Melius hunc adire & percutiātari. Idem Men. sc. ult. a. 5. Ignaris illis omnibus adii manum. Idem Aul. sc. 5. a. 2. Quum me adis ut pudentem gnatum æquum est, patrem oravit. Idem Asin. sc. 1. a. 1. Priusquam istam adii (id est) amicam. Ibid. sc. 2. a. 2. Dignos, indignos adire, i. supplicari. Ibid. sc. ult. a. 1. Adibo, arque alloquar: Salve. Idem Men. sc. 2. a. 2. & sc. 1. a. 3. & sc. 4. a. 1. Adeunt, confidunt, copulant dexteræ. Idem Aul. sc. 2. a. 1. Hanc eam rem vult adire mecum ad pactionem. Ibid. sc. 4. a. 1. Meam vis adire mainam. Idem Moſ. sc. 4. a. 1. Adire blandis verbis, id est, alloqui. Idem Pseud. sc. 5. a. 1. Adire nomen fortunæ Cœsarisi, de Augusto hæredē. Velleius. Adeamus ad cœnam ac decumbamus. Plaut. Cure. sc. 3. a. 2.

¶ Adire hæreditatem, εἴ τι κτίσατε πορεύοντες, ιπεράδεις εἰς τινὰ κληρονομίαν, est se heredem profiteri, & pro herede se gerere. Cic. 2. Philipp. Quum ipse patris hæreditatem non adiisse. ¶ Interdum pro subire, vel suscipere: ut, Adire labores, Adire periculum capitum, apud Cic. pro Sest. Roscio. ¶ Aliquando adoriri, & aggredi, ιπτάμενος. Terent. in Phorm. Tunc prior adito tu: ego in infidili ero hic succentriatus, si quid deficies. Virg. 5. Aeneid.

— nec quisquam ex agmine tanto

Audet adire virum.

Huius passivum protulit Colum. lib. 1. Sed granaria scalis adeantur, & modicis fenestellis Aquilonibus insipientur. Cic. 2. Tuscul. Illæ pericula adeantur in præliis.

¶ Adephagus, Rapo, lurco, comedo, onis.

Adephagia, ingluvies, crapula. Scal. ||

Adér, { אַבְכָּה hedher. } Locus iuxta Bethleem, ubi vel Angelorum grex in ortu Domini cecinit, vel Iacob pecora sua pavit, loco nomen imponens, vel (quod verius est) quodam vaticinio futurum iam tum mysterium monstrabat.

Aditū, impersonale. Cic. 4. Verr. Antequam in ius aditum esset. Idem pro Flacco, M. Cratidius, ad quem est aditum, negavit, &c.

Aditio, onis, est Accessio. { מִבְּנָה mató, בְּרַכְתָּה keratâh, וְאַגְּנָה. GALL.

Allée. ITAL. Gita, andata. GERM. Zugang. HISP. Aquella obra de yr à lugar. ANGL. Going to coming nie. } Plaut. in Trucul. Quid tibi hanc aditio est: pro, Cur hanc adis: Ubi dignum notatu, calum verbi additum esse nomini: ut apud Ciceronem, Domum reversio, Obtemperatio scriptis legibus, lib. 2. de legib. & apud Cæsar. lib. 1. Reditionis domum spe sublata. ¶ Aditio hæreditatis apud Iurisconsultos, id est, Cretio. D. lib. 5. de inoffic. testam.

Adito, as, frequentativum ab Adeo, adis. { תְּאֵן hillédh. פָּרָת, συχνᾶς πορεύου. GALL. Aller souvent. ITAL. Ire & andare spesso. GERM. Öft zu einem gehn. HISP. Ir muchas veces. ANGL. To come or go so often. } Plaut. in Capt. Si adires propiùs, sc. 4. a. 3. alias adbites. Vide Diomedem lib. 1. Ad eum aditavere.

Aditus, us, ingressus, introitus, vestibulum, limen. { מִבְּנָה mató. וְאַגְּנָה. GALL. Allée, entrée, accez. ITAL. Entrata, adita. GERM. Einzug an oder eingang. HISP. Entrada à lugar. ANGL. An entrance, acces. } Cic. 15. Epist. Duo sunt aditus in Cœliam ex Syria. Virg. 9. Aeneid.

— aditumque per avia querit.

Cic. 1. Philipp. Forum sepietur, claudentur aditus, armati in præsiis multis in locis collocabuntur. Hic aditus consolandi, hoc principium ei fuit. Senec. cap. 4. de Consol. ad Mart.

Vt facilisque tuis aditus sit, & arduus hosti.

Tibul. lib. 4. ¶ Transfertur etiam aliquando ad incorpore. Cic. pro Cœlentio. Hominibus ignominia notatis neque ad honores aditus, neque in curiam reditus est. Idem pro Fonteio, Magnitudine rei sic occupant eorum qui audiunt animos, ut difficilis aditus veritati relinquatur.

Adeps, {אַדְפָס, שֵׁאַפּ, μέλπη. GALL. Graisse, sein. ITAL. Grassa, lardo, songia. GERM. Fettste. HISP. Enxundia. ANGL. Greasenesse, fatness. } Medicis, ceterisque qui anatomen ex professo tractant, dicitur unctuosum illud quod muscularum extremitatibus membranis accrescit ex frigida portione sanguinis, quae è venis excidens, exsanguibus, ideoque frigidis membranis adhæret, ibidemque non seclus atque oleum frigore concrescit. Unde & in corporibus, quibus frigidior est natura, copiosior: in calidioribus parcior gignitur. In ventre inferiore magna in primis eitis copia colligitur, quod ea pars membranosa sit, & à fonte caloris longiusculè diffusa. ¶ Differt itaque adeps ab eo quod Latini pingue, vel pinguedinem, Græci πάγες appellant, dupli ratione. Primum situ ipso, quod ille muscularum (ut diximus) extremitatibus, aut membranis adhæret: Pingue, teste Plin. lib. 11. cap. 37. inter carnem & cutem situm sit. Deinde quod Adeps frigore concrescat, durusque fiat & fragilis: Pingue neque congeletur, neque durum, aut fragile evadat. Rursus à Sevo Adeps distinguitur, ut eodem in loco docet Plinius, quod adeps in iis duntaxat animalibus dicatur, quæ bisulca sunt, scissive digitis, & non cornigera: sevum verò in cornigeris, ilisque una tantum ex parte dentatis, & talos habentibus. Hæc tamen differentia ne ab ipsis quidem medicis semper observatur. Apud ceteros verò scriptores nullo penè discrimine omnia hæc confunduntur. Adipsique vocabulum latissimè sumitur, ut etiam ad sevum & pingue extendatur. Exempla passim occurunt. ¶ Effertur autem hoc nomen modò masculino, modò foeminino genere. Plin. lib. 28. cap. 9. Massurius palam dedisse lupino adipi antiquos tradit: idèo novas nuptas illo perungere postes solitas, ne quid mali medicamenti inferretur. Item lib. 30. capite 3. Protinus vel pistrinæ, vel alicie, vel oryzæ tremor dandus est, cum quo recens adeps cocta sit. Sæpius tamen masculinum est. ¶ Adipes in plurali. Ut adipes tenuare. Quint. lib. 2. cap. 11. id est, ad matrem redigere, vel potius excrescentem pinguedinem minuere. Plin. lib. 11. cap. 38. vocat adipes detrahere. Idem lib. 8. cap. 36. Illi sunt adipes medicaminibus apti. Tenuare adipes Declamatorum, Quintil. cap. 11. lib. 2.

Adipalē, adjektivum, pro pingui, στατή. Unde Fetus Adipaleis cœnas sacerdotum vocat, quæ etiam Adjiciales dicuntur. Cicero ad orationem transtulit, de Orat. Optimum quoddam & tanquam adipale dictionis genus: ubi tamen etiam legitur, adipata orationis; atque ita Nonius citat.

Adiposus, Adipe abundans, στατός. In sacris litteris etiam pro divite accipitur, & opulento; quemadmodum & Adeps pro divitiis, ut annotavit Hemolatus in Plinium.

Adipatus, a, um, Adipem admistum habens. { יִתְשַׁחַם, στατός. GALL. Gras, rempli de graisse. ITAL. Ingrassato, unto. GERM. Das feist ist, das mit fettste gespickt ist. HISP. Grassiente, lleno de grasa. ANGL. Full of greas or fatness. Unde Iuvén. Sat. 6. Adipata dixit, pro cibis adipis admistione cōfūctis.

Lividus materno servent adipata veneno.

Cic. in Oratore, ad orationem transtulit, Adipatamque orationem dixit, pro pingui. Adscivere (inquit) suis artibus optimum quoddam, & tanquam adipata dictionis genus. Alii legunt Adipale.

Adēptio, Adeptus. Vide *Adipitor*.

Adēquito, as, { אַדְקָהָה, מְגֻרְבָּהָה. GALL. Chevaucher auprès. ITAL. Calvacare dintorno. GERM. Zuhin reiten näben/ ödet nach eis nem reitten. HISP. Cauigar cerca alguno. ANGL. To ride by, or niente. } Equitare, equitando propius accedere. Liv. 5. bel. Macedon. Numidæ adequitare, dein refugere, sed propius saltum paulatim advehiri.

Adercon, אַדְרָכָה. Hispaniæ urbs est Stephano, cuius eives dicuntur Aderconitæ, אַדְרָכָנִיטָה.

Ades, sive Hades, אַדֶּס. Molosorum rex, cuius filiam nomine Coram apud Achætonem fluvium conatus est rapere Pirithous. Unde factus est locus fabule, Pirithoum ad inferos descendisse, & uxorem Ditis Persephonem, quæ & Cora, אַדֶּס, à Græcis dicitur, rapere voluisse. Vide Cælium Rhodiginum lib. 7. cap. 15., & Plutarchum in Theseo: qui tamen regem hunc non Adem vocat, sed Aidonetum.

Adelsum, ex Ades, quod imperativum est, & Dum, particula nihil significante? Est enim productio, & adjectio syllabæ: ut, Ehodus ad me. **Adēspotūs**, אַדְשָׁפָטָה, Nullius dominio subjectus. { GERM. Masterlos. ANGL. Maistrelles. } Unde adēspota, libri vocantur, qui nullum titulo domini nomen profitentur, ut Plutarch. in vita Ciceronis, אַדְשָׁפָטָה, vocat, in quo scriptoris nomen erat suppressum. Adespota bona, אַדְשָׁפָטָה, à Budæo vocantur, quæ quum iustum hæredem non inveniant, ad fiscum devolvuntur. Et tumores אַדְשָׁפָטָה, Ciceroni, incerti, & sine autiore certi.

Adēsse, vide *Adsum*.

Adestrata, militum in beilo utensilia, quæ οὐσμέναι alias dicta. Leo Imp. τὸν ἀδιστρατον, οὐσμέναι. GALL. Avoir grand faim.

Adēstrio, is, esfrio, { אַדְשָׁרָבָה, בְּשִׁירָהָה. GALL. Avoir grande faim. ITAL. Haver gran fame. GERM. Großen hunger haben/ heftig hungerren. HISP. Avergana de comer. ANGL. To be hungry, to desyre to eat. } Plaut. Adesurivit magis, & iniavit acrius lupus!

Adēsus; vide *Adedo*.

Adētomia, affatus. Cod. II. ant. ||

Adēctio, vide *Affectio*.

Adērial, quod ad sepulchra fertur. Suppl. ||

Adēfirmatores, vide *Affirmo*.

Adēlio, אַדְלִיָּה. Vet. Glos. Adfore, vide *Fore*.

Adēfiliatio, penè naturæ imitatio. Isid. gloss. Adoptio in loco filii. Pap. Adfiliatus, adoptatus. Gell.

Adēfides, in agris vicini confiues agros possidentes. Iun. Fest. ||

Calepini pars I.

Adēfimo, is. Ad aliquid fremo. { אַדְמָה, הַמְּדֹרָה, חַמְּמָה, פְּרָמָה, אַמְּגָדָה. GALL. Grangner contre quelqu'un. ITAL. Fremere, mormorare. GERM. Im zorn über etwas toben oder brummen. HISP. Bramar à otra cosa. ANGL. To murmur or grudge at any thing. } Val. Flac. Argon. I.

Adfremit his, quassatque caput.

Adfrio. Vide *Affrio*.

Adfringo, is, frango, confringo, { שְׁבַר, שְׁבַרְתָּה, מְבַשֵּׂר, וְעַמְּלֵךְ. Statius 5. Theb.

— plenisque adfringere paruos

Vberibus, ferroque omnes exire per annos.

Adgandestrius, Cattorum princeps. Tacit. ad fin. lib. 2. Annal.

Adgēmo, is, ui, אַדְגָמָה. Stat. lib. 11. Thebaid,

Elent mæsti retro comites, & uerque loquenti

Adgemit.

Ovid. 1. Trist. Eleg. 13.

Adgemit & nostris ipsa carina malis.

Vide Aggemo.

Adgeniculor est in genua procumbere ad aliquem, precatio[n]es, peccata[re] exponendi ad Sacerdotem ergo. Cerd. ||

Adgressura, æ, grassatura. Suer. D. lib. 10. tit. 1. l. 4. Vlpianus: Sed & quid ex peculatu, vel ex sacrilegio quæsitus erit, vel vi, aut latrocino, aut adgressura, hoc non dividetur.

Adgrettus, a, um, apud Ennium. Adgrettus fari, pro eo quod est aggressus. Venit à Græco. Feitus. Ubi viae Ios. Scaligerum. Attici τὸ εἰ, vertere solebant in τ. Laurenbergius.

Adhabito, as, אַדְבָּהָה, iuxta habito, vel iuxta me pono. Plaut. Cap.

Ædepol namque si adhabitas proprius os densabit tibi.

Adhec, sive Adhoc, id est præterea, præter iam dicta, απ' ετάπειρος, επί τετρα. Cic. pro Flacco, Adhæc prædia insensa dedicavisti.

ADHÆRÉO. Affixus manœ, arctissimè insideo, adhærens sto, approximo, nitor, infixus sum. { אַדְבָּהָה, בְּדָבָק, לְבָדָק, אַדְבָּהָה, מְאַדְבָּהָה. GALL. Eſtre près, ou contre quelque chose, se tenir à elle. ITAL. Accostarsi, star appigliato. GERM. Anhangen. HISP. Allegarſe. ANGL. To cleave to, stick fast to. } Cic. 1. Ver. Tela in tuis visceribus adhærebunt. Lacl. lib. 5. Quibus postea electis, omnes qui sanati fuerint, adhærent religioni, cuius potentiam senserant. Plaut. Afr. sc. 3. a. 1. Usque adhærebatis, de amatoribus. Gell. cap. 2. lib. 20. Adhære iumento.

Adhæresco, idem quod Adhæreo. Cic. Offic. 1. Omnipotente iustitiae, honestatique adhæresco. ¶ Dicitur & adhærescere ad rem aliquam, & in rem aliquam, & in reali. Cicero.

Adhæsio, veroale, Copulatio, conjunctio, { אַדְבָּהָה, בְּדָבָק, לְבָדָק. GALL. Entrer en contact. ITAL. Accostamento. GERM. Anhangung. HISP. Allegamiento. ANGL. Sticking or cleaving to. } Cic. 1. de Fin. Et copulationes, & adhæsiones inter se, &c.

Adhæsum, cohærens. Non. ||

Adhæsus, us, pro codem. απόρρητος. Lucret. Lib. 3.

Nam neque pulvris interdum sentimus adhæsum. Apud Nonium.

Adhæscē, adverbium, απόρρητος. Gellius lib. 5. cap. 9. de Αἴγλη Samio Athleta. Per omne inde vitæ tempus non turbidè, neque adhæscē locutus est. Id est, non ultrà obmutuit. Budæus. Sed planè, & articulatè locutus est. Gell. ibid. suprà.

Adhālo, Afflo, aspido. { אַדְבָּהָה, אַדְבָּהָה. GALL. Halener quelque chose. ITAL. Aspirare, pigliare fiato. GERM. Herzu blasen/ anhanchen. } HISP. Soplar hazia otra cosa. ANGL. To beate upon any thing. } Plin. lib. 2. cap. 22. Nunc quidem, si serpentis caverna iuxta fuerit, si patentes primi adhalaverit.

Adhāmo, idem est quod obligo. { בְּלִיהָה כְּחַבָּה, בְּכַלְבָּה, בְּכַלְבָּה, אַדְבָּהָה. GALL. Prendre au file. ITAL. Pigliare all' hamo. GERM. Ertröschchen als mit einem angel. HISP. Tomar o an anzuelo. ANGL. To cache or tak in anett. } Cic. 2. Academ. Qui enim seruus honoris adhamaverunt, vix admittuntur ad eos, nec satis commendati multitudini possunt esse. Hæc Nonius. De cuius sententia doctissimi viderint: videtur enim Ciceronis locus, honores adhamaverunt, sic potius intelligendus, quasi ad capiendos honores aspirarunt. Deducitur nūquæ aut à nomin: Hamus, aut à ficto verbo Hamo, ab hamus, quod catenam, & uncum, quod pisces inescantur, significat.

Adhābō, Appono, admoveo, adjungo, adjicio, conseruo, aftereo. Et tam ad res, quā ad personas referitur, habētque penè semper accus. { אַדְבָּהָה, בְּכַלְבָּה, בְּכַלְבָּה, אַדְבָּהָה, אַדְבָּהָה. GALL. Ioindre à une autre, mettre près. ITAL. Aggiungere. GERM. Zuhalten/ herzuhaben. HISP. Añadir. ANGL. To joyn, to and put nie, to an other thing. } Cic. 1. Famil. Adhibui diligentiam, quotiescumque Senatus fuit, ut adhæsem. Ter. Phorm. Nunquam amictam ego à me, quid mihi testes adhibeam. Cic. Famil. 5. Rationes consecuta me absente sunt tecum, ad quas ego nihil adhibui, præter lectionem. Idem Rufus. Ut omnes adhibeam machinas ad tenendum adolescentem. Et Famil. 2. Tecum loquere, te adhibe in consilium. ¶ Adhibere moram, morari, moras trahere ac differre. Pomponius D. lib. 18. tit. 6. l. 17. Illud sciendum est, cum moram emptor adhibere cœpit, iam non culpam, sed dolim mali tantum præstandum à venditore. Adhibere curam. Plaut. Mil. sc. 1. a. 1. Huc adhibere artes, quæ ego loquar. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Neque quisquam parsimoniam adhibet. Idem Mestel. sc. 3. a. 1.

Adhinnō, propriè est equitorum, quum se mutuò conspicientes, audientes, aut olracentes hincitum emitunt. { אַדְבָּהָה, בְּכַלְבָּה, אַדְבָּהָה. GALL. Hennir à quelque chose, comme sont les chevaux aux iument. ITAL. Annitrare. GERM. Anwihlen wie die Xois. HISP. Relinchar à otra cosa que relinchá. ANGL. To nie lik ane horse for any thing. } Ovid. 1. de Arte.

Fæminæ cornipedi semper adhinnit equo.

Translate, ad orationem alicuius adhinnire, est orationem voluptatis plenam cum plausu excipere. Cic. in Pisonem. Sic ad illius hanc orationem adhinnit, ut non magistrum virtutis, sed authorem libidinis à se illam inventum arbitaretur.

Adhōrrēsco, is, horru, horreco. { אַדְבָּהָה, בְּכַלְבָּה, אַדְבָּהָה. GALL. S'espou- vant

§ 3

vander grāndement. ITAL. Spaventarsi molto. GERM. Ein gross abscheuchen haben. HISP. Espoluzarse con miedo. ANGL. To feare greatlie. Ovid. ad Livitum de morte Drusii.

Ipse pater flavis Tiberinus adhorruit undis:

hoc est, valde horruit, vel ad equitum clamorem horruit.

ADHÖRTÖR, atis, idem quod simplex Hortor. { ἥνη horér, ἥνη behir. ἀστρία, ἀστρί μημη. GALL. Exhorter, admonester. ITAL. Eshortare, ammonire. GERM. Vermanen, ermanen. HISP. Induzir, atraer conrazones. ANGL. To exhort. } Cic. i. Offic. Ne posset aliquando ad bellum faciendum locus hortari. Idem i. hilip. 4. Sic ego vos ad recuperandam libertatem adhortabor.

Adhōrtatio, verbale, hortatio, incitatio, magistris. Cic. 2. de Orat. Omissa nostra adhortatione, ad eorum, quos præposuimus, sermōnem, disputationēmque veniamus.

Adhortator, verbale, qui exhortatur. Liv. 7. ab Vrbe.

Adhūc, adverbium compositum ex Ad, id est usque, & hoc: & significat Etiamnunc, Etiamnum, Hactenus, vel Ad hoc tempus. { τινειδοθ. μέχει τάτα, ίτι, αγνη. GALL. Encor, insques icy, à present. ITAL. Fin qui. GERM. Bis hennach, bis yezund. HISP. Hasla aqui. ANGL. Unto this present tyme yet. } Usque adhuc actum esse probè. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Quod celatum est usque adhuc. Idem Aut. sc. 2. a. 1. Optimè usque adhuc convenientia signa. Idem Men. sc. ult. a. 5. Sed cum adhuc naso odor obsecutus est meo, da vicissim gurturi meo gaudium. Idem Cura. sc. 2. a. 1. Quem multis laboribus quæsivi usque adhuc. Idem Men. sc. ult. a. 5. Sineret me usque adhuc in taberna. Idem Pseud. sc. 6. a. 4. Cic. Attic. lib. 7. Unam adhuc à te epistolam accepseram. Et ad Lig. ar. lib. 6. Ego tamen Cæsari pro te, sicut adhuc feci, supplicabo. Author ad Herenn. lib. 1. Adhuc pro etiam, vel præterea. Quint. initio periodi. Est adhuc alia in respondendo figura. Adhuc quæ dicta sunt, arbitror mihi constare cum cæteris artis scriptoribus. Ovid. 3. Met.

Si quid adhuc audax est, precipitique potendum est: id est, præterea. Item, vide adhuc, vide etiam. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Adhuc amplius (i. pergis malè loqui.) Idem Amph. sc. 2. a. 4. Quin adhuc aggredimur virum, id est, item semel. Idem Asin. sc. 3. a. 3. ¶ Adhuc locorum eadem figura qua dicimus, Ubique locorum, &c. Idem in Capt. sc. 2. a. 2. Unde adhuc locorum feci, faciam sedulò. Locorum, ornatus tantum gratiā ponitur.

Adiabaræ, populi sunt Æthiopæ. Plin. lib. 6. c. 30. Deinde contra Meroën Megabari, quos aliqui Adiabatas nominavere. Adiabene, ἀλγελων, est ultra Armeniam regio, quæ Assyria antè dicebatur, ut placet Plin. lib. 5. cap. 12. Ptolomæus verò, & Strabo Adiabenam Assyriæ portionem faciunt, eamque ad ortum collocant ultra Mesopotamiam. Nomen habet à difficulti transitu, ab « privativo, & ἀλγελων, transeo. Amnium enim, qui eam rigant, multitudo iter reddit impeditum.

ADIACÉO, es, continens sum & affinis, adhæreo. { כְּרָב karab, קַטְסָמָחַ, ἀστρίδη. GALL. Gesir auprés. ITAL. Giacere vicino. GERM. Beyligen, neben ligen. HISP. Iazer cerea. ANGL. To lie by or near to. } Liu. 2. ab Vrb. Tuscus ager Romano adjacet. Idem lib. 7. ab Vrb. fines adjacent Hetruriam. ¶ Adjacentis insula dicitur quæ est propè ædes, non tamen conjuncta contextu ædificiorum. Ulpian. l. si finita, §. jam quid dicemus, ff. de dam. infest. Item quid dicemus, si insula adjacentis domui vitium fecerit.

Adiacentia vox est in usu Patrum, qua utitur Flodoard. lib. 2. Hist. Remens. cap. 20.

Adiānocta, ἀλγόνη, sunt quæ verbis aperta occultos sensus habent, mystica. Quint. lib. 8. cap. 2. Nam ἀλγόνη intelligere declarat.

Adiantum. { ἀλγόνη. GALL. Capilli veneris. ITAL. Capelli veneri. GERM. Maurrauten. HISP. Culantrillo de pozo. ANGL. An herbe called Venus heare. } Herba quæ alias nominibus Polytrichon, Callichthon, & Capillus Veneris appellatur. Vide Plin. lib. 22. cap. 21.

Adiatorix, ἀλγόνη, Meclii cuiusdam Galatæ Tetrarchæ filius fuit, qui quum apud Heracleam Ponticam, coloniam Romanorum eò missam nocte una iussit Antonii iugulasset, paulò post in prælio Aetiacō captus, & in triumpho circumductus, unà cum filio jugulatus est. Strabo lib. 12.

¶ Adiaphoria, ἀλγόνη, quasi indifferentia, qualitas rerum, per quam indifferentes habentur. ¶

Adiaphorón, ἀλγόνη, Cic. verit indifferens lib. 3. de Fin. Quod enim illi ἀλγόνη dicunt, id mihi ita occurrit, ut inifferens dicerem. ¶ Unde Adiaphoria, ἀλγόνη, quæ est Contemptus sine differentia vitæ, in victu nullus delectus, indifferentia. Adiaphoriam censuit Ariston philosophus summum esse bonum. Cic. 4. Academ. Quest. Aristoni summum bonum est, in his rebus neutram in partem moveri, quæ Adiaphoria ab eo dicitur.

Adiapneustia, impedita respiratio. L. M. ¶

Adiectio, Adiectivum, Adiectus, vide Adjicio.

AdiGO, is, ex Ad & ago, Cogo, vi impello. { γρη takah, ρην dactak. γιν vts, γνη pasfär, ρην dactaph, δην anā. βιάζεις, επιφέρ. GALL. Faire entrer, faire adheurter à quelque chose. ITAL. Confitare, far' entrar per forza. GERM. Sutreiben. HISP. Constreñir o empuxar. ANGL. To constrain, to thrust against any thing. } Plin. lib. 16. cap. 12. In ipsam arborem clavis ferreus adigatur. Cæs. de bell. Civil. 3. Tantum aberat à nostro castello, ut telum tormentum ve missum adigi non posset. Venus hæc mihi bona dat cum huc hos adigit lucifugas tanquam pecora. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Greges adgero, tanquam ovium. Ibid. sc. 3. a. 1. Adigebantur oves pretii majoris. Gell. cap. 1. lib. 11. ¶ Interdum pro Concito, impello. Terent. Adolph. Tu homo adiges me ad insaniam. Interdum pro ago, compello, ἀστρίων. Idem Eunuch. a. 2. sc. 1. Noctu te adigent horum infornias. ¶ Idem pro Cogere: ut Adigere in verba, est cogere quempiam ut in verba nostra iuret. Sic adigere iurejurando, sive ad iusjurandum, ἔχει καλαθεῖαι, ἔχει επικύρι, dicitur, qui conceptis verbis, hoc est, arbitrio suo dictatis, alium iurejurando obstringit. Liu. lib. 3. a. 5. Adigere iusjurandum. ¶ Adigere arbitrum, vel arbitrium (utrumque enim dicimus in eadem significacione,) yetus locutio

est, pro agere, sive adducere ad arbitrum. Cic. pro Quint. Roseio. Quæ cum ita sint, cur non arbitrum pro socio adegeris Quint. Roseum, quero? Idem Offic. 3. Itaque Calphurnius cum demolitus esset, cognovissetque Clodium ædes postea proscriptisse, quæcumq; esset ab auguribus demoliri iussus, arbitrum illum adegit, quicquid sibi dare facere oporteret ex fide bona.

Adæctus, participium passivum. { ἤπον dactiph. ἵταξθεις, ἵταξθεις. GALL. mis avante, poussé. ITAL. Constretto. GERM. Wit groalt hinzu getrieben/ gezwungen. HISP. Constreñido, o empuxado. ANGL. Thrustio, constrained. } Vi impulsus. Plin. lib. 16. cap. 40. Et ne sic quidem adactus avelli clavus queat.

Adæctio, verbale. תְּמִתְּהָדָר madche'ephah, תְּמִתְּהָדָר hechréah, imuyayh. GALL. Contrainte. ITAL. Constretta. GERM. Zwang oder trang. HISP. Empuxon. ANGL. Compulsion. Liv. 2. bell. Punic. A tribunis ad legitimam iurisjurandi adactionem translatum.

Adaxint, pro adigant. Plaut. in Autul. sc. 1. a. 1. Utinam me dii adaxint ad suspendium. Ex Nonio & Festo.

Adilicio, is, ex Ad & jacio, cum cæteris à Iacio compositis, per duplex ii, nisi in poëmate, ubi quandoque primam syllabam contingit breviori. Virg. Tityre pascentes à flumine reice capellas. Ibi enim altera i, abjicienda est, ne syllaba longa positione i duplicitis consonantis, contra rationem metri corripiatur. In illo itaque Virgilii, His germana malis oneras, atque objicis hosti, verbum Objicis gemino ii est scribendum, alioqui prima produci non posset. In præterito verò per unicū i scribenda sunt, ubi a in e mutatur: ut abjeci, adjeci. Significat autem Adjicere propriè, ad aliquid iacere, addere, apponere. { ἤπον hosiph. περιπέσσω, imbēnn. GALL. Adjouster. ITAL. Aggiungere. GERM. Herz zu werßen. HISP. Añadir à otra cosa. ANGL. To cast, to augment. } Cæs. bell. Gall. 3. Ut neque ex inferiore loco sati commodè tela adjici possent. Colum. lib. 12. cap. 16. In lixivia sextarios decem, salis tres cyathos adjiciat. Adjicere autoritatem. ¶ Adjicere animum rei, vel ad rem, est animum appellere, adjungere, applicare, ἀποέγγινειν, τὴν τὴν γράπαλο, ή τὸν νεῦον. Senec. c. 4. de Cons. ad Polyb. facilius nos dolor illi (mortuo) adjicet, quæcumq; illum ad nos reducit. Idem Senec. legend. c. 15. de tranquill. Catull. de Com. Beren.

Si captam Asiam Ægypti finibus adjiceret.

¶ Adjicere oculos in aliquam rem, ἀπέχειν, est cupiditate rei visæ teneri. Plaut. Asin. sc. 1. a. 4. Ad eorum ne quem oculos adjiciat suos. ¶ Adjicere calculum, est approbare: construitur autem vel cum dativo, vel cum accusativo, & præpositione Ad, vel In. Adjicere animum confilio alicui. Liv. lib. 5. d. 4. Adjicere animum ad vocabula rerum. Gell. lib. 11. cap. 16.

Adicit, pro adjicit. Manil. lib. 4.

— adice & civilia bella.

Idem lib. 1.

His adice obliquos, &c.

Mart. lib. 4. epigr.

Nil adicit penso Lachesis, furbrque sororum

Explicit.

Sic subicit, pro subjicit. Stat. Achilleidos:

— subicit garvisus Vlysses.

Sic Deicit, pro deicit, apud Asinum Gallum epigr. in Marcellum. Adiectio, verbale. { טְבָרְתָּה marbeh, תְּזִבְּנָה tosépheth. ἀποστολή, ἀπέληγη. GALL. Adjoulement, addition. ITAL. Aggiunta. GERM. Ein zururiff/zutührung. HISP. Añadidura. ANGL. Casting ogur putting, to augmentig. } Vitruu. lib. 9. cap. 9. Si autem cuneorum adiectiōibus & dejectiōibus correptiones dierum, aut crescentiae non probabuntur, &c. Adiectio Livio est accessio, lib. 1. Et Romanam rem nuper adiectione populi Romani auctam.

Adiectiuū, quasi ad adjunctivum, quia substantivis adjungitur, ἀπίστοι. Adiectiuū, ἀποδιληγη, cui opponitur derogativus. Diomedes Gram. lib. 1. In, enim præpositio, plerunque derogativa, nonnunquam adiectiva. Vide Derogativus.

Adiectus, huius adiectus, verbale; idem quod adiectio. Vitruu. lib. 9. c. 9. Cuneorum adiectus, aut exemptus in singulis diebus, aut mensibus. Item Seneca.

Adjicilæs cœnæ, Adipalæsque, vocantur sacerdotum, ut patet ex Festo, Plinio Seneca, & Macrobio: in his enim multa extra ordinem, iusta que ferula adjiciebantur. Varro lib. 3. de re rust. Primus Quint. Horrensius pavones in Augurali adjiciali cœna posuisse dicitur.

Adilisus, ἀποινο, mons est Bœotia, de quo Plin. lib. 4. cap. 7.

Adimantis, ἀδειγαντο, nomen viri Atheniensis, fratriis Platonis, Laert. lib. 3. ¶ Fuit etiam hoc nomine Corinthiorum dux, qui quum Themistocli exilium objiceret: Num putas, respondit Themistocles, exulem quempiam esse, qui ducentas habeat triremes. Ex Suida.

Adimosis, Aufero, eripo, subtraho. { ορη lakach, חסֶר hesir. ἀφαγέω. GALL. Öster. ITAL. Torre, portar via. GERM. Hinweg nemmen. HISP. Quitar de alguna cosa. ANGL. To tak away. } Plaut. Amph. ubi mihi formam adimis. Ibid. Regem mactavi, spolia ademi. Et Cap. sc. 3. a. 2. Nox diem adimat. Ovid. 13. Metam.

Pérque Deos oro quos hosti nuper ademi.

Terent. in Andry. Hanc, nisi mors, admet nemo. Inde Ademtus, ablatus, ἀπονηθει. Ademtus Hector, i. imperfectus. Horat. od. 4. lib. 2. De exule. Ovid. El. 1. lib. 1. Trist.

Invenies aliquem qui me suspireret ademptum.

& El. 4. lib. 4.

Pro quo nec lumen ademptum (exuli) nec opes.

& El. ult. lib. 4.

Non aliter slevi, quæcumq; me slevurus ademptum

Ille fuit.

Ademptæ virilitatis homo, id est, spado, exlectus. Tacitus. ¶ Ademptæ ius verborum, in comitiis, est ius suffragandi tollere, & tanquam sexagenarios de ponte dejicere. Nam per pontem suffragia ferebantur. Componitur autem ex Ad & emo, id est, accipio, ut Festus vult.

Adempsit, ademerit. Plaut.

Ademptio, verbale, Privatio, ablatio, { ἥνη batádher. ἀφαγέω. GALL.

GALL. Ostement, privation. ITAL. Il levar via. GERM. Hintergnemung, beraubung. HISP. Quitamiento. ANGL. Away taking. { Cic. pro domo sua. Id autem ut esset faciendum, non ademptione civitatis, sed tecti, & aquae, & ignis interdictione faciebat.

Adimpleo, idem quod impleo. { טַלְתָּא malé. īmānqā, ἀποτελεῖν, GALL. Emplir. ITAL. Adempire. GERM. Zufüllen. HISP. Hencir de algo. ANGL. To fill. { Plin.lib.11.cap.37. Cochleis oculorum vocem cornicula bina prætentatu adimplent. Verbum rarissimum.

|| Adincresto, nimis creseere, multum augeri. Cerd. ||

Adindo, is, ere, verbum antiquum, compositum ex Indo, quod & ipsum ex Do est compositum. Imponere, Immittere, { פִּסְפָּחָה saphach, saphāh, īsphār, īsphār. GALL. Faire enrer, appliquer à quelque chose. ITAL. Imporre, aggiungere. GERM. Hinein thun, hinein setzen. HISP. Meter à dentro. ANGL. To cause, to entre, to put into, to apply, to any thing. { Cato de reruſt. cap. 18. Orbem olearium latum pedibus quatuor punicanis coagmentis facito crastum digitos sex, subscudes ligneras adindito.

Adinēo, is, iui, itum, id est, in aliquid, vel juxta mitto, ītaphinu. Colum. lib. 5. Quum ferula fuerit enata, eam findito, & in medullam eius nucem Græcam, vel avellanam abscondito: & ita adinito. Hæc Calepinus, corruptis exemplaribus, ut plerisque aliis in locis, deceptus. Nam in citato Columellæ loco emendatores codices Adobruito habent, non adinito.

|| Adinos, Ianuarius apud Maced. Pap. ||

Adinſtar, idem quod instar. { נַחֲזֵקְכִּים chemò. īn'w r̄ dñlu. GALL. A la comparaison, &c l'équivalent. ITAL. In guisa. GERM. Zugleich, eben wie. HISP. Asemejança. ANGL. Lykeas. { Ad, enim (ut Valla scribit) redundat. Primus autem Serenus Lyricus hanc dictiōnem usurpasse fertur. Utitur ea Politianus in Misel.

ADINVENIO, is, ire, idem quod invenio, aut comminiscor. { מַשְׁׁאַת matsā. māshāt. GALL. Trouver. ITAL. Trouvare. GERM. Erfinden, ersdenken. HISP. Hallar. ANGL. To finde, or invent. { Plaut. Cura. Iam huic voluptati hoc adinventum odium est. Cic. 2. de nat. Lœr. Ex quo intelligitur, adinventa animo, percepta sensibus, adhibitis opificum manibus omnia nos consecutus.

|| Adinventio, onis, Excogitatio cum scientia, & studio peculiari, novusque rei modus inventus. { Adinventiones dicuntur etiam consilia, vel studia, vel opera. Cerd. ||

Adinvicem, unicam, vel duplicem putà dictiōnem, reciprocam denotat actionem. Inter se unus ad alium. Cerd. ||

Adipale, Adipatum, vide Adeps.

ADIPISCOR, sceris, ex Ad & apiscor, quod non est in usu, à quo Aptus participium videtur fuisse. Unde adeptus, Festus. Aptus, cum propria significacione intelligitur: ponit tamen solet pro Adepto: sicut Apisci, pro adipisci. Nomius de prisca dictiōnibus, Lucil. lib. 26. Ut ego effugiam, quod ego te in primis cupere apisci intelligo. Dicitur etiam Apiscor, scaris. Lucil. Magnam inde apiscatus infamiam. Inde etiam Indipiscor, quod significat assequor. Plaut. tamen in Aulularia, Indipisce, in activa voce dicit. Adipiscor igitur, quoniam plenius sonat quam Apiscor, in usum venit, & significat quandoque consequor, sive obtineo. Et lib. 4. ad Heren. Hæc omnia adipiscemur, si rationes præceptionis diligentia consequemur & exercitatione. Plaut. in Trin. passiue dicit, Non ætate, verum ingenio adipiscitur sapientia. Catul. de com. Beren.

Anne bonum obliteres facinus, quo regium adeptas Coniugium. Plaut. Cap. sc. 1. a. 3. Solebam iis dictis menstruales epulas adipisci. Ibid. sc. 1. a. 4. Spero me adepturum cibum. { הַדְבִּיק hidhbik, īshish hi shig, īnn achaz, ḥak kanah, ḥaytla'ut, wāzār, wāzāl, wāzāl. GALL. Acquerir, obtenir, attaindre. ITAL. Asseguire, acquistare. GERM. Obertommen, erlangen. HISP. Alcançar o desejado. ANGL. To get, or obtain. { Aliquando Convenio, petvno, quando scilicet cum persona jungitur. Idem in Epid. Nam ut ad portum te consperxi, curriculo occipi sequi, vix adipiscendi potestas modò fuit. Cic. Nam medio itinere cum adeptus sum, hoc est, cum medio itinere ad eum pervenisse.

Adipiscor, in passivo significatu, vide in dictione proximè præcedenti, ex Plauto.

Adeptus, a. am, Asseditus, consequitus. { מַחְזִיר acház, īmāx. GALL. Acquis, trouvé. ITAL. Acquistato. GERM. Der eing oder überhaupt mein ist. HISP. Alcançado. ANGL. Gottin. { Plin. lib. 7. cap. 24. Tam multis gloriam eis adeptis. Cic. de Senect. passiue protulit, Senectutem ut adipiscantur, omnes optant, eandem accusant adeptam. Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

Ne palmas inhonestet ademptas.

Actiue & passiue sumuntur.

Adeptio, verbale, idem quod consecutio, īmāz. Cic. 2. de Finib. Nos beatam vitam non depulsione mali, sed adeptio de boni iudicemus.

Adiposus, vide Adeps.

Adipsathön, ἀδιψάθων, ἀδιψάθων. Frutex est surculosus, multis spinis horrens, qui ad Istrum, & in Nisyro, Syria, & Rhodo nascitur, quoque ad unguentorum spissationem olim utebantur. Aliis nominibus Aspalathus, Eryscoptron, Dipsicon, Diaxylon nominatur. Ruellius putat idem esse, quod hodie in officinis Lignum Rhodium appellatur. De hoc Plin. lib. 24. cap. 13. Diosc. lib. 1. cap. 19.

Adipsa, ἀδιψα. Dicitur quæque medicamenta sitim aut extinguentia, aut obrepere prohibentia: quemadmodum Alima, ὄλη, quæ fami obstant. Utrorumque meminit Plutarch. in convivio septem Sapient.

Adiplos, ἀδιψα, species est palmæ viridis, odore malo coton: i, nullus intus osse. Nascitur in Ægypto, simillimum myrobalano, in tinguentis usum habens. Dicitur & Phœnicobalanus, ubi maturuerit, teste Plin. lib. 12. cap. 22. Est præterea Adiplos radix olim in Scythia, hodie etiam in agro Franconensi nascens, quam à dulcedine Glycyrrizam appellant. Vulgus corrupto vocabulo Liquiritiari vocat. Vide eundem lib. 22. cap. 9.

|| Aditiales, cœnæ ab aditu dictæ ad sepulcra, ubi illæ cœnæ celebratæ, ad quas aditus non omnibus patebat, Salmas. ||

Calepini Pars. I.

Adjūdico, as, per sententiam & iudicium aliquid alicui attribuo. { הַדְבִּיכְתָּה nathanhal iedhé hadin. īmādik, ḥazougi tm. GALL. Adjuger. ITAL. Attribuire, assegnare per sentenza. GERM. Zuakennen, mitti orthet zusprechen. HISP. Attribuir y dar algo por sentencia. ANGL. To assigne. { Cic. ad Attic.lib. 4. Nemo enim dubitat, quin domus nobis esset adjudicata. { Refertur tamen & ad aliorum, quam iudicium, sententiam & iudicium. Plaut. in Men. Adjudicato, cum utro hanc noctem siet. Cic. ad Attic. 1. Salutem mihi imperii atque orbis terrarum adjudicavit, id est, iudicavit, me imperio Romano atque orbi terrarum salutem attulisse. Eius contrarium est Abjudicō, īmādik.

Adjugo, as, id est, conjugio, ad aliquid iungo, quasi ad iugum annexo. { חַזְקִיתָה bitsmidh. īmāzqit. GALL. Accoupler, attacher. ITAL. Accoppiare, attaccare. GERM. Aniochen, aneinander tupfen. HISP. Ayuntar una cosa à otra. ANGL. To tie, or couple to. { Pacuvius per translationem posuit, pro addo, vel adjungo. Mater est terra, carpit corpus, anima mater adjugat voluntatem. { Adjugare vitem, est vitem in iugum disponere, quod & iugare dicitur. Iugum autem hoc loco sumitur pro palis quibusdam velut in iugum assurgentibus, ad quos vites certo ordine componuntur. Colum. lib. 4. cap. 17. Nihil enim refert iugum in stellam decussari atque diduci, nisi & palmites adjungentur.

Adjumentum. Vide Adjuvo.

ADIVNGO, is, alligo, annexo, addo, conjungo, apto, accommodo. { קַדְבִּיכְתָּה hidhbik, ḥidhbik. īshib, īshib. GALL. Adjouster, adjoindre. ITAL. Aggiungere, accoppiare. GERM. Hergesügen. HISP. Añadir, ayuntar. HISP. To ioyne to, or apply. { Cic. 1. de Orat. Iuris scientiam eloquentia tanquam ancillulam adjunxit. Terent. in Andr. Ut animum ad aliquod studium adjungant. Adjungere aliquem alteri, est amicum facere. Cic. Attic. 1. 9. Hic dies me valde Crasso adjunxit. Adjungere se ad aliquem, est cum eo familiaritatem inire. Cic. in Philipp. Cæl. lib. 1. de bell. ciu. Adjungere in amicitia. Et similiter de inimicitia. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Socium ad rem malam querit, quem adjungit sibi. Ad probos propinquitate se adjungere. Idem Aul. sc. 4. a. 1.

Adjunctio, verbale, { תְּחִכְרֶת hitchabberah. ītikhach, ītikhach. GALL. Adjoulement. ITAL. Aggiunta. GERM. Ein zufügung, ein zuthuung. HISP. Añadidura. ANGL. Joyning to. { Cic. de Fin. In quibus nulla est virtutis adjunctio. { Interdum significat propensionem. Idem de petit. conf. Tribus rebus maximè omnes ducuntur ad benevolentiam, beneficio, spe, adjunctione animi, vel voluntate. { Interdum ponitur pro exceptione. Idem de Inu. Sunt quædam cum adjunctione necessitudines, quædam simplices. { Adjunctio item exornatio quædam verborum est, apud auctorem ad Herennium.

Adjuncto, { מַשְׁׁאַת mesappach, ḥekhappach. īshab, īshab. GALL. Adjaigneur, celuy qui adjoint. ITAL. Colui che aggiunge, & vnisce. GERM. Ein Zusammen füger. HISP. Ayuntador. ANGL. A joyner, that ymeth to. { Cic. Attic. lib. 8. Ille Gallus ulterioris adjuncto.

Adjunctum, verbum Dialecticum est. Gell. cap. 7. lib. 16.

Adjunctus, nomen ex participio, annexus, additus, conjunctus. { כְּרָבָה mudhbah', īshab. GALL. Adjoint, adjousté. ITAL. Aggitento, accoppiato. GERM. Herzu gesügt, herzu gehon. HISP. Añadido, ayuntado. ANGL. Joyned to. { Plaut. Cura. sc. 3. a. 1. Huic voluptati adjunctum est odium. Cic. pro Cuent. Aceriatim iam reliqua Iudices dicam, ut ad ea quæ propiora huius causæ, & adjunctiora sunt, perveniam.

Adjürgium, idem quod iurgium, vel objurgatio. { מַצְחָה matsah, īshab. GALL. Noise, question. ITAL. Contentione, questione. GERM. Sancte/ hader. HISP. Renzilla. ANGL. Brauling in wordes. { Plaut. in Men. Nec pol filia unquam accersit patrem ad se, nisi quid commissi adjurgii est causa.

Adjürgo, as, are, objurgo. { הַרְבֵּחַ hochiach, ḥrab. īshab, īshab. GALL. Tanser & reprendre. ITAL. Fortemente reprendere. GERM. Hässig bechalten, & bel bechalten. HISP. Renir. ANGL. To reproche. { Plaut. At pol quin certa res est adjurgare hanc, &c. Tu locū consulē. || Adiurnare, diem ad iudicem statuere. Cod. II. antiq. ||

ADIVRO, as, iuro. { יְהִי mischbah, ītopg. GALL. Iurer fort & ferme. ITAL. Giurare con efficacia. GERM. Hässig schroeren. HISP. Iurar apresshramente. ANGL. To swear with a great othe. { Terent. in Hecyr. Sancte adjurat, non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. Adjurare est incantationibus dæmones abjicere, īloq̄z̄. Lactant. lib. 4. Quanto terrori fit dæmonibus hoc signum, sciet qui viderit, quatenus adjurari per CHRISTVM de corporibus quæ obderint, fugiant. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Ita me tu ames, ita te tuus amet, scelestæ, quem adjurasti. Idem Amph. Satisfaciat mihi, atque adjuret infuper, &c. Item pro Iuro: Adjuro per Iovem & Deos. Idem Men. sc. 2. a. 4. Bis Iovem adjuro patrem, me herum non esce. Ibid. sc. 7. a. 5. || Idem ibid. digna ferat si quis inaniter adjurari. ||

Invita, ó Reginā tuo de vertice cessi

Invita, adjuro tqué tuumque cajut.

Catull. de com. Beren. Livius Adjurare, pro ad insjurandum addere.

|| Adjuramentum, id est, iusjurandum, adjuratio religiosa aliquid rei, vel nominis divini importans, quo animus religiosus præcipue cogitur ad aliquid exequendum. Cerd. ||

Adjuratio, conjuratio, exorcismus, obsecratio, deprecatio cum minis. Est itaque Adjuratio propriè iusjurandum aliquid divinum importans, quod urgeat aliquem, ut imperata faciat, &c. Divini numinis interposita religione, qua fidem suam constringit quis. Cerd. ||

ADIVVO, as, Opem fero, sublevo, suffragor. { נִגְזָרָר, בְּנִגְזָר. GALL. Aider, seconrir. ITAL. Ajutare, giovare, dare ajuto. GERM. Helfen. HISP. Ayudar. ANGL. To help. { Ter. in Phor. Qui ine dudum, ut dixti, adjuverit coniter. Tu quoque cuius adjuvas infamiam. Plaut. Amph. 1. Auges, & ad aliquid addis. Et Capt. sc. 1. a. 2. In te mala animo si bono utare adjuvat, i. prodest. Efficiam id si Dii adjuvant. Ibid. sc. 4. a. 3. Qui moher, quasi adjuvat. Idem Cura. sc. 3. a. 2. Dii te omnes adjuvant. Idem Capt. sc. 1. a. 2. Dii me omnes adjuvant,

augent;

orat. Eāmque tueamur ut adultam virginem, castè. Virg. 4. Georg. de spibus.

— alia spem gentis adultos

Educunt fœtus;

ubi Servius, Educunt adultos: hoc est, educendo adults faciunt. Transfertur etiam ad inanimata. Cic. de Clas. Orat. Thucydides, & Pericles, qui jam non nascentibus Athenis, sed adultis fuerunt. ¶ Adultus item participium, pro crematus, οὐκεντρός. Antias in 47. Eò omnes hostiae, vituli 87. conjecti: & omnia adulta sunt. Ex Priscian. lib. 9.

Adolēscētiōr, aris, significat luxurio, παρασκευή. Varro, Id quidem ut facias censco, quoniam quoque adolescentiaris.

Adolēscētiōr, adolescentium more facio, sive in adolescentiam redeo. μητρούσορες. Laberius, Incipit adolescenturite, & nescio quid nugatum facere. Non. c. 2.

Adoleschia, αδολέσχια, garrulitas dicitur, vel futilis loquacitas, αδολέσχη, enim nugari significat, & multa importunè deblaterare.

Adoleschus, αδολέσχος, vel αδολέσχης, nugator dicitur.

Adonai, אֲדוֹנָי adonái, אֱדוֹןָי: Nomen Dei apud Hebreos, significans universalem rerum omnium Dominum; id est Deum. Adon enim Dominum sonat, quam vocem aliqui putarunt originem duocere à Dum Hebraico, quod est indicare, sicut & Den, quod est basis. Quasi dicant, Adon appellari quasi columen, & sustentationem familiæ, aut reipublicæ, & basim. Cerd. ||

Adōnīs, is, & idis, αδόνης. Nomen proprium filii Cinyrae Cypriorum regis, & Myrræ, quem ob formæ excellentiam Venus in deliciis habuit. Hic apri dente sub inguine percussus, interfactusque, à Veneri in florem Anemones herbae, qui sanguinis colorem imitatur, dicitur conversus, referente Theocrito & Nicandro. Quod etiam latius explicat Ovidius ad finem lib. 10. Metamorph. his versibus:

— nec plena longior hora
Facta mora est, quum stos de sanguine concolor ortus,
Qualem, qua lento celant sub cortice granum
Punica ferre solent: brevis est tamen usus in illo;
Namque male harentem, & nimia levitate caducum
Excusunt iidem, qui perflant omnia, venti.

Hieron, in Ezechielem, sic habet: Quem nos Adonidem interpretati sumus, & Hebreus & Syrus sermo Thamuz vocat. Unde quia iuxta gentilem fabulam, in mense Iulio amasis Veneris & pulcherrimus iuvenis occisus, & deinceps revixisse narratur, eundem Iulium mensem eodem appellant nomine, & anniversariam ei celebrant solennitatem, in qua plangitur quasi mortuus: & postea reviviscens canitur atque laudatur. Unde apud Ezechielem Prophetam legitur, Ecce ibi mulieres sedebant, plangentes Adonidem. Ubi intelligi vult, suis idolatriam celebratam in honorem Adonidis. Macrobius accepit Adonidem pro Sole. Moscopulus αδόνης nomen ab ἄρω, quod est cano, derivatum putat. De eodem festivissime Theocritus αδίν. κ. 2. &c. ¶ Adonidis horti, αδόνης καὶ τοῖς, proverbialiter dicuntur res leves, & amœnæ quidem, attamen nulli rei utiles. Tractum est proverbium ab hortis quibusdam ad solam voluptatem comparatis, qui Veneri, & eius amasio Adonidi sacri credebantur. ¶ Adonis etiam est piscis nomen, qui reliquo mari somni causa in siccum egreditur littus, ut tradit Plin. lib. 9. cap. 19. Hinc & Exocetus dicitur, ἵππος καὶ τοῖς (ut inquit Oppian. 1. lib. Halcyon) εἰς τοὺς ἀνθετῆτας, ποτὲ σὲ τὸν εἰνὶ κέραν ἀπεισέδ, hoc est:

— quia proficit undis

In littus, siccus aponens tellure cubile,

Piscis est similius mænis iam sc̄tis, aut gobionibus, cui semipedalis magnitudo, forma teres, color subfulvus; linea candida à branchiis ad caudam distinguitur: vide Athenæum lib. 8. ¶ Adonis item fluvius est ex Libano-monte profluens, non procul à Byblo oppido, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 8.

Adōniā, Adoniorum, αδάνη, festa Adonidi sacra: Plutarch. & Ammianus lib. 22. Histor. Evenearat iisdem diebus anno cursu completo Adonia celebrari, ritu veteri, amasio Veneris (ut fabulae singunt) apri dente ferali deleto. Adonia cum planctu celebrantur à mulieribus Veneris planctum imitantibus. Ovid. 10. Metam.

— luctus monumenta manebunt
Semper Aloni mei: repetitaque mortis imago

Annuus plangoris peraget simulanima nostri.

Adōnītū, αδάνη. Species est ab roti, quod in testis, turbinibus ve cadorum vini radice seri solet: quo pacto Adonidis hortulos pangere solebant: unde & nomen habere videtur, quod horribilis ejusmodi conferendis sit idoneum. ¶ Quidam hanc herbam esse, quam ex Adonidis sanguine ortum traxisse Poëtae fabulantur, atque inde Adonium appellatum putaverint. Quod tamen falsum esse, Nicandri & Theophrasti testimoniis facile convincitur, qui herbam illam Anemone esse ostendunt, ut supra attigimus in dictione Adonis, & latius infra dicti sumus, quam de Anemone agemus. ¶ Sumitum etiam Adonium pro Adonidis simulacro, & pro luctu sacro, quo mulieres ad Adonium fluvium, & Byblum oppidum, Adonidem plangere solebant.

Adōpērō, is, ui, ertum. Idem quod operire. ¶ άπειρον. δόνησθαι, άπειρον. GALL. Coverir. ITAL. Coprire. GER. διudecken/verdecken. HISP. Cobrir o tapar. ANGL. To cover. ¶ Liu. 1. ab Urbe, Transmisso per viam rigillo, capite adoperto. Ovid. 3. Fast.

Quid, quod hyems adoperta gelu, &c.

Et 2. Fait. Adoperitus nubibus aether.

Adōpīnōr, aris. Idem quod simplex Opinor. ¶ άπειρον. δόνησθαι, άπειρον. GALL. Pensar, iugur. ITAL. Pensare, giudicare. GER. Meinens/achten. HISP. Pensar, iuzgar. ANGL. To believe, to judge. Lucret.

Deinde adopinamus de signis maxima pars.

Adōpto, as, in filii locum adscribo, filium facio. ¶ άπειρον. δόνησθαι, άπειρον. GALL. Adopter. ITAL. Adoptare. GER. An finds statt aussnemmen. HISP. Adoptare en lugar de hijo, abijar. ANGL. To adopte, to tak an other in place of my son. ¶ Fiebat autem adoptio (teste Gellio lib. 5. cap. 19.) duobus modis. Uno modo per

Prætorem, quæ propriè Adoptio dicitur: altero per populum, rogante aliquo magistratu, quæ Arrogatio dicebatur. Hæc autem posterioribus temporibus per Principem fiebat, quippe cum populus omnem suam potestatem ei tradidisset & condonasset. Hinc est, quod Caius Iurisconsultus scribit: Adoptionem esse, quando is qui sui iuris non est, apud magistratum in alienam transit familiam. Arrogatio autem, quando Principis autoritate adoptamus eos, qui sui iuris sunt. Cic. 1. Officior. Qui hunc Paulo Æmilio natum adoptaverat. Suet. in Cas. cap. 83. Adoptare in familiam & nomen. ¶ Dicitur etiam de aliis rebus. Plaut. Cistel. Socia, te mihi adopto ad meam salutem. Cic. 1. Verr. Quem sibi illa defensore sui iuris, ultorem injuriarum, actorem totius causæ adoptavit. Adoptare se alicui ordinis, pro Inservere, immiscere, asciscere temetipsum, & sibi ordinem aliquem vendicare. Plin. lib. 12. cap. 1. Qui se potentia causa, Cæsaris libertis adoptasset spado Thessalicus. Adoptare sibi nomen, hoc est, Alienum nomen assumere, suo immutato. Martial. lib. 1. Adoptare herbam aliquam, De suo nomine eam nuncupare. Plin. lib. 25. cap. 7. Invenit & Lysimachus herbam Lysimachiam, quæ ab eo nomen retinet. Mulieres quoque hanc gloriam affectavere. In quibus Artemisia, uxor Mausoli, adoptata herba. Ovid. venustè ad arborum infestationes transtulit, lib. 1. de re medio amoris, ubi sic habet:

Venerit insitio: fac ramum ramus adoptet.

|| Adoptarius, αδομ, ex adoptato filio quidquid natum est. Isid. Gloss. || Adoptarius, puer ex adoptato natus. Festus: Adoptatius ex adoptato filio natus. Utra lectio præstet, in dubio est, ac perinde patet adoptarium exhiberi posse ut verum. In margine Festi est adoptivus.

Adoptatitius, qui in adoptionem venit. ¶ άπειρον ασχέρ hu leben. ιόρερ, ειων' ετ. GALL. Adoptif. ITAL. Colui chi diuenta figliuolo adottivo. GERM. Der an Kind statt angenommen ist. HISP. Et hijo del adoptato, ή abijado. ANGL. He that is adopted. ¶ Plaut. in Paen. Si quidem Antidamarchi queris adoptatitium. Festus tamen adoptatitium scribit eum esse qui ex adoptivo filio natus est.

Adoptatōris, tertii ordinis. Utitur hac voce Ulpian. D. lib. 37. tit. 9. l. 1. Item Gell. lib. 5. cap. 15. Quod filius adoptivus patri adoptatori prodesset.

Adoptivus, qui in adoptionem venit. ¶ άπειρον ασχέρ hu leben. ιόρερ, ειων' ετ. GALL. Adoptif. ITAL. Adottivo. GERM. Ein erwachsener oder an Kind statt angenommener Sohn. HISP. Cosa adoptada, ή abijada. ANGL. He that is adopted. ¶ Gell. lib. 5. cap. 19. Id etiam eum culpavisse, quod filius adoptivus patri adoptatori inter præmia parum prodesset. Adoptivi filius, vel Adoptivus, Adoptivi, Velleius.

Et sit adoptiva nobilitate tuus,

Ovid. 4. Fast. ¶ Adoptiva sacra, quorum ius per adoptionem acquisitum. Cic. pro domo sua, Tu neque Fonteius es, qui esse debebas, neque patris hæres, neque amissis sacræ paternis, in hæc adoptiva venisti.

Adoptio, per syncopen est Adoptatio, verbale. ¶ άπειρον. GALL. Adoption. ITAL. Adottazione. GERM. Erweihung. HISP. Adopcion. ANGL. Adoption. ¶ Cic. pro domo: Quod est, Pontifices, ius adoptionis: nempe ut is adoptet, qui neque procreare iam liberos possit: & quum potuerit, sit expertus. Adoptio sancta est quæ beneficia naturæ & iuris imitatur. Calphur. In adoptionem dato, redire in familiam licet. Fab. Quintil. Gell. lib. 5. cap. 19. Quod per prætorem fit; adoptio dicitur: quod per populum, arrogatio. Plin. de infistione, dixit lib. 16. in Proæmio, Pomiferæ arboros, queque mitiotibus succis voluntatem primæ cibis attulerunt, & necessario alimento delicias immiscere docuerunt, sive illæ ultro, sive ab homine didicere blandos sapores adoptione & conubio: idque munus etiam feris, volucribusque dedimus; intra prædictas constant.

Adoptatus, qui in adoptionem venit. Item valde optatus. Unde superlat. Adoptatissimus mihi fuit tabellariorum adventus. Cic. Filius Tyroni.

Adōrēs, modò producit, modò corripit. Apud Priscian. lib. 6. Gannius lib. 1.

Ilam sponte satis adoris stravisse maniplos.

Frumenti genus significans, quod & Far appellatur: olim Edor dictum ab edendo, ut Festo placet, eo quod populus Rom. ex omnibus frumenti generibus trecentis annis solo farre usus fuerit: ut etiam ex Verrio refert Plin. lib. 18. cap. 7. ¶ Ab adurendo dictum patant, quod torri soleret, ut scribit Festus, antequam ex eo molæ salsa conficeretur in usum sacrorum. ¶ Hoc etiam Adoreum appellatur, sive Semen adoreum, nonnunquam etiam Far adoreum, άπειρον. Plin. lib. 18. cap. 8. Vulgatissima frumenti genera, Far quod Adoreum veteres vocavere, filigo, triticum. Columell. lib. 2. cap. 6. Prima & utilissima sunt hominibus frumenta, triticum, & semen adoreum. Varro rei rust. lib. 1. In loco humido far adoreum potius seritur, quam triticum. Columella quatuor Adorei enumerat species, Clusinum, Vermiculum duplex, & Trimestre, quod & Alicastrum dicitur. Vide ipsum loco paulo antè citato.

Adōrēa, idem est quod gloria, proprieque ea, quæ ex rebus militiæ præclaræ gestis comparatur. ¶ άπειρον. δόξα, στρατιώτων. GALL. Gloire & triomphe de victoire. ITAL. Gloria da vittoria acquistata. GERM. Lob und ehre die man im krieg einlegt. HISP. Gloria y fama de la victoria. ANGL. Glorie, triumph, of victory. ¶ Nomen ductum est ab adoreo frumenti genere, quod apud veteres summo in honore habitum fuit, propterea quod alio frumenti genere Populus Rom. trecentis ab urbe condita annis non viçtarit. Unde etiam Imperatore re bene gesta, hoc frumenti genere à populo solent donari. Plin. lib. 18. c. 8. de farre, Primus antiquis Latio cibus, magno arguento in adoreo donis. Idem eod. lib. c. 3. Gloriam denique ipsam à farris honore Adoream appellabant. Festus, Adorea laus: quia gloriolum putabant, qui farris copia abundabat. Apul. pol. 1. Tot adoreis inclitus. Plaut. Amph. Præda atque agro, adoreaque affecit populares suos.

Adoreum, sive Semen adoreum. Vide supra in dictione Adore.

Adōrdior, is, adorsus, Incipio, ¶ άπειρον heit, άπειρον heit. GALL.

GALL. Commencere. ITAL. Comminciare. GERM. Anheben/ansahen.
HISP. Commençar. ANGL. To beginne. § Ambr.lib.1.Offic. Postea nunquam, nisi consulto Domino.b:llum adorsus est.
Adorsus, a, um, participium, Aggressus. invidu@, vel i@ndu@. Gell. lib.9.cap.2. Adorsi erant tyrannum interficere. Et Ovid.1. de Pontos, elev. 2.

— Et nullum magis adorsanofas.

Quidam contendunt his duobus in locis legi debere Adorti & Adorta, ab Adorior, quod etiam incipere declarat, & aggredi significat.

Adorio, pro adorior. Nævius lib.3. belli Punic. — proficidente Hectore tumidos Adoriant, ut qui hinc Spartam referat nuncium. Sic Adortus passivè. Priscian. lib. 8.

Adorior, irris, vel eris, adortus, Aggredior, invado. § γεράπαγάς, επιρίγοντος, επιρίγοντος. GALL. Assaillir. ITAL. Assaltare. GERM. Anfallen/ schnell angreissen oder ansahen. HISP. Arremeter. ANGL. To inuade, to sett upon. § Liv. lib.1. Timor deinde incessit, ne civitatem sine imperio vis aliqua externa adoriretut. Velleius. Adorta classem vis Africi. Differunt tamen, ut inquit Donatus, Adorior & Aggredior: quia aggredimur de longinquò, adorimur de proximo. Cic.7. Verr. Postremam enim quamque navem piratae primam adoriebantur. § Adoriri aliquando est dare operam, atque conari aliquid per vim, siue incipere. Cic. de Orat. Ne convellere odoriām ura, que non possunt commoveri. Gell. lib.19. c.9. Iulianum Rhetorem laceſſere, insectarique adorti sunt.

ADORNO, idem est quod Orno, instruo, comparo, præparo. § עדרן Badhab. επιρίγοντος, παραγένεσθαι. GALL. Orner, accouſtrer. ITAL. Adornare. GERM. Ziern/ zierlich zürüsten. HISP. Aſeytar, hermosear. ANGL. Te garnishe, to fet furth or deek. § Liv. lib.1. ab Urbe, Flaminem Iovi affiduum sacerdotem creavit, insignique cum ueste, & curuli regia sella adoravit. Plaut. in Epid. Tragulam in te injicere adornat. Cic. pro Client. Omnis testium copia initio à matre adorata est, id est, comparata & instructa. Naves adorabat. Cæſar lib.1. de bell. ciu. (i. instruebat.) Iube vasa pura adorari mihi. Plaut. Amph. sc.2.a.3. Cedo, nuptias adorna. Idem Aulul. sc.3. a.1.

Adornatus venatui. Instructus & ornatus, paratusque ad venationem. Tacit. lib. 12. Hercules per quietem monet sacerdotes, ut templum iuxta equos venatui adoratos fiant.

ADORO, as, ex Ad, & oro. Oro, veneror, precor, supplico, placo. § גַּדְעָן sagħadha. επιρίγοντος hishtacħvah. moxwia. GALL. Adorers, faire reverence. ITAL. Adorare. GERM. Anbetten. HISP. Adorar, o hazer reverencia. ANGL. To worship, to reverence. § Priscianus ab Ador, hoc est, à frumento sacrificiis destinato derivat. In eadem sententia est & Nonius, cuius haec sunt verba: Ador frumenti genus, quod epulis & immolationibus sacris pium putabatur: unde & adorare, propitiare religiones, potest dictum videri. Verum Adorare sine ore, hoc est sine voce fit: hinc mutis etiam adorare datur: Elephas enim, & Phoenix (si illa modò est) solein adorare dicuntur. Supplicare verò ore fit: ideoque solis hominibus competit. Ovid. El. 3. lib.1. Trist.

Hac prece adoravi superos ego.

Et s. Faſſ.

Venit adoratus Caducifer.

Et Ep. 10.

Non te per meritum, quoniam male cessit, adoro:
Debita sit facta gratia nulla meo.

Loquitur Ariadne Theseo.

Liv.6. ab Urbe, Adorare Pacem Deum. § Adoraturi sedent, καθησθαι. Hoc proverbium Plutarch. adscribit Numæ: quo significatur, Vota certa concipere oportere, & in iis quæ sunt optima, perseverare. Quidam arbitrantur alium subesse sensum, quod oporteat eos qui sacris dant operam, non obliter, ac aliud velut agentes hoc facere, sed vacuos, totosque rei sacrae & orationi deditos. Vnde & Plutarchus idem tradit, quum Pontifex sacra aggrediebatur, præcones clamabant: Hoc age. Ea vox hortabatur, ut qui sacra adirent, reverenter, & attentè id agerent. § Adorare aliquando est vehementer orare. Virg. Volens vos Turnus adoro: subaudi Ventos, ubi Servius: Ad, vacat, & metri causâ additum. Quandoque significat allqui. Apul. lib.2. Infusa aqua populum sic adorat.

Xdoratio. § ἀριθμόν hishtacħava áh. μερονίμη. GALL. Adoration. ITAL. Adoratione. GERM. Anbetung. HISP. Adoration. ANGL. worſhe ping. § Plin. lib.28. cap.2. Cui fascinationibus & adoratione peculiari occurrimus. Quintil. Declam. 253. Vos verò, novo genere ambitus, adorationem miseriā captatis. Loquitur de Cynicis.

|| Adorator, oris, ab adoro. Venerator, cultor, qui reverentiam & adorationem exhibet alicui salutationis causâ, &c. Cerd. ||

Adoxia, § GALL. Ignominie, infamie. § Est nominis & famæ obscuritas, ignominia, infamia, ád̄xiā. Unde ád̄xiā dicuntur inglorii, & obscuri. § Adoxæ materia, ád̄xiā ḡē̄s, à Gellio vocantur, quæ à Cicerone Infamæ, ab aliis inopinabiles, quæ ingenii exercendi causa solent excogitari: cuiusmodi est apud Isocratem Busiris encomium, apud Platonicum Injustitiae ex persona Glauconis, apud Phavorinum Febris quartanæ, apud Lucianum Musæ, & apud Erasmus Moriae.

Adouacris, ád̄ouacris, Rex Herulorum fuit, qui anno nostra salutis 457. tanta cum manu in Italiam irrupit, ut terrore perculsus Augustulus sponte purpuram poneret. Quo tempore finem accepit Occidentis imperium, anno ab Urbe condita 1226. Vide Paulum Diac. lib.16.

Adparare, acquirere. Lucr. lib.2.

Vnde mare & terra possent angescere, & unde

Adpararet spatiū cœli domus.

|| Adpeſtor, ad peſtus applicat. Ifid. Gloss. ||

adpēto, vide Appeto.

|| Adpetulantia procacitas. Ifid. Gl.

Adplanat, adæquat. Idem. ||

Adplēnum, vide Plenus.

Adplōrare, apud Senecam 4. Question. natural. cap.2. Cum iam adplōraveris, meritosque atque obrutos tanta mole credideris.

Adplumbo, & adplumbatura, vide infrà in verbo Applumbo.

Adpōſco, is, προσκεψώ, pōſco. Horat. lib.2. Epif. ad Ital. Flor.

— si plus ad poscere viſus.

Adprēcōr, aris, προσεργόμενος, precor. Horat. 4. Carm.

Rite Deos prius adprecari.

Id est, invocare. Acron.

Adprimus, vide Apprimus.

Adprimē, Adprobus, Adpromissor, Adpropero, Adpropinquuo, vide A ante P.

Adprobus, vide Approbus.

Adpūgno, as, arc; προσεργευγε, contra pugno, oppugno. Tacitus lib.21. Interim Piso classem haud procul opparentem adpugnare frustra tentavit. Idem lib.4. Alij castra Romana adpugnarent.

Adpūl̄s̄, vide Appello, isti.

|| Adpunctari, salarym constitui. Salmas. ||

Adquō, id est, quoque. Afranius. Ut scire possis adquod te expediāt loqui. Idem in Privigne, Ni tantum amarem talem tam meritō patrem, miratus essem adquod liceret. Hæc Nonius:

Adra, ἄδρα, Trium oppidorum nomen est à Ptolomæo, quorum unum in Arabia Petrosa collocat: alterum in Cava Syria, tertium in Liburnia mediterraneis ad radicem Beiorum montium, non procul à Tito fluvio.

Adrādo, is; הַלְּגָלָתִים τραγָרָדְהַיִם, ḥimk w. GALL. Rayet pres, ratler. ITAL. Radere basso. GERM. Abschaben, abrænen. HISP. Raer cerca. ANGL. To shave, or scrape upon. ex Ad & Rado. Colum.

Adrathnic, ἀδραχνή, arbor est bisera, arbuto similis, in montibus nascens, cacumine semper virenti, quæ detraicto in orbe cortice non offenditur. § Andrahne autem (ne quis nominis vicinitate fallatur) herba est, quam Latini Portulacam vocant. Vide Plin. lib.13. cap.22.

|| Adramelech, idolum Assyriorum; quod etiam Samaritanî colueret. Pap. ||

Adraminat, usurpat. Adtaminare vult esse Iudotus, usurpando minuere, abuti, ac usura deterere.

Adramytrēon, ἀδραμύτην, sive (ut apud Plinium legitur) Adramytteos, civitas est littoralis in majore Mysia, sive Eolide, ita dicta ab Adramyto conditore, Alyatta filio, & Cræsi fratre, ut tradit Aristot. in Polit. Alii à mercurio nomen accepisse ferunt, quem Lydi Phrygia lingua Adramyn, ἀδραμυς vocant. Thucid. lib.5. Atramytteon vocat, ἀδραμύτην, Αργ. & τ. quam scripturam etiam Stephanus agnoscit, quem vide de varia hujus vocis scribendæ ratione.

Adramytrēus, adjct. sive Atramittenus, ἀδραμύτην, & αδραμύτην, ut Sinus Adramittenus, ἀδραμύτην κόλπος, qui & Ideus appellatur, ut est autor Strabo lib.13.

Adrana, ἀδρανη, fluvius est Catthorium in Germania, ut tradit Tacit. Annal. lib. 1. § Est etiam Adrana, ἀδρανη, teste Stephano, Oppidum Thracie, quod & αἰσπλάν à Theopoimpo appellatur. Vide Andrena.

Adranon, ἀδρανη, Siciliæ oppidum in Etnæ montis radicibus, fluvium habens ejusdem nominis. § Gentile est Adramites; ἀδρανη, quo utitur Apollodorus, ex Stephano.

Adramelech, Idolum Assyriorum, quod etiam Samaritanî colueret.

Adrapſa, orum, ἀδραψη, urbs Baetrianorum. Strabo lib.15.

Adraſtea, sive Adraſtia, ἀδραψη, oppidum est Troadis, inter Priapum & Parum situm, ab Adraſto rege nomen habens, qui primus Nemesis templum erexit, & Adraſteam nominavit. Hæc urbs campum habuit subiectum, qui Adraſteæ campus, ἀδραψης μόδιος appellatur, Apollinis Aetri, & Diana oraculo insignis: quo postea diruto, saxa Parum translata sunt, ex quibus aedificata est ara, Hermocreonis opus & magnitudine, & pulchritudine memorabile. Hanc uibet alii ab Adraſtea Nympha quadam montana, nomen accepisse volunt.

§ Gentile est Adraſtenus, ἀδραψης. Adraſtea, Necesitatis ac Iovis filia, scelerum ultrix, cuius vindictam credebant nullo modo posse vitari. Hanc alio nomine Nemesis vocaverunt, eiisque sedem Egyptii Theologi supra Lunam constituere, ut inde velut regina & arbitra hæc inferiora despectaret. Strabo lib.13. nominis rationem refert ad Adraſtum regem, qui primus Nemesis templum erexit, Adraſteamque illam appellavit. Aristot. lib. de Cælo, definit esse ἀραποδούση, αἴνη, καὶ τὸ Θυῖν, καὶ αἴνης αἴνη: hoc est, inevitabilem causam existentem secundum naturam, parcimoniae semper existentem. Hinc locus factus Adagio, Adraſtia Nemesis, ἀδραψης Νιφαρις, subaudientum est, adeſt, vel aderit. Quo licebit uti vel in eos, quibus ob insolentiam arrogantiāque fortune commutationem minatur: vel qui à rebus florentibus ad calamitosam fortunam fedacti sunt.

Adraſtus, ἀδραψη, nomen regis Argivorum, qui fuit filius Talonis & Eurymones. Hic quum duas haberet filias, Argiam & Deiphilen, in somnis visus est alteram leoni, alteram apro uxorem dare. Quare quum eodem tempore Tydeus, & Polynices Argos venissent, ille apri, hic leonis pelle teſtus, insomni sui memor, utrumque ſibi generum adſcivit, Deiphile Tydeo, Argia autem Polynici tradita. Deinde cum utroque genero Thebas protectus, ut Polynicem ab Eteocle fratre exclusum, in regnum reduceret, magno accepto detimento, in regnum reversus est. De Adraſto vide Herod. ἐργαſtore.

Adrēpo, is, Ad aliquid repo, rependo accedo & appropinquuo. § υπαράμας, ὑπαράχαλ. προσγένετο, προσενεγένετο. GALL. Kamper à quelque chose. ITAL. Appicarsi à qualche cosa. GERM. Herz zu trichen. HISP. Ir gateando hazia otra cosa. ANGL. To creep, to approach. § Plinius lib.35. cap.10. Ad matris morientis ex vulnere mammam adrepens infans. § Per metaphoram, pro sensim se infinuare, & paulatim accedere. Cic. in Verrem. Quibus rebus non sensim atque moderate ad istius amicitiam adrepserat.

Adramire, est promittere, hoc sensu, ut promittat quis caveat que se juraturum; itaque non est jurare, sed promittere se iuraturum.

Adrijs

Adriā, *ἀδρία* Stephano & Ptolomeo, Romanorum colonia in Piceno, quinta Italiae regione, xii. m. pass. à mari distans. A qua ager ipse Adrianus dicebatur, vino generosissimo nobilis, quod & ipsum Adriatum fuit appellatum. Plin. lib. 3. cap. 13. de *Picentibus*: Tenuere ab Atero amne, ubi nunc ager Adrianus & Adria colonia, à mari xii. m. pass. ¶ Sunt qui ab hoc oppido, Adriatico mari nomen factum existiment. Verum illi nominis vicinitate decipiuntur. Nam (ut mox suo loco docebimus) Atria oppidum fuit ad Padum amnum à Tusci conditum, nobili portu in primis clarum, à quo vicinum mare primum Atriaticum dictum fuit, & deinde litera unius mutatione Adriaticum, ut docet Plinius lib. 3. cap. 16. & Cato in *Originibus*. ¶ Adria masculini generis, *ἀδρίας*, Stephano & Suida idem quod mare Adriaticum. Pompon. Mela lib. 2. Hucusque Adria, hucusque Italiae latus alterum pertinet. Luc. lib. 5.

— *Sonat Ionio vagus Adria Ponto.*

Dictum ab urbe Adria. Plut. in *Cam.*

Adriaticum mare, *ἀδριατικόν θάλαττα*. Est sinus ille maris, inter Lacinium extremum Italiae, & Acroceramum primum Epiri promontorium irrumpens, quod & Superum mare appellatur, sive quod Italianum ab Oriente alluat, sive quod ex Urbe eò tendentibus Apenninus superandus sit. Hoc primum Adriaticum dicebatur, ab Atria nobili oppido à Tusci ad Padum condito, quod postea Atrianae paludes hauserunt: deinde unius litera mutatione Adriaticum dici ccepit, ut docent Cato in *Orig.* & Plin. lib. 3. cap. 16. Pro eodem etiam dicimus, Mare Adrianum, & Adriacum. Cic. in *Pison.* Brundusium vitavit, & ultimas Adriani maris oras petivit. Horat. lib. 1. *Carm.*

Sive mari liber Adriano.

Propert. lib. 3.

Ergo ego nunc rufis Adriaci vehar aquoris hospes.

Adrianopolis, *ἀδριανούπολις*, civitas est Thraciae ad Hebrum fluvium, primum Oresta dicta à nomine Orestis conditoris: postea ab Adriano instaurata fuit, quem ei furore agitato responsum esset, ut se in furiosi domum reciperet. Vide Cæl. Rhodig. lib. 17. cap. 2.

Adrianus, *ἀδριανός*, Decimus quintus Romanorum Imperator fuit, & successor Trajanus, qui Hieropolymas à T. Vespasiano solo aequatas muro cinxit, & à prænomine suo Æliam appellavit.

Adrianus ager limitibus maritimis & Gallicis, quos nos D. & K. appellamus, finitur, per rationem arcarum, riparum, canabularum, vel novicarum, quod tegulis construitur: alii verò locis, muris, maceriis, scotofisionibus, congeriis, carbunculis, terminis Augusteis, fluminum cursibus. Ex lib. de *limitibus agrorum*.

Adrius, *ἀδρίος*, mons est Dalmatiam per medium secans. Strabo lib. 7.

Adrobicum, *ἀδροβίκον*, oppidum est in Artabris Hispaniae populis, in tractu Celticō, cuius meminit Pomp. Mela lib. 3.

Adrodo, vide *Arrodo*.

Adrogo, vide *Arrogo*.

Adrotta, orum, *ἀδρόττα*, Steph. Locus est in Lydia, mari adjacens, cuius incolæ dicuntur Adrotteni, *ἀδροττεῖοι*.

|| Adrumentina, navis genus. Cerd.

Adrumavit, rumorem attulit. Nævius usurpavit frequentativum: *Simia aliis aliunde ruminant inter se.* Est rumare *ενάλεων*; ut de agnis dicebant veteres, quos propterea subrudos vocabant. Significat etiam, ut ait Festus, *Adrumavit, rumorem fecit*, sive *commurmatus est*, quod verbum quidam à rumine, id est parte gutturis, putant deduci.

Adrūmo, as, teste Festo, Rumorem facio, sive Commurmuro. *φέρειν*.

Adrūmetum, *ἀδρύμητον*, Steph. Civitas est Libyæ, non procul à Carthagine, quæ etiam hodie extat. De hac Plin. lib. 5. c. 4.

Adruo, is, ex Ad, & tuo, servat Ad, in compositione propter euphoniam, & significat arando subruo, *ἀραγμόν*. Columell. lib. 2. c. 5. Disjectum deinde protinus firmum inarari, & adrui convenit.

Adryx, *ἀδρύξ*, civitas est in agro Syracusano, cuius meminit Stephanus. Hinc Adrycinus, gentile, *ἀδρυκινός*, sicut ab Eryx, Erycinus.

|| Adsaltio, is, ire, itum, est adoriri & appetere. Form. Rom.

Adsaltitura, seu Adsaltura, actus ille adsaltandi, & irruendi, irritus, violentia. Cerd. ||

Adscisco, Adsector, Adsentio, Adsequor, Adsero, Adservo, Adsevero, Adfisco, Advideo, Adsigno, Adfilio, Adsimilis, Adsimulo, Adisto, Adsolet, Adstringo, Adstruo, vide in A, ante §.

ADSCIRE, sive Adsciscere, Adjungere. *הַסְכִּים הַסִּיבָּר חַדְבֵּק hidhbik, ἀρρωγίουν.* GALL. *Adjouster.* ITAL. *Aggiungere.* GER. *Zusügen.* HISP. *Ayuntar una cosa à otra.* ANGL. *To joyne to.* ¶ Columel. in *Praefat. Com.* Et hanc adscivimus quasi agriculturæ partem. Cic. in *Tuscul.* Iovisque numen Mulciberi adscivit manus. ¶ Interdum ponitur pro Approbare. Cicer. pro *Corn.* Cum iussisset prætor aliquid, id si adscivissent socii Latini, ut tum lege eadem is populus teneretur; id est, si approbasent & receperint. Nam nisi Latini socii leges Romanas approbasent, & decreto facto receperint, iis non tenebantur. Hinc

Adscitus, a, um, Receptus. Cicer. in *Verr.* Sacra adscita, atque aëcetsita ab exteris nationibus.

Nec petit aescitas luxuriosa dapes.

Ovid. 6. Fast.

Adscribo, Adscriptor, Adscriptio, vide *Ascribe*.

Adsellare, *ἀδσοῦν*, aluum exonerare. Veget. in *comment.* de re urin. lib. 3. Deinde sale & melle mistis, in anum infundes, ut adsellandi augeat voluntatem.

|| Adsector, ab adsero, is: est, authore Rhemano, index, qui aliquem vindicat in libertatem, defendit ut patronus, & tuendum suscipit. Tertull.

Adsectoria, libri de iis, quæ agi videtur Iurisconsulti cum essent assessor. Lexicon I. ||

Adsestrix, tricis, femininum est, ab eo quod est, Adsector. *παρειδόθη*, n. Afranius in *Fratribus*: Dimittit adsestricem, me ad se vocat. Nonius.

Adsidelæ, vel Assidelæ, mensæ, ut ait Fest. Flaminum sacrificandum.

Adsignatör, is, D. lib. 38. tit. 4. l. 3. Posse autem nepoti adsignari, certum est, & præferri filio nepotem adsignatoris constat.

|| Adsignatus ager, colonia, militibusque datus. L. I. C.

Adsignifico. Significo. *לְמִזְרָחָה חֹרֶב, אֲנָגִית, προσηγορία.* GALL. *Signifier.* ITAL. *Devotare.* GERM. *Bedeuten/ anzeigen.* HISP. *Significar.* ANGL. *To signify, to shew.* Varr. 1. de re rust. Olim tonsores non fuisse, adsignificant antiquorum statuæ.

Adspicere & presipere, *προσειπτεῖν, καὶ προσειπτεῖν*, dicebant Antiqui à sapiendo: sicut nos quoque modò dicimus ab Æquo iniquum, à Querendo inquirere. Hæc Festus.

Adsto, vide *Affijo.* Adsto, vide *Asto*.

Adstîtus, participium ab Adsero, iuxta satus. *προσεστός.* Varro. Ut vitis adserita ad olis facere solet. Bud. || Adserita arbor, cui incolam aliquid, ut sustineat, adjungitur. V.G. ||

Adspecti, pro Adspectus. Atticus *Astyana*. Commovit animum excellens aspecti dignitas.

Adspuo, is, ui, utum, *πράκτικον, προσπολεῖον.* GALL. *Cracher contre.* ITAL. *Sputare contra alcuno.* GERM. *Anspeuren.* HISP. *Escrupir, contra alguno.* ANGL. *To spitte upon.* ¶ Plin. lib. 27. cap. 4. Aut si dormiens spectetur infans à nutrice terna adspici.

|| Adstassim, steterint. Fest. Scal. ||

Adstipulör, adstituo, vide A, ante S.

Adstudasit, pro adsudaverit, h.e. congelarit, præ metu contractum sit. Plaut. *Casina*, Stimulus ego sum tibi, eo quod corculum adsudassit iam ex metu.

|| Adsueta, agaso. Gloss. ||

Adsum, ades, adfui, Præsens sum, intersum, appareo.

— *Conclamat socios, Adsum.*

Ovid. 13. Met. Ubi summus Imperator non adest ad exercitum. Plaut. *Amph.* Adesse dolori. Senec. cap. 8. de consol. ad Polyb. & cap. 7. ad Marc. & cap. 2. de Consol. ad Helen.

Non vacat exiguis rebus adesse Iovi,

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Rebus adest nomen, nominibusque pudor.

Adesse Natalibus.

Ovid. Eleg. 13. lib. 3. Trist.

Lucifer amborum natalibus adfuit.

Ovid. El. vlt. lib. 4. Trist. Quæsitores reum adesse iusserunt. Velleius, Etsi abest, adesse herum arbitror, Plaut. *Pseud. sc. 7. a. 4.* Aliud malum aderat. Istuc (i. istud) aberat longius. Hi sciunt qui hic adfuerunt (id est, spectatores.) Idem sc. 4. a. 4. Iste adfesto (id est, asta, & presto sis.) Idem *Aul. sc. 1. a. 1.* Tu mihi accusatrix ades. Idem *Afin. sc. 1. a. 3.* Qui nisi assint cum citantur, census capiant. Idem *Men. sc. 1. a. 3.* Ad focus si adfesses. Idem *Aul. sc. 2. a. 3.* Non adest. At tu cita. Idem *Pseud. sc. 1. a. 1.* Volo te domi usque adesse, *Ibid. sc. 3. a. 1.*

— *Quamvis longè regione remotus.*

Ab sim, vos animo semper adesse meo.

Ovid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. *הַנְּנִי בְּנִי, Ἐγε. πάτερ.* GALL. *Estre présent, être présent.* ITAL. *Eſſer présente.* GERM. *Da sein/ gegenwärtig sein.* HISP. *Estar cerca de lugar.* ANGL. *To be present, to be nigh.* ¶ Nam adesse etiam dicitur, quod paulò post futurum est, aut quod adventat. Unde dicitus, Adest Scipio, quum iam in itinere est, vel non longè abest: sed præsens est id, quod iam venit.

Hector adest, setumque Deos dicit.

Ovid. 13. Met. Vigila, tibi dico. Vides' hostes tibi adesse. Plaut. *Mil. sc. 2. a. 2.* Omnis res parata est, & nos adsumus (i. venimus.) Idem *Cure. sc. 3. a. 2.* Cic. 3. Offic. Inter hominem & belluam hoc maxime interest, quod hæc tantum quantum sensu movetur, ad id solum quod adest, quodque præsens est, se accommodat. Construitur etiam cum dativo, vel ablativo, mediante In. Cic. in *Phil.* Omnibus his pugnis Dolabella adfuit. Idem ad *Sor. Sulpit.* Ego vero, Servi, vellem ut scribis, in gravissimo meo casu adfuisse. ¶ Interdum est adjuvo, & præsto sum. Cic. pro *Quint.* Recusabant qui aderant tum Quintio, id est, qui Quintium defendebant. Idem in *epist.* Ego tamen tuis rebus adero ut difficillimis. Liv. lib. 1. de bell. Pun. Sed pueri, fœminæque super animi, corporisque vires adsunt, pugnantibus tela ministrant.

¶ Sic, Adsint Dii beatí, *οὐαὶ γε γεράρεις.* Sermo est bene ominantis in re quapiam aggredienda. Adagium est usurpari solitum à rhapsodis, id est carminum Homericorum recitantibus, & interpretibus.

¶ Adesse animo, vel animis, proverbiali forma, est favere ei rei cui intersis, atque attentum esse. Cic. pro *P. Sylla.* Adestote omnes animis, qui adfessis corporibus, quorum frequentia magnopere lætor: erigit mentes, auræque vestras. Hoc modo attentionem captat auditorum. Idem Terent. in *prolog.* Andr. Adesse animo, in alio significatu dicitur, pro præsenti esse, & forti animo. Cic. in *Somnio Scip.* Sed ille: Ades, inquit, animo, & omitte timorem. Item Adesse animo, pro intentum esse rebus agendis. Idem 8. Philipp. Sed etiam nuper summa laus consularium, vigilare, cogitare, adesse animo, semper aliquid pro Republica aut facere, aut dicere. ¶ Sumitur & pro Accedere, præsertim in secunda persona: Terent. Andr. Adesdum, paucis te volo. Virg. *Ecl. 9.* Huc ades, o Galatea. Et *Ecl. 7.*

Huc ades, o Melibæe, caper tibi salvus & hædi.

Adesse, pro Advenire. Virg. 2. *Aeneid.*

Iamque aderit multo Priami de sanguine Pyrrhus.

Idem 9. *Aeneid.*

Ergo aderat promissa dies.

¶ Interdum etiam pro subsisto accipitur, sive maneo. Plaut. in *Aul.* Iste adfesto, si hercle tu ex isto loco digitum crassum transversum, aut unguem latum exciseris. ¶ Huic contrarium est Desum.

|| Adtaminat, usurpat Isid. Gl. Adtaminare, inquinare. Pap.

Adteger, *προσθίζειν*, Tactus & deminutus. ¶ Integer. Scal. in *Fest.*

Adtegrare, est vinum in sacrificiis augere. Integre etiam & adtegrare minus factum, est in statum redigere. Festus, ubi vide Scalig.

Adtempus, vide *Tempus.*

Adtestaz.

Adverso, as, antiquè dictum pro Verso. Plaut. in *Ruden*. Animo adver-
savi sedulò, ne herum unquam præterirem, i. cogitavi.
Adversor, Contrarius sum. { יְשָׁרֵן sarān, בַּרְאֵב. כִּירְשָׁמָע. GALL.
Estre contraire, impugner. ITAL. Contraporso, contrastare. GERM.
Survider sein/ widerstehen. HISP. Contradezir à alguna cosa. ANGL.
To be contraire, to gane stand. } Cic. 7. Verr. Hanc Cleomenes vir
amabat: veruntamen huius libidini adversari non poterat, nec aude-
bat. Tacitus accusativo junxit lib. 1. Annal. Sua facinora adversari
deos lamentabatur: & lib. 17. duobus in locis. Construitur autem
cum dativo. Terent. in *Hecyr*. Neque tuæ libidini adversabor. Item,
Baccæ bacchanti si velis adversarier, ex insana insaniorum facies.
Plaut. *Amph*. Neque me tibi adversatum esse, benèque hero gessisse
morem. Idem *Capt.* sc. 3. a. 2. An decorum est adversari meis te præ-
ceptis? Idem *Afin.* sc. 1. a. 3. Nec tibi adversari certum est de ista re
(i. à te dissentire.) Idem *Aul.* sc. 3. a. 1. Adversari contrà, vel ad-
versus. Idem *Casin*. Iam domuisti animum potius, ut quid vir
velit fieri id facias, quād adversere contrà? Addidit contrà, ut ma-
jorem pertinaciam eius ostenderet in adversando. Idem in *Mer*. Nolo
tuam adversari adversùs sententiam.

Adversans, antis, participium, εναντισθετο. Cic. de *Orat*. Sed tantam
vim habet illa, quæ rectè à bono Poëta dicta est flexanima, atque om-
nium regina oratio, ut non modò inclinantem erigere, aut stantem
inclinare, sed etiam adversantem, & repugnantem, ut Imperator bonus
ac fortis, capere possit.

Adversariūs, a, um, idem quod contrarius, vel commodis nostris ob-
sistens, adversus, εναντιος. Cic. pro *Cecin*. Vis ea, quæ iuri maximè est
adversaria. Idem pro *Plancio*. Ea res in hoc iudicio adversaria est
Cneo Plancio. Construitur autem cum dativo, quum adversarius
substantivum, vel genitivum habeat, vel sine casu ponatur.

Adversariūs, orum, dicuntur tumultuaria quædam tabulæ, quæ ante co-
dicis confectionem prescribantur, ne memoria rerum excideret, &
ex iis postea tabulæ iuste & æternæ fierent. { Græci ιρωνίδαι,
GALL. *Bordereaux*, papiers broniillars, minutes. ITAL. *Giornale*, libro
de recordi. GERM. *Manual*, oder *Handbuch*. HISP. El borrador de
ruentas, ò manual. } Latini etiam *Diaria* vocant. Exactiores autem
rationum tabulas, Codicem appellabant. Cic. pro *Quint. Roscio*. Quod
si candem vim, diligentiam, autoritatemque habent adversaria, quam
tabulæ, quid attinet codicem instituere? *Doctiss.* vir 1. Cuiac. fatetur
alicubi se rationem eius vocis ignorare.

Adversariūs, { בְּנֵי אֶתְּנָה. אֶתְּנָה. GALL. *Adversaire*, partie adver-
se. ITAL. *Adversario*. GERM. Ein widerächter/ der einem widerpart
halt. HISP. *Contrario*, que contradizo. ANGL. an adverse. } ab
Adversor, pro repugno: nam Adversarii dicuntur sibi invicem re-
pugnantes, ac proprie sunt, qui adversus nos litigant in iudicio: quos
alias Partem adversan vocant. Terent. in *Phor*. Verum scientem, ta-
citum, causam tradere adversariis, etiāne id lex cogit? ¶ Adversariūs
etiam genere feminino dici potest mulier, quæ adversus nos iu-
dicio contendit. Præterea quævis etiam res. Cic. Fam. 2. ad Curio-
nem. Est enim tibi gravis, adversaria constituta, & parata incredibilis
quædam expectatio.

Adversatōr, qui adversatur, εναντισθετο. Unde fit adversatrix. Te-
rent. in *Heaut*. Ullamne ego rem unquam volui, quin tu in ea re
mihi adversatrix fueris, Soltrata? Apulcius de *Deo Socratis*, Quem
fautorem bonis, quem adversatorem malis jam vita ciebo? Plaut.
Mofst. sc. 3. a. 1. Nunc assentatrix scelestă dudum adversatrix erat.

Adversē, adverbium, εναντιως. Contrariè. Gell. lib. 3. cap. 16. Ex quo li-
bro verba hæc sunt, ἵνα τὸ εναντιόν τουλεῖται, id tam obscurè
atque præcisè, tamque adversè dictum. Sabinus medicus ita enar-
avit.

Adversitās, Contrarietas & repugnantia. { תְּבִנָה et āb. εναντιος.
GALL. *Contrarieté*. ITAL. *Contrarietà*. GERM. Miderwertigkeit.
HISP. *Contrariedad*. ANGL. *Ganestanding*, *adversitie*. } Plin. lib.
11. cap. 25. Magnam adversitatem tum scorpionibus putant esse: de
scorpionibus loquitur.

Adversitōrēs, ab *Adversum*, id est obviā eundo. Servi sunt, qui do-
mum deducunt, & rediunt, εν απαντάσσεισθαι. } Terent. in
Adelph. Netque servorum quisquam qui adversum ierant. Ubi ait
Donatus propriè loquutum Terentium esse, dicendo adverbium: nam
inde adversitores dici. Plaut. *Mofst*. a. 4. sc. 1. Phaniscus adversitor,
id est servus qui hero adversum ibat.

¶ **Adversione** emittur, cùm aduersi casus ab emptore periculum susci-
pitur, vide *Adversione*. Lx. 1C.

Adversipēdes, Antipodes. Gloss. ||

Advertō, is, ad aliquem locum vertō. { בְּנֵי panāh; סַבְּבָה, הַפְּהַחַד
הַפְּהַחַד, שְׂרֵךְ hikshib. εν πριφα. GALL. Turnier vers quelque
chose. ITAL. Volgerisi ad alcuna parte. GERM. Hinzu feeren. HISp.
Bolverse hacia otra cosa. ANGL. To turn into. } Terent. in *Eun*. Illa
sest interea comodum huic adverterat, in hanc nostram plateam.
¶ Transfertur quoque ad animum: ut Adverte animum, apud
Terentium. Animum advortite quæ loquar. Plaut. *Pseud*. sc. 1. a. 1.
Huc animum advorte. Idem *Circ*. sc. 1. a. 2. Animum advortito quæ
volo accurasier. Idem *Mofst*. sc. 1. a. 3. Animum omnes quæ loquar
advortite. Idem in *prolog*. *Amphitr*. Et id, & hoc animum advorte.
Audio. Idem *Pseud*. sc. 3. a. 1. Facetè advertis animum tuum ad ani-
mum meum. Idem *Milit*. sc. 1. a. 1. Hanc rem agite, atque animum ad-
vortite. Idem *Circ*. sc. 2. a. 5. Hanc edictiōmen animum advortite.
Idem *Pseud*. sc. 2. a. 8 & *Pseud*. sc. 1. a. 1. Ovid. 2. Trist. *Lusibus ut pos-
sis adverte numerum inepitis*: id est, animū tuum, Auguste, ad versus
meos verte. Iussæ me adverte terræ, Ovid. El. 2. lib. 1. Trist. (i. ap-
pellite.) vel, Adverte animo, apud Plautum, *eo in rīo γνώσθε*.
} ANGL. To tak heid, to consider. } In qua significatione etiam ab-
solutè positum invenitur pro animadverto. Cic. Attic. lib. 2. De li-
brariis, si me amas, diligenter adverte. ¶ Ponitur etiam impersonaliter. Cic. Lent. Nam advertebatur Pompeii familiares assentire Volca-
tio. Plin. quoque epist. 16: pro eo quod est, ad se vertere, & allicere
spectatores. Multa in Euphrate sic eminent, & reluent, ut mediocriter
quoque doctos advertant, & affiant. ¶ Adverte in aliquem, pro

animadvertere, sive punire. Tac. lib. 2. Annal. In P. Martiū Consul-
les extra portam Exquelinam more prisco advertebant. ¶ Adverte
parsimoniae. Tacit. lib. 3. Fecerant curam, ne Princeps antiquæ parsimoniæ
durius adverteret, hoc est, attenderet.

Advespāscit, Vespertinum tempus adventat, vespera fit. { בְּנֵי
heberēb, בְּנֵי נָמָר panāh b'ereb. εν πριγη γινεται. GALL. Il vient
sur le soir, il se fait nuit. ITAL. Farfì sera. GERM. Es wird abend/
es fahrt an spath voerden. HISp. Hazerse tardo, ò anochecer. ANGL.
It growscht night. } Cic. 6. Verr. Quum jam advespera sceret, disces-
simus. ¶ Huius contrarium, Lucelicit.

|| **Advexe**, pro advexisse. Plaut.

Advigilo, as, vigilo. { רְגַשׁ scaakādh. ενεγυντο. GALL. Veiller soigne-
sement à quelque chose. ITAL. Vigilare diligenter, dar opera
à qualche cosa. GERM. Steyssig machbar und mit fleiss etwas thun.
HISp. Velar para hazer obra. ANGL. To wake, to waiche. } Cic. de
legibus. Ut advigiletur facilius ad custodiam ignis. ¶ Translate pro
alicui rei incutbo, operam do, ενεγυντο. Terent. in *Andr*. Nam
satis credo, si advigilaveris, ex unis geminas mihi conficies nuptias.
Cic. de petit. Si advigilamus pro rei dignitate: id est, si diligentiam
adhibeamus.

Advivo, quasi adhuc vivo. { בְּנֵי εν. Plin. lib. 15. c. 18. Eadem autem for-
tuito satu advivit in medio foro. Sic legit Hermolaus, quum alia
exemplaria habeant, vivit. Scævola l. Alumnæ, D. de adim. leg.

Adūlis, αδελη, civitas Aethiopiaz, quæ & Panos insula dicitur, Oppi-
dani dicuntur Adulitæ, αδελη. Vide Stephanum.

Adulion, αδελη. Ptolomæo oppidum est maritimum in Troglodytarum
regione, sive ea Aethiopiaz parte, quæ sub Aegypto ad mare spe-
stat, commune Aethiopum, & Troglodytarum emporium, à servis,
qui à dominis profugerant, conditum, unde & nomen habet, ut in-
dicat Plin. lib. 6. cap. 29. Distat à Ptolemaide quinque dierum navi-
gatione. A Stephano Adulis appellatur, à Ptolomæo Adulia. Hinc
vicino sinni Adulitico nomen factum est, qui in mare tubrum excur-
rit, αδελης κύλις.

|| **Adūlo**, adulor. Lucr. ||

Advōlōr, Assentor, blandior sive gestu, omnique ad voluntatem
loquor & ago, non ad veritatem. { בְּנֵי hechelik. κολακείω,
γενέσι. GALL. Flatter, blandir, & faire feste comme les chiens de
leur queue. ITAL. Adulare, lusingare. GERM. Schmeicheln, flatties-
ten, liebkosen. HISp. Lisongear, ò mover la cola. ANGL. To flatter. }
Cic. de Amicit. Aperte adulantem nemo non videt, nisi admodum
sit excors. Idem 2. de Divinat. Nec adulatus, nec admiratus sum
fortunam illius. Valla lib. 5. c. 59. Adulari, inquit, est inservire, & ad-
niti ut favorem emereamur quoquo modo, vel voce, vel gestu. Est
que tractum δέσμονται, quod servum significat. Est enim lanè quād
servile, hominēque ingenuo minimè dignum. ¶ Festus ab alluendo
deductum putat, paucis litteris transpositis. In qua sententia Nonius
quoque fuisse videtur, quum Adulationem propriè canum blandi-
mentum esse interpretatur, consuetudine ad homines traductum. Di-
cuntur enim canes adulari, quum corporis gesticulatione, & caudæ
motu nobis blandiuntur. In qua significatione usus est hoc verbo
Ovid. lib. 14. Metamorphos.

Quin etiam blandas movere per aera caudas;

No traque adulantes comitant vestigia.

¶ Veteres etiam dicebant Adulo, activa voce. Lucret. lib. 3.

Longè aliopatog annitu vocis adulant.

Huius passivo usus est Cic. lib. 1. Offic. Cavendum est, ne assentori-
bus assuefaciamus aures, néve adulati nos finamus. ¶ Veteres etiam
pro lambo & ebibo usurparunt. Cic. 2. Tusc. Ex Accii Prometheo,
Sublime advolans pennata cauda nostrum adulat sanguinem.

Adūlatiō, verbale, Assentatio, simulatio. { כְּלִקְלָקָה chalaklah. κο-
λακείω: GALL. Flatterie, blandissement. ITAL. Adulatione. GERM.
Schmeichleren, flattery. HISp. Lisonja. ANGL. Flattering. } Cic. in
Lel. Nullam in amicitia pestem esse majorem, quād adulacionem,
blanditias, assentationem. Idem 2. de Natur. deor. Canum verò tam
fida custodia, tamque amans dominorum adulatio. Plin. lib. 10. c. 34.
Adulatio est ostentatio sui, & φιλαντία. Cat. lib. 1. de bell. civ.

Adūlātor, Assentor, homo fallax, levius, omnia ad voluntatem loquens.

{ בְּנֵי machalik. κολακείω. GALL. Flatteur, amadoñeur. ITAL. Adu-
latore. GERM. Ein schmeichler, ein flatterer, HISp. Lisonjero. ANGL.
Aflatterer. } ¶ Autor ad Her. Nolo esse laudator, ne videar adulator.
Est igitur adulatori contrarius verus amicus: nempe qui nihil
simulat apud eum quem amat, sed liberè ex animo facit ac dicit omnia:
adulatur verò, qui ad alterius non modò sensum, sed etiam vul-
tum atque nutum convertit. ¶ Hinc Phocionis ad Antipatrum
Ādagium. εν φιλαντίᾳ καὶ φιλῷ λόγῳ καὶ οὐχι, Non potes me si-
mul & amico uti & adulatore.

¶ **Adulatorculus**, parvus adulator. Gloss. ||

Adūlatrīx, quæ adulari solet, κολακείω. Trebellius Pollio in *Claudio*. Adu-
lator igitur Senatus, adulator P.R. adulatrices exteræ gentes.

Adūlatōriūs, adj. cœtum, κολακείω, Tacit. lib. 5. Vitellius formidine
C. Cesaris, familiaritate Claudii turpe in servitium mutatus, exem-
plar apud posteros adulatori dedecoris habetur.

Adūltēr, { άντρον μονοφ. κολακείω. GALL. Adultere, celuy ou celle qui viole
son mariage. ITAL. Adultero, ò adultera. GERM. Ein Ehbrächer oder
Ehbrächerin. HISp. Adultero de casada, ò adultera muger casada.
ANGL. An adulterer. } Cic. in Saust. Tu omnium mensarum af-
festa, omnium cubiculorum in cœtate pellex, & idem postea adulter.
Componi videntur ex Ad & alter, seu altera: quod ille ad alteram,
& haec ad alterum se conferat. Festus. ¶ Adultera, Ovid. El. 1. lib. 2.
Trist.

Ilias ipsa quid est, nisi turpis adultera?

¶ **Adulterio**, onis, pro Adultero, & Adulteritas, atis, dicta à Laberio testa-
tur Gell. c. 7. lib. 16. Item Nonius.

Adūltērūm, { αντρον μονοφ. κολακείω. GALL. Adultere. ITAL. Adulterio.
GERM. Ehbräsch. HISp. Adulterio de Casados. ANGL. Adulterio. }
Quod propriè cum nupta committitur, ut Valla scribit lib. 6. Cic. 3. de
Orat. Qualem existimas cum, qui in adulterio-deprehensus sit?

tardum,

tardum. Quintil. lib. 7. cap. 4. Non commisi adulterium. Ovid. El. 1. lib. 2. Trist.

Arguer obsecni doctor adulterij.

Ibid.

In quibus ipse suum fassus adulterium.

Scenica vidistis adulteria.

¶ Transfertur aliquando ad alia: ut, Adulteria naturæ, pro operibus non verè naturalibus. Adulteria mercis, pro fraude. Adulteria arborum, pro infestationibus, apud Plin.

ADULTERO, as, adulteriam committo, cubile alterius in eo, ἔγναάπη. μοιχεία. GALL. Commettre adultere. ITAL. Commetter adulterio. GERM. Die eh brechen. HISP. Ayuntarse con muger ageña, adulterar los casados. ANGL. To commit adulterie. } Gell. lib. 10. cap. 23. In adulterio uxorem si deprehendis, sine iudicio impunè necares: illa te, si adulterares, non auderet dígito contingere. ¶ Est etiam adulterare, arte aliqua quippiam pro vero assimilare, atque ita rem synceram corrumpere. κισθέλετος. Plin. lib. 12. c. 7. Piper longum facillimè adulteratur Alexandrino sinapi. Inde etiam Adulterare iudicium, Adulterare tabulas, &c. apud Cic. Apud Iurisconsultos, Monetam adulterare. Adulterare matronas, Suet. in Aug. cap. 67. Ovid. 1. Fast.

Ille suam faciem transformis adulterat arte.

ADULTERATOR, adulteratores monetæ, D. lib. 49. tit. 19. l. 16.

ADULTEROR, aris, deponens. Cic. 1. de offic. Latrocinari, fraudare, adulterari, turpe est. ¶ Item passivè, pro per adulterium cognosci. Horat. Epod. 16.

Mirus amor, juvet ut tigres subsidere cervis.

Adulteretur & columba milvio, hoc est, à milvio per adulterium incautus.

ADULTEROR, aris, passivè, μοιχεία, Horat. Epod. 17. Vide hic suprà. ADULTERATUS, a, um, quod alienæ rei commissione corruptum est: ut Adulteratum gummi, κισθέλετος. Plin. lib. 19. cap. 3. Huic opponitur Syncerum. ¶ Adulterata mulier, id est, adulterio stuprata. Sueton. in Cesare, cap. 48.

ADULTERINUS, a, um, ex adulterio procreatus, spurius, nothus. ἔγναμάνζερ. μοιχείας, κισθέλετος. GALL. Faux, contrefait, bastard. ITAL. Bastardo. GERM. Ein Bastard / unehelich. HISP. Falso, bastardo, contraecho. ANGL. A bastard. } Plin. lib. 10. cap. 3. de aquila pullo, Si conniventem flentemque animadverit, præcipitat è nido, velut adulterinum & degenerem. Unde per metaphoram, Adulterina signa, dicuntur quæ sunt falsis, assimilatisque annulis facta. Cic. pro Cluent. Testamentum in alias tabulas transcriptum signis adulterinis ob-signavit. Sic, Adulterinæ literæ, & Adulterinæ claves, quæ pro veris substituuntur. Item, Nummus adulterinus, apud Cic. 2. Offic. Adulterina & barbara verba. Gell. cap. 2. lib. 8.

ADULTUS, vide Adoleo.

ADUMBRO, as, umbram adhibeo, sive umbram tegendo facio. ἔγχη hetzel. επονιαζειν. GALL. Courrir pour faire ombre, faire les premiers traits de quelque chose. ITAL. Abbozare, ritrare. GERM. Schatten machen/ Entwerfen. HISP. Hacer sombra, traçar o dibuixar rayando, traçando. ANGL. To shadower. } Colum. lib. 5. cap. 5. Sub ortu canicula pastineis tegetibus vineas adumbrabat. Idem lib. 12. ¶ Adumbrare eriam est linearis pictura, umbritilique aliquid fingere & simulare. Quintil. lib. 7. cap. 11. Quis pictor omnia quæ in rerum natura sunt, adumbrare didicit: Cic. 3. Tusc. Est enim gloria, solida quedam res, & expressa, non adumbrata, id est non leviter, sed expressa, id est, scalpta. ¶ Adumbrare & Exprimere, contraria. Cic. pro Cal. Per multa maximarum non expressa, sed adumbrata virtutum. ¶ Adumbrare pro imitari: Cic. 3. de Orat. Id ipsum sumus in eorum sermone adumbrare conati. Idem 2. de Orat. Qui non heroum veteres casus, fictisque luctus vellem imitari atque adumbrare dicendo, &c.

ADUMBRATIO, verbale, επονιαζειν. Cic. de perf. Orat. Nulla est enim ullo in genere laus oratoris, cuius in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen, & adumbratio.

ADUMBRATIM, adverbium, subobscure, non aperte. Lucret. lib. 4.

*Non tamen ut coram quæ sunt, verèque rotunda,
Sed quasi adumbratim paulum simulata videntur.*

ADUNCUS, as, ab Uncus, significat curuo, ικνηματικό. Festus, Angulus quod aduncatur.

ADUNCUS, curvus, tortuosus, reflexus. ἔγκριψη chaphéph. κρυπτόλογος. GALL. Tortu & crochu contre bas, recoquille, courbé. ITAL. Piegato. GERM. Krumb oder das ein haaken hat. HISP. Cosa curva y retornada. ANGL. Hooped, crooked. } Cic. pro Cluent. Scruula adunca ex omni parte dentum, & tortuosa. Idem 1. de Nat. deorum. Corpuscula curuata, & quasi adunca. Ovid. 6. Fast.

Tunc oritur magni præpes adunca Iovis.

ADUNCTAS, ipsa (ut sic dicam) incurvitas, ικνηματικό, ut Aduncitas rostri. Plin. lib. 8. cap. 27. Cic. de Nat. Deorum. Rostrorum aduncitate.

AD UNGUEM, perfectè, absolutè. ἔγνωση meódh meódh. δι ὄνυχος. GALL. Exaltément, avec toute diligence. ITAL. A punto. GERM. Bey einem nágeln/gantz fleißig. HISP. Derecha y igualmente. ANGL. Perfectlie. } Translatio sumpta à marmorariis, qui iuncturas marmorum tunc absolutas existimant, quum unguis superductus nihil offendit: vel quum iuncturæ ita exactæ sunt, ut severos (sicut ait Persius) excludant ungues: sive ab iis qui magna diligentia, magnoque iudicio aliquid agentes, inter cogitandum unguis mordere solent. Horat. lib. 1. Serm.

Fonctus ad unguem

Factus homo:

hoc est, omni parte perfectus.

ADUNICATAE, ικνηματικό, populi in Gallia Narbonensi commemorantur à Plin. lib. 3. cap. 4.

ADUNO, Congrego. ἔγνωση σαχάρη. GALL. Unir, assembler en un. ITAL. Adunare. GERM. Vereinigen/ eins machen. HISP. Ayuntar diversas cosas en uno. ANGL. To makone, to gather, to gether. } Plin. lib. 19. cap. 1. Vulsuum fascibus in acervo adunatum video. Pall.

lib. 3. cap. 9. Membra iterum divisæ partis adunare.

ADUNATI, simul congregati.

ADUNATIO, ικνηματικό. Diomedes Grammat. lib. 1. Sin autem longus sermo effertur, adunctionis causa recipitur futurum.

AD UNUM, ἔγνωση σαχάρη. μίγεσις ιτός. GALL. Tous. ITAL. Tutti. GERM. Bey einem/ das ist alle. HISP. Todos. ANGL. All unto one. } Adverbialiter sumptum significat Omnes, nullo excepto. Curt. Omnes ad unum periēre.

ADVOCO, as, Ad me voco, acceso, in auxilium voco. ἔγραφε kará. προσκαλεσθαι. GALL. Appeller à soi. ITAL. Chiamare à se. GERM. Zuher berufen. HISP. Llamar para alguna cosa. ANGL. To call upon forte come. } Cic. pro Quint. Viros bonos complures advocat. Unde pro consiliorum, auxiliive causa amicos accersere, ponitur. Tarent. in Phorm. Amicos advocabo, ad hanc rem qui adsint. Propriè hoc verbum ad ius pertinet, & significat homines vel patrocinii, vel testimoni, vel consiliī causa convocare. Hinc Asconius Verr. 1. Advocatum in iudicio dicit cum esse, qui vel ius suggerit, vel præsentiam suam amico commodat. Etenim moris erat in iudiciis tum privatissimis, tum publicis, amicos omnes advolare, quorum autoritate indiges moverentur. Advocari ad defendendas causas. Fab. Advocari aliquid, pro Advocatum esse. Idem, Advolare arma in gladiatorio certamine. Idem, Hunc advolare mihi volo (i. esse in consilio.) Plaut. sc. 7. a. 4. Utilitas ei oratorem advocabit, i. dabit patronum. Fab. Advocabit, i. dabit patronum. Idem, Advocanda tibi maior virtus. Senec. cap. 15. de consol. ad Elb. Advocare pro Allicere, Plin. lib. 1. epist. ult. Qui advocet magis quam distingat, hoc est, qui delectet magis quam occupet. Alii tamen legunt vocet: & interpretantur, A curris urbanis removeat.

Advocata. Senec. cap. 9. de tranq. Advocata frugalitatis paupertas se in divitiis convertet.

ADVOCATI dicuntur, qui alteri adsint in causa. ἔγνωσης. GALL. Advocati. ITAL. Advotati. GERM. Beystender am rechten/ Advocate. Fürspracher. HISP. Abogados para accusar o defender. ANGL. Advocates. } Plaut. in Cas. Stultus contrivi diem, dum adsto advocatus cuidam cognato meo: quem herele item adeò perdidisse gaudeo, ne me nequicquam sibi hodie advocayerit. Non equidem te advocatum mihi adduxi pater, sed viro Advocatus mihi adsis. Idem Amphitr. Gell. cap. 5. lib. 15. Barbatulus ex Advocatorum turba Advocatus est qui adest reo. Fab. Quibus advocantur, id est, quibus Advocati sumus. Advocatos minores interrogare. Idem, Advocatus litium (causidicus.) Fab. Quint. ¶ Inter Advocatum & Patronum hoc interest Valla existimat, quod Advocatus non tantum significet eum, qui alterius causam agit (quem propriè Patronum dicimus,) verum etiam quicunque adest alteri in causa, officii gratiâ, Advocatus appellatur, etiam si nihil dicat, neque agat, sed tantum patatus sit defendere. Patronus propriè qui agit causam, sed accusatis, non accusantis. Cic. Trebat. Epist. lib. 7. Quod si scribere oblitus es, minus multi jam te advoco causa cadent.

Advocatio, negotii publici procuratio, à superiori mandata. Item tutela & defensio alicuius collegii. Lex. I.C. }

ADVOCATIO, consultatio. ἔγνωση, παραγένεσις. GERM. Ein beystand am rechten. } Amicorum in alicuius causa congregatio. Cic. pro Quintio. Nihil tam copiosa advocatione uterer, si utendum esset, id est, non tam multis amicos advocare, aut congregare. Idem pro Sext. Scio quid gravitas vestra, quid hæc advocatione postuleret. ¶ Interdum significat id quod vulgo Consultationem vocant, propterea quod amicis convocatis de causa sua consilium quisque capere solebat. Idem in Epist. fam. ab Trebat. In remilitari multo es cautor, quam in advocationibus. Idem 3. Verr. Quod se penumero Senatus convocatur, quod maximarum rerum quotidie advocationes fiunt. Bud. Advocationem suscipere, est Advocati officio fungi. Ulpian. de Off. Procons. D. lib. 1. tit. 9. Si quis tam impotenter se gerat, ut omnes metuant adversus eum advocationem suscipere. Senec. cap. 10. de consol. ad Mar. Nimis magnam advocationem dedi. In advocationem ducetur causa orator. ¶ Advocatio pro turba Advocatorum. Liv. 3. ab Vrb. Cum ingenti advocatione in forum ducitur. Senec. cap. 3. de Tranquill. Silentium indictum est: tacita advocatione cives iuvet.

Advocamentum, ονυχεία, advocatione, vel remedium. Plin. epist. 5. lib. 8.

Advocito, sœpe advoco. Lucill. lib. 29. Amicos hodie cum improbo Lucilio audivimus advocatione. Festus Advocat, sœpe advocat.

ADVOLO, as, ad aliquem locum volo. ἔγνωση ςημ. neōnōtugy. GALL. Voler à, ou vers quelque chose, s'y transporter en diligence. ITAL. Volar ad alcuna parte. GERM. Zu ihm steigen. HISP. Volar o correr hacia alguna cosa. ANGL. To flee, to any thing. } Et construitur cum accusativo, præposito Ad, vel In, & aliquando cum dativo. Plin. At in agrum Volaterranum palumbium vis è mari quotannis advolat. Idem lib. 19. cap. 40. Platea nominatur advolans ad eas, quæ se in mari mergunt. ¶ Advolare translatum ad homines. Cic. ad Brutum lib. 10. Quamobrem advola obsecro. Idem ad Cassium lib. 15. Sed insulam Britanniam coepero cogitare, eius ἀδύλοι mihi advolabit ad pectus.

ADVOLATIUS, us, Actus advolandi, ικνηματικό, ικνηματικό. Cic. 2. Tusc. Trist. advolatu aduncis lacerans unguibus.

ADVOLVO, ικνηματικό. Quasi volvendo adduco. Virg. 3. Georg.

congestaque robora totas

Advolvere foci ulmos, ignique dedere.

Advolati genibus, Livius, ικνηματικό.

Advolitores pueri, qui heris obviam eunt, ab advolus, pro advolus, è regione. Gl. Advisor, ικνηματικό.

ADVORSOR, ικνηματικό, pro Advorsor: & Advorsorem, pro Adversarium, veteres dixerunt, teste Festo. Sic Advorsum, & Advorto, pro Adversum, & Adverto.

Advorsum fuas, adversus sis, adverseris. Liv. Andromicus Hermione: Obsecro te Anticle, matri ne quid advolus fuas.

Advoses, vel Advores, ικνηματικό, adversarii. Fest. Gloss.

Ad votum, Ex sententia, ad voluntatem. ἔγνωση. GALL. A, ou selon son

Aspergō, es, ere, vehementer urgeo, *iniqua, iniquorum*. Celsus, Is quoniam natus est dens in locum prioris, quotidie dito adurgendus est. Hor. i. *Carm.* 37. Cesar ab Italia volantem remis adurgens. **A**dūro, idem est quod simplex Uro. { *τριγάδης*, *σχαράφης*, *κώνη καύαβη*, *τριγάδης*, *καύαβη*. GALL. Brusler, hasler. ITAL. Abrusciare. GERM. *Brannen* besengen. HISP. Mucho quemar. ANGL. To burne. } Cic. 2. offe. Quid enim censemus superiorem illum Dionysium, quo cruciatu timoris angii solitum, qui cultros metuens tonsorios, candenti carbone sibi adurebat capillum? Plin. Adusta navibus dixit.

Adūstio, onis, verbale. { *סְרִפְתָּהַ*, *מִכְהָעָבָה*, *מִכְהָעָבָה*. Plin. lib. 14. cap. 24. Vitia præter supra dicta, achor, aut fumidum virus: picis autem, adustio.

Adūsqvē, id est, Usque ad, { *τη βάθη*. uixit. GALL. Insques à. ITAL. Fin' à. GERM. Bis dahin. HISP. Hasq' à. ANGL. Even unto. Virgil. 11. *Eneid.*

Atrides Prothei Menelaus adusque columnas

Exultat.

Ovid. 3. Fast.

Sen quod adusque decem numero crescente venitur.

Idem Eleg. 4. lib. 5.

Adusque nivosum, &c.

Gell. lib. 15. cap. 2. Præterea vini libidine adusque ludibria ebriosus. Vide lupra.

Adynamum, *ἀδυνάτον*, vini facti genus, quod fiebat ex musto allio, dimidia parte aquæ addita, quod admotum igni decoquebatur, donec aquæ mensura exaresceret. Vide Plin. lib. 14. cap. 16. Dicitum Adynamum, *ἀδυνάτον*, propterea quod esset imbecille & sine virtibus: ideoque regis dabatur, quibus vini noxam metuebant.

Adymachida, *ἀδυμαχίδης*, populi sunt interioris Libyæ, ab ea parte qua Ægyptum spectat. De horum moribus memoriae proditum est, uxores in utroque crure armillam æream gestare. Utrumque autem sexum ex aequo comatum esse, quo sit, ut plurimos alant pedunculos: quos ubi ceperint, præmorsos abiciunt. Virgines vitro maturæ ad regem convenient: ex quibus ille unam deligit, quam ubi vitiarit, statim dimittit. Vide Cæl. Rhod.

Adytum, { *ἄδυτος*. ANGL. The chaneell or secret place of a churche. Locus est secretior templi, ad quem nulli est aditus, nisi sacerdoti: ab a privativo & δέ, ingredior quasi inaccessible. Virg. 1. *Eneid.*

Isque adytis hac tristia dicta reportat.

Ovid. 4. Fast.

Et sic est adytis diva locuta suis.

Vide Cæl. lib. 3. de bello civili, sub finem.

AE

Adiphthongus, communis error per multa secula, & male scribitur, dum ex duobus corporibus fit unum æ, aut signatur è caudatum pro æ, & male pronunciatur, dum solum e sentitur in prolatione. Scribi debent se junctim hæc duo elementa, & utrumque proferendo audiri.

Aea, *Αἰα*. Civitas est Colchidis, Ææta regis opus (ut scribit Stephan., quam Hippo & Cyanos fluvii è diversis locis in Phasis influentes, peninsulam efficiunt. Fabulantur Poëte Æan nomen accepisse à puella ejusdem nominis, quæ quum Phasidis amnis vim effugere non posset, miseratione deorum in peninsula est conversa, quam etiam nunc, ut veterem illum amorem adhuc possis agnoscere, magna sui parte ambigit, & veluti amplectitur phasis. De hac Plin. lib. 6. c. 4.

Aea, *Αἰα*, Circe dicta, ab aspernantum voce, propter celebratas illic corporum mutationes: placet Servio in illud Virg. 3. *Eneid.*

Ææque insula Circes.

Verisimilis tamen est Ææam dictam ab Æa Colchorum civitate, quemadmodum & Cyraeis, & Cyrea dicta est *κύραις* à. *κύρα*, à Cita ejusdem regionis oppido. Quod etiam ab Apollonii interpretibus annotatum est.

Aæus, *αἰεύς*, Denominativum est ab Æa Colchidis peninsula & urbe ejusdem nominis, in qua nata creditur Circe Solis filia. Unde peculiari epitheto Ææa appellatur. Virg. 3. *Eneid.*

Infernique lacus Ææque insula Circes.

Aææ, sive Ææa, *αἰαίνη*, insula fuit in mari Tyrreno, non modo olim freta ab Italia dirempita; hodie continens, ita tamen ut paludibus circumquaque cincta insula speciem præsenterat. In hac Homerius Circes sedem collocavit, sic scribens lib. 10. Odyss.

Aias οὐκέτι ἀπορεῖται οὐκέτι εἴτε

Kīgen εὐτὸνος τοῦ, &c.

Huius meminit & Virg. lib. 3. *Eneid.*

Infernique lacus, Ææque insula Circes.

Nam Servius ibi tres diphthongos videtur agnoscere, ut sit Ææa Circes. Latini quoque locum hunc à Circes domicilio Circum, vel Circaos appellant: ibidemque antiqui Latii terminum constituant. Vide Plin. lib. 2. cap. 8. 5. & lib. 3. cap. 5.

Aëicus, *αἰεὺς*, Iovis filius ex Æginam filia Alopè, qui primus insulam, in qua regnavit, Æginam matris sue nomine appellavit, quum antea OEnone diceretur (ut Plinius, Strabo, & Stephan. tradiderunt) aut certè OEnopia, ut apud Nasonem legitur lib. 7. Met.

OEnopiam veteres appellaverè, sed ipse

Æactus Æginam genitricis nomine dixit.

Hunc tantæ iustitia fuisse dicunt, ut apud inferos animarum ereditus fuerit à Plutone deleclus iudex, cum Minoë, & Rhadamentho, & peccantium peccata discutere, & pro meritis pœnas inferre. Ovid. in Ibin,

tuásque

Æacus in pœnas ingeniosus erit.

Æacus huic pater est, qui in râ silentibus illis

Reddit.

Calepinus Pars I.

Æacum summus, prolemque fatetur

Iuppiter esse suam. Idem 13. Metam.

Æacidēs, *αἰξιδῆς* Suidæ, Patronymicum masculinum, quo significatur filius, vel nepos, vel aliquis ex posteris Æaci. Virg. 1. *Eneid.*

Sævus ubi Æacidæ telo iacet Hector:

hoc est, telo Achillis, Æaci ex Peleo nepotis. Ovid. 13. Met.

Inseris Æacidis aliena nomina gentis.

Æacides item Pyrrhus, Æaci ex Achille pronepos. Virgil. 3. *Eneid.*

Coningio Æacide Pyrrbis, sceptrisque potum.

ÆPyrrhus item Epirotarum rex ab Æaco trahens originem, Æacides dictus. Virg. 6. *Eneid.*

Eruet ille Argos, Agamemnoniæque Micanas,

Ipsumque Æacidem, gentus armipotentis Achillis.

Æacidēlūs, *αἰξιδήλος*, adjectivum sex syllabarum. Ovid. 7. Met.

OEnopiam Minos petit Æacidea regna.

Æacidinūs, *αἰξιδήνος*, ab Æaco Achillis patre. Plaut. in *Asinar.* Siquidem hercle Æacidinis minis animisque expletus incedit. Iratus si me tetigerit, iratus vapulabit. Non sine proverbii specie dictum fuit, pro atrocibus & superbissimis minis.

Æamēne, *αἰαύλην*, regio est Nabathæorum, apud Stephanum.

Æanc, *αἰαν*, Macedonia oppidum, dictum ab Æano Helymi filio, qui eò coloniam deduxit.

Æanæus, *αἰανίος*, nomen gentile. Vide Steph.

Æanitis, *αἰανίτης*, regio Nabathæorum.

Æanites, *αἰανίτης*, Gentile.

Æantium, *αἰαντίου*, Ptolomeo oppidum Troadis, à Rhodiis conditum eodem in loco, in quo sepultus est Ajax, & ubi classis sita habuerat stationem, unde & nomen habet. Nam quem nos Aiacem, Græci *αἰαῖον* vocant. Vide Plin. lib. 5. c. 30. **Æ**st nomen promontorii in Magnesia, ad finem Pelasgicum: de quo idem Plin. lib. 4. c. 9.

Æas, *αἰας*, Antis, *αἰαίς*, fluvius qui ex Candaviis Macedoniæ montibus ortum ducit, & non procul ab Appollonia Taulantiorum urbe, in mare Ioniun illabitur. Lucanus lib. 5. Purus in occasum, parui sed gurgitis **Æ**as, Ionio fluit inde mari. Meminit huius fluvii etiam Plin. lib. 3. cap. 23.

Æbudæ, insulæ quinque Britannicæ, Stephanus. Vide *Hebudes*.

Æbura, oppidum Hispanicæ, Steph. Vide *Lbura*.

Æca, *αἰα*, Marsorum civitas, à qua Æcani populi, *αἰαῖον*, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

Æcalum, oppidum Italæ. Steph.

Æclus, *αἰαλός*, Nobilis Atheniensis, qui Eretriam Eubœam civitatem coloniam duxit. Strabo lib. 10. Post res verò Trojanas Æclus & Cothus ex Athenis profecti colonias duxerunt: ille quidem Eretriam, Cothus verò Chalcidem.

Ædeplūs, *αἰδηνός*, Steph. Oppidum fuit Eubœæ insulæ, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Ædepol, *αἰδεψόν*. Adverbium iurandi, quod est quasi per ædem Pollucis. Item Pol. & perpol, quæ idem significant. Perpol, quæ pauca, apud Terent. in *Andr.* per tmesin dictum puto pro, Pol perquam pauci. Ergo Ædepol me emittas manu, sc. 7. a... Ædepol profecto. Plaut. *Pseud.* sc. 3. a. 1. & *Men.* sc. 5. a. 5. Ædepol ne hic dies. *Ibid.* sc. 2. c. 3. & sc. 3. a. 4. Ædepol equidem. *Amph.* Certè, Ædepol, equidem, Ipem *Aul.* sc. 4. a. 1. Ædepol næ ego. Ædepol dissyllabum hic est. Idem *Cure.* sc. 1. a. 3. Ædepol here næ adveni tempori: idem *Men.* sc. 7. a. 5. Erat autem Ædepol teste Gell. lib. 11. cap. 6. Iuramentum tam viris, quæ mulieribus commune. Per Herculem autem mulieres nunquam iurabant, neque viri per Castorem.

Ædes, tam in singulari, quæ in plurali numero pro templo vel sacrario, sed ferè semper cum adiectione, ut Ædes sacra, vel Ædes sacre: Ædes Iovis, Ædes deorum, Ædes pacis, & hujusmodi. { *Ἄρτην θεάτρον*, *μητρόν*, GALL. *Temple*. ITAL. *Il tempio, la chiesa*. GERM. *Ein tempel, Kirchen*. HISP. *Templo, church*. } Cic. 2. *Verr.* Ædes Minervæ in fano Apollinis. Idem 1. *Philipp.* Ex eo die, quo in Ædem Telluris convocati sumus. Ovid. 13. Met.

Suaque

Eripere ade Deam, de Palladio. Idem 1. *ejst. Didès*, pro sepulchro posuit, quum ait,

Est mihi marmorea sacra in ade Siccus.

Nam & sepulchra, ut scribunt Iurisconsulti de sepulchr. c. relig. intet loca sacra habentur. Gell. cap. 7. lib. 14. Non omnes Ædes sacras templæ esse. Pro ædificio profano, vix aliter quam plurali numero utimur. Idem cap. 4. lib. 14. Non fuisse in æde sua, i. id ædibus meretricis. Vide exempla infra in Ædis. { *σίγιον*, *οίνη*, GALL. *Maison*. ITAL. & HISP. *Casa*. ANGL. *A house*. } Cic. 2. *Verr.* Quæ vidi egomet apud istum in ædibus. Idem de *Clar. Orator.* Ex testudine quadam exit in ædes.

Æsingulari numero posuit Curtius de gest. *Alexandri*, Excubabant principum liberi servatis nocturni vicibus, proximi foribus ædis, in qua Rex acquiscebat. Ubi Ædem pro cubiculo dixisse videtur. Idem alibi eodem in numero pro cœnaculo posuit, quum ait, Stabat ad fores ædis eius, in qua Rex vescebatur. **Æ**tantæ curæ nobis debent esse ædes nostræ, ut his neglectis alia minimè curanda sint. Hinc locus *Adagio*,

Ædibus in nostris que prava, aut recta gerantur.

Οὐ τι τι εὐ μεγάσοι κάρη τι ἀγήν τι τετυκται.

Scribit Gellius hinc Homeri ex Odyss. versiculum vice proverbii semper in ore Socrati fuisse. Diocles adscribit Diogeni, ut refert Laertius. Quo versu admonemur ut ea potissimum, quæ ad nos ipsos pertinent, curemus: externa atque aliena ne iuquiramus. **Æ**dictur autem Ædes (ut scribit Servius) ab Edo, quod in ea sacrificantes edere consueverint. Nam quedam sunt nomina, quæ initio diphthongum recipiunt, quamvis à verbo monophthongo deriventur, ut Ædes, Æsculus. Varro lib. 4. de lingua Lat. ab aditu fieri putat, quod scilicet piano pede adibant: unde etiam prima syllaba diphthongum accepit. Festus, Ædes quod in edito ponì soleret. Alii Ædem dici existimant, quod in ea ævum degatur, quod Græcæ *αιαί* vocatur. **Æ**dis, in nominatio singulari, Plaut. *Mest.* sc. 1. a. 1. Omnia periclit

periere, & ædes & ager. Liv. lib. 2. d. 5. Plaut. Moſt. sc. 2. a. 2. Tettigistin has ædes? i. fore. Quando ædes pulsabit senex, i. fore. Ibid. sc. 1. a. 2. ædes plena convivarum & mulierum. Ibid. ædes fac occlusæ sient. Ibid. Usus ædium nequior factus, ædes ruunt. Idem Moſt. sc. 2. a. 1. ædes hiscunt. Idem Pſeud. sc. 1. a. 4. Occlusit ædes. Idem Men. sc. 3. a. 4. Ponè ædem Caſtoris. Idem Cure. sc. 1. a. 4. Vi- des ut aperiunt ædes festivissimè. Ibid. sc. 1. a. 1. ædes mihi arridebant tua. Idem Aſin. sc. 3. a. 1. Quid intus servem? Anne qui ædes auferat? Idem Aul. sc. 2. a. 1. Fac niteant ædes. Idem Pſeud. sc. 1. a. 1. Capitalis ædes est facta. Idem Moſtell. sc. 3. a. 2. Nemo in ædibus ser- vat. Ibid. sc. 2. a. 2. Illa est hic intus in ædibus. Idem Mil. sc. 6. a. 2. Quid tibi hīc ante ædes clamatio est? Idem Moſt. sc. 1. a. 1. In halce ædes nemo pedes intrò tulit. Idem Men. sc. 2. a. 2. & sc. 2. a. 5. Non video nahi habitare posse ædes meas. Idem Aſin. sc. 3. a. 2. Ille homo ædes compilavit. Ibid. sc. 2. a. 2. ædes non patent. Ibid. sc. 3. a. 3. ædes aperiuntur. Item occluserunt ædes. Idem Amphit. Væniunt servi, fundi, ædes, omnia. Idem Men. sc. ult. a. 5. Tuāne causa me ædes incensurum putas? (de ignis magnitudine.) Ibid. sc. 1. a. 5. Nec no- stras ædes comburere postulas (de asseribus.) Idem Aul. sc. 3. a. 2. Intra ædes huius ubi habitat penetravi pedem. Idem Men. sc. 2. a. 5. ædes dixit esse septimas à portu. Idem Pſeud. sc. 2. a. 2. ædificabun- tur ædes totæ denuò. Idem Moſt. sc. 2. a. 1. Fac niteant ædes. Idem Pſeud. sc. 1. a. 1. &c. Varro de vita pop. Roman. lib. 1. Hæc ædis quæ nunc est, multis annis pòst facta sit, &c. Hoc etiam ex diminuti formatione videtur consequi, ut ædis, in recto dicamus, non ædes. Nam ut Apicula fit à nominativo Apis, videtur analogia ratio exi- gere. ut ædicula sit ab ædis. Nam ab eo quod est ædes, potius fieret diminutivum ædecula, ut à Vulpes, Vulpecula. Verum tamen ut e, in compositione sè mutatur in i, ut Rego, corigo, Lego, colligo: sic potuit & in derivatorum formatione.

Ædicula, parua domus, pro quo potius usurpatur pluralis, ædiculae. { בְּנֵת לִשְׁכָהּ, בְּנֵת אֶתְבָּהּ. GALL. Maisondette, logette. ITAL. Picciola casa. GERM. Häuslein, Hammerlin, oder ein capell. HISP. Casa pequeña. ANGL. A little house. } Aliquando pro cellula in ædibus. Plautus in Epid. In ædiculam leorūm isthac eat, iube. } Aliquando pro facello, quod est ædis sacræ appendix. Livius, illam diebus ædiculam Victoriae virginis, prope ædem Concordiae M. Portius ædi- cavit. } Aliquando pro loculamento simulaci. Plin. lib. 22. de Ve- nere Cnidia. ædicula eius tota aperitur, ut conspiciri possit undique effigies deæ.

|| ædifex, cis, ædificator. Tertull. ||

Ædifico, ædes construo, propriæ. { בְּנֵת בָּנָה. Ein gebau. GALL. Edifier, bastir, maisonner. ITAL. Edificare, fabricare. GERM. Bauen. HISP. Edificar. ANGL. To builder. } Nam ab æde, vel ædibus fa- ciendis dictum est. Plaut. Moſtell. sc. 2. a. 1. ædificantur ædes totæ denuò. Et ita ferè absoluè ponitur sine casu. Cic. ad Quint. Frat. Tribus locis. ædifico, reliqua reconcino. Horat. 1. Epist.

Dirigit, ædificat, mutat quadrata rotundis.

Mart. in Gellium,

Poscenti numos ut dicere possit amico

Hoc unum verbum Gellius, ædifico.

Interdum ponitur pro conſtruō, extruo, efficio: & non ſolum de ædibus, ſed aliis etiam rebus dicitur, & tum accusativum ſemper adjuvatum habet. Cax. lib. 2. de bell. cui. ædificare locum. Cic. pro lege Manilia. Qui quum maximas ædificat, exornatque clas- fes. Idem pro Sylla. Ad illius pecuniam career ædificatus eſt. Idem 1. Offic. Ubes ſine hominum cura nec ædificari potuerint, nec fre- quentari. Idem, Qui quum ædificaret in Palatio domum plenam dignitatis. Quo in exemplo accusativus, Domum, additus facile indicat. ædificare, ſimpliciter ibi accipi pro ſtruere, nam alioqui redūdaret. Ut & apud Græcos illa ſunt uilitatissima, εἰδιφεῖς οὐχι, εἰστοῦντες. Cic. 1. de Natura Deorum. Quibus enim oculis ani- mi intueri potuit uester Plato fabricam illam tanti operis, qua con- ſtruat à Deo, atque ædificari mun̄um facit? Huius composita ſunt Coædifico, Exædifico, Inædifico, Reædifico, quorum ſignificata vide ſuis locis.

Ædificatio, ipſe ædificandi actus. { בְּנֵת בִּנְיָה. Ein gebau. GALL. Eäſtiment. ITAL. Edificio, fabrica. GERM. Ein bau, erbauung. HISP. Obra de edificar. ANGL. Building. } Cic. ad Att. ædificatio non movet. Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. Non placet mihi illa ædificatio, quia columnarū fundamento ſuffulcit ſuo. Specimen cernitur quo eveniat ædificatio. (Metaphor.) Idem Moſt. sc. 2. a. 5.

Ædificatiuncula, בְּנֵת עֲגַדָּה, parva ædificatio. Cic. ad Quint. Frat. Quæſivitque ex eo, quid de illa ædificatiuncula Laertii, de qua me- cum loquutus es, mandavilles.

Ædificator, verbale. { בְּנֵת בְּנוֹהַ. Ein gebauer. GALL. Eäſteur, ar- chitecte. ITAL. Edificatore. GERM. Ein Baueur. HISP. El que edifica. ANGL. Ader. } Cato, Debono ædificatore melius emetur.

Ædificium, ædis, conſtructio, & ponitur pro omni ſtructura. { בְּנֵת בִּנְיָה. Ein gebau. GALL. Edifice. ITAL. Edificio. GERM. Ein gebau. HISP. Edificio. ANGL. Building. } ædificii quoque appellatione non ſuperficiem ſignari, ſed ſolum quoque iſum, cui ædificium ſuperpoſitum eſt. Ulpianus putat. Plin. lib. 16. cap. 6. Minus utilis ædifi- ciis. Cæſ. bell. Gall. lib. 2. Omnibus viciis, ædificiisque, quæ adire po- terant, incenſis. Plaut. Moſt. sc. 2. a. 1. Hæc argumenta ædificiis dixi (i. ædibus.) Suprà enim & mox inſrā ædes dixit.

Ædiles, אֱדִילִים, dicti ſunt ab eo, quid ædes ſacras & privatias procurarent, teſte Varrone lib. 4. de lingua Latina. Primò ex plebe duo creati ſunt ædiles: & deinde procedente tempore duo ex patri- ciis adjuncti ſunt, qui à ſella curuli, qua illi utebantur, Curules dicti ſunt. Gell. cap. 9. lib. 6. ædiliſ Curulis ædilitia comitia habebat. Idem ſellam curulem iubet aſſerti. Officium ædilium erat, ludos pu- blicos exhibere, & ſacras privatásque ædes procurare, totam urbem tueri, ut cloacæ & aqueductus, & quæque publica ædificia munda eſſent: loca in theatro assignare. Si quipiam ſervum, aut ju- mentum morboſum, viſioſumve, pro integrō, lanōque vendidiſſer, edicto ædilium emp̄tori ſuccurrebat: idque Edictum ædilitium dice-

batur, ſive Edictiones ædilitæ. Cic. 3. de legib⁹, Ex lego XII. Ta- bular. Suntóque ædiles curatores Urbis, annonæ, ludorumque ſo- lennialium: ollisque ad honoris amplioris gradum is primus aſcenſus eſto. Ovid. 6. Faſt. ædilium edictum de Tibicinibus. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Apud ædiles dixi cauſam pro factis plurimiſ & pefſimiſ. Idem in protog. Amph. Sive adeò ædiles perſidiſe cui duint (palmam.) ædilium Curulum edictum, idem. Vide Edictum. ædiles lictorem non habent, & vocare in ius poſſunt ad Praetorem. Gell. cap. 12. lib. 13. Annonæ curam gerunt, Suet. in Tiberio, cap. 34. Coercent popinas. Idem in Claud. cap. 38. ædiles inſu Tribuni plebis capiebant ad ſupplicium. Plutar. in Cœriolan. ædiles olim habebant balnea. Seneca epift. 87. Erant & alii ædiles, qui frumento praeerant, à Cæſare pri- mūm creati, & à Cerere Cereales nominati, ut ſcribit Pomponius. His cura ponderum, ne qua fraud fieret, & mensuratum commiſſa erat. Vide Hotom. in ſuo iuriſ Lexico.

ædilitas, ipsa dignitas, אֱדִילִתָּה. Plaut. in Sticho. Sine populi ſuffra- gio tamē edilitatem hic quidem gerit. Proverbialis eſt figura, ubi quis imperiosior in alieno negotio, aut in ædibus alienis. Cic. 1. offic. Cratulus cuim omnium hominum moderatissimo Q. Mutilo munificentissima ædilitate functus eſt. Suet. in Cœſar. Siquidem ante paucos dies, quām ædilitatem iniret. Livius lib. 7. ab Urbe, Annus hic insignis novis duobus magistratibus, Praetura, & Cu- ruli ædilitate, hos ſibi patricii quæſivere honores, pro confeſſo plebi altero Consulatu. ædilitas curulis, & ædilitas plebis, Plaut. in Mario.

ædilitus, idem quod ædilitas, אֱדִילָה.

ædilitius, a, um, אֱדִילִיתָה. Nomen poſſeffivum ab ædiliſ ut Co- mitia ædilitia, in quibus creabantur ædiles, & ædilitium munus: hoc eſt, officium ad ædiles pertinens. Cic. 1. offic. lib. 2. Sed quid ego ædilitias repulſas colligo. ædilitias edictiones hic habet. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.

ædilitus, ij, qui ædilitate functus eſt, quemadmodum & Conſularis, qui Conſulatum gemit; & Praetorius, qui Praeturam admini- stravit. Cic. in Bruto, Sed omnia in ſumma ſperans, ædilitus eſt mortuus.

æditimor (ſic enim dicendum, non ædituor: cum hoc fit recenti no- vitate fictum, illud antiqua origine incorruptum, ſecundum Varr. de L. L. lib. 2.) ædem tuor. Pomp. ædituo: Qui poſtquam tibi adpareo, atque æditimor in templo tuo, nec mortalis, nec mortalium ullus in terra miserior eſt. Gell. lib. 12. cap. 10.

æditimus, qui ædibus præſt. { בְּנֵת חָמָר. virág. GALL. Sacri- ſtans, garde du temple, marguillier. ITAL. Sacrestano, guardiano di chiesa. GERM. Kirchhüfet, Sigrist. HISP. El ſacrifan, guarda- dor del temple. ANGL. A churchwarden. } Cic. in Top. Gell. lib. 12. cap. 10. ait, quod æditimus dicitur ea forma, qua finitimus, legitimus, ut timus fit adfectionis cauda. Verum pro eo nunc dicimus ædi- tuus, ut Varro lib. 1. de re rust. ait. Et ſementinis feriis in ædem Telluris venerat rogatus ab æditimo, ut didicimus à patribus no- tris: et corrigitur à recentibus urbanis, ab ædituo. Utriusque di- versam notationem trædit Sosipater lib. 1. æditimus, inquit, dicitur qui ædem ſervat, quaſi ædis intimus, ædituus ab æde tuenda.

ædituor. Vide æditimor.

ædituus, quaſi ædes tuens. Sosip. ||

æditiuſ, iudex quem una pars elegerit. Cic. in Planto. Neque enim quicquam aliud in hac lege, niſi æditiuſ iudices eſe ſequuntur. Scribe per E.

æditiuſ, a, um, אֱדִילִתָּה, altus & fortis dicitur: æditum aperite ſanum. Plaut. Cure. sc. 3. a. 1. Horat. in Ser. Viribus æditior eredebat, ut in grege taurus. Et ædita loca dicuntur alta ac ſeſe ædentiā, id eſt, oſten- dentia: ſeſibitürque cum diphthongo, ut differat ab Edo, pro come- do. Sic & Cornucop. Non videtur tamen efficaſ ratio, cum in conju- gando multum diſſerant edo compoſitum, & edo ſimplex. Nec po- tefit editum ab edo deduc̄tum videri. Denique per Eſcribendum eſt omnino, ſine diphthongo.

æditiuſ, idem quod æditimus, ſacré ædis tuitor, id eſt, curam gerens: ab ædibus ſacris, quas tuerit, אֱדִילִתָּה. Cic. Illi noctu ſacta manu, arietique veniunt: fores ædis effingunt: æditui, custodesque ma- turè ſentunt: Horat. 2. epift. 1.

Sed tamen eſt opera pretium cognoscere quales

æditiuſ babeat, bellis ſpectata domique

Virtus.

hoc eſt narratores, ut ait Porphy. æditui enim templorum ac ūni- num quibus inſerviunt, factorum originem advenis & ignorantibus narrant. Alii æditiuſ pro clientibus, ac familiaribus dici potant: ac per hos laudatores poëtaque ſignificant. Valerius æditiuſ, poëta vetus, cuius aliquot carmina citat Gell. lib. 19. cap. 9. ad quem forte reſpexit Horatius: quomodo etiam recte dixeris, Quales habeat Virgilios. Lucret. pro æditiuſ dixit ædituentes, ut eſt apud Gell. lib. 12. cap. 10. Hospitibus loca, quæ complerant ædituentes.

ædésia, אֱדִילִתָּה. Mulier ægyptia, uxor Hermeæ, & Syriani Philoſo- phi propinqua, totiusque caſtitatis & probitatis exemplar: cuius vi- tam latifimè deſcribit Suidas.

ædeſerit, אֱדִילִתָּה. Ulceræ, וְדִבְּרִתָּה, Egineta appellat, quæ circa pudenda naſcuntur. Nam ædésia Græci vocant, quæ nos pudenda.

ædeſpalmy, morbus pudendorum, ſatyrifasis. ||

ædōn, diſcio trisyllaba, אֱדִוָּן. Avis eſt, quæ aliis nominibus & Philo- mela, & Luſcinia dicitur, dicta ædōn δέν δέν φέν, hoc eſt, à per- petuo canendi quafi iſtituto, quid etiam tunc canat, quum reliquæ volucres ſilent. Virg. de cantu Syren.

Quodque leves calami, quid suavis cantat ædon.

æduſi, ſocii Romanorum iuxta Galliam Celticam. Stephanus.

æētēs, vel æeta, אֱדִילִתָּה. Rex fuit Colchorum, & filius Solis ex Per- ſa Oceanii filia, & pater Medea, Absyrti, & Chalcopes: qui quim aureum vellus à Phryxo Athamantis filio in Iuco Martis ſu- penſum diligentissimè alſervaret, à Medea filia proditus, & velle, & duobus in ſuper liberis ſpoliatus eſt. Nam Medea, quum Iasoni in rapiendo velleſe adjutricem præbuiffet, una cum illo profugit, fratiēm

fratremque Absyrtum, quem fugæ comitem assumpserat, ut patrem in sequentem remoraretur, multis in particulas discepserit. Fabula notissima est ex Valerio Flacco, & Apollonio Rhodio. Hinc sit patronymicæ Aetias, aetias, quo significatur Medea Aetæ filia. Ovid. 7. Metam.

Concipit interea validos Aetias ignes.

Aegæa, Promontorium est Aeolidis, non procul à Caici fluminis ostio. Strabo lib. 13.

Aegæa, aizas, multorum oppidorum nomen est, quorum unum est in Macedonia, non procul ab Hydramone fluvio, in quo receptum erat Macedonum reges sepelire, de hoc Plin. lib. 4. c. 10. Alterum in Cilicia, non procul à Pyramo fluvio, ut tradidit idem Plin. lib. 5. c. 27. Tertium in Aeolide, apud eundem lib. 5. cap. 30. Quartum in Eubœa, à quo Strabo mare Aegeum dictum putat. Quintum in Lydia. Sextum in Aetolia, & Septimum in Locride commemorantur à Stephano.

Aegæa, aizas, nomen duarum urbium, ut scribit Ptolomæus, quarum una in Emathia, alia in Mauritania. Commemorantur & à Strabone duo huius nominis oppida, quorum unum ad Amanum montem, alterum in Agro Laconico collocat.

Aegæa, aizas, Insulae sunt Ionie adjacentes, quæ commemorantur à Plin. lib. 5. cap. 31. Aegæa Cyclades. Ovid. El. 10. lib. 1. Trist.

Aegæon, aizas, nomen gigantis, quem centum manus, & quinquaginta ventres habuisse fabulantur. Hunc Homerus t. Iliad. ab hominibus quidem Aegeonem, à diis vero Briareum vocari tradit. Vide latius in dictione Briareus.

Aegæa, iaculi levioris species ex ferro solido latoque. Cerd. ||

Aegeum mare, aizas, nautæ appellant. In hac sententia est Plinius, sic scribens lib. 4. cap. 91. Aegea mari nomen dedit scopulus inter Tenedum & Chium, verius quam insula, Aegea nomine, à specie caprae (quæ ita à Græcis appellatur) repente in medio mari exsiliens. Cernunt cum à dextra parte Andrum navigantes ab Achaia dirum & pestiferum. Idem sentit & Solinus, cuius verba, quod parum discrepant à Plinianis, supervacuum esset hic adscribere. Strabo autem lib. 8. ab Aegeis Eubœa oppido, Aegeum appellatum existimat: tametsi idem lib. 13. naga riu Avar, hoc est, ab Aegea Aeolidis promontorio, dictum velit, quod suo seculo Canam, sive Canas tradit fuisse appellatum. Hæc etyma diversitas facit, ut nec de orthographiæ ratione idem omnes sentiant. Græcorum tamen codicum consensus, in eam me adducit sententiam, ut Aegeum potissimum per ædiphthongum scribendum existimet. Hoc mare cæteris est periculosius ob frequentes scopulos. Unde locus proverbio apud Ælianum, Aegeum navigat, n' Aizas, ut subaudias. Quadrabit in eum, qui in maximis versatur difficultatibus. In hominem quoque ob lucri studium nihil omnino periculi recusantem. Utitur & Lucianus in Sectis alio adagio ab hoc mari traxto, Viminea scaphula Aegeum transmittere, in pīnos n' Aizas. In eos dicitur, qui rem supra modum arduam levî opera confidere tentant.

Aegaleos, aizas, nomen montis apud Strab. lib. 8. sub quo antiqua Pylos Messenia ciuitas erat.

Aegemōn, aizas. Poëta Græci nomen est, qui bellum Leuctricum inter Thebanos & Lacedæmonios gestum, carmine complexus est.

Aeger, a, un, ab Ago, is, per contrarium (ut quidam opinantur) eo quod aeger non probè fungantur suis vite muneribus: sive quod qui morbo corruptus est, gravius agitetur. GALL. Dolent, fasché, enuyé, malade. ITAL. Infirmo, debole. GER. Krankheit, berümmert, vñmēnd. HISP. Enfermo, o passionado del alma. ANGL. Sick feble of courage, sicklie. Aeger, ab egendo, quia eget bona valetudine. Vide e, pro æ, & econtra: sic vetus poëta, Inops sanitatis. Vide & Fest. in aegrum, qui tamen errat. Et tam de animo dicitur, quam de corpore: quamvis Donatus eam fecerit differentiam, ut Aegritudo ad animum, Aegrotatio ad corpus referatur. Vide infra in Aegrotatio. Et in Aegritudo, ubi ipse Donatus aegritudinem de infirmitate & morbo corporis exponit. Et certè id quidem omnino verum non est. Sallust. in Catil. Antonius pedibus aeger. Gell. lib. 2. c. 16. Quem M. Frontonem Consularem pedibus aegrum viseret. Cic. Attic. lib. 7. Tyronem patris aegrum reliqui. Idem pro Cal. Medea animo aeger, dñs, amore levo fauciis. Ovid. El. 6. lib. 4. Trist.

Corpo, sed mens est agro magis agra.

Et El. 2. lib. 5. Trist.

Mens tamen agra iacet:

Et Eleg. 8. lib. 3.

Agra est utraque pars aquæ

(i. Animus & corpus) & El. 8. lib. 3. Utiant artus aegre contagia mentis. El. 2. lib. 3.

Falcebat curas agraque corda labor.

Eleg. 3. lib. 3. Trist.

— aeger eram, incertisque salutis.

Gell. cap. 1. lib. 5. Syncræ, aut agra animi partes. Et c. 9. lib. 17. aegros oculos habere diu. Consilii aeger. Stat. lib. 11. Thebaïd.

— obscura vallum dum nocte pererrat

Aeger consilii, curisque novissima volvens: hoc est, tristia cogitans, sive consilio imbecillis. Aeger delicti, id est, dolcas ob delictum à se commissum. Sil. Italic. lib. 13.

Sed postquam OEnotrijs fundavit finibus urbem,

Calepini Par. I.

Aeger delicti; Phrygium placare colendo

Numen, & iliacos para: exorare penates.

De Diomede loquitur quem rapti Palladii penebatur. Transfertur etiam ad res inanimatas. Cic. in Verr. 3. Mihi videor magnam, & maximè aegram, & propè depositam Republicæ partem suscepisse. Aegrius & Aegrius. Nunquam quicquam animo meo fuit aegrius. Plaut. Amphit. sc. 2. a. 3.

Aegrum, substant. Plaut. Amphit. Plus aegri ex abitu viri, quam ex adventu voluptatis cœpi.

AEGRESCO, is, escere, { בְּנֵת דָאָבֶב, בְּנֵת דָאָגָה, בְּדֹבָרַמְּעָגָע. GALL. Devenir malade, encourir maladie, fascherie ou ennuy. ITAL. Infermare, attristarsi. GERM. Krank oder schrech werden. HISP. Estar enfermo o passionado del alma. ANGL. To waxe sick or feble. } à nomine Aeger derivatum, significat aegriorem fieri: & propriè referatur ad animum. Virgil. 2. Aeneid.

— exsuperat magis, aegrescitque medendo.

Interdum ponitur pro aegrotare. Plin. lib. 10. Corui ante solstitium generant: item aegrescant sexagenis diebus siti maxime, antequam fici coquantur autumno.

Aegrè, molestè, dolenter, iniquo animo. Terent. in Andr. Redeo inde iratus atque aegrè ferens. Aegrè, malè, difficulter, vix. { בְּקִרְבָּהּ כְּחֻמָּה, בְּקִרְבָּהּ כְּחֻמָּה. GALL. Griefvement, à peine, avec grande difficulté. ITAL. Mollestamente, mal volontier. GERM. Kümmerlich, schrechlich. HISP. Apasionadamente, con difficultad. ANGL. Hardlie panefullie, with difficultie. } Virg. 3. Georg.

Ergo aegrè rastris terras rimantur.

Neque solum cum verbo Ferre, sed cum aliis etiam verbis iungitur: ut Careo aegrè, Sustineo aegrè. Et Cic. Attic. Ab hasta ea aegrè metenui. Aegrè est mihi, frequens est apud Plautum, pro dolet mihi, aut male me habet: ut in Men. sc. 2. a. 4. & in Cas. Quid tibi aegrè est? & Capt. sc. 1. a. 3. Hoc mihi aegrè est. Ibid. sc. 1. a. 3. Miser est qui querit quod edat, & id aegrè invenit. Aegrè facere alicui, pro eo quod est, aliquem aegritudine, vel molestia afficer. Terent. Eunuch. Voluit facere contra huic aegrè. Aegrius, & Aegerimè, pro difficultius, difficultimè. Plin. lib. 16. c. 10. Fragois fidunt, aegrius revelluntur. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Nec magis verlatus, nec ab quo caveas aegrius (i. difficultius). Et aegrè, i. difficile. Ovid. El. 5. lib. 3. Trist.

— Ut illam

Non aegrè possis dissimulare.

Cæs. 1. bell. Gall. Aegerimè confecerant, ut flumen transirent.

Aegritudo, est animi aegri affectio. { בְּקִרְבָּהּ כְּאָבָוֹן, בְּקִרְבָּהּ כְּאָבָוֹן. GALL. Douleur, ennuy, fascherie. ITAL. Dolore d'animo, fastidio, malencoria. GERM. Krankheit, berümmert, vñmēnd. HISP. Enfermedad, aquella passion del alma. ANGL. Doulour, finesse. } Terent. in Andr. Si nulla aegritudo huic gaudio intercesserit. Ex. 3. Tuscul. Aegritudo est animi adversante ratione contractio. Terent. in Heaut. proverbiali figura dixit, Deum adimere aegritudinem. ic Cic. 3. Tuscul. Quæst. Quod ita esse dies declarat, quæ procedens ita niugat, ut illidem malis manentibus, non modò leniatur aegritudo, sed in plenisque tollatur. Terent. in Phorm. pro corporis morbo usurpavit. Matrem ipsam ex aegritudine miserâ mors cõsequuta est. Vbi Donatus, Ex aegritudine, inquit, hoc est, ex infirmitate & morbo. Sic & Plin. lib. 8. c. 1. Visique sunt fessi aegritudine, quando & illas moles infestant morbi. Aegrimonia, vñm. Idem quod aegritudo, factum ea forma qua ab Acer, Acrimonia. Plaut. in Rud. Tantis per dum abscedat à me haec aegrimonia. Cic. ad Attic. 12. Ferré graviter, si novæ aegrimoniæ locus esset. Aegripartus, qui aegrè partus est. Pap. ||

Aegrotus, morbus, aegrotatio. Lucret. lib. 6.

Consimili ratione venit bubus quoque, sœpe

Petilitas, etiam pecubus balanibus agror.

Aegrotus, a, um. { בְּקִרְבָּהּ כְּחֻלָּה, בְּקִרְבָּהּ כְּחֻלָּה. GALL. Malade. ITAL. Infermo. GERM. Krankheit, berümmert, vñmēnd. HISP. Enfermo. ANGL. Sick. } Seru. Aeger & corpore & animo dicitur, Aegrotus corpore tantum. Horat. 1. epist.

Non domus, aut fundus, non aris acervus & auri

Aegrotus domini deduxit corpore febres.

Aegrotus dum anima est, spes est. Sententia proverbialis, admonens ne in afflictissimis quidem rebus abjiciendam esse spem. Cic. ad Attic. lib. 9. Ut aegrotus, dum anima est, spes esse dicitur: sic ego, quoad Pompeius in Italia fuit, sperare non destiti. Proverbii quadam specie Terentius dixit, Facile omnes quum valemus, recta consilia aegrotis damus: tu si hic sis, aliter sentias. Plaut. Men. sc. 3. a. 5. Odiosus (medicus) tandem vix ab aegrotis venit. Idem Cura. sc. 1. a. 1. Lenox aegrotus incubat in Aesculapii fano. Terent. in Andria ad animum transtulit: Animum aegrotum pleruntque ad partem detioriè applicat.

Aegrotus, a, um. Aegrotus corpore sum, morbo afficior. { בְּקִרְבָּהּ כְּחֻלָּה, בְּקִרְבָּהּ כְּחֻלָּה. GALL. Etre malade. ITAL. Infermarsi. GERM. Krank und schrech s. in. HISP. Enfermar. ANGL. To be sick. } Cic. pro Cluent. Is ibi in morbum incidit, ac satis vehementer, diuque aegrotavit. Idem de Senect. Adolescentes facilius in morbos incident, gravius aegrotant, difficultius curantur. Aegrotus etiam ad animum. Cic. 4. Tuscul. Ut ea res, ex qua animus aegrotat, oriatur. Sic Adagii formâ dicimus: Animo aegrotanti medicus est oratio, ψυχὴν νοσεῖν εἰπειν οὐδὲ γέγονε. Ex Plutarcho ad Apollonium. Ab Aegrotu fit & Coægrotu. Hieron. Quod si ipsa languerit, coægrotandum est, & nunquam ab eius lectulo cedendum.

Aegrotatio, verbale, quod & ipsum propriè de corpore dicitur. { בְּקִרְבָּהּ כְּחֻלָּה, בְּקִרְבָּהּ כְּחֻלָּה. GALL. Maladie, infirmité. ITAL. Malattia, infirmità. GERM. Krankheit. HISP. Enfermedad. ANGL. Sicknesse, infirmitié. } Cic. 3. Tuscul. Sed propriè, ut aegrotatio in corpore, sic aegritudo in animo nomen haber. Aliquando tamen de animo dicitur, quemadmodum & verbum à quo descendit. Idem Tuscul. 4. Quis enim dubitarit, quin aegrotationes animi, &c. Vide in Aeger, & in Aegritudo.

Aegritia, aizas. Nympha fuit, quæ celebratur in loco Aricino, cù qua Numa Pompilius & connubium, & colloquium se habere simulavit super cultu religionum, quo armorum & prædæ studio flagrantem populum Romanum ad pacis artes abstraheret. Unde Ovid. in Fast. 3.

*Egeria est qua prabet aquas, Dea grata Camoenis,
illa Numa conjux, consiliumque fuit.*

Ægestani, *αἰγεσταί*, Stephano populi sunt Siciliæ, quorum urbs *Ægesta* non procul à Lilybœo promontorio sita est, ab *Ægesto* Troiano nomine habens. Hi *Segestani* vocantur à Plin. lib. 3. c. 8.

Ægeus, per duas syllabas, *αἰγεύς*, filius Pandionis fuit, & rex Athenarum, qui ex *Æthra* Pitthæi Træzeniorum regis filia Thesæum suscepit, ex Medea autem ab Iasone repudiata alterum filium nomine *Medum*, ut placet Iustino. Hoc jam ad senium vergente, Minos Cretenium rex Atheniensibus ob Androgei filii necem bellum intulit, vi. Etisque durissimas pacis conditiones imperavit, ut septem quotannis juvenes Athenienses ex suis in Cretam mitterent, Minotauro monstro objiciendos. Quibus legibus quum triennio paruissent, evénit ut quarto anno fors inter omnes ex aequo ducta Thesæum proderet: qui maximo omnium cum dolore navim concendens, à patre in riundatis accepit, ut si qua fatorum benignitate hospes remearet, ve- lūm navis, quod nigrum, præsentique fortunæ congruum erat, can- dido commutaret: idque eo consilio, ut si quid filio accidisset, veli colore suæ fortunæ eminus pater admoneri, & calamitatis suæ nun- tiū morte posset prævenire. At Thesæus occiso Minotauro, opèque Ariadnes è Labyrintho eductus, paternorum monitorum immemor, nigro in patriam velo reiectus est: quod quum eminus è specula in- tueretur *Ægeus*, filium interiisse ratus, doloris impatientia se in mare præcipitem dedit. Cui vita functo Athenienses Thesei operâ gravissima servitute liberati, divinos honores instituerunt: Deum marinum, & adoptivum Neptuni filium appellantes. Mare quoque ipsum nonnulli sentiunt ab eo *Ægeum* esse appellatum.

Ægiale, *αἰγιάλη*, sive *αἰγιάλεια*, uxor fuit Diomedis, quam Venus à viro eius in bello Tojano vulnerata, tanta adulteriorum involvit turpitudine, ut Diomedes ad eam in patriam redire recusaret, accep- tāque à Dauno agri portione, urbem condiderit in ea parte Italie, quæ magna Græciæ dicitur, quam à nomine reliæ patriæ Argos Hippitum appellavit, quæ deinde Argyripa, & postremò Arpi fuit Ap- pellata. Vide Servium in illud *Aeneid.* lib. 11.

*Ille urbem Argyriam patria cognomine gentis
Victor Gargani condebat Iapygis agris.*

Ægialeus, *αἰγιαλεύς*, filius *Ætae* fuit, & frater Medææ, à qua disceptus fuit, ut patri eam persequenti mora injiceretur. Alio nomine dictus est *Absyrtus*. Vide supra suo loco. ¶ Fuit etiam hoc nomine Phoronei regis Argivorum filius, cui *Apis* (quem quidam Phoronei, qui- dam lovis filium, ex Niobe Phoronei filia, esse tradunt) postquam Argis regnasset, in *Ægyptum* transiens, Achaiae regnum reliquit.

Ægialia, *αἰγιάλεια*, insula est adjacens *Ætolie* regioni. Plin. lib. 4. cap. 12.

Ægialus, *αἰγιαλούς*. *GALL.* Le bord de la mer. *ITAL.* *Lito.* *GERM.* *Das* gstad des meers. *HISP.* La ribera del mar. *ANGL.* The shore or coaste of the sea. ¶ Latinè dicitur littus. Unle Achaia propter urbes in lit- tote positas, antè *αἰγιαλός*; vocata est, teste Plin. lib. 4. c. 5.

Ægida, oppidum Istriæ. Plin. lib. 3. cap. 19.

Ægidēs, *αἰγίδης*, Patronymicum masculinum est, formatum à no- mine *Ægeus*: quo Poëta utiuntur pro Thesæo *Ægi* filio. Ovid. 3. de Arte.

Perfidus Ægides ducentia fila sequutus.

Ægila, *αἰγίλη*, insula est in sinu Megarico xxv. m. passuum distans a Phalæarna Cretæ oppido, & à Cythera xv. m. passuum, Plinio teste lib. 3. cap. 12.

Ægilips, *αἰγίλης*, Stephano, dicitur locus editus & penè inacces- sus. Latinè sonat relictum à capris, hoc est, locus tam arduus, quem ne ipsæ quidem capræ queant ascendere. ¶ Est etiam hoc no- mine urbs Epæri in prærupta rupe sita: unde & nomen invenit. Au- thor Steph.

Ægilodes sinus, *αἰγιλώδης κρήπη*, sicut est exiguis inter Messeniacum & Laconicum medius: de quo Plin. lib. 4. c. 5.

Ægilops, *αἰγιλοπίς*. *GALL.* Coquiole, auron. *ITAL.* Squala. *GERM.* Wilder haber/hasenbrot. *HISP.* Una suerte d'avena montesina. ¶ Herba est folio verno tempore pilosa, ut lolium, hordeum ene- cans, quæ & Festuca dicitur, quod messis tempore, quum semen jam deciderit, vacuum reperiatur: in modum festuca. Plin. lib. 18. cap. 17. Est herba quæ cicer enecat & eruum, circumligando se: vocatur or- banche. Triticum simili modo æra, (alias herba) hordeum festuca, quæ vocatur *ægilops*. Hæc Plin. Virg. 1. *Georg.* Latinè vertit *Steri- lem avenam*, in hoc versu:

In felix lolium, & steriles dominantur avenæ.

Est præterea *Ægilops*, abscessus inter nares & magnum oculi angulum, qui si incuriosè tractetur (ut inquit *Ægineta*) in fistulam ver- tur. Dictus *Ægilops*, quasi oculus caprinus, quod capræ huic virtio peculiariter obnoxiae sint. Huic malo medetur *Ægilops* herba, teste Plinio lib. 25. c. 43. Unde & ipsa nomen accepisse videtur.

Ægilops, *αἰγίλης*, eadem putatur quæ & Cerrus, arboris glan- duleræ species apud Plinium lib. 16. cap. 6. Excellentissima autem *Ægilops*, incultis amica, lib. 16. c. 8. E glandiferis sola quæ vocatur *Ægilops*, fert panos arentes, musculo villo canos non in cortice modò, verum & è ramis dependentes cubitali magnitudine, odora- tos, ut diximus, inter unguenta. ¶ Est etiam *Ægilops* bulbi genus, apud Plin. lib. 19. cap. 5.

Ægilos, *αἴγιλος*. *Isola di Capri.* ¶ Insula est in mari Ligustico, quæ Latinè Capraria dicitur, teste Plin. lib. 3. cap. 6.

Ægimius, *αἴγιμιος*, senis ætate proiectissima nomen, quem Anacreon Poëta (referente Plinio lib. 7. c. 48.) tradidit ad ducentesimum usque annum vixisse.

Ægimori, *αἴγιμορος*, duæ sunt insulæ in mari Libyco, è regione Cartha- ginis. Autor Plin. lib. 5. c. 7.

Ægimuros, *αἴγιμορος*, insula est in mari Libyco, insidiosa naufragiis. Vide Strab. lib. 6. c. 7.

Ægina, *αἴγινη*, fuit Asopi Bœotiae regis filia, & mater *Æaci*, à qua insula Peloponneso adjacens contra Atticam, *Ægina* vocata est, quum ante OEnone diceretur, (ut apud Strabonem, Plinium & Stephanum

legitur,) aut certè OEnopia, ut placet Ovid. lib. 7. *Metamorph.* ubi sic scribit:

OEnopiam veteres appellavere, sed ipse

Æacus Aginam genitricis nomine dixit.

¶ Ab huius insulæ nomine ductum proverbium, Primum *Ægina* pueros optimos alit, τὰ ἀγένη τὸν παιδεῖον Αἴγινην εἶναι, de- dere quipiam quæ melioribus initii coepit, paulatim ad deteriorius de- labitur. Vide Eras. in *Chiliad.*

Æginae merces: Proverb. videtur fuisse de vilibus mercibus usurpari solitum, apud Strabonem sic effertur, Αἴγινας τῶν τε ιπποτῶν.

Æginæ, orum, n.g. dicuntur grandiora omnia. Quod ex talenti ratione deductum putant, quod in ea insula habebatur maius ceteris. Sunt etiam *Æginæ* terum venalium onera miscellanea, id est, sarcinæ complectentes varias merces. Unde *Æginopolæ*, id genus mer- cium venditores. Ex Cælio lib. antiqu. lett. 11. cap. 56. & Eras. in *Chiliad.*

Æginensis, *αἴγινειος*, *Æginæ* incola.

Æginopolæ, vide *Æginæ, orum.*

Ægineta, *Αἴγινητη*. Gentile. Unde Paulus *Ægineta* medicus clarissimus. *Ægineticus*, *αἴγινητος*, ut *Ægineticum* es, quod in hac insula non gignebatur quidem, sed optimè temperabatur, ut est author Plin. lib. 34. cap. 2.

Æginium, *αἴγινος*, oppidum Macedoniæ, in ea regione, quæ appellatur Pieria. Plin. lib. 4. cap. 10.

Æginos, cicta, apud Diosc.

Ægion, *Αἴγιον* Suidæ, oppidum Achaiae propriæ dictæ, quæ regio est Septentrionalis Peloponnesi. Vide Plin. lib. 4. c. 5.

Ægipanes, *αἴγιναίς*, quos nonnulli Se micapros vocant. Monstra sunt caprinos pedes habentia, reliquis partibus humanam referentia figuram. Plin. lib. 5. cap. 1. Atlantem Africæ montem prædiderunt no- etibus micare crebris ignibus *Ægipanum Satyrorumque lascivia*. Ve- teres hujusmodi monstra pro semideis, sive pro sylvestribus diis coluerunt, quemadmodum Faunos, Sylvanosque, Faunos ac Satyros no- morum deos esse dicentes, Panas agrorum, Sylvanos sylvarum.

Ægiræ, *αἴγιρες*, Oppidum Achaiae in Peloponneso, de quo Plinius lib. 4. cap. 5.

Ægirinon, *αἴγιρενος*, unguenti genus est, teste Ruellio, ex uva populii arboris confectum, δὲ τὸ αἴγιρες, quam alii alnum, alii nigram popu- lum credunt.

Ægiroessa, *αἴγιρεσσα*, oppidum *Æolidis* in Asia, cuius meminit Her- rodot. lib. 1.

Ægis, *αἴγις*, munimentum pectoris æneum, à Vulcano fabricatum, habens in medio Gorgonis caput. Quod si in pectori numinis sit, *Ægis*: si in corpore hominis, sicut in antiquis Imperatorum statuis videmus, Lorica dicitur. Virg. 8. *Aeneid.*

Ægidique horrificam, turbata Palladis arma.

Hæc ferè Servius. ¶ *Ægis* apud Græcos varia significat, Pellicium tegmen, quod gestant Atri: præterea maris intumescentis undas, ac ventorum procellas & turbines. Alii malunt esse rete ex coronamentis contextum. Nec desunt qui putent significare sacerdotem, quæ Athenea solita sit ferre sacram *Ægidem*, & ita ingredi ad eos, qui nuper duxissent uxores. Unde factum proverbium, *Ægis* venit. Quod Suidas indicat dici solitum de iis qui petulanter & impudenter age- rent. Vide Eras. in *Chiliad.* ¶ Est præterea *Ægis*, scutum lovis, & Palladis, *Iliad.* 4. 5. in cuius medio erat Medusa Gorgonis caput serpentibus vice crinum terrible: quod qui intuebantur, mox vertebarunt in lapides, ut apud Ovid. 4. *Metamorph.* habetur. ¶ Est etiam *Ægis* lignum densum, medullæ simile, in larice foemina nas- cens, mellei coloris, ex quo pictoria tabulae siebant, & codicilli im- mortalí penè materia, nullisque rimis, aut fissuris obnoxia. Autoz Plin. lib. 16. cap. 39.

Æginosus, *a. um*, *ægidè* sonans. *Æginosum* pectus Palladis, apud Valer. Flaccum lib. 3. *Argonaut.*

Ægisthus, *αἴγισθος*, Thyestis filius, ex Pelopeia, eiusdem filia, quem infantulum mater causa tegendi sceleris perdendum feris exposuit in sylvis: sed à pastore inventus, ejusque beneficio nutritus est, & inde *Ægista* dictus, quod nutritus sit à capris. Hic proœctior ætate Atreum, impellente tamen patre, interfecit, & ejusdem filium Agamemnona in balneis, vel ut alii volunt, in primo egressu, adjuvante uxore Clytemnestra, qua etiam turpissime usus erat, obruncavit. Postremò ab Oreste Agamemnonis filio patris mortem ulciscente, è me- dio est sublatu. Ovid. de remed. amor. lib. 1.

Quaritur Ægisthus quare sit factus adulter,

In promptu causa est, desidiosus erat.

Meminit Suet. in *Cæsare* cap. 50.

Ægistus, Beli filius. Vide *Ægisthus*.

Ægithalos, *αἴγιθαλος*, avis est apud Aristotelem, quæ à Theodoro Parus vertitur. Hermolaus in *Plinium*.

Ægithus, *αἴγιθος*, avicula nomen est, irreconciliabiles cum asino simul- tates exercantis, quod midus eius, quem ferè in carduis struit, ab asino dissipetur. Contra *Ægithus*, quoniam alia parte nocere non potest, asini ulceræ erudit. Plin. lib. 10. cap. 74.

Ægitis, *αἴγιτης*, herba est Dioscoridi, quæ notiore nomine *Anagallis* di- dicitur.

Ægium, *αἴγιον*, oppidum Achaiae, quæ est in Peloponneso, quo in loco Iovem à capra nutritum ferunt: unde oppido nomen; *αἴγιον* enim ca- pram dicunt.

Ægle, *αἴγλη*, una Hesperidum fuit, hoc est, una filiarum Hesperi Italie regis, quæ unà cum Arethusa, & Hesperethusa sororibus, amœnissimos in Mauritania hortos habuit iuxta Lixum Romanorum coloniæ, iussu Claudi Cæsaris è deductam, in quibus (ut est in fabulis) aurea mala nascebantur, quæ à pervigili dracone affervabantur, quæ postea abstulit Hercules, dracone interempto. Vide infrà in dictione *Hesperides*. ¶ Fuit & nympæ hoc homine, una Naiadum, Solis (ut volunt, ex Nærea filia. Virg. in *Sileno*,

— simidisque supervenit *Ægle*.

Naiadum pulcherrima.

Ægles,

Agiles, αγίλης, Athleta Samii nomen, qui quum per omnem aratem mutus fuīst, in sacro tamen certamine, quum in sortitione fraudem committi viseret, nimio loquendi desiderio, linguae vinculum rupit, & distincte, quandiu vixit, loquutus est, quod & Cræsi filio contigisse legimus. Vide Gell. lib. 5. cap. 9. & Valer. Max. lib. 1. cap. 8.

Aeglogi, εἰδόντος, Caprarum, seu rerum pastoralium sermo dicitur, quasi αἴρει λόγος. At Ecloga, εἰλογή, sine diphthongo, electio, vel explanatio, sive elegancia dicitur, ut inquit Plin. lib. 4. Epist. & Euseb. lib. 4. Eccl. hist. contra Tortellum. Sed vox Aegloga, qua maiores nostri Virgilii Bucolica inscriperant, iampridem est a doctis explosa.

Aegocéphalus, αἰγαῖφαλος, Avis est liene carens. Vide Arist. lib. 2. de Anim. & Plin. lib. 1. cap. 37.

Aegoceros, ὄτης, αἰγάκης, signum cœlestis est, quod à nobis Capricornus dicitur: quod sol ingrediens, Soſtitium hyemale efficit. Poëtæ fabulantur hunc ex Amaltheæ nymphæ capra natum fuīst, & eodem lacte cum Iove educatum: qui postea cœli imperio potitus, veterem collactaneum inter astra collocavit. Invenitur etiam accusativus Aegoceron, ut & apud Græcos poëtas αἰγαῖπος, pro αἰγαῖφαλος, & αἰγαῖφαλος, pro αἴρει λόγος. Non ab αἴρει λόγος per se, quod est ineptissimum, sed Attica per αἴρει λόγος declinandi forma. Lucanus, Aegoceron, Cancerumque tenet. ¶ Est etiam Aegoceros, αἰγάκης, Dioicordi, sive (ut apud Plinium legitur) Aegoceras, herba, quæ notiore nomine Fænum Græcum appellatur: ita dictum, quod fænum habeat in filiis caprino cornu similibus. Vide Plin. lib. 24. cap. ult.

Aegon, ὄνις, αἴρει λόγος. Idem quod capfile, hoc est, stabulum caprarum.

Aegon, nomen pastoris apud Virgilium in Palemon, & Theocritum.

¶ Mons præterea Quirinalis, qui antequam in eum Sabini commigrarent, agor appellatus est: portaque ipsa Aegonensis dicta est, quæ alio nomine Quirinalis dicitur, Autor Feltus. ¶ Item pro mari Aegao, apud Statuum lib. 5. Thebaid & alibi, ut lib. 1. Argonaut.

vix littore puppim

Soluimus: & quanto fremituſe ſuſtulit Aegon?

Aegolæthros, αἰγαλέθρος: herba est in Ponto alba, ex cuius flore apes decerpunt mellis genus amarum, quod Heracloticum, vel Ponticum vocatur: dicta à capris intermendis, αἰξ enim capram, & ὄλη, φαίνεται perniciem significat.

Aegolios, αἰγαλίος, Ululus, Aegolius. Plin. lib. 10. cap. 60. quam describit ex Aristot. histor. lib. 6. { GALL. LA Dame. ITAL. Barbaiānōd. } Avis est lucifuga: cui unguis adunci, color rufus nigro conspersus, oculi prægrandes, cuius vox lugubris ululatu. Hanc & Parram vocat Plin. lib. 18. cap. 29. Cuius præter Horat. 3. Carm. Ode 27. meminit Pompeius.

Aegonomis, αἰγανόπεις. GALL. Chevrier, gardeur de chevres. ITAL. Pastor di Caire. GERM. Ein geishirt. HISP. Cabrero, cabrerizo.

ANGL. Goate herd, or goate keeper. } Capratum ductor: qui &

Æpolus αἰγάλος dicitur, quasi αἴρει λόγος, id est, capras pascens.

Aegonichon, αἰγάνης, Diocordi, herbam illam esse docet Ruellius, quæ in officinis Miliū Solis appellatur. Alio nomine Lithospermum vocatur.

Aegophagos, αἰγόφαγος, Iuno apud Spartanos dicta, quod illi capras præcipue sacrificabant. Cælius antiqu. leit. lib. 26.

Aegophthalmus, à Plin. 27. c. 11. gemma quedam appellatur, quæ caprini speciem præ se fert, αἰγόφαγος.

¶ Aegops, Aegops caprinos oculos habens. L.M. ||

Aegos Potamus, seu flumen, αἰγὸς ποταμός, Thraciæ fluviūs, ad cuius ostia classis Atheniensium à Lyandro capta fuit. Plin. lib. 2. c. 60. Idque factum interdiu in Thraciæ parte ad Aegos flumen. Stephanus ad Helleponsum collocat oppidum nomine αἰγὸς ποταμός, quod nos Capræ flumen interpretari possumus: à quo deducitur gentile Aegoponites, vel Aegopotamita, αἰγόποταμις.

Aegosthenia, αἰγοσθενία, civitas est Locridis, quam recenset Ptolomæus in descriptione Achiae. Huius incolæ à Plinio lib. 4. c. 7. vocantur Aegosthenenses, Megarenium iurisdictioni attributi.

Aegræ, ægreo, ægreco, ægrimonie, ægritudo, ægrotus, ægroti, ægrotatio, ægium substantivæ: unde Aegrotor, supra.

¶ Aegrolethros, herba amara, quæ apes condunt mel amarum: est capris exitialis. Onom. med.

Aegromandra, caprile. Lex. gr. b. ||

Aegyla, vide supra Aegila.

Aegypios, & Gypas, αἴγυπτος, γύπτας, Graci vocant, quos Latini, Vultures.

Aegypsus, αἴγυψος, urbs ad ripam Istrii fluvii sita, nomen habens ab Aegypto Caspicio conditore. Ovid. de Ponte 1. Eleg. 7.

Stat vetus urbs, &c.

Caspis Aegypsus, &c.

Agyptini, dicuntur æthiopes, quia Aegyptis sunt finitimi. Autor Festus.

Aegypta, αἴγυπτος, Ciceronis libertus fuit, cuius identidem meminit Cic. in Epist. ad Tyronem. Tres autem præcipui numerantur Ciceronis liberti, Tyro, Aegyptia, & Laurea, cuius extat Epigramma de aquis Ciceronianis, apud Plin. lib. 31.

Aegyptus, αἴγυπτος, Regio quæ ab Aphrica (ut Plinius inquit) Canopico distinguitur oſtio: ab Asia verò Pelusiaco: quam ob rem quidam inter insulas Aegyptum computavere. Qui tamen Asiam dimensi sunt, inter Asiae regiones Aegyptum quoque dinumeraverunt. Est Aphricæ proxima: ab Aegypto Danaï fratre sic appellata, prius Aeria dicta. Catul. de com. Beren.

Captam Asiam Aegypti finibus adjiceret.

Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2. Triennio pōst Aegyptio advenio domum. Hæc (teste codem Plin. lib. 5.) ab Oriente Rubro mari Affryæque conjungitur, ab Occasu Cyrenem & Aphricæ residuum habet, à Meridie usque in Aethiopianam protenditur, à Septentrione habet mare Aegyptium. Eius insignes urbes sunt, Thebæ, Abydos, Alexandria, Babylon, & Memphis. In hac (ut Plato inquit) nunquam viſum est pluere, sed Nili inundatione fœcundatur. Eius figura triquerra est, quam efficit Nilus, ita ſe dividens, ut Literam facere videatur.

Calepini Pars 1.

Tempore Amasis regis urbes habuit 2000. Natio fuit superstitiosa, adeo ut non ſolum bruta animalia, ut canem, bovem, & similia; verum etiam res inanimatas, ut allium, & cæpas inter deos collocari. Dicitur paret terrarum, ut inquit Crinitus: nam Aegyptii omnium populorum vetustissimi, disciplinarumque complurium inventores, rerumque divinarum, & syderum peritissimi dicuntur: primisque animam esse immortalem dixerunt, & de corpore in corpus vagari, ut autor Diodorus. Idem dicuntur soleritissimi. Suet. in Cæs. c. 53. Idem in Aug. c. 66. In hanc Dædalus, Melampus, Pythagoras, Homerius, complurésque alii eruditioſis cauſa profecti, dogmata in ſuam quifque patriam retulere.

Aegyptiacus, adjectivum. Plin. lib. 6. cap. 28. Ad mare nostrum, littusque Aegyptiacum.

¶ Aegyptilla, genima nigra radice, cœrulea facie. Ifid. ||

Aegyptius, adjectivum, αἰγαῖος. Sil. Ital. lib. 13.

— Aegyptia tellus.

Cic. in Pison. Nomen ad dignitatem imperii regi Aegyptio vendidit. ¶ Admirabiles adeo fuere in necrendis machinis Aegyptii, ut hinc tractum fuerit proverbium, Ne cunctū stupendas machinas Aegyptii, Διονύσιος μητρὸς μεγάρας Αἰγαῖων. De versuris, &c., ut ait Plautus, consutis dolis dicitur. Torqueri potest & in perplexas sophistarum argumentias, ac syllagis in inexplicabiles labyrinthos. Aut in Sycophantas & delatores, qui vera falso permiscendo, ne cunctū calumnias.

Aegyptii præterea, quod gestandis oneribus quæſtum non satis honestum facitare confuerint, unde & αἰγαῖος dicti in iocum proverbiale abierunt, hoc adagio: Quos non tollerent centum Aegyptii, οὐτε τοῦ αἴγυρος οὐτε τοῦ αἴγυρος Αἰγαῖων. De moleſtis dici ſolitum ac moribus intolerandis, ſeu faſtu præturgidis. Refertur adagium ab Eudemo, à Suida, & ab Aristophane in Ranis. Huic affine est, Aegyptius laterifer, Αἰγαῖος μεγάρος. Arist. in Aribus. Quadrare videtur in ſordidum; atque infinite fortis hominem. Aut in eum, qui molestis negotiis premitur.

Agyptus, masculini generi. Αἰγαῖος. Beli Prisci filius fuit, & frater Danaï: qui quum quinquaginta haberet filios, totidem eos fratri ſui filiabus matrimonio coniunxit: quæ à patre Danao instructæ, prima è nuptiis nocte ſuum quæque maritum interfecerunt, præter unam Hypomeſtram, quæ Lynæo marito viro ſuo pepercit: qui poſtea, pulſo Danao, Argivorum regnum invasit. Unde adagii figura, Aegypti nuptiæ, Αἰγαῖος γάμος, inaſpicatae & infelices dicebantur. Torqueri poterit in ſimulatam amicitiam, aut in munus honoris gratia datum in ſpeciem, quum revera queratur pernicioſes ei cui datur. Vide inſtria in diſtione Belides, & Danaus.

Aegys, αἴγυς, oppidum est Laconicæ regionis, apud Steph.

Aelana, ſive, ut alii malunt, Læana, αἰλανα, oppidum est Arabiæ felicis, iuxta ſinum, qui ab eo Aelaniticus dicitur, ſive Læanicus, Αἰλανῖτης κάπη. Ptolom. Plin. lib. 6. cap. 10. Sinus intimus, in quo Læanitæ, qui nomen ei dedere. Regia eorum Agra, & in ſinu Læana, vel, ut alii, Aelana. Nam & ipſum ſuum noſtri Aelaniticum ſcripsere, alii Elaniticum, Artemidorus Alaniticum, Iuba Læanicum.

Aelli, αἴλιος, uſis est Palæstinæ, quæ prius Hierosoyma: ita dicta ab Aelio Adriano. Steph.

Aelianus, αἴλιος, Sophista fuit Pænæſtinus, tanta lingua Atticæ puritate, ut μελιτεῖος, & μελιτεῖος, cognominaretur. Scriptis historiæ de Animalibus, de varia historia, de re militari, quæ omnia ad nos pervenerunt. Claruit sub Adriano Principe. Suid.

Aeli, αἴλιος, vel αἴλαι dicuntur, quibus duæ forores nupſerunt. Vide Cæl. Rhodig. lib. 28. c. 24.

Aelinus, αἴλιος, lugubre carmen, in quo Linus deplorabatur. Eustathius etiam monet, eſe cantilenam texentium, q. ſit à λινη herba. || , Aelius, αἴλιος, nomen proprium, quo plurimi ex Romanis viri illiſtres fuerunt appellati: ut, Aelius Gallus, vir equeſtris ordinis, qui ſolus Romanorum Arabiam hostiliter eſt ingressus, ut teſtatur Plin. lib. 6. cap. 29. & Strabo lib. 2. ¶ Aelius, prænomine Publius, qui co anglo Romæ consulatum gerebat cum Cn. Cornelio, quo Annibal in Africa victus fuit, teſte Plin. lib. & cap. 18. ¶ Aelius Stilo, nobilis ſcriptor, cuius meminit Plin. lib. 9. c. 25. ¶ Item Aelius Adrianus, & Aelius Verus, Romanorum Imperatorum, quorum vitam vide apud Eutropium.

Aello, αἴλος, trium ſyllabarum, una eſt Harpyiarum: ſic dicta, quæ in αἴλος, hoc eſt, alienum tollens. Ovid. 13. Metamorph.

— Strophadumque receptos

Portibus infidiſ exterruit ales Aello.

¶ Est etiam nomen unius ex canibus Acteonis, apud Ovid. ; Metam. dictum (ut videtur) Διονύσιος αἴλιος, hoc eſt, à procella, quam cursus celeritate referebat.

Aelurus, αἴλιος. Latinè catus, & felis dicitur. Aristot. de Animal. Aeluri & Ichneumones tot numero parint, quot canes. Aelian. histor. Animal. lib. 7. Aelurorum mas quidem libidinosissimus eſt: femina autem amantissima prolis: fugit coitum cum maribus, quoniam ſemen emitunt calidissimum, & quæ igneum genitalia adurens. Hoc certens mas, communem foetum dilaniat: illa vero prolis deſiderio, mareis libidine ardentes adit rufus. Gell. lib. 20. c. 7. Aelurorum quoque oculi ad easdem vices Lunæ, maiores ſiunt, aut minores.

Aemidus, tumidus, inflatus. Festus: Aemidum, tumidum. Glossar. αἴλιος διος, αἴλιον διος, absque dubio, παρὰ τὸ αἴλιον.

Aemathia, vide Emathia.

¶ Aemidus, tumidus, παρὰ τὸ αἴλιον. Scalig. ad Fest.

Aemilia, regio Italiae, quæ & Flaminia, & Romandiola etiam dicitur. In qua ſunt urbes Acrimonium, Cæfena, Saffina, Fayentia, Forum Livii, Bononia, Ferraria, Imola.

Aemilia, αἴλιον, uxor fuit maioris Africani: de qua vide Suidam.

Aemilia gens, familia fuit Romæ in primis illiſtis: ex qua fuit Paulus ille Aemilius, qui in consulatu ſuo Perſen Macedonum Regem bello vicit, captumque in triumpho duxit. ¶ Item Qui Aemilius Lepidus, quem Plin. lib. 7. cap. 53. refert, quum cubiculo egredi pararet, nihil mali ſentiens, offenſo ad limen pollice, repente obiit. ¶ Item

Æmilius Scaurus, homo factiosus, & subdolus: de quo multa Salust. in *Ingertha*. Sunt qui Æmilius scribere malint per y, in antepenultima, nominis eius initium referentes ad Mamercum, Pythagoræ Philosophi filium, qui ob singularem morum comitatem, sermonisque leporum, quem Græci *αιωλιας* dicunt, Æmylius est cognominatus, ut autor est Plutar. in *Paul.* *Æmylio*, & in *Num.* Animadvertisimus tamen à Græcis ipsis, & præcipue in Onomasticis, in quibus litterarum series dictiorum initia non facile sinit corrumphi, *αιωλιος*, *αιωνιος*, & *αιωνιος*: scribi per quartam Græcorum vocalem, non per sextam. Præterea Moschopoli in lib. *αιωλιος*, hæc sunt verba, *Aiωνιος* ο *αιωνιος*, *Διγραφη* η *αιωνιος* η *αιωνιος* η *αιωνιος* η *αιωνιος*.

Æmilia, *αιωνια*, Virgo Vestalis fuit ex nobilissima Æmiliorum familia: de qua sic scribit Valer. lib. 1. c. 1. Æmilia virginis disciplinam, extincto igne tutam ab omni reprehensione numen Vestæ præstítit: qua odorante, quum carbasum, quam optimam habebat, faculo imposuisset, subito ignis emicuit.

Æmillius, *αιωνιος*, Africanus minor primus appellatus fuit, Pauli Æmili filius, cum ex Æmilia gente in Scipionum familiam esset adoptatus. Adoptionis enim indicandæ causa nomen naturalis familiæ una, aut altera litera producebatur. Postea & alii plerique eiusdem familiæ viri clarissimi & triumphales, eodem cognomine dicti furentur. *Iuvenal. Satyr. 8.*

— *pictisque ostendere vultus*

Maiorum, & stantes in curribus Æmilianos.

Sueton. in *Claud. c. 18.* Æmilia adficiens.

Æminium, *αιωνιος* Ptolom. eo, oppidum Lusitanie mediterraneum. Æminius, *αιωνιος*, fluvius Hispaniae à Minio Tarracenis tractus fluvio distans cc. m. pass. ut ex Varronis sententia tradit Plinius lib. 4. cap. 22.

Æmochares, *αιωνιος*, cognomen Martis fuit, quasi sanguine gaudens: *αιωνιος*, Latinè *sanguis* dicitur. Hæmochares potius scribendum: Æmonia, *αιωνια* Stephano, regio (postea dicta est Thessalia) ab Æmo monte, cui propinquæ est, vel ab Æmone Deucalionis filio: prius Pyrrha dicta, a Pyrrha Deucalionis uxore. Quidam cum aspiratione scribunt *αιωνια*: quo pacto etiam apud Suidam legitur. Meminit Ovid. *Eleg. 9. lib. 1. Trist.*

Cyzicon amonia nobile gentis opus.

Ibid. Eleg. 1. lib. 4. Æmonia curas attenuisse lyra:

Æmon, *æmonis*, gentile, *αιωνιος*, Stephano: & fœminum Æmonis, idis, *αιωνια*. Et possessivum Æmonius, a. um. Ovid. in *Epistol. Laodamia ad Protesilaum*,

Æmonis, Æmonio Laodamia viro.

¶ Æmonia item oppidum est Norici, apud Plinium lib. 3. c. 24.

Æmonides, *αιωνιος*, nomen viri, non quidem patronymicum, ut fit Æmonides, quasi Æmonis filius, sed primitivum, ut Thucydides. Virg. 10. *neid.* Vide Servium *eo loco.*

ÆMULOR, aris, cum accusativo iunctum, idem quod imitor. { בְּרִתְבָּלָחַ בְּדֵהֶרֶךְ. Καλών, φιλοκτήτη. GALL. Imiter, tâcher à faire aussi bien qu'un autre. ITAL. Imitar à concorrenza. GERM. Mit eiser nachthun, nachfolgen. HISP. Aver embidia en buena y mala parte. ANGL. To studio, to do as well as an other, to followe. } Cic. pro Flacco. Omnes eius urbis instituta laudare facilius possumus, quam æmulari. Terent. in prol. Andr. Quorum æmulari exoptat negligientiam potius quam istorum obscuram diligentiam. Horat. lib. 4. Carm. Pindarum quisquis studet æmulari. ¶ Interdum sine casu. Plaut. in Mercat. Æmulari quia non licet, invidet. ¶ Interdum ponitur pro invideo, & cum dativo ferè semper iungitur. Quintil. Qui veteribus æmulantur. Liv. 8. bell. Pun. Tanquam ab infimo mihi periculum sit, ne mecum æmuletur. { נָסָר kinni. φύριος. GALL. Esf're marry quand on n'a pas ce qu'a un autre. ITAL. Invidiare amaramente con desio di havere lo altruy. GERM. Misgännen/ vergünftig sein. HISP. Avèrembidia, remediar en mal. ANGL. To envie. } Cic. Tus. Obrectare alteri, aut illa virtuosa æmulatione, quæ rivalitatim similis est, æmulari, quid habet utilitas? Et paulò post: Quumque corporis facibus inflammari soleamus ad omnes ferè cupiditates, eoque magis incendi, quod his æmulemur, qui ea habent quæ nos habere cupiamus, &c. ¶ Propriè autem Æmulari significat eum quadam invidia atque ambitione & quasi certamine conari alienum opus superare, ut inde majorem gloriam consequamur, quam ille quem æmulamur. Plin. ad Genit. lib. 7. Tu mihi bonum animū facis, qui libellos meos de ultione Heluidii, Demosthenis orationi, *μερόδις* confers. Quam sanè cùm componerem illos, habui in manibus, non ut æmularer (improbum enim, ac penè furiosum), sed tamen imitarer, & sequerer tantum quantum aut diversitas ingeniorum maximū & minimū, aut causæ similitudo pateretur.

Æmulatio, Imitatio virtutis, invidia. Nam & in bonam, & in malam partem accipitur. { בְּרִתְבָּלָח kineah. Καλών, καλων. GALL. Envie d'en-suitre quelqu'un, jalouse. ITAL. Il contrefare, imitare altri in qualche opera invidiosamente. GERM. Nachfolgung, Eifer. Item Vergunt. HISP. Remedamiento en bien & en mal, embidia. ANGL. Fallowing of vortex, anistie in fallowing the nades of another. } Cic. Tus. 4. Æmulatio dupliciter dicitur, ut in laude & in virtu nomine hoc sit. Nam imitatio virtutis, æmulatio dicitur: & est æmulatio ægritudo, si eo quod concupierit, alius potiatur, ipse careat.

Æmulator, oris, idem quod Æmulus. Cic. Attic. lib. 1. Servilius æmulator Caronis. קָנָתָן.

Æmulus, invidus; נָסָר mekané. φύρεις. GALL. Imitateur, enveux. ITAL. mitatore della altrui opera, invidioso. GERM. Nachfolger eines Dings/Vergünftig. HISP. Embioso en bien y mal. ANGL. An follower, that enuye. } Demit honorem æmulus Aiaci (Ulysses) 13. Met. ut, Æmula scelerus, apud Virg. Æneid. Quæ quasi invidere nobis videtur iucundioris ætatis felicitatem. ¶ Item ejusdem rei studiosus sectator, atque imitator, Καλών. Plaut. Pseud. sc. 2. n. 1. Lenonum æmuli lanii, quia ut lenones, jure iurando malo rem querunt. Cic. Att. 6. Licebit enim solus ames, me æmulum non habebis. ¶ Ejusdem muse æmulus, pro ejusdem artis studio, usurpatur à Gellio prover-

bii vice. Æmulus alicuius de re aliqua, id est, contendens cum aliqua de re aliqua. Plin. lib. 1. c. 18. ¶ Fama æmula Herculei laboris, id est, non minor quam quæ de Hercule olim ferebatur, vel quam si adventaret Hercules. Sil. Italic. lib. 4. Velleius, Æmula imperii Carthago. Æmüs, αἰωνίος Stephano, mons Thraciae, sic dictus ab Æmo Boreæ & Orythia filio. In hoc monte Martis domicilium collocaverunt Poëtae. Sunt qui per aspirationem scribunt, αἰωνίος: quo pacto & apud Suidam legitur.

Æmylia; vide Æmilia.

Ænaria, αἰωνία, insula est in sinu Putcolano, de qua Suet. August. c. 92. sic scribit Plin. lib. 3. cap. 6. Ænaria à statione navium Ænea. Homer. Inarie dicta, Græcis Pithæcusa, non à simiarum multitudine (ut aliqui existimavere,) sed à figlinis doliariorum. Hodie Ischia dicitur, à figura oppidi, quod in monte habet coxendicis figuram.

Ænarius, αἰωνίος. Locus in Achaia Peloponnesi regione, iuxta Olenum oppidum, in quo Achæi, de rebus communibus consultarii, conventum agebant. Autor Strabo lib. 8.

Ænea, αἰωνία, urbs in Thracia, ab Ænea, ut Stephano placet, condita, quam nos eandem esse credimus cum ea, quam Plinius Ænon vocat. Hujus meminit Livius lib. 4. Proficiscuntur (inquit) à Thessalonica Æneam ad statutum sacrificium. Item Theophrast. de plantis, Circa Æneam ficus arbor scabiem non sentit. ¶ Hinc fit gentile Æneates, αἰωνίας, Stephano, & Æneaticus, αἰωνίας, denominativum. Hoc etiam nomine olim dictum fuit oppidulum urbi Romæ imminens, quod & Ianiculum dicitur, conditum à Romulo Æneæ filio, ut tradit Dionysius. Ianiculum verò dictum, Festus ait, quia per ipsum populus Romanus transire cœperat in agrum Hetruscum. Nam & Ianus ab eundo dictus est, quasi Eanus, ut Cic. de natura deor. ait.

Æneas, αἰωνίας, Veneris & Anchisæ filius, Virgilii carmine notissimus. Dictus Æneas, ut quidam putant, ab αἰωνία, quod est laudo: nam Laus à Græcis, αἰωνίος, dicitur. Ab Ænea dicti sunt Æneadæ, αἰωνίας, Troiani. De huius genealogia vide Ovidium lib. 4. Fastorum.

Æneis, penult. anicipiti, huius Æneidos, liber de gestis Æneæ. Stat. & Ovid. ¶ Ænidomastix, liber à Caribilio Pistore in Virgilium editus. ¶ Æneius, quadrifyll. adjeçt. Virg. 7. Æneid.

Tu quoque littoribus nostris Æneia nutritrix.

Æternam moriens famam Caieta dedisti.

Ubi Servius: Hanc alii Æneæ, alii Creuse, alii Alcanii nutricem volunt.

Ænesidemus, αἰωνίας. Illustris Argivorum Imperator fuit, qui quinque Argis à Philocle ob sideretur, nec urbem tueri posset, impetrata à militibus abeundi facultate, ipse honestè in præsidio sibi credito occubere maluit, quam cum dedecore in patriam reverti. Vide Liv. lib. 32. ab urb. cond.

Æneus, a. um, idem est quod æreus. { ρωπον naekus. κάλκης. GALL. Qui est de cuivre ou d'airin. ITAL. Cosa fatta di bronzo. GERM. Ern/Das von erz gemach ist. HISP. Cosa de alambre o cobre. ANGL. Made of brasse or copper. } Col. lib. 12. cap. 20. In coctura æruginem remittunt ænea yafa. Cic. 6. Verr. Lectos æratos, & candelabria ænea. Vide Atheneus, Atheneus.

Æncatōrēs, dicti sunt tubincines, ab ænea tuba. { τροχον machtsili ouληντρα. GALL. Trompeteurs. ITAL. Trombettieri. GERM. Trommeter. HISP. Tañedores de trompeta. ANGL. Tremperteries, which bloweth the trompette. } Ammian. lib. 59. Quum superesset exiguum noctis, ænatorum clangore ductores urbem, ut mox casuram, terribili corona cinxerunt. Suet. in Caesar. Dict. cap. 32.

|| Ænesi, Æneæ comites. Fest.

Ænesis, gratiarum actio, laudatio. ||

Æni insula, αἰωνία, est insula in sinu Arabico. Ptolom.

Ænia, αἰωνία, Stephano, oppidum est Perræborum, non procul ab Achæloo fluvio, cuius meminit Strabo lib. 8.

Æniensis, gentile, quo utitur Plin. 4. c. 9. & Ænian, αἰωνία, Straboni, sicut Acarnan, anis.

Ænianicus, denominativum: ut sinus, αἰωνίας, κόπτει.

ÆNIGMÀ, involucrum. { בְּרִתְבָּלָח cbidhah. αἰωνία. GALL. Enigma, Sentence obscure & couverte. ITAL. Enigma, allegoria oscura. GERM. Ein rätsel. HISP. Enigma ó sentencia obscura. ANGL. Ariddle, ó intricat question. } Obscura allegoria, vel qua difficilè intelligitur, nisi aperiatur, ab αἰωνίῳ, obscurè loquor, innuo. Inuitur enim quiddam, quod pluribus explicandum est. Hujusmodi est illud libri Iudicum, De comedente exigit cibus, & de forti egressa est dulcedo. Gell. lib. 12. c. 6. Quæ Græci dicunt Ænigmata, hoc genus quidam ex nostris veteribus Scrupos appellant. ¶ Idem est aliquando quod parabola. Sic apud Ezech. 17. dicitur, Fili hominis propone ænigma, & narra parabolam: aquila grandis, &c. ubi ænigma, vel parabola vocatur aquila vastans Libanum, per quam intelligit Nabuchodonosorem vastatem Hierusalem.

Ænigmatis, a. um, αἰωνίας, obscurus, & ænigmaticus, involutus. Ænigmatis, αἰωνίας, qui ænigma facit, seu proponit. Hieronymus contra Iovin. Sed quid ad nostrum ænigmatistæ, cuius libros multò difficultius est nosse, quam vincere?

Ænigmatizo, & parabolizo. Ezech. 17. sic habes, Fili hominis propone ænigma, & narra parabolam, quod Hebraicè concipitur, Ænigmatiza ænigma, & paraboliza parabolam. Qui modus loquendi usitatus est Atticis & Latinis, servitutem servire, mori mortem.

Ænochi, vide Henochi.

|| Ænittogium carmen appellant, quod capit dactylos duos, trochæos tres, ut:

Pralia dira placent truci iuventa. ||

Ænobarbus dictus est Domitius, quoniam Castor & Pollux quin viatoriam illi nuntiarent, ipse que minimè crederet narrantibus, malas, barbamque manibus permulserunt, & eam ex fusca in flavam converterunt: unde à barba rutila, æneique coloris, Ænobarbus dictus, quod postea Domitorum cognomen fuit. Vide Suet. in Neron. c. 1. & Plut. in Paulo Æmil.

Ænos, αἰωνίος Stephano, oppidum Thraciae liberum, cum Polydori tumulo. Plin. lib. 1. Straboni Poliobria dicitur. Oppidum hoc Virg. credi

eredi vult ab Aenea conditum fuisse, & ab eo nomen accepisse, quum ait lib.3. Aeneid.

feror huc, & littore curvo.

Mænia prima loco, fatis ingressus iniquis,

Aeneadæque meo nomen de nomine singo. Serv.

Aenum, genus vasis, ab ære, quod & cacabus, sive caldere dicitur, & adæcur. Dividitur quandoque diphthongus per diæresim, & tunc (ut Serv. docet) aspiratio interponitur, ut apud Horatium,

Sub noctem gelidam signis calefactat abenum.

Virg.

Aur foliis undam topidi diffumat abeni.

Ænulum, & Ænolum, diminutivum ex Æno. Pompon.

Ænus, vel Ahenus, a, um, idem significat quod æreus. Virg.2. Aeneid.

& luca corosces ahena.

Quem Virg. locum Gell. lib.1. c.3. testatur se vidisse in vetustissimo exemplari, & Virgilii (ut ipse credebat) archetypo: ubi aspiratio in dictione æna non interposita erat literis, quemadmodum nunc scribimus: sed Græcorum more literis superposita.

Ænus, a, um. Germania fluvius est, Vindelicos à Noricis dividens. Ptolom.

Æoliæ, a, oia, Stephano, insula est Siciliæ adjacens, una earum, quæ à Græcis Hephaestides, à Latinis Vulcaniæ appellantur, & Æoliæ. Putatur eadem esse quæ alio nomine Strongyle dicitur. In illa enim Æolus, quamvis Vulcanis omnibus imperaret, præcipue domicilium habuisse fertur. Plin. lib.2. c.106. Æoli insula iuxta Italiam cum ipso mari arsit per aliquot dies sociali bello, donec legatio Senatus piavit. Meminit huius & Homerius lib.10. Odys. Aiolus dicitur in ore aponius. Et hunc imitatus Virg. lib.1.

Ventorum in patriam, loca fœta furentibus Austris.

Æoliæ venit.

A quibusdam etiam Æolia dicitur, regio minoris Asiae, Hellestante, & Propontidi adjacens, quæ olim Myzia dicebatur. Verum hanc cum Plinio, Strabone, Melæ, ceterisque Geographis melius Æolidem appellaveris. Vide paulò post in dictione Æolis. ¶ Æolia insula, quæ & Vulcaniæ, insulae sunt numero septem, non procul à Peloro Siciliæ promontorio distata: de quibus sic scribit Plin. lib.3. c.8. Citra verò Siciliam ex adverso Metauri amnis xii. milibus fermè passuum ab Italia, septem Æolicæ appellatae. Eadem Liparaeorum, & Hephaestides à Græcis, à nostris Vulcaniæ. Dictæ Æolicæ, quod Æolus Iliacis temporibus ibi regnabat. Hargm insularum nomina sunt, Lipara, Hiera, Strongyle, Dydime, Ericusa, Phœnicusa, & Evonymus. Plin. eod. lib. c.5.

Æolæ, a, um, aiolingæ: Populi fuerunt Græci, ita dicti ab Æolo Hellenis filio. Hi relicta patria, in Asiam trajecerunt, sedibùsque in Misia minore fixis, Æolidem à se vocaverunt. Antea Pelaugi dicebantur, teste Herod. lib.7.

Æolcus, a, um, aiolingæ: ut lingua Æolica, una ex quinque Græcorum dialectis.

Æolidæ, a, olidæ, dictus est Ulysses ab avo Æolo, qui filium habuit Sisyphum, ex quo & Anticlea ante Laertæ nuptias natus est Ulysses. Virg. lib.6.

comes additur una

Hortator scelerum Æolides.

Hoc etiam nomine vocat Virg. Misenum Æneæ tubicinem.

Misenum, inquit, Æolidem, quo non præstantior alter

Ære tibi viros.

Æolis, idis, a, ois, regio est in minore Asia, Lecto promontorio à Troade, Hermo autem fluvio ab Ionia divisa: ita dicta ab Æolibus Græciae populis, qui duodecim in ea urbes aedificarunt, teste Herodoto lib.1. Antea Myzia dicebatur, teste Plin. lib.5. c.30.

Æolus, a, olus, Iovis filius ex Accsta, sive Sergeta filia Hippotæ Troiani: à quo Hippotades dicitur. Ovid.11. Metamorph.

Quod sacer Hippotades tibi sit, qui carcere fortez

Contineat ventos.

Hic in hospites benignus fuisse, & Æolias à se nominatas insulas in ora Siciliæ tenuisse perhibetur, & in his Strongylen, ex cuius sumo, quinam fatus futuri essent, in triduum prædicebat. Unde ventorum rex putatus est. ¶ Æolus Hellenis filius, à quo ventotum rationem primò inventam tradit Plin. lib.7. cap.1.

Æon, is, ævum. Tertull.

Æos, a, os, Typhonis fuit filius, quem quidam scribunt Paphon Cypri civitatem condidisse: quam tamen sunt, qui Paphi Pygmalionis filii opus esse scribant.

Æpea, a, pæa Stephano, Agri Lacomici oppidum, non procul à Pharis. Strabo lib.8. Æpea hoc tempore Thuria dicitur, quam Pharis conterminam commemoravimus: sita verò est in excelfo colle: unde a, pæa, id est celsa, nomen sortita est.

Æpolus, a, ipolus. Pastoris nomen apud Theocritum, per syncopen dictum (ut quidam putant) pro a, ipolus, dñs & a, ipolus, οὐ πολὺς ἀπειφόρου: quasi οὐ πολὺ μέσης αὐτοφέρου. Latinæ Caprarium vertere possumus. Nam illi a, ipolus dicunt, quem nos Caprarium gregē.

Æpulo, Istriae rex fuit, teste Livio, qui à Romanis vicit, ferro sc maluit occidere, quan vivus in Romanorum potestate venire.

Æpy, a, py, urbs fuit sub ditione Nestoris, quam a, nigris, hoc est, bene munitam, dixit Hom. lib. Iliad.12. Et in montibus sitam esse dicit Stat. lib.4. Thebaïd. quum inquit, Quos Thryon & summis ingestum montibus Æpy. Unde & nomen accepisse videtur, quod edito in loco situm esset. Nam a, nigris, idem est quod altus, sive excensus. Meminit urbis huius & Strabo lib.8.

Æquabilis, vide Æquis.

Æqueuus, Æqualis, ejusdem ætatis, ab æqualitate æui. { בְּנֵי keghil. δικαιος. GALL. D'un mesme âge. ITAL. Della medesima età. GERM. Gleiches alters. HISP. Cosa de yqual edad. ANGL. Of the same age. } Virg.2. Aeneid.

Vt regem æqueum crudeli vulnere vidi

Vitam exhalantem.

Nomen est propriæ Poëticæ, nam Æqualis oratorium est. Plin. Calepini Pars I.

tamen hac voce est usus lib.6. cap.44.

Æquamentum, Æquatio est: quod & Libramentum dicitur, æqua utrinque portione propendente: submers. Sic enim vertit Gaza locum Arist. de Animalibus.

Æquanimis, & hoc Æquanime, & Æquanimus, a, um, qui est æqui animi, qui nec prosperis extollitur, nec adversis frangitur. { בְּנֵי שָׁרֶךְ appâjim. δικαιος, εἰναῖς. GALL. Qui prend bien les choses qui surviennent sans se faire & ennuier. ITAL. Quello che è d'animo temperato. GERM. Beständig's gemüts. HISP. Paciente y fufrido. ANGL. Patient, which tak eth all in a good parte. } Ausonius,

Æquanimus siam te iudice, sive legenda.

Sive legenda putes carmina que deditus.

Æquanimitas, Favor, & propitius animus. { בְּנֵי אַפִּים שָׁרֶךְ appâjim. δικαιος, εἰναῖς. GALL. Patience. ITAL. Temperanza d'animo. GERM. Dulmuthigkeit. HISP. Pacienza, y sufrimiento. ANGL. Patience in adversarie as in prosperitie. } Terent. in Adelph. Facite, æquanimitas vestra Poëta ad scribendum augeat industriam.

Æquanimiter, moderate, patienter, æquo animo, sive δικαιομόνως. Macrob. Satyr. lib.2. c.4. Cum æquanimiter aliqua etiæ iociis mordaciora pertulerit.

Æquatio, vide Æquo, aquas, in Æquis.

Æquator, oris, Circulus in cœlo sphæram dividens in duas partes æquales, parem utimque versus polos mundi distantiam relinquens, in quem quum Sol inciderit (quod bis contingit in anno, semel in principio Arietis, atque iterum in principio Librae) dies sunt æquales nocti in toto orbe terrarum, ionymatos.

Æquæ, vide Æquus.

Æquī, populi fuerunt Italiæ, Latinis & Volscis finitimi, à Quinto Cincinnato Dictatore ad internectionem deleti.

Æquicula, mensura gentis. Pap. ||

Æquiculani, Italæ populi, Sabinis ad Orientem proximi: quorum oppida sunt Cliternum, & Calceoli. Horum meminit Plin. lib.3. cap.12. Idem à Virg.7. Aeneid. Æquiculae vocantur.

Horrida (inquit) præcipue cui gens, assuetaque multo Venatu nemorum, duris Æquicula glebis.

Eodem & Æquiculæ dictos invenimus. Ovid.3. Faſt.

Quintum Laurentes, bis quintum Æquiculus acer.

Æquicus, a, um, Liv. lib.5. ab Urb. Bellum Æquicum.

Æquidæ, dictum ab antiquis, quod nunc dicimus Æquinoctiale, quia nox diei potius, quam dies nocti annumerari debet, impensis. Sic etiam Æquiduum, ionymæ, quod nunc Æquinoctium. Festus Archithrenius lib.8. cap.9.

— Æquator solem statione reflexit,

Æquidiemque facit.

Æquidici versus dicuntur, qui singulis propositionibus æquos apparant versus dictiones, ut

Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra legituntur.

Albis enim nigra, ligustris vaccinia attribuit, & cadentibus legendæ assignavit. Hæc ex Diomedæ Grammatico lib.3.

Æquiformis, ισογήμος, ut versus æquiformis, apud Diomedem Grammatic. lib.2.

Æquilibria, commensurata. Poll. ||

Æquilatio, ισοβάθμησις. Nomen duriusculè compositum ex æquo latum, quasi æqualium linearum secundum latitudinem productio. Vitruv. lib.2. c.8. Tunc ab centro diducto circino ad lineam planitæ æquilibrio signetur.

Æquilibrium, seu ut alii, Æquilibrium. Festus exponit à lavatione lanæ, quæ dicitur æquilibrio redire, quum dimidium decidit sordibus.

¶ Isid. in Gloss. Æquilotium, æquatio. ||

Æquilibrio: æquilibrium, secundum latitudinem, linearum productio: ab æquis & latus. ||

Æquilibrium, æquatio libra. { בְּנֵי peles, ἡρῷον mischkal. ionymæ. GALL. Pareil poids, entre deux fers. ITAL. La languette della bilancia. GERM. So die wæg insicht/ gleich ist. HISP. Peso que yquala à oiro tanto peso. ANGL. Equal weight. } quod & Æquamentum, & Libramentum dicitur, quum pro bilanciæ stateræ lingua sumitur, ionymæ. Gellius lib.20. c.1. Nec cu: membrum ab alio ruptum est, si ipse itidem rumpere per talionem velit, quero an efficere possit rumpendi pariter membris æquilibrium. Colum. lib. de arbore.5. Cum undique velut æquilibrio stabilita in eo requiescit.

Æquilibris, & hoc bre, ex æquis & libra compositum, propriæ significare videtur, quod ad libram æquali constat pondere, ut si dicas, Hinc nūni sunt æquilibres, id est æquali pondere. { בְּנֵי שָׁרֶךְ be mishkal echâdh, בְּנֵי schowéh. ionymæ. GALL. Tout d'un poids, d'un même poids. ITAL. Di ugual peso. GERM. Gleich gewichtig. HISP. De peso yqual. ANGL. Of the same weight. } Transfertur tamen ad aliam æqualitatem. Vitruv. lib.5. c.12. Sesquipedales margines struantur æquilibres ei planitiæ, quæ suprà scripta est, hoc est, omnino æquales, quasi ad libram æquati, vel quasi æqualiter librati.

Æquilibritas, atis, æquabilitas, æqualitas, ionymæ. { ANGL. Equalities of weight. } Cic. 1. de nat. Deorum: Configis ad æquilibritatem: sic enim ionymæ (si placet) appellemus.

Æquilotium, æquatio lotionis. Isid. ||

Æquilotium, æquatio: Festus: Æquilibrium significat ex toto dimidium, dictum à lavatione lans, quæ dicitur æquilibrio redire, cum dimidium decidit sordibus.

Æquimanus, || qui utraque manu gladio incunctanter utitur. Isid. Orig. lib.10. Auson. in Monosyllab. Æquimanus Tirax.

Æquimelium, locus Ronæ, ubi domus Melii solo æquata fuit. Sp. enim Melius ob frumenti largitionem in suspicionem affectatae dominatio- nis venit: & quum ad populi fidem fugeret, à Scervilio Hala magis tro equitum comprehendens & occisus est, domusque eius diruta, & area Æquimelium dicta. Ex Tito Livio 1. decnd. lib.4. Cicer. pro domo sua, Melii regnum appetentis domus est complanata. Et quid aliud æquum accidisse Melio Populus Rom. indicavit? Nominé ipso Æquimelii stultitia pœna comprobata est.

Æquimelum, ait Nonius: sed melius Equimentum, de quo suo loco.

Aequinōctium, ab æqualitate noctium dicitur, quod tunc dies & nox horarum spatio æquales sint. { שְׁיוֹנָה שִׁיחַ' וּבְּנֵי הָאָמָן. **GALL.** L'equinoxe. **ITAL.** Equinottio. **GERM.** Gleiche lange tags und nachts. **HISP.** La ygualdad del dia y de la noche. } **Cic.** ad Attic. Nunc quidem æquinoctium nos moratur, quod valde perturbatum erat. **Æquinoctii** periphtasis elegans est apud Ovid. **El.** 12. **lib.** 3. **Trist.**

*Impositamque sibi qui non bene pertulit Hellen;
Tempora nocturnis aqua diurna facit.*

Duo sunt autem æquinoctia. Vernale scilicet, & Autumnale. Vernale fit quarto Idus Martias, vel circa octavum Kalend. April. & in octava parte Arietis conficitur. Autumnale decimoctavo Kalend. Octobris ante Vergiliarum occasum diebus quadraginta, Annum enim olim in duas tantum partes dividebant, hoc est, in æstivum & hemale solstitium.

Æquinoctialis, adjectivum, *æquinoctialis*. { **GALL.** Equinoctial. **ITAL.** Cosa pertinente ali' equinottio. **GERM.** Das zu des tags und nachts gleiche gehört. **HISP.** Cosa de aquella ygualdad. **ANGL.** Equinoctial. } ut, Tempus æquinoctiale, & Horæ æquinoctiales, quarum 24. exæquant diem naturalem. Plin. lib. 2. c. 73. Sic fit, ut ratio lucis incremento in Meroë longissimus dies xii. horas æquinoctiales; & octo partes unius horæ colligantur. Catull.

*Iam vere gelidos refert repores,
Iam cœli furor æquinoctialis,
Incundis Zephyri silescit auris.*

Æquipar, æqualis. **Cath.** //

EQVIPARO, as, Comparo, æquo, { יְגַוַּת schiuvvah, תְּמִימָה. **GALL.** Egaler, parangonner. **ITAL.** Agguagliare. **GERM.** Vere gleichen. **HISP.** Ygualar una cosa à otra. **ANGL.** To compare, to make equal. } **Cic.** 5. **Tusc.** Nemo est qui factis me æquiparare potest. **Virg.** 3. **Eclog.**

Net calamis solum æquiparas, sed voce magistrum.

Æquiparabilis, & hoc le, Comparabilis, æqualis. { תְּמִימָה doméh. **GERM.** Gleichlich. **Das** wool vergleichen. **HISP.** Cosa que se puede ygualar. **ANGL.** Equal, comparable. } **Plaut.** in **Trin.** Ita tu nunc dicas, non esse æquiparabiles veltras cum nostris factiones, atque opes.

Æquiparatio, Comparatio, æquatio. { יְגַוַּת dimjon. **GERM.** Vergleichung. **HISP.** Ygualdad. **ANGL.** Comparison. } **Gell.** lib. 14. c. 3. **Æquiparatio** ipsa plerumque, & parilitas virtutum inter se consumilium. **Item** lib. 5. c. 5.

Æquipèps, **ισοτες**, **ισοκρετης**. Apuleius lib. de Dogmate Platonis: **Æquipedum** verò trigonum efficere ex sese quadratum: quadratum verò cubum. Dionicias Gram. lib. 3. **Æquipedi** sonu tubicen spondalium canere jubeant.

Æquipollēo, es, per duplex II, parem potestatem habeo, idem valeo. { **ισοδυναμια**. **ANGL.** To have equal power. **Æquipollentia**, æquivalentia. Perrottus.

Æquipondium, ex adjectivo **Æquum**, & pondus. Ponderis æqualitas. { טְבַל pelés, מִשְׁכָּל mishkál. **GERM.** Egal poids. **ITAL.** Contrapeso giusto. **HISP.** Peso que ygnata à otro tanto peso. **ANGL.** Equal weight. } ut si dicas, Aurum dedi ad argenti æquipondium. Legitur hoc nomen apud Vitruvium lib. 10. c. 8. apud quem & Sacoma, pro codem.

Æquitās, **Æquo**, æquas, vide **Æquus**.

Æquiūlēo, es, æquipollo, assequor, tantundem valeo. { יְגַוַּת schiuvvah, תְּבַרְּחַת. **GALL.** Valoir autant. **ITAL.** Poter parimente. **GERM.** Gleich vermögen/ gleich gelten. **HISP.** Valer otro tanto. **ANGL.** To be of aliyk valeur. } Ovid. de Philomela,

Nam quamvis alia volucres modulamina tentent;

Nulla porest modulis æquivalere tuis.

Æquīvocūm, à Martino vocatur Plurivocum, quando pluribus rebus eadem est appellatio: ut Aries. Nam & machinamentum quo muri expugnantur, & fidus in cœlo, & animal in terris Aries vocatur. **σύν. ν. οι.**

Æquivocor, est Eodem nomine vocat. Hinc **Æquivocus**, a, um, adject. Flodoard. lib. 3. cap. 13. Filius ejus atque **Æquivocus** Carolus. Cuius filius, Caroli nempe: sic enim initio ejusdem capit. Nostri Caroli Regis gloriosi.

Æquor, oris, Mare dicitur, quod æquam superficiem habeat, sive planum sit, nullis iam à tempestate fluctuantibus procellis. { יְגַוַּת mishkór. **GERM.** mischör. **ITAL.** Vne plaine, le plan de la mer. **ANGL.** Mare, pianura. **GERM.** Das meer. **HISP.** Llanadura del mar o del campo. **ANGL.** Th-sea. } **Cic.** Academ. Quæst. quid tam planum quam mare, ex quo etiam æquor illud potest vocant. **Virg.** 1. **Æneid.** 1.

Heu qua nunc tellus, inquit, qua me æquora possunt Accipere?
Idem Georg. 3.

At prius ignotum ferro quam scindimus æquor.

Gell. cap. 1. lib. 12. Ne æquor illud ventis irrugetur. **Item** Interdum ponitur pro planicie ipsius terre. **Cic.** de Dñi. 1. Sic enim **Ægyptii**, sic Babyloni in camporum patentium æquoribus habitantes, quum ex terra nihil emineret, quod contemplationi cœli officere posset, omnem curam in syderum cognitione posuerunt. **Quandoque** pro aère, **Virg.** 1. **Æneid.**

Aspice bis senos volitantes aquore cygnos.

Æquor ventris, pro tumore; **σύν. μη.** **Gell.** lib. 12. c. 1. Ne æquor illud ventris irrugetur, ac gravitate oneris, ac labore partus satiscat.

Æquoreus, a, um, quod ad æquor pertinet, **σύν. μη.** **Mart.** lib. 3.

Hic scarus æquoreis qui venit obesus ab undis.

Virg. 4. **Æneid.**

Et genus æquorum, pro piscibus.

Bustum æquorum, id est, sc. pulchrum in littore maris erectum. **Varler.** Flac. lib. 5. Argonaut.

Talis ab æquorei consurgens aggere busti. Emicuit.

Æquus, a, um, in quo nihil eminet, nihilque est inæqualis. { יְגַוַּת iaschar,

schalém, ὄργανος, **i**σχάρ. **GALL.** Plein & vny, égal, raisonnable, equitable. **ITAL.** Vguale, piano, giusto. **GERM.** Eben/gleich. **HISP.** Cosa ygual, ò justa, ò justiciera. **ANGL.** Plaine, egall. } **Cic.** pro Cecin. Sed ne æquo quidem & piano loco. **Item** interdum ponitur pro integrum, probo & iusto, quique nullam in partem se inclinet. **Cic.** 6. in Verrem, Prator æquus, & sapiens dimitti jubet Senatum. { **GERM.** Ein billcher, ein gerechter. } Si animus est æquus, satis est, qui benc vitam colas. **Plaut.** Aul. sc. 4. a. 1.

Æquus erit scriptis.

Ovid. El. vlt. lib. 3. **Trist.** **Æqui** & iusti hinc eritis omnes arbitri, **Plaut.** in Proleg. **Amphitr.** **Æquum** oras, idem **Men.** sc. 2. a. 1. Optimum & æquissimum orat, **ibid.** sc. vlt. **Item** prout decet: Iterum saluto primum, ut æquum est. **Idem** Pseud. sc. 5. a. 1. Deos maximè æquum est metuere, (id est, Inste & raisonnable.) **ib.** sc. 3. a. 1. **Ponitur** aliquando pro favente, vel suffragante: & hoc interdum cum dativo, ut æquis oculis aspicienda paupertas. **Senec.** c. 9. de Tranq. **Silicet** hoc ipso nitidæ æqua mihi Musa quæ obfuit antè. **Ovid.** Eleg. 1. lib. 4. **Trist.**

Æquo animo ignoscas mibi, id est, placato.

Item æquo animo, id est, fort. **Cæl.** lib. 1. de bell. ciu. **Te** mihi æquum præbere debebis. **Cic.** ad Attic. Consequeris, ut eos ipsos, contra quos statuas, æquos placabilésque dimittas. } **Ad** rem quoque aliquando refertur, ut **Æqui** conditio, æqua lex, æqua postulatio. **Plaut.** Asin. sc. 3. a. 1. Quid me æquum censes pro illa tibi dare. **Idem** Amphitr. Haud æquum facit, qui quod didicit id dedidicit. **Æquo** maius dolore, **Senec.** cap. 3. de consol. ad Marc. (id est, quam par est) ex æquo dolorem patiuntur viti & mulieres. **Idem** cap. 15. de cons. ad Marc. Mirari non est æquum (id est, non decet.) **Plaut.** in Amphitr. prologo. **Item**, **Æquum** esse putat, non reputat laboris, quid sit (i. leve, facile.) **Idem** ibid. sc. 1. a. 1. **Aquis** conditionibus bellum compondere, **Velleius.** Terent. in Euni. Quare æquum est vos cognoscere & ignoscere. Aliquando æquus, pro æquali legitur, sive æque magno. **Ibidem**, O Thais, Thais, utinam esset mihi pars æqua amoris tecum. **Virg.** Æneid.

— sequiturque patrem non passibus æquis.

Aquis manibus dirimere pugnam. **Liv.** **Senec.** i. viribus paribus. Ad pedes quando adjectum est (vulgo allegatus es) æquum contupodium, (i. quod te exæquat atque expendit.) **Plaut.** Asin. sc. 2. a. 2. **Æquum** neutr. gener. idem quod æquitas, τὸ ισότητα. **Virg.** 2. **Æneid.**

— Cadit & Ripheus iustissimus unius,

Qui suit in Teucri, & servantissimus aqui.

Estque naturalis quædam moderatio, quæ in pectoribus hominum residet, nec satis lege prescribi potest. Definitur aliter, absoluta bonitas & æquitas, & iuris medulla, germanaque iustitia. Item ius non lege comprehensum, id est legitimum, sed legitimi iuris emendatio. Græcè δικαιος. **Æquus** iudex, quem vulgus non suspectum iudicat. **Æqui** bonique facio, in bonam partem accipio. { εἰσόγειας τίτλοι. **GALL.** Prendre en bonne part. **ITAL.** Pigliare in bona parte. **GERM.** Zu dem besten aussuchen und verstehen. **HISP.** Tomaren buena parte. **ANGL.** To tak in a good part. } Potest etiam accipi pro non magnipendo, οὐδεποτέ αὐτός οὐδε ποτέ. Terent. Exterum equidem istuc Chremes, æqui bonique facio. **Liv.** Ne serpat latius contagio ejus mali, nos æqui bonique facimus. **Cic.** ad Attic. sine copula dixit, **Æqui** boni facit. Hæc loquendi formula à Iurisperitis est profecta. Illi enim **Æquum** bonum appellant, quando non stricto & summo iure, sed ex æquitate naturali, quæ est legitima iuris moderatrix, negotium deciditur. **Ex** æquo & bono statuere, arbitrari, censere, æstimare. **Æquum** & bonum impetrare, id est, suum obtinere, rem suam recipere, quod æquum erat auferre. **Æquus** Cluilius Dux Volscorum, qui à M. Geganius Consule ad deditioem coactus, suis sub jugum missis, ante Consulis triumphantis currum ductus est. **Liv.** 1. decad. lib. 4.

Æquabilis, æqualis. { יְגַוַּת iaschar. **GALL.** Egal, bien proportionné. **ITAL.** Vguale. **GERM.** Gleicht. **HISP.** Cosa tambien ygual, y amigable. **ANGL.** Egall. } **Cic.** Offic. 1. Sed hoc colendum est æquabile, & temperatum orationis genus: hoc est, quod uno tenore incedit, nec multis figuris & affectibus variatur, sicut solet orationum stylus. **Idem** pro Cecina, Quod æquabile inter omnes, & omnibus unum esse possit. Vis hostilis fecit meas opes cum isto æquabili (i. æquavit,) **Plaut.** Capt. sc. 2. a. 2.

Æquabilitas, æqualitatis. { יְגַוַּת iascher, mishkór. **GALL.** Egalité. **ITAL.** Vequalità. **GERM.** Gleichtsformigkeit. **HISP.** Ygualdad. **ANGL.** Equalitie. } **Idem** ferè quod æqualitas, hoc est, certus quidam rerum modus, & constantia: vel sibi constans, & nulla parte in vitium inclinans ratio: ut, **Æquabilitas** vita, in qua nulla est perturbatio, neque varietas, aut discrepantia. **Cic.** 1. Offic. In liberis verò populis, & in iuris æqualitate exercenda etiam est facilitas. **Ibidem**, **Æquabilitas** tum universæ vita, tum singularum actionum maximè decora est.

Æquabilitèr, **ἰσοτάτος**, **ἰσοτοπίας**. **Cic.** 2. Orat. Genus faciarum æquabiliter in omni sermone fusum. **Idem** 2. de natur. deorum, Tactus autem toto corpore æquabiliter fuisse est.

Æquallis, par, æquè magnus, æquabilis. { יְגַוַּת scovéh, יְגַוַּת schavéh. **GALL.** Pareil, égal. **ITAL.** Piano, vguale. **GERM.** Gleicht. **HISP.** Cosa ygual à otra cosa. **ANGL.** Alyk, eqn. ll. } **Cic.** 3. de leg. Paupertatem divitiis etiam inter homines æqualem esse volumus. Item 3. de Orat. Et Cretici æqualis Pax, qui spatio par est, syllaba longior. **Item** interdum accipitur pro simili, **ἰσοτάτος**, Plin. Quum & ipse æqualem fortunam expertus fuisset. **Refertur** & ad ætatem, dicunturque æquales, **ἰσοτάτοι**, qui pares sunt ætate, & æquè multis numerant annos. Coætanei verò **ἰσοτάτου** dicuntur, qui ætate eadem vixerunt, etiamsi alter altero annis multis fuerit major. Sic Ciceronem, & Augustum coætaneos fuisse dicimus, æquales verò nequam. **Cic.** in Catone, Nec cum æquilibus solùm, qui pauci admodum restant. **Idem** de Clar. Oratoribus, Livius Ennio æqualis fuit. **Proverbialiter** dicimus, **Æqualis** æqualem delectat, **ἰσοτάτος τέττας**: **parcs**

partes enim facillimè congregantur. Nam prima familiaritatis conciliatio proficiscitur ab ætatis æqualitate, quam Græci vocant *μηλινος*. Ad quod alludens Homerus in *Odyss.* 9, ait :

— *επει τε ομηλινος ειδεν.*
id est, quin etiam sumus æquævi. Vide Aristotelem 1. *Rhetic.*

Æqualis hujus temporis, Velleius.

Æqualitas, similitudo, paritas, seu æquabilitas. { יושן יוסחֶר, mischör. אִגְּוָלָתָה. GALL. Egalité. ITAL. Uguaglià. GER M. Gleiche. HIS P. Igualdad. ANGL. Equalitie, lyknes. } Cic. Top. Multa autem sunt quæ æqualitate ipsa comparantur. Plin. lib. 30. cap. 31. Carnesque quæ excrescent, ad æqualitatem redigit : explet quoque, & ad cicatricem perducit. ¶ Paræmia Pythagorica est, Amicitia æqualitas, Amicus alter ipse, *ταύτη φίλος ισότης είσαι, καὶ μητρὸς ψυχής.* Tòs φίλος ἵνες εἰστοι. Neque enim quicquam non commune, ubi fortunatum æqualitas ; neque dissensio, ubi idem animus ; neque divertium, ubi coagmentatio duorum in unum. Vide Arist. magnor. Moral. 2. & Plat. de leg. 6. ¶ Huic proverbio est illud simile : Æqualitas haud parit bellum, τοιστοι πολεμεῖν & νοσεῖ. Æqualitate enim continetur concordia, inæqualitas discordiarum est mater. Solonis est apophthegma in *Plutarcho*.

Æqualiter, æquabiliter, similiter, pariter, ex quo. { בְּשַׁוְּר bescha-véh, רְאַתְּ יְאַתְּ כְּדַבְּרָה. mischör. אִגְּוָלָתָה. GALL. Egalement, pareillement. ITAL. Ugualmente. GER M. Gleichlich. HIS P. Igualmente. ANGL. Equalie. } Cic. 4. Acad. Æqualiter omnibus abrogatur fides, hoc est, tam his abrogatur, quam illis.

Æquè, adverbium, pariter, similiter, æqualiter, justè. { רְאַתְּ יְאַתְּ כְּדַבְּרָה. mischör. בְּשַׁוְּר bescha-véh, אִגְּוָלָתָה. mischör. דְּבָרָיָה. GALL. Autant, pareillement, iusement. ITAL. Giustamente, ugualmente. GER M. Billiglich. HIS P. Igualmente, o por tambien, o iusemente. ANGL. Equalities, justlie. } Senec. Iudex qui parte inaudita altera aliquid statuit, etiam si æquè staruerit, haud æquus fuit. Cic. 1. Offic. Benevolentia civium non æquè omnes egent. Idem Famil. 13. Literæ utique nostrum pro pè æquè gratæ erant. ¶ Interdum significat Tam, vel tantum, vel similiter, & admittit Ac, vel atque, vel ut. Nunquam hic argentum æquè benè collocassim (i. tam benè.) Plaut. Afin. sc. 3. a. 1. Haud æquè magno periculo. Idem Menach. sc. 3. a. 1. Æquè summum periculum. Liv. lib. 34. Faciam vestra latera ita valde varia, ut ne tapeta quidem æquè picta sint. Plaut. Ps. sc. 2. a. 1. Non est æquè quisquam, cui æquè melius velim. Idem Capt. sc. 5. a. 3. Nemo est alter, cui credi recte æquè putem. Idem Afin. sc. 4. a. 2. Non omnia omnibus æquè suavia. Ib. sc. 3. a. 3. Nemo est qui æquè faciat confidenter, quam mulieres. Idem Mil. sc. 3. a. 3. Nullus est hoc meticulosus æquè, (id est, æquè ac hic.) Idem Amph. Et qui me æquè fortunatus, (i. ac ego.) Idem Cure. sc. 2. a. 1. Sueton. in Ces. Nihil æquè ac iudicis acerbitas profuit. Ter. in Andr. Miser æquè atque ego. Cic. Attic. Simul quidæ æquè ea quæ sunt, ut ea quæ certè futura sunt, videre possum. Interdum admittit Quam, ut Suet. in Claud. c. 38. Sed nihil æquè, quam timidus ac diffidens fuit. Idem in Aug. c. 64. Æquè exiguo quam. Senec. c. 11. de consol. ad Helu.

Æquitas, Æqualitas, æquum & bonum. { יְשַׁוְּר mischör, יְשַׁוְּר ioschér, פְּתַח tshébek. אִגְּוָלָתָה. GALL. Egalité, équité, moderation de droit. ITAL. Pianura, Giustitia. GER M. Billigkeit. HIS P. La justicia que templa e derecho. ANGL. Justice, equitie. } Cic. 1. de Offic. Difficile est cum præstare omnibus cupieris, servare æquitatem quæ est iustitiae maximæ propria. Sæpenumerò autem accipitur Æquitas pro perfecta quadam ratione, quæ leges, strictumque ius interpretatur, & emendat, nulla scriptura comprehensa, sed solum in verâ ratione consistens. Idem pro Cecina, Ominino iam bene agis : à verbis enim recedis, & æquitate uteris. Idem pro Plancio, Fugisti sententiam legis, æquitatem omnem rejecisti. ¶ Pro codem etiam dicimus Æquum & bonum. Idem pro Cecina, Ex quo & bono, non callido verluto que iure rem iudicari oportet. ¶ Æquitas animi est constantia quædam ac moderatio, quam æquo animo, patienterque omnia ferimus, & in bonam partem accipimus. *δικαιοσύνη.* Idem ad Atticum, Perspice æquitatem animi mei. Idem de Senectute, Novi enim moderationem animi tui & æquitatem. Pro eodem etiam legitur Æquitas absolutè. Idem in Pisonem, Quo in spectaculo mira Reipublicæ æquitas erat, uter eorum periisset, tanquam lanista. Idem in partitione, duplicem vim æquitatis constituit, cuius altera directi, & veti, & iusti ratione constet : altera ad vicissitudinem referendæ gratiæ pertineat, quæ in beneficio Gratia, in injuria Ultio nominatur.

Æquiter, inveniens, adverb. pro æquè. Accius Antenoridis, Ad populum intelligo referendum, quoniam æquiter sententiæ fuere. Pacuv. Atalanta : Certare ac dissentire partem cursu da æquiter. Liv. Ægitho, Nam ut Pergama accensa prædam per participes æquiter partita est. Nonnius.

Æquitera, æquè æterna ac sœcula. Sidon. ||

Æquo, as, Æquum, sive Æqualem facio, compago, complano. { שְׁוָה schiwáh, שְׁמָד damáh. אִגְּוָלָתָה. GALL. Applanir, égaler, faire un. ITAL. Spianare, GERM. Ein machen/gleich machen. HIS P. Igualar una cosa à otra. ANGL. To mak equal or plane, to mak even. } Plin. Æquato deinde pavimento infunditur oleum, Cic. in Verr. 6. Quo in summo est æquata agri planities, & aquæ perennes. Et hæc propria est hujus verbi significatio. Per translationem autem significat, æqualiter divido. Virg. 1. Æneid.

— operumque laborem

Partitus equabat iustis.

¶ Aliquando continuo. Idem 9. Æneid.

— Felix si protinus illum

Æquasset nocti ludum.

Æquare solo urbes, domos, turres, ædificia. Usque ad superficiem terræ diruere & complanare. Liv. 4. belli Pun. Solo æquata omnia inter salinas ac portum in Carmentalem cum Æquimelio Lugarioque vi- co. Sic sœpè legitimus urbem solo æquatam, id est, funditus eversam, sive dirutam. Æquare solo Dictaturam, metaphorice dictum pro abrogare, & omnino abolere. Idem 6. ab Urbe. ¶ Accipitur etiam frequenter Æquare, pro eo quod dicimus, Æqualem, vel parem aliqui

facere, vel etiam quempiam aliqua in re assequi. Atque ita interdum construitur cum præpositione, Cum, Cic. de legib. 3. Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus se æquari putarint. Interdum cum dativo. Idem Offic. 1. Ut non solum rations meas, sed hos etiam de Philosophia libros, qui se jam illis ferè æquarunt, studiosè legas. Interdum absolutè. Cæl. bel. Gal. 1. Ut æquato omnium periculo spem fugæ tolleret. Ovid. El. 5. lib. 4. Trist.

Sic æquet tua nupta virum bonitate perenni.

Idem El. lib. 3.

Æquato (sup. glacie) siccis Aquilonibus Istro.

Item Æquare causas, (i. similes inter se conferre.) Liv. lib. 4. d. 4. Huius composita Adæquo, Coæquo, Exæquo & Peraæquo, quæ secundum vim præpositionum significant.

Æquatio, verbale, Æqualitas. { יְשַׁוְּר mischör. אִגְּוָלָתָה. GALL. Applanissement, égagement. ITAL. Pareggiamento, ugualità. GER M. Ein ebne/gleiche. HIS P. Obra de igualar una cosa à otra. ANGL. A making of any thing equal or plane. } Liv. 4. ab Urbe. Nec excellere unum aut alterum ordinem in civitate, sed æquationem ad dignitates fore creditit, &c. & lib. 8. Æquatio Iuris.

Aér, אַרְאָה rə'ah. air. GALL. L'air, un des quatre éléments. ITAL. Aëre; aria. GER M. Die luft. HIS P. Ayre, elementum. ANGL. The aire. } Propriè dicitur medium spatium inter elementum ignis & terram, plus multo habens raritatis, quam inferiora elementa. A Virgilio etiam Inane vocatur in Sileno. Namque canebat ut magnum per inane coacta Semina. Aëre fulva (non fulvo) dixit Ennius 18. Annal. apud Gell. cap. 19. lib. 13. Impellens nutantibus aëra pennis. Catull. de com. Beren.

Quot tenerum pennis aëra pulsat avis.

Ovid. El. 2. lib. 5. Trist.

Qualis in immenso defederit aëre tellus.

Tib. lib. 4.

Nam circumfuso consistit in aëre tellus.

Ibid.

Sive ego per liquidum volucris vehar aëra temis.

Ibid.

Aér fluit (de vento.)

Gell. c. vlt. lib. 2. Dicitus Aér (ut quidam autumant,) *λέπτη τε αἴρεται* ab eo, quod ferat terram, vel quod feratur. Sed credo potius dici, ab æpœ, id est, spiro : unde producit ultim. Luc. lib. 1.

Aér & longi volvent Titana labores.

Qui corripiunt, Claudiiani depravata lectione falluntur, dura sic legunt,

Lucidus umbroso miscebitur aér Averno;

vera siquidem lectio non habet Aér, sed Axis. Alioqui neque quantitatis ratio constaret, neque sensus conveniret. Hic autem aér partim ad terrenam, partim ad cœlestem materiam pertinet. Nam ille subtilis, ubi ventosi ac procellosi motus non possunt existere, ad cœlestem pertinet partem : iste vero qui volucribus permeatur, & stadiis quadrangula (ut Possidonus ait) à terra distat, quem sit turbulentior, & exhalationibus humidis corporescat, terre deputatur, atque ex se multis species reddit. Nam commotus, ventos facit : vehementius concitatus, ignem & tonitrua : contractus, nubila : conspissatus, pluviam : congelatis nubibus, nivem : turbulentius congelantibus densioribusque, grandinem : distentus, serenum efficit. Proverbiali figura dicimus, In aëre pescari, & in mari venari. Usurpat à Plauto in Asinar. sc. 1. a. 1. quadrabitque simpliciter in eos qui frustè moliuntur τὰ ἀδιωτά : aut qui præpostè ibi querunt aliquid, ubi ne sperari quidem possit. Ut si quis in magistratibus vitam tranquillam, in voluptatibus beatam, in opibus felicem querat. ¶ Aliquando Aér dicitur ventus, spiritus, vel fatus modicus. Virgil.

Aéra dimovit tenebrosum, & dissipat umbras.

¶ Aliquando dicitur lontus. Varro, Anima ut conclusa in vesica, quando est arctè ligata, perculeris, aëra reddet. Est aér omnium rerum, & morborum causa. Hippoc. lib. de flatib. ¶ Aëres, est in Cassiano cap. 1. lib. 4. Nec aërum tempestes, nec qualitas nostræ fragilitatis admittit.

¶ Aëradi, spiritus corporei in aëre degentes. Procl. ||

Aëripes, quatuor syllabarum, Celer, quasi aërios pedes habens, אַרְאָפֵס, אַרְאָמֵס, ita Priscian. lib. 27. Virg. synæris fecit,

Fixerit aripedem cervam licet.

Aërius, adjективum quatuor syllabarum, aut Aëreus, { אַרְאָעָה. GALL. De l'air, qui est de l'air. ITAL. Fatto di aria. GER M. Luftig/oder was in der luft ist oder läbt. HIS P. Cosa ayrosa. ANGL. That which is of the aire. } Propriè significat quod in aëre fit, aut in aëre vivit. Cic. in Topic. Deinceps aërii volatus avium atque cantus. Virg. 4. Georg.

Protinus aërii mellis, cœlestia dona.

Mel aëriū vocat, quia ex rore colligitur, qui ex aëre defluit. Gyro devocet aërio. Tib. de coma Ber. ¶ Aliquando altum significat. Virg.

Nec gemere aëria cessabit turtur ab ulmo.

Et Alpes aëria, idem 3. Georg. Arces aëria, 3. Æneid. Divinatio ex aëre.

Cornibus aëriis & in sua terga recurvis, (de capella.)

Ovid. 5. Fast.

Æra, ræ, numeri nota erat in moneta, qua ejus pretium designabatur. Lulius, Hæc estratio perversa, æra numeri subducta improba. Astrologi quoque temporis initium, à quo suppurationem incipiunt, Æram vocant. Vide Cælum Rhodiginum lib. 10. cap. 2. ¶ Æra, pro epocha. Vox est corrupta. Hispani enim cum-ipsis admodum salutare esset imperium Augusti Cæsarisi, curarunt ut rerum actarum annos ab Augusto repeterent. E. gr. Acta sunt hæc Tolci, Kalendis Martii. A. ER. A. CC. L. id est, Annus erat Augusti 250. Tabellones autem unam vocem fecerunt Æra. Sunt qui & Heram vocant, i. monarchiam, quæ vox est corrupta Hispanica. Sic Hera Cæsarisi, est ipsius monarchia. ¶ Æra, æra, herba triticum enecans, quæ apud nos Loliu dicitur, ut Dioscor. Plin. lib. 17. c. 17. Est herba quæ cicer enecat.

& eruum, circumligando se, vocatur *orobanche*: triticum simili modo æra. Vide sup. *Ægilops*.

Ætarius, ærarium, & æratus, vide *Æs*.

Ærinens, a, um, quod ex æra factum est. Plin. Panis verò cum melle & ærinea farina, id est, loliacea.

Ærx, *αιράν* Oppidum est Macedoniae, cuius incolæ *Ærei* *αιράνοι* dicuntur. Alterum ad Hellespontum, à quo gentile *Ærates* *αιράτοις*. Tertium in Ionia. Vide Steph. de *Vrb.*

Æria, *αιρία*. Olim dicta *Ægyptus*, teste Stephano. *Æria*, Narbonensis Galliae oppidum, apud Plin. lib. 3. c. 4. ¶ Item insula in mari *Ægeo* non procul à Nesse fluminis ostio, quæ alio nomine Thalsus dicitur. Autor Plin. lib. 4. cap. 12. ¶ Hoc etiam nomine dicta est insula, quæ notiore nomine Creta appellatur, ut idem Plin. testatur *locu*s* iam citato*s**.

Ærica, pisces est carnivorus, qui unus inter omnes pisces pediculis sub branchiis innatis infestatur, *ζαλκης*. Aristoteles Chalcidem vocat, si *Gazæ* credimus, qui lib. 8. *Hist. anim.* *Æricam* vertit, quem Aristoteles Chalcidem appellat.

Ærinus, a, um, sive (ut alii legunt) *Ærinetus*, idem est quod *Loliaeus*. Unde Farina ærina, vel ærinea, quæ sit ex lolii semine. Plin. lib. 22. cap. 25. *Ærina* farina magis exteris purgat ulcera vetera. Vide *Æra*.

Ærium, genus vestigialis est.

Æritzus, *αιρίτης*, gemma est ex Iaspidum genere, ab ærio colore nomen habens. Nam *αιρίτης*, est ærem imitari, de hac Plin. lib. 37. cap. 8.

Æromelī, *αιρόμελος*, liquor est in Syria præcipue & Arabia sereno celo ex ære defluens sub exortum Vergiliarum, plantisque adhaesens, & deinde duritiem quandam colligens. A quibusdam ros *Syriacus*, à recentioribus *Manna* dicitur. Vide Ruelium lib. 1. cap. 24.

Æropē, per quatuor syllabas, & *αιρέπη*. Uxor Atrei, ex qua Thyestes duos suscepit filios, quos postea Atreus fratri comedendos posuit. Quorum scelerum turpitudine ne pollueretur, Solem avertsum fabulantur poëtæ. Ovid. 2. *Trist.*

Si non Æropen frater sceleratus amasset,

Aversos solis non legeremus equos.

Ærosus, ab ære, qui multum habet æris. Unde ærosa dicta est Cypris, ait Festus, quod in ea plurimum æris nascatur. Et pecunia ærosa, quæ habet æris admixti plurimum, & proinde est adulterina. Scœvola l. 102. de solutionibus. Mox pecunia, qua illa Respublica utebatur, quasi ærosa sublata est. Græcis *ζαλκηνος* nummus dicitur. Plin. lib. 33. c. 5. Aurum ærosum. Et lib. 34. c. 1. Lapis ærosus.

Ærugo, inis. Rubigo, & propriè in ære, vel argento, quam virescit. *Ζειρά jerakón*, *ιες ζαλκης*. GALL. *Le rööil, ou la rööilleure ducuvre*, ou airain, ou d'autre chose. ITAL. *Ruggime*. GERM. *Rost am èrn oder silber*. HISP. *El moho de cobre*. ANGL. *Rost, verdegreace*. ¶ Rubigo verò, in ferro, & segetibus, id *andegia*. Quanquam & rubigo pro æris vitio positum inventur. Plin. lib. 34. c. 9. *Æra* extensa celerius rubiginem trahunt, quam neglecta, nisi oleo perungantur. ¶ Transfertur ad segetum rubiginem, ut est apud Theophrast. lib. 4. de causis plantarum, appellat enim Græcè *ιερός*, ab *ιερός*. Est autem *Ærugo* incidentis segetibus humoris putrefactio, quo vitio spicæ marcidæ sunt, & in pulverem fetidum confriatiles. Apud Horatium & Luvenalem accipitur *Ærugo* pro pecunia, quæ ex ære sit.

Æruginosus, a, um, aragine obductus. *Ιερός*. GALL. *Plein de rööil, ronillé*. ITAL. *Pieno di ruggione*. GERM. *Xostig*. HISP. *Cosa mohosa*. ANGL. *Rouste or rankred*. ¶ Seneca lib. de breu. vita. Maiorem diem partem in æruginosis lamellis consumit. Sev. contr. 2. Ostende istam æruginosam manum.

Ærumnā, *αιρών*, Levo, tollo: nam propriè *Ærumna*, & per diminutionem *Ærumnula* dicuntur furcillæ, quibus viatores sarcinas suas religatas, tabella interposita ferre consueverunt: quæ à Mario earum inventore Muli Mariani postea vocata sunt, de quibus suo loco. Hinc factum est, ut labores onerosi, *Ærumna* dicantur. ¶ *héth-séb*, *רָבֵב בְּשָׁבָן*, *αιρέσις*. GALL. *Tribulation & une fascherie pleine de travail*. ITAL. *Gran fatica*. GERM. *Trübseligkeit, beschwerd, arbeitsäigkeit*. HISP. *Trabajo con afan*. ANGL. *wretchednes*. ¶ Cic. lib. 2. de Finibus, Labores nou fugiendos, ærinnas nominarunt. Unde labores Herculis, *Ærumna* sunt appellatae. Plaut. in Persa, Superavit ærumpis suis ærumnas Herculis. Uno ut labore exsoluat ærumnas duas, id est duos labores partus. Idem *Ampb.* Ventei creat omnes has ærumnas. Idem Mil. sc. 1. a. 1. Dii immortales id voluerunt vos hanc ærumnam exequi. Idem Capt. 2. sc. a. 2. Cuius causa hanc ærumnam exigo. Ibid. sc. 4. a. 5. Misera afficitur ærumna. Idem Curc. sc. 2. a. 1. Malam rem magnam, multasque ærumnas danunt (Dij.) Idem Ps. sc. 1. a. 3. *Ærumna* tristior crescit & aucta mora. Ausonius,

Prima Cleonei tolerata ærumna laboris.

Cic. lib. 4. Tuse. *Ærumna* est ægritudo laboriosa. Breviter, *Ærumna* dicitur miseria, calamitas, infelicitas. ¶ *Ærumna*, prima brevi, & ita scribendum *ærumna*, nam hoc nomen apud Sanctos ita enunciabatur, ac si esset illud e breve. Ita Paulinus lib. 2. de vita Martini.

— *Tristem miseratus erumnam.*

Et lib. 1.

— *Et lingue partes proclamat erumna.*

Et lib. 2. de miracul. Martini,

— *refugit pompan, sed deset erumnam.*

Et lib. 4.

— *Disimulare istam miseri plangentis erumnam.*

Et Fortunat. lib. 1. de vita Martini, cap. 20.

— *Ille carens anima pœnis, hic carnis erumnis.*

Ærumnōsum dicitur quod est laboribus, ac miseriis afflictum. *בָּתַשְׁבָּה*, *αιρέσις*. GALL. *Fasché & affligé extrémement*. ITAL. *Carcico di miserie & disgracie*. GERM. *Arbeitsälig, mit elend beladen*. HISP. *Apasionado*. ANGL. *wretched full*. ¶ Cic. 3. *Tuscul.* Nec tam ærumnoso navigasse solo. Apud Plaut, in Capt. etiam invenitur

Ærumnatus adjectivum. *Tum igitur ego ærumnatus, deartuatus sum miser.*

Ærūnnabilis, *αιρύνας*. *Ærumnis plenus*. Lucret. lib. 6.

Illud in his reous miserandum magnopere unum

Ærumnable erat.

Ærumnalis, adjectivum: ut, Labor ærumnalis, *αιρύνος*. Apul. lib. de Asin. Mox in urbe Latia advena studiorum Quiritum indigenam ærumnali labore aggressus excolui.

Ærumnula, Diminut. Festus, *Ærumnulas* Plautus refert furcillas, quibus religatas sarcinas viatores gerebant. Quarum quia C. Marius retulit usum, Muli Mariani postea appellabantur. Vide supra *Ærumna*.

Æruscāre, veteres dixerunt pro Pecunias undique fallaciis colligere. Festus. *Ἄρυξις, γαλυχονία*. GALL. *Quester, mendier avec mensonges & tromperies, beliffrer*. ITAL. *Buscar denari*. GERM. *Gelt mit Betrug hin und wieder verbommen*. HISP. *Buscar dineros por se das partes*. ANGL. *To conquis money by guile*. ¶ Gell. lib. 9. cap. 2.

Æruscanti cuiusdam id genus, & philosophum se ostentanti, dari iussit mille nummum.

Æruscator, *Ἄρυξτος*. Qui malis artibus æs, id est, pecuniam corradit undique: quales sunt mimi, præstigiatores, atioli. Gell. lib. 14. cap. 12. Sed id præstigiatum, atque officiarum genus commentos esse homines æruscatores, & cibum quæstumque ex mendaciis captantes.

Æs, æris, propriè species est metalli rubro colore, primùm in Cypro relata. *Ζενίθης κράνος*. GALL. *Airain, cuivre, leton*.

ITAL. *Rame*. GERM. *Erz, Hesp. Cobre*. ANGL. *Brass, leton*. ¶ Deductum nomen putant alii ab auri similitudine, alii à Græco *χαῖν*, terra, Varro ab Asse. Et quia primùm maximo in pretio fuit, adeò ut pecuniam quoque, jacente auro, ex eo signarent, factum est, ut pro ipsa pecunia accipiatur. Ovid. in Fastis.

Æra dabant olim: melius nunc omen in auro est;

Victaque concessit præsa moneta nouæ.

Cato, Fundum æribus suis emptum possidebant. Idem apud Priscian. lib. 7. *Ærum equestrium, æribus equestribus*, id est, stipendiis Servius rex, primus post Urbem conditam figuare cœpit, cujus in altera parte nota fuit Iamus geminus: in altera rostrum navis. Hæc Plin. lib. 33.

Macrobius autem primùm æs à Iano ipso signatum fuisse tradidit, eo tempore quo Saturnus, filium fugiens, primùm in Italiam venit. Hocque à Iano tributum existimat advenæ bene de se meriti memoria, quod rudis illa Aborigine gens monstrato agriculturæ usu, ab illo ad meliorem vitam eset traducta. Quare etiam à Iano in portionem regni est receptus. Et quoniam navi fuerat adactus, in signando ære ex una quidem parte sui capitis effigiem, ex altera navis rostrum impressit, ut quantum in se eset, Saturni memorie consuleret, ne accepti beneficii immemor esse videretur. ¶ Ponitur etiam quandoque pro tubis, quoniam ex ære sunt. Virg. 6. *Aeneid*.

Ære ciere viros.

Unde *Æneatores*, tubicines dicuntur. ¶ *Æs*, apud auctores finium regundorum invenimus positum pro ærcis tabulis publicis, quæ formas agrorum continebant, & modum declarabant singularium acceptatum. Flacc. Frontin. Aggenus & Hygenus. ¶ *Æs alienum*, idem quod debitum. *Σιν εχο, ψωνέσχι*. GALL. *Debt, échéance*. GALL. *Debte, les deniers d'autruy*. ITAL. *Il debito fatto*. GERM. *Geltschuld*. HISP. *La denda de dineros prestados*. ANGL. *Debt*. ¶ ut, *Æs alienum meum, æs alienum tuum, æs alienum filii*, id est, quod ego, quod tu, quod filius contraxit & debet. *Æs alienum facere*, Liv. lib. 2. ab Urbe. *Ære alieno demersum*, idem *ibid*. Per *Æs* & libram adoptare, Suet. in Arct. cap. 64. ¶ Hinc proverbiali quadam specie dicimus eum in ære nostro esse, quem nobis officiis obstrictum significamus, ita ut jam totus, certoque noster sit. Quo eleganter usus est Cic. famil. 13. Et meherele semper sic in animo habui, te in meo ære esse propter L. Lamiæ nostri conjunctionem, id est, inter amicos meos esse. Idem ad Cassium lib. 15. In ære enim meo est, idem est, quod meum; & in bonis meis est, in censu meo. Sic, In ære alieno nullo esse, idem quod nihil debere. Idem 6. *Verr.* At hominem video auctionem fecisse nullam, vendidisse præter fructus suos nihil unquam, non modò in ære alieno nullo, sed in suis nummis multis semper fuisse. ¶ Dicitur etiam *Æs nostrum τὸ ιερόν οἴδησιν*, quod nobis alii debent. ¶ *Æs militare* dicebatur, quod tribunis ærariis attributum erat, ut militibus redderetur, *Ζενίθης στρατιών*. Plaut. in Aul. sc. 5. a. 3. Cedit miles, *Æs petit*. Item, *Æs censet dari* (i. stipendum.) Ibid. Textores, articularii dicuntur: datur *Æs*, ibid. sc. 5. a. 3. Subducant ratiunculam, quantum æris mihi sit, & quantum alieni sit. Idem Curc. sc. 3. a. 22. *Æs grave supra decies Η-5. Senec. c. 12. de Consol. ad Helv.*

Et tellus ferro, Pontus confunditur ære,
(id est, remis & rostris.) Tibul. lib. 4. *Æs ductile, quod facile ducitur, attenuatürque in laminas, χαλκός εὐαρός*. Hoc & Regulare vocat Plin. lib. 34. c. 9. *Æs caldarium, quod funditur tantum, & malleis fragile est, χαλκός χρόνος*. Idem lib. 34. cap. 9. ¶ *Ære diruti milites vocabantur, quibus propter ignominiam stipendum subtrahebatur*. Non. cap. 12. num. 53. & Bud. in Pandect. Cic. in Verr. Aleatoris castra, in quibus quum frequens esset, ære tamen dirutus est. ¶ *Æris alicuius, id est, alicuius pretii, & indicatur: apud Gell. lib. 18. cap. 5.* Et quid putatis si magistrum prælectorumque habuisset alicuius æris quadrupes equus, dicturum fuisse?

Æramēntum, ti, opus ex ære consecutum, ut Ferramentum ex ferro. *Ζενίθης, χαλκός γενετικός*. GALL. *Ouvrage de cuivre ou d'airain, dinanderie*. ITAL. *Cosa fatta di rame*. GERM. *Erinnerungs das aus erz gemacht ist/ erzin geschir*. HISP. *El alambre*. ANGL. *A work of brass*. ¶ Plin. lib. 15. c. 8. *Lora etiam accoria omnia, & calceamina, æsque decocta ungū, atque æramenta contra æruginem*.

Æramina, χαλκόμητον, utensilia ærea. ¶

Ærārum, locus ubi pecunia publica reponitur. *τοποθέτημα, πομπέος*.

GALL. *Le tresor public, ou le lieu où il estoit*. ITAL. *Dove si repone il thesoro*. GERM. *Schatzammer*. HISP. *El thesoro publico*. ANGL. *A publick tresour*. ¶ Romanorum autem ararium in æde Saturni fuisse constat, propterea quod aureo illo saeculo nullum factum esse furtum creditur. Cic. in Verr. *Primùm mihi literas publicas, quas in æratio sanctiore*

Sanctiore conditas habebant, proferunt. Interdum ponitur pro ipsa pecunia per quandam Syncedochen. Idem Attic. Ariobarzanes nullum ærarium, nullum vectigal habebat; id est, nullam pecuniam publicam. Idem 3. Iust. Et quidem C. Gracchus quum largitiones maximas fecisset, & effudisset ærarium, verbis tamen defendebat ærarium. Distinguitur autem ærarium à Fisco, quod ærarium sit civitatis, fiscus principis. Ærarium Saturni. Suet. in Claud. 24. Præfectus ærario successit Quæstori. Gell. c. 24. lib. 13.

Ærariōs præfectos, hodie (ut arbitror) vocare possumus, quos Generales finiarū dicunt, qui etiam Quæstores vocari possunt: quod munus olim Prætores, Prætoriūque obibant. { GALL. Generaux des Finances. ITAL. Thesorieri, Camerlinghi. GERM. Secklmeister/Schatzmeister die über den gemeinen seckel verordnet sein. HISP. Thesoreros. ANGL. Threshouers. } Tribunos verò æratios, ærarii, quos Receptores generales appellant. His autem (ut Varro scribit) tributa erat pecunia, quam militibus redderent: idque quod attributum erat, dicebatur æs militare. Ærarii milites, dicti sunt ab ære, quod stipendium facerent, *μισθίοντα*.

Ærarius, a, um, quod ad æs, sive ærarium pertinet. { ZEΛΡΙΟΝ. GALL. Qui est fait d'airain ou de cuivre. ITAL. Cosa fatta di rame. GERM. Das zu dem ertz gehört. HISP. Cosa de materia de cobre. ANGL. Made of brass or copper. } Plin. lib. 33. Laudationem eandem in ærariis metallis, & proximum in argentariis fieri compertum est. Cic. pro Quint. Hoc eo per te agebatur, quod non satis erat propter ærarium rationem in tabulis inspexisse quantum deberetur. Ærarius substantivum, qui ærea opera fabricat. { ζελάριος, ζελαρεός. GALL. Qui œuvre en airain ou cuivre, chaudronnier, dinandier ou magnin. ITAL. Chi fa opera di rame. GERM. Kupferschmid, ertzschmid. HISP. Official que labra cobre. ANGL. A coppersmith or he which worket in copper or brass. } Plin. lib. 16. c. 6. Ærariorum tantum officiis compendio. Ærarius fieri dicebatur, qui plebeius à Censoribus in Cæritum tabulas referebatur, ut in eo tantum civis esset, quod unicum civibus tributum pendebat. ζελάριον, αποψεφερός. Unde Ærarium facere, & inter ærarios, sive in ærarios referre, pro eodem leguntur, hoc est, ea ignominia quempiam afficere: quod ius propriè ad Censores pertinebat. Liv. lib. 4. secund. bell. Punic. His, superioribus illis equi adempti, qui publicum equum habebant, tribùque moti ærarii omnes facti.

Ærariæ, ubi lavatur æs. Varro de L. L. lib. 7. Ubi lavetur æs, ærarias, non ærilavinas nominari: & ubi fodiatur argentum, Argentifodinas dici. Ærarios, pro æraria. Varro ζελαριοδιδυκαῖα. Hoc est, magnum censorem esse, ac non studere multos ærarios facere.

Æratūs, adjективum, quod ære tectum est. { κεκλωθέος. GALL. Couvert d'airain ou de cuivre. ITAL. Coperto di rame. GERM. Verkupsfert mit kupfer überzogen und bedeckt. HISP. Cosa de fuera cubierta de cobre. ANGL. Covered with brass. } Plin. lib. 34. c. 3. Quod ærata ostia haberet in domo, & triclinia ærata, abacosque & monopodia.

Vidimus ornatos, arata per atria (senes.)

Ovid. 6. Fast. Æratæ naves, Cæsar lib. 2. de bell. ciui. Æratus homo, ære alieno obstrictus, qui usitatiū dicitur Obæratus. Cic. Attic. lib. 1. Tribuni non tam ærarii, quam, ut appellantur, ærati. Plaut. pro pecunioso posuit in Moſtell. Erotem facis, quia te æratus amat.

Ærediruti, milites quibus propter ignominiam stipendium subtrahebatur, quique sine pellibus tabernacula habere, & sub dio ac humi accubare cogebantur, & ne in oppidis hybernarent, inhibebantur. Varro de vita pop. Rom. lib. 2. Stipendium appellatur æs, quod militi semestre, aut annuum dabatur: cui datum non sit propter ignominiam, æredirurus esset.

Ærenerui, qui nervos lyræ cum modulamine pulsant. Firmic.

Æreolus, Chalchus, moneta. Iun. ||

Ærœus, a, um, quod est ex ære factum. { ΖΕΛΡΙΟΝ. GALL. D'airain ou de cuivre. ITAL. Cosa fatta di bronzo. GERM. Ertzin/ das aus ertz gemacht ist. HISP. Cosa de materia de cobre. ANGL. Made of brass or copper. } Virg. 1. Æneid.

Ærea cui gradibus surgebant limina, nexaque

Ære trabes: foribus cardo stridebat ahenis.

Ærifér, Adjectivum, καληνόθεος, id est, æs ferens. Ovid. 3. Fast. *Iamque erat ad Rhodopen, Panæaque flumina ventum,*

Ærifera comitum concrepue manus:

id est, crepitacula ærea ferentes.

Ærifícium, quod ex ære factum est, ζελαριον. Varro, Politæ enim quasi ærificio videbantur, apud Non.

|| Ærifodinæ, æris fodinæ. Var. ||

Ærinæ compedes, pro ærea. Varro Sesqui ulysse. Quod cum ire vellemus, obvius flare ubi corpori ærinæ compedes impositas video. Non. cap. 1. n. 113.

Æripēs, trium syllabarum, Æneos habens pedes. καληνός. Ovid. 6. Epist.

Narrat Æripedes Martis arasse boves:

hoc est, habentes pedes ex ære munitos. Idem 1. 2. Epist.

|| Æris flos, gignitur conflationibus resoluto, atque liquato ære, superflua aqua. Isid. ||

Ærisoni, a, um, adjективum, Æris dans sonum, ζελαριφερός. Stat. lib. 1. Thebaid.

melius votis Mareotia sumat

Captus, Ærisoni lugentia flumina Nili.

Ærisoni Nili, hoc est, dantis sonum æris, propter fistra, quibus in Isisidis sacris utebantur.

|| Ærizusa, gemma ex Iaspidum genere. Plin.

Æro, as, Ære orno, ære tego. { ζεληνός. GALL. Couvrir d'airin. ITAL. Coprir di rame. GERM. Mit ertz vermischen/ oder mit ertz zieren. HISP. Cobrir de cobre. ANGL. To cover with brass. } Unde æratæ fores apud Virgil. Priscianus, A metallorum quoque nominibus solent nasci verba: ut ab auro, Auro, auras: ab ære, Æro, æras. Unde Atratus, & æratus. Cic. 3. Verr. Lecti ærati, candelabra aurata. Huic verbi composita sunt Obæro, Subæro, & Adæro: de quibus vide suis locis.

Ærosis, æratio, sanguinis attenuatio, & in halitum solutio. L.M. || Ærosus, a, um, quod ære abundat, quodæcætum est. { ζεληνός. GALL. Plein d'airain, missionné avec force airain ou cuivre. ITAL. Pieno di rame. GERM. Voll erz oder kupfer. HISP. Cosa que tiene mucho cobre. ANGL. Full of brass. } Unde Cyprus ærola dicta est, quod in ea æris plurimum nasceretur, vel quod primum ibi æs fuerit repertum. Æ Aurum ærosum, quod multum æris habeat admistum. Plin. lib. 13. cap. 4. Ex diverso aurum ærosum contrahit se, hebetaturque, & difficulter ferruminatur, Æ Lapis ærosus, ex quo æs excoquitur, & quem Cadmiam, καρπια, appellati testatur idem Plin. lib. 34. cap. 1.

Æruscator, ζεληγός, er, id est, pecuniam undique corraderet: unde æruscator, qui & æsculator, ζεληρός, idem quod numularius. Gellius lib. 14. cap. 1. de Genethliacis: Homines æruscatores cibum quaestumque ex mendaciis captantes: vide suo loco, æruscator, Æruscator. Æsia, αισια. Thraciæ oppidum est Pallene proximum, cuius incole dicitur æsti, αιστι, ex Stephano.

Æscacus, αισακός, Priami filius ex Alyxothoë nympha, qui quum Hesperis amore captus, eam per avia fugientem insequeretur, evenit ut serpens à puella calcatus pedem ejus mordicus apprehenderet, quo ex vulnere quum illa interiisset, æscacus doloris impatientia sese in mare precipitavit. Quem Thetys miserata (ut lib. 11. Metamor. fabulatur Ovid.) in mergum avem convertit.

Æsalon, αισαλών, genus accipitris, in cuius descriptione Plin. cum Aristotele non convenit. Aristoteles enim lib. 9. de Hist. animal. cap. 36. Æsaloni inter accipitres secundum locum post Triochi tribuit. Plin. verò lib. 10. cap. 8. Æsalona tertium accipitrum genus esse ait. Deinde perperam Plin. Æsaloni tribuit, quod Aristoteles Triochi, nempe quod sola toto anni tempore in nostris regionibus appareat, cum reliqua accipitrum genera sub hyemem abeant. Æsolani inimicitia est (Arist. lib. 9. de Hist. cap. 1.) cum vulture, asino & corvo, quem loco Aristotel. dupli nomine non satis reddidit fideliter Plin. lib. 10. cap. 74. Primum, quod Æsalona pàrvam avem facit. Deinde, quod verba Aristotelis de inimicitia Æsalonis cum vulpe & corvo evertit, quod ipsum predicta Aristotelis & Plinii loca insipientibus planum erit.

Æsar, Hetruscè Deus dicitur. Sueton. in Aug. cap. 97.

Æsar, αισαρός. Fluvius est in magna Græcia, iuxta Crotonem oppidum, de quo Strabo lib. 7.

|| Æcharites, panis ab craticula dictus, sub finem cœnæ convivis appositus ex passo. L.M. ||

Æschinēs, αισχίνης, Atheniensis orator, Demosthenis æmulus: cuius orationes tres extant, & aliquot epistolæ. Æschinēs pater docuit litteras. Fab. c. 17. lib. 2. Præter hunc, alii septem hoc nomine claruerunt, teste Diogene Laertio. Primus philosophus, Socratis discipulus. Secundus qui artem oratoriam scriptit. Tertius, hic orator. Quartus, Arcadiæ proœctus. Quintus, Mitylenæus, quem flagellum oratorum vocabant. Sextus Neapolitanus, philosophus Academicus, Melanchii Rhodii discipulus. Septimus, Milesius scriptor. Octavus, statuarius. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Adducite ad trapezitam Æschinem.

|| Æschinus, à pudore quis dictus, verecundus. Plaut. ||

Æschrodora, nomen est meretricule apud Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.

Æschylus, αισχύλος, Poëta tragicus Atheniensis. Horat. lib. 2. Epist. Idem in Arte poëtica,

Post hunc persona, pallaque repertor honesta.

Æschylus, & modicis intravit pulpita tignis:

Et docuit, magnumque loqui, nitique cothurno.

Valer. Max. lib. 9. cap. 12, cum appellat originem & principium fortioris tragedia. Hic Athenis excedens in Siciliam venit. Quumque monitus esset, in fatiœ esse, ut ex iœtu supernè mori eum oportet: tectum vitans sub dio manebat aperto capite. Itaque inveniis urbis, in qua morabatur, egressus, aprico in loco refedit: super quem aquila testidinem ferens, elusa splendore capitis (erat enim capillis vacuum) perinde atque lapidi cam illisit, ut fracta testudine vesceretur, eoque iœtu extinctus est anno ætatis LVIII. Ex Valer. & Volater. Vide Plin. lib. 10. cap. 3. Quint. lib. 10. cap. 1. & Cic. 2. Tuscul.

Æschyllus Gnidius, rhetor, Ciceronis præceptor, ornato & faceto verborum genere usus est. Cic. in Bruto.

Æschylēus, adject. αισχύλος. Proper. lib. 2. Eleg. ult.

Define & Æschyleo componere verba cothurno.

Æschrión, αισχείος, Mitylenæus versificator, inter Alexandri Macedonis comites expeditionis, Aristotelis familiaris, maximèque ei dilectus, ut tradit Nicander Alexandrinus in lib. de discipulis Aristotelis. Fuit & alter hoc nomine Galeni præceptor.

Æsculanus Deus, & Argentinus, dicti sunt dii æris, & argenti, id est, locupletandorum hominum potestate habentes. Bud. lib. 5. de Aſſe.

Æsculapius, αισκληπιός. Nomen est Apollinis filii, qui medicam artem vel laude, vel opere ampliavit, ob eamque rem in deorum numerum receptus fertur. Vide Suet. in Claud. cap. 25. Ait se obligasse frustum fractum Æsculapius, Apollini autem brachium, Plaut. Men. sc. 3. a. 5. Visus sum tueri procul sedere Æsculapius. Idem Curc. sc. 1. a. 1. In Æsculapii fapo ægrotus incubat. Idem ibidem, & sc. 1. a. 2. Et Æsculapium salutare. Ibid. sc. 1. a. 3. Cujus duo filii, Podalirius & Machaon, bello Trojano Agamemnonem sequiti, non mediocrem opem commilitonibus attulere. Æsculapios multos facit Cic. lib. 3. de Natur. Deor. his quidem verbis, Æsculapiorum primus Apollinis, quem Arcades colunt, qui specillum invenisse, primusque vulnus dicitur obligavisse. Secundus secundi Mercurii frater: is fulmine percussus, dicitur humatus esse Cynosuris. Tertius Arisippi & Arisnoæ, qui primus purgationem alii, dentisque evulsionem, ut ferunt, invenit, cuius in Arcadia longè à Lusio flumine sepulchrum & lucus ostenditur.

Æsculūs, αιστρόψυχος. Vide Æsculus.

Æspūs, αιστρός, fluvius est in minore Myzia, ex Ida monte profluens: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. ult. Fuit præterea hoc nomine filius Bucolonis filii Laomedontis, & frater Pedali, quos ille ex

Abajba

dique omnes venti erumpunt, saevi existunt turbines, fervet aestu pelagus. { ηγια zahaph, γνδ sahar. GALL. Le flus & reflux de la mer. ITAL. La rovigna & travaglio del mare. GERM. Ungestüm des meers, der anlauff und ablauff des meers. HISP. La creciente o tempes-
stad del mar. } Plaut. in Asin. Quò magis te in altum capessas, tam
aestus in portum referet. § Ab hoc significato oritur proverbialis &
frequens apud autores metaphora, Secundo aestu procedere, ουσιον
περιπλετη: sumpta à nautis, quibus facilior cursus quam flumen,
aut etiam maris aestus secundus est. Lucian. in Iove Tragœdo, &
Æschylus in Persis. Ab utraque etiam significatione ducta meta-
phora, ponitur pro variis animi ægritudinum generibus, cupiditate,
amore, libidine. Cie. de Orat. 3. Repente te quasi quidam aestus inge-
nii tui procul à terra abriput. Idem in Bruto, Hunc quoque absorbit
aestus quidam glorie. § Sic apud Plin. iun. pro scrupulo ponitur, &
dubitazione non mediocri. Explicat, inquit, aestum meum: audio me
mille legere, duntaxat versus; orationes enim commodiūs.

Aesti, pro aestus. Pacuv. Chryse: Aesti forte ex arido. Non.

Aestuaria, { τηρη gedhōth. αναχώνις. GALL. Lieux par où l'eau s'ouvre & reflote. ITAL. Stagni, lagune. GERM. Ein arm des meers/ ein sumpf oder graben des meers. HISP. El estero del agua del rio o mar. ANGL. Armes of the sea. } Loca dicunt per quae mare vicissim tum accedit, tum recedit: sive quæ marinis aquis referta sunt ex inundationibus pelagi, ut docet Strabo lib. 3. Plin. lib. 3. Illyrici ora mille amplius insulis frequentatur, natura vadosi mari, aestuariis tenui alueo intercursantibus. Cæsar, Pedestria esse itinera concisa, aestuariis navigationem impediri.

Aestivo, as, Ferveo, Cuius contrarium, Algeo, frigeo. { θερμον cham, πυρινή rittach. νυκτός νύκτας. GERM. Avoir, ou tener grande chaleur, bouillir. ITAL. Bollire. GERM. Hitzig sein/ grosse hitz haben. HISP. He-
rui, ò aver calor. ANGL. To be in great heat. } Cic. 1. Tusc. Ité-
mque Lycurgi laboribus erudiunt juventutem, venando, currendo, esu-
riendo, sitiendo, algendo, aestuando. Idem 1. Acad. Ille quum aestuaret,
umbra sequutus est. Per metaphoram ponitur etiam pro angi, &
dubitazione torqueri. Idem 4. Ver. Itaque aestuabat dubitatione, ver-
sabat se in utramque partem. Idem pro ille. Hunc aestuantem & ter-
giversantem judicio ille prosequitur. § Aliquando aestuare est flu-
tuare, agitari, κυματίζειν, ἡλιστάνειν. Virg. 6. Aeneid.

Turbidus hic cæno, vastaque voragine gurges

Aestuat, atque omnem Cocyto eructat arenam.

Aestuatio, verbale άσθεσης, κίνησης. Plin. lib. 18. cap. 1. Quorum
aestimatione & gaudio, nos quoque, relictis aestuationi sua istis ho-
minum turbis, pergamus excolare vitam: id est, vehementibus desi-
deriis & gaudiis.

Aestuosis, a, um, quod est calore plenum. { θερμον chom. πυρινός. GALL. Plein de grande chaleur, fort chaud. ITAL. Pieno di caldo. GERM. Hitzig voll hitz. HISP. Cosa calorosa. ANGL. Full of heat. } Colum.
lib. 4. Cœlum neque nivale vinea, nec rursus aestuolum desiderat. Cic.
Attic. lib. 2. Iter conficiebam aestuosa & pulverulenta via.

Aestifer, a, um, quod aestum, id est calorem afferat. { θερμός. ANGL. which bringeth heat. } Virg. 2. Georg.

Hoc ubi hiulca siti findit Canis aestifer arua.

Aestifer Canis, quod aestum afferat. § Aestiferum etiam dicitur quod
aestum fert & patitur. Luc. lib. 1.

sicut squallentibus herbis

Aestifera Libyes viso leo cominus hoste

Subedit dubius, totam dum colligit iram.

Aestuia prata, est locus. Plutarch. in Valerio.

Aesymna, αἰσυμνα Stephano, urbs Thraciae, patria Castianitæ, ex qua Pri-
mus Gorgythionem suscepit, qui in bello Troiano ab Aiace fuit in-
terfectus. Autor Homer. 8. Iliad.

Aesymnus, αἰσυμνός. Vir fuit Megatensis, qui regum tyrannidem exo-
lus, consuluit Appolinem, quo potissimum modo Megarense felicissime Republicam possunt administrare: quumque responsum
esset. Si cum pluribus consultarent, arbitratus id ad mortuos attinere,
qui vivorum numerum longè exsuperarent, tumultum Heroibus con-
gessit, qui ab ipso Aesymnus dictus est, Curiāque extruxit, quæ
ambitu suo tulum includeret, arbitratus ita futurum, ut ipsi etiam
mortui ipsorum consultationibus interessent.

Aesymnus, αἰσυμνός, ab Homero inter principes Græcorum memoratur,
qui ab Hectori sunt interficti, Iliad. 12.

Aesyrus, urbs Thraciae, teste Homer. Iliad. lib. 8.

Aeta, vide Aetas.

Aetas, ab αἰτη, Græco nomine deductum, ab hoc enim Aetum, Aetitas, &
per syncopen Aetas. { ηγια heth, γνδ dor. η νιζ. GALL. Age. ITAL.
Eta, etade. GERM. Ein sedes alter. HISP. Edad, siglo. ANGL. Eage. } Generalèque nomen est ad infantiam, pueritiam, adolescentiam, ju-
ventutem & senectutem pertinens. Varro quinque gradus facit. In
primo usque ad annum decimumquintum, Pueros dictos vult, quod
sint puri, id est, impuberes. In secundo ad annum trigesimum, Adoles-
centes, ab adolescentio nominatos. In tertio, usque ad annum quadra-
gesimum, Iuvenes appellatos, eo quod Republicam in re militari
juvare possent. In quarto autem gradu, usque ad sexagesimum an-
num, Seniores nuncupatos, quod tunc corpus senescere incipiat: inde
usque in finem vitæ uniuscujusque quintus gradus factus, in quo
qui essent, Senes appellatos, quod ea etate corpus iam senio labora-
ret. Horum tamen siguli trifariam dividuntur: ut prima pars viridis
sit, deinde adulta, postea præceps. Unde Virg.

viridisque inventa:

Alii aliter dividunt etates. Aetas præterea mundi prima, ab Adam
usque ad Noë numerabatur: secunda à Noë usque ad Abraham: ter-
tia ab Abraham usque ad David, quarta à David usque ad transmi-
grationem Iudeæ in Babyloniam: quinta deinde usque ad adventum
Særvatoris in carne: sexta quæ nunc agitur usquequod mundus iste
finiatur. § Interdum Aetas accipitur pro anno. Virg.

vbi quarta accesserit etas.

Varro, Aetatem vix decimam egressus. § Interdū pro triginta annorū

spatio, ηστα. Cic. Tertiam iam ætatem hominum vivebat. Sic Plu-
tarhus, ætatem ostendit esse spatium triginta annorum, secundum He-
raclitum. § Interdum pro centum annis. Ovid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. 4.

— quo tempore ludos

Fecit quos etas aspicit una semel (i. sculum:)

Ovid. 12. Met.

— vixi

Annos bis centum, nunc tertia vivitur etas.

Bona etas, de Adolescentia. Senec. ep. 47. Etatem male ferre (i. citius
quam oporteat, senescere.) Senec. ep. 89. In etatem venire. Liv. lib. 2.
d. 5. Vetus etas. Vide Vestu. Etas purpurea: ut, etas mala, mala merx
est tergo? Plaut. Men. sc. 1. a. 5. In te omnis spes est etati meæ, id est,
mihi. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. In hominum etate multa evenit hujus-
modi. Idem Amph. Ut etati tua, id est, tibi. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Qui
se, suamque etatem bene curant. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Media est mi-
lieris etas. Idem Aul. sc. 3. a. 1. Etatis atque honoris causa id fieri tui.
Idem Aul. sc. 3. a. 1. Etatem meam scis. E. Scio esse grandem, itidem
ut pecuniam. Idem Aul. sc. 4. a. 1. Ovid. Eleg. 8. lib. 4.

Iam subeunt ambi fragiles & inerior etas.

§ Ponitur & pro quovis tempore humanæ vite longissimo. Graci
ætates ησιας dicunt. § Etas in mascul. Plaut. Trinum. Propter eosde,
quorum causa fui hoc etate exercitus. § Etas mala, dicta est senec-
etas. Idem, Cousitus sum senecture, onustum gero corpus, vires reli-
querunt: ut etas mala est, mors mala est. E contrario, Bona etas, Iu-
ventu appellatur, ησιας ησιας. Cic. Quod si ipsis voluptatibus bona
etas fruitur liberius, primum parvulis fruitur rebus. § Etas media,
vocatur illa, quæ est inter juventam & senectam: quam Avicenna
vocat etatem pulchritudinis, ησιας ησιας, quæ ferè est à trigesimo
usque ad quadragesimum annum. Eadem dicitur Etas consistendi,
ησιας ησιας, in qua Hippocrates Aphorism. 2. facile inediem ferrari
dicit. § Ab etate petuntur duæ proverbiales loquendi formulæ: pri-
ma est, Aliam etatem alia decent: nec enim eadem decent canum,
quæ aliquando decuerunt iuvenem. Terent. in Andr. sic ait. Nunc haec
dies aliam vitam adfer, alias mores postulat. § Altera, Etate pru-
dentiores reddimur. Congruet quum negabimus nobis eadem pro-
bari jam natu grandioribus, quæ quondam ob etatis inscitiam arrise-
runt, sed usu rerum auctam prudentiam. Fabulam etatis peragere. Cic.
de Senet. Quæ sunt igitur voluptates corporum cum autoritatis
præmiis comparanda: quibus qui splendidè usi sunt, iij mihi videntur
fabulam etatis peregisse, nec tanquam inexcitati histiones in ex-
tremo actu corruisse. Congruenter autem vita tempora fabulis com-
parantur, quia sicut fabula quinque actibus constat, ita hominis vita
quinque etatibus, seu gradibus.

Etatem aliquid esse, aut facere, dicitur pro diurno & continuato tem-
pore, & ferè habet vim proverbi. Plautus, Ut tibi superstes uxor etate
sit. Terent. Iamdudum etatem lites sunt inter eos. Idem, Iamdu-
dum etatem abii. Idem in Hecyr. Nam neque ille hoc animo erit etate.
Idem, Etatem velim servire, Litaniū modò ut convenientiam. Do
Iovem testem te etatem impunè habiturum id. Plaut. in Pseud. sc. 5.
a. 1. Eo modo ut vivas etate miser. Idem Amph. Adeò ut etate nobis
sient obnoxii. Idem Aul. sc. 2. a. 1. Egrota, si lubet, per me etatem.

Etatula, diminutivum, Etas modica, & tenetior puerorum etas.
ησιας ησιας. GALL. Petit âge. ITAL. Età tenera. GERM. Klein alter/ oder
jart alter. HISP. Edad tierna. ANGL. Infancie, youth. } Cic. 1. de Fin.
Facile est hoc cernere in primis puerorum etatulam. Idem de Arusp.
respons. Qui primam illam suam etatulam ad scurrarum locupletum
libidines detulit. Plaut. in Pseud. In munditiis, mollitiis, deliciisque
etatulam agitis.

Aeternus, perpetuus, quasi æviternus, à quo Sempiternus, quasi semper
æternus. { ηλιον λέσχη λεβόλαμ. ησιας ησιας. GALL. Eter-
nel, durable à jamais, perpetuel. ITAL. Eterno, perpetuo. GERM. Ewig.
HISP. Cosa que siempre dura y vive. ANGL. Perpetuell, eternal,
which, duretk for ever. } Cic. 1. Tusc. id ait esse æternum quod per
se moveatur. Sal. in Cat. Virtus clara, æternaque habetur. Tibul. lib. 4.

Æterno sed erunt tibi magna volumina versu.

Ibidem,

— Äterno propior non alter Homero.

Ovid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.

Vix in æternum vivo mihi viva negatur.

Senec. cap. 6. de Consol. Marc. In æternum fixa sors. Ibid. cap. 2. § In
æterna rerum dimisla animæ. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Spero me ob hunc
nuncum æternum adepturum cibum. Ibid. Etætum tibi dapinabo
victum. Etætum, idem est quod diuturnum, & multo tempore duraturum.
Deut. cap. 15. cum dicitur de servo illo, qui oblata libertate
frui nolit, Perforabis atrem eius in ianua domus tuae, & serviet
tibi in etatem: id promittitur, ut multo tempore serviat, saltē
usque ad mortem, quæ enim servitus durare ultra mortem potest?
§ Differunt tamen etætum, & sempiternum, quod Sempiternum
dicunt Deum esse, qui semper fuit, et que: Etætum homines, qui
principium quidem habuerunt, & tamen animo sunt immortales at-
que perpetui. Imò sempiternus, de homine etiam usurpatur. Plaut.
Most. sc. 3. a. 1. Fore amicum sempiternum & amatoem proprium
in vita. Etætum, frequenter pro adverbio temporis accipitur:
{ ηλιον λέσχη λεβόλαμ, ησιας ησιας. GALL. Eternellement;
à iamais. ITAL. Eternalmente. GERM. Ewiglich. HISP. Siempre; }
Virgil. 6. Aeneid.

— sedet, etætumque se debet

Infelix Theseus.

Loquitur de pœnis inferorum. Idem;

— manet, etætumque manebit.

§ Sic Etætum, idem. Plin. lib. 2. cap. 107. Vide etætum hunc fontem
igneum confexens fraxinus.

Etætum, Perpetuitas, quæ nulla temporis quantitate mensurati,
nullò temporis spatio designari potest: quum omne continet
ætum, & continetur à nullo. { ηλιον λέσχη λεβόλαμ, ησιας ησιας. GALL. Eternité, perpetuité. ITAL. Eternità. GERM. Ewigkeit. HISP.

Agnello

Aquella duration fin comienço y fin. ANGL. Perpetuitie. } Plin. lib. 13. cap. 5. Materiae verò ipsi Aeternitas. Cic. Sed fuit quædam ab infinito tempore aeternitas, quam nulla circumscriptio temporum metebatur. Quint. In hac quæ superè aeternitate inveniri poterit perfectior.

Aeterno, as, Perpetuum facio. { dñs̄a: i. w. GALL. Eternizer, perpetuer. ITAL. Perpetuare. GERM. Erwig, oder vntödlich machen. HISP. Durar para siempre sin fin. ANGL. To mak perpetuell. } Varro rerum humanarum lib. 2. Literisque ac laudibus aeternare, verbum est antiquum. Hor. 4. Carm.

Quæ cura patrum, quæve Quirittium,
Plenis honorum muniberis tuas
Auguste virtutes in eum
Per titulos memorésque fastos
Aeternet.

Aethæ, αἰγαία, regionis Laconicæ oppidum, apud Steph.

Aethalia, αἰγαία Straboni, αἰγαίη Stephano, Palmosa. { Insula est in mari Tyrrheno, distans à continenti stadiis circiter centum, hoc nomine memorabilis, quod ferri fodinas habet, quæ à fossoribus exhaustæ, certo tempore succrescant. Author Strabo lib. 5. Alio nomine Ilva vocatur, teste Plin. lib. 3. cap. 6. Quo nomine & à Virgilio appellatur Aeneid. lib. 10.

— ast Ilva trecentos

Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis.

Aethalides, αἰγαίδες. Mercurii filius creditur, qui à patre impetravit, ut & vivus, & vitæ defunctus, omnium quæ gererentur, haberet memoria. Hunc se aliquando fuisse, Pythagoras gloriari solet, atque inde sibi omnium eorum quæ gesserat, quum Hermotimus esset, aut Eu-phorus, memoriam mansisse.

Aethaliones, αἰγαίων. GALL. Cigales. ITAL. Cicale. GERM. Heroschrecken. HISP. Cigarras. ANGL. Grasshoppers. } Cicadæ dictæ, παρὰ τὸ αἴγαίον ὅπερ εἶται, hoc est, propterea quod à sole adurantur. Cælius ex Theocriti interprete lib. 17. cap. 6.

Aether, οὐρανός. GALL. L'air supreme ou l'element du feu. ITAL. Sfera del fuoco. GERM. Der himmel, oder das element des feuers. HISP. Cielo del fuego. ANGL. The aire or skiez. } Ab Anaxagora accipitur pro elemento ignis. Aristoteles verò de Mundo hoc nomine significari ait cœli, syderumque substantian, hoc est, totam syderum, & cœli, & stellarum compaginem, non quod ignita flagret, διὸ γέ αὐτός, sed quod semper motu suo circunductili currat, & cursibus rapidissimis rotetur, διὸ γέ αὐτός, quum sit, inquit, illud elementum à quatuor illis diversum, tum divinum, tum interius expers. Hodie quoque Philosophi duas præcipuas mundi constituant partes, Elementa & Aetherem, sive (quod in unum recidit) Mundum elementarem & Aethereum : elementorum nomine Terram, Aquam, Aërem, & Ignem intelligentes : Aetheris autem nomine complectentes quicquid est supra elementum ignis. Alii Aetherem accipiunt pro aëre. Apuleius, Aqua, tellus, aether, ignis. Virg.

— resonatque fragoribus aether.

Ex quo significato oritur hoc Adagium, Tranquillum aethera remigas, αἴγαίνεις εἰρηνεῖς, apud Zenodotum refertur de incasum laborantibus. Perinde est quæ dicas, Aërem diverberas, remigantium more. } Lucret. lib. 1. Aether posuit pro Iove,

Postremò pereunt imbes : ubi eos pater Aether

In gremium matris Terraï precipitavit.

Aethrius, αἴγαίος, quod est aetheris. Virg. 12. Aeneid.
Aetheria quos lapsa plaga Iovis ales aperto
Turbabat cælo.

Aetheria terra apud Macrobi. Com. in som. Scip. lib. 1. cap. 11. A Luna enim deorum natura incipit. Denique illam aetheriam terram physici vocaverunt, & habitatores eius lunares populos. Ruisus : Ut sit Luna pro terra, quam aetheriam terram diximus nominatam.

Aetherii, αἴγαίος, populi subter Aegyptum, qui postea ab Aethiope Vulcani filio Aethiopes vocati sunt. Author Plin. lib. 6. cap. 30. { GERM. Moren. }

Aethices, αἴγαία Stephanò, populi Thessalicae, quorunt meminit Homerus in Catalogo, & Strabo lib. 9.

|| Aethiologica, Pathologica, medecinæ pars, in qua ea; quæ præter natum sunt, inquirimus, morborum causas, accidentium conurus. I. M. ||

Aethiopæ, αἴγαία, insula Asiae adjacens, non procul à Lesbo; quæ olim Macaria appellabatur, teste Plin. lib. 5. cap. 11.

Aethiopia, αἴγαία, ab Aethiope Vulcani filio, qui illi præfuit, dicta, ut ait Plin. lib. 6. cap. 30. vel à Graeco αἴγαία, cræno, & ἄλι, aspectus, facies : nam Solis vicinitate eius regionis incole torrentur, est enim ibi iugis aëstus. GERM. Morenland. } Quièquid eius fertile est, sub meridiano cardine est. Circa verò Occiduum, montosa est, arenosa est in medio. Ad Orientalem plagam deserta : cuius situs ab Occiduo Atlantem montem, ad Orientem usque in Aegypti fines porrigitur : à Meridie, Oceano : à Septentrione, Nilo flumine clauditur. Plurimas habet gentes, diverso vultu & monstroso specie horribiles. Ferarum quoque & serpentum reserta est multitudine. In ea enim rhinoceros, chameleon, pardus, basiliiscus, dracones ingentes. } Strabo lib. 1. Hominum sequutus : duplex est Aethiopia. Altera ad plagam Africæ Orientalem, primùm ab iis cognita, qui ex Arabia solverunt : altera ad Occidentem, cuius notitiam primi habuerunt, qui Gradibus egressi Occiduum littus iustraverunt.

Aethiopis, αἴγαία, herba est lactucæ folio, in Aethiopia nascens, vel in Meroë Nili insula (à qua etiam Merois dicitur) cuius tactu (si Magorum vanitati credimus) clausa omnia aperiuntur, amnesque etiam, & lacus exarescunt, de hac Plin. lib. 26. cap. 4. & lib. 27. cap. 4.

Aethiops, αἴγαίος, sive Aethiopus, Vulcani filius fuit, qui Aethiopiam à se denominavit, ut placet Plin. lib. 6. c. 30. Lucil. lib. 3.

Bronchus bouillanus, dente ad verso eminulo, hic est
Rhinoceros velut Aethiopus.

¶ Aethiopæ quoque dicuntur, qui Aethiopiam incolunt, & mulieres Aethiopissæ, αἰγαίοις. ¶ Sunt qui Aethiopæ dictos putent, à Chus filio Cham. Nam Chus Hebreis, Aethiopem sonat. Hi olim ad Indum fluvium habitatæ creduntur, relictisque sedibus suis, iuxta Aegyptum confedisse inter Nilum & Oceanum supra Heliopolim, & paulatim etiam ad inferiora Africae penetrasse. ¶ Aethiopæ tam atro sunt colore, atque aetate immutabili, ut proverbiali figura dictum sit, Aethiops non albescit, αἰγαίος γέ λαυρίστας : de iis qui nunquam mutaturi sunt ingenium. Quicquid enim nativum, id haud facile mutatur. Fertur in hanc rem Epigramma Luciani nomine :

Eis ἡ μάρτια σύντετος δίμας ἱδαῖον, ἔχει τικῆς
Οὐ διατελεῖ διαφέρειον τικῆς καθηλώσαν :

Abilis Aethiopem frustra : quin definis artem ?
Hand unquam efficies nox fit ut atra, dies.

¶ Eandem vim habent, Aethiopem lavas, αἰγαία συνήσις : & Aethiopem dealbas, αἰγαίων αἰσχύνεις. Hoc item peculiariter quadrabit, quum res parum honesta verborum fuis adornatur : aut quum laudatur illaudatus, aut docetur indocilis. Vide Aesopi apologum de mercatore, qui empto servo Aethiope assida lotura faciem duxavit. Nam vetem mutare potest Aethiops, faciem non potest. Hinc etiam proverbialiter dicimus, Aethiopem ex vultu judicō. Td. Aesop. en. 2. οὐ φίας γνώσαν. Præfert quicque aliquo signo cuiusmodi sit moribus.

¶ Aethites, lapides in nidis aquilarum reperiuntur partum accelerantes. Isid.

Aethnici, spiritus ignei apparentes variis formis, ut globi, sitiones, &c. Cels. ||

Aethon, αἴγαίος, equus Phœbi dictus est. { GERM. Eins aufs den wagon pflegt der Sonnen. } Fuere autem (ut in fabulis fertur) quatuor equi Solis : Phlegon, Pyroes, Eous & Aethon, quibus significantur quatuor diei horæ. Ovid. 2. Metam.

Interea volucres Pyroes, & Eous, & Aethon,
Solis equi, quartusque Phlegon hinnitibus auras
Flammiferis implent.

Latinè Aethon interpretatur ardens : Phlegon, inflammans : Pyroes, ignitus : Eous, Lucifer.

Aethone, insula maris Oceani, Macaria antea appellata, ut tradit Plin. lib. 3. c. 31.

Aethra, æsplendor aetheris, & pro aëre ponitur, αἴγαία. Virg. lib. 3.
Nam neque erant astrorum ignes, neque lucidus aethra
Sydereæ polus.

Ubi Servius, per Aethram sydeream, intelligit splendorem aetheris.

¶ Nam aether est ipsum elementum, æther vero splendor aetheris.

Aethra, αἴγαία, filia Pithei regis, & uxor Ægei, matrèque Thesæ. Ovid. in Epist. Ariadnes ad Theseum,

Nec pater est Ægeus, nec tu Pittheidos Aethra
Filius.

Vide in Ægeus. Alia fuit Aethra Oceani & Tethys filia, uxor Atlantis, filia Iapeti, qui ex ea xii. filias, & unum filium, Hyantem videlicet, suscepit ; sed Hyas in Libya à serpente occisus est, cuius mortem quinque sorores nimium desiderent, luctu contabuerunt, sed Iovis commiseratione inter sydera sunt translatae, Hyadesque à fratri nomine dictæ. Reliquæ septem, eo quod plures superstites manserint, Pleiades sunt appellate, ut author est Timæus Græcus scriptor ; sed de his infra paulò aliter.

Aethra, αἴγαία, insula nomen est in mari Carpathio, quæ hodie Rhodes dicitur, Rhodes. { GERM. Die insel Rodis. } Author Plin. lib. 5. cap. 33.

Aethria, αἴγαία, in Aegaeo mari insula est, quæ & Aeria, & Thassos appellata est. Plin. lib. 4. c. 12.

Aetruria, vide Hetruria.

Aethusa, αἴγαία, insula est in mari Libyco, quæ à quibusdam Aegusa dicitur. Plin. lib. 3. c. 8. ad fin.

Aetia, orum, αἴγαία, Callimachus poëta librum suum inscripsit, quem de causis & rationibus sacrorum edidit, eodem penè argumento quo Ovidius Fastos conscripsit. Opus hoc temporum injuria interceptum ad nos non pervenit.

Aetiologia, αἰγαίων. Causæ redditio, composita dictio λόγος αἴγαίας. Quint. lib. 1. cap. 5. Sententia quoque & chriæ, & aetiologia subjectis dictorum rationibus apud Grammaticos scribantur, quia initium ex lectione ducunt. Quorum omnium similis est ratio, forma diversa, quia sententia universalis est vox, Aetiologia personis continetur.

Aetion, αἴγαία, Causa, principium, origo. Unde Aetia Callimachus librum suum inscripsit, quo causas & origines sacrorum Græcanicorum est complexus, quemadmodum Ovidius in Fastis Romanorum Latinorumque sacrorum initia causasque est prosequutus.

Aëtites, αἴγαία, lapis est colore subrufo, quem si concutias, alium lapidem, quem veluti prægnans in utero gerit, intus audis sonantem. Inveniuntur bini in aquilarum nidis, ferunturque Aquilæ sine iis ova parere non posse. Quam ob causam nomen illis impositum creditur. Mulierum quoque partus femori alligatus aëtites faciles reddere putatur. Quatuor autem sunt aëtites species, quas enumerat Plin. lib. 36. cap. 23. ¶ Est & Aëtites gemmæ nomen, impositum à colore aquile, canticante cauda. Vide eundem lib. 27. c. 18.

Aëtius, αἴγαία, Medicus fuit insignis, ex Antiochia Syriae urbe, discipulus Eunomii, tempore Constantini Imperatoris, Atheos cognominatus, quod diceret nullum esse Deum, ut alii quidam impii philosophi. Scriptis de re medica libros sexdecimi, & epistolæ quasdam. Nonen deductum est λόγος αἴγαίας, hoc est, ab Aquila. Unde per quatuor syllabus proferri debet.

Aetna, { αἴγαία. ITAL. Mongibello. GERM. Ein berg in Sicilien der steht brennet. } Mons Siciliae perpetuo clarus incendio, eoque nomine à Poëtis celebratus. De quo Senec. epist. 82. Ovid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Flammis

Affector, passivum, quasi animor, id est, istius animi sum. { תְּחִנָּה נִתְּחַנֵּן, בְּכָה בָּחָנָן. גְּזֶרֶעֲגָעָה, אֲגֶרְגָּעָה, תְּאַגְּגָה. GALL. Eſtre eſmeu, ou diſpoſé. ITAL. Eſſer diſpoſto ò iſmoſſo. GERM. Geſinnet ſein, bewege werden. HISP. Eſtar diſpoſto y morvido. ANGL. To be moved or diſpoſed. } Cic. in Lelio, Ut eodem modo erga amicum affecti ſimus, quo erga noſmetipſos. Poſtea ſequitur, Ut quemadmodum in ſe quisque, ſic in amicum ſit animatus.

Affectus, a, um, vexatus, afflicetus. { תְּחִנָּה מְהֻנָּה, תְּבַעֲרָה, תְּבַעֲרָה. GALL. Mal diſpoſé, languiſſant. ITAL. Affannato. GERM. Bewege ſein in dem gmüt oder ſelb. HISP. Flacco, con dolencia. ANGL. Troubled, enil diſpoſed. Propert.

In ppter affect a tandem miſererere puelle.

Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trift.

Affecto nunc mihi quicquid abeft.

Suet. in Aug. cap. 21. Affectum reperit, ſed ſpirantem. Liv. 4. ab Urb. Affecta res familiaris, & lib. 6. Opem rebus affectis orare. Vide plura in Fides. Liv. lib. 5. Vires corporis affectae. Affectus, interdum ſignificat inchoatus, & prop̄e confectus, vel ut Gell. cap. 15. lib. 3. Affecta ea propriè dicuntur, quæ non ad finem iſum, ſed proximè hancem progreſſa, deductaque ſunt. Et lib. 1. cap. 5. probat ex Cic. in orat. de provine. Cons. Nam ipſe Cæſar (inquit) quid eſt quod in ea provin- cia commorari velit, niſi ea, quæ per eum affecta ſunt, perfecta recip- tradiat? Idem Cic. paulo antea. Bellum affectum videmus, & ut veſe dicam, penè confeſſum. Et Gell. ibid. dixit aedificia prop̄e absolute affectaque. } Interdum pro Animatus. Cic. de Amic. Eodem modo erga amicum affecti ſumus, quo erga noſmetipſos. } Interdum pro commotus. Idem de Orat. Si iuſto, ſi plo dolore me affectum vides. } Interdum pro diſpoſitus, compositus. Idem de Divin. Ad rem pertinet quomodo crelo affecto, quodque ſignum oriatur. } Interdum pro cognato, affini, idem in Top. Ducuntur etiam argumenta ex iis locis, qui quodammodo affecti ſunt ad id, de quo queritur.

Affecta ſemina (inquit Festus,) vel in bonam partem dicitur, vel in malam, ad extreum periculum ad- ducta:

Affectiſſimūs ſuperlativus, ὀπύρον. Velleius Paterculus hiſtor. 2. Inopia affectiſſimi remiges.

Affectus, us, Affectio. { תְּחִנָּה מְחֻנָּה mathehōnet, תְּיִצְרָרְתָּה jetsér. מְאַתָּה. GALL. Affection, diſpoſition, paſſion. ITAL. Affecto, affectione, paſſione. GERM. Ein ſchnell bewegung des gmüts. HISP. Affecto, paſſion del anima. ANGL. Affection, paſſion. } Gell. cap. ult. lib. 1. Affectus, & Af- fectiones, Latini philoſophi, Græci μῆm, appellant. Aug. 2. de ciu. Quæ ſunt ſententiae Philoſophorum de his animi moтиbus, quos Græci μῆm, noſtri autem quidam, ſicut Cicero, Affectiones, vel Af- fectus, quidam verò de Græco exprefſius Paſſiones vocant. } Inter- dum accipitut pro ſtudio, cupiditate, vel diſiderio. Iuvenalis,

— res ampla domi, ſimiliſque affectibus eſſet.

Affectus pro morbo. Celsus lib. 2. In quibus affectibus ea quoque genera exercitationum neceſſaria ſunt. } Interdum pro eo quod Galli dicunt, Affection, amicitie. Ovid. Eleg. 5. lib. 4. Trift.

Quo pueri affectu Caſtora frater amat.

Affectio, onis, eſt quivis animi motus, ſive paſſio: ut amor, odium, ira- cundia, invidia, timor, letitia, ſpes, & ſimiles. { תְּחִנָּה מְחֻנָּה mathehōnet, תְּיִצְרָרְתָּה jetsér. מְאַתָּה. GALL. Diſpoſition, affection. ITAL. Affectione. GERM. Ein teide bewegung des gmüts / als freude, foſche, zorn, &c. HISP. La paſſion del anima. ANGL. Any affection of the mynd. } Cic. 1. de Inventione, Impetus & quædam commotio aniſi, affecti- que. } Interdum & latius ſumitur, ut etiam ad corporis mala exten- datur. Unde ſic definitur à Cic. lib. 1. de Invent. Affectio, eſt animi, aut corporis ex tempore aliqua de cauſa commutatio: ut letitia, cupiditas, metus, moleſtia, morbus, debilitas, & ſimilia. } Adfectio, pro Adfectatio, Tertull. lib. 1. de patientia, cap. 16. Quæ (patientia) auſcupandis orbitatibus omnem coacti obſequi laborem mentis ad- fectionibus tolerat. } Extenditur & ad alia: ut, affectio aſtrorum. Cic. de Fato. Affectio coeli, idem 2. de Divinat.

Affectuōſus, μαθητες. Macrobius Saturn. 3. cap. 15. Piam, affectuōſam- que rem feciſſe ſe jactans.

Affecto, as, appeto, nimis exquirio. { תְּבַעֲרָה, תְּחִנָּה taāb, תְּרַבְּה hirah. תְּבַעֲרָה, μαθητες, μαθητָה, תְּחִנָּה. GALL. Affecter, avoir un deſir merveilleux de quelque chose. ITAL. Desiderare, cercare con- anſietà. GERM. Wit großer anmütung einem ding nachſtellen, emig begären. HISP. Codiciar. ANGL. To have an merveilleous deſire of anything. } Velleius, Affectiſſimus ſtēpē Gallias, & amiciſſimus. Ut me defraudes, eam affectas viam. Plaut. Men. ſc. 3. a. 4. Affectare infa- miam regii nominis. Suet. in Cæſ. cap. 79. Virg. 4. Georg.

— viamque affectet Olympo.

Cic. pro Ros. Amer. Nunc verò quam viam muniret, quod iter affecter videris; ſic in Rhetor. ad Herenniuam. } Affectare, pro eo quod eit, conſulto aliiquid facere. Ulpianus in l. quod ait lex. Ad leg. Iuliam de adulteriis. } Aliquando affectare eſt probro afficere. Plaut. in Bacch. Tua flagitia, aut damna, quibus patrem, & me, tēque, amicōl- que omnes, affectas tuos.

Affector, deponens, ſed obſoleturn, ἐπιτίγμα. Varro apud Diomedem lib. 1. Affectatus eſt regnum. } Ab Affector fit Affectatus nomen, & participium, ut Affectata caſtitas. Plin. Iunior in Panegyr. Affectata aliis caſtitas, tibi ingenita, & innata. Quintil. Affectati regni ſignum popularitas. } Affectata oratio, Φραγματάδης λόγος, que nimis anxiæ, & curiosè quæſita eſt, & ex nimio cultu quandam recipit no- vitatem. Sic affectatus ſermo, & affectata verba dicuntur. Eiusmodi autem ſermo affectatus reprehenditur à doctiſſimis. Unde & cacoze- liam, id eſt malam & perversam affectionem Grammatici inter orationis vitia poſuerunt.

Affectate, id eſt, curiosè. { תְּחִנָּה מְחֻנָּה, תְּבַעֲרָה. GALL. Curionſen- ment. ITAL. Curiosamente. GERM. Zu viel ſteyſiglich, ohn noch ſorgfäl- tiglich. HISP. Curiosamente. ANGL. Curiousſie. } ut, Affectate ſcri- bere. Affectatiū ſcribere aliquid poſtulantes aures. Quintil.

Affectarlo, verbale, nimia diligentia, immoderatum ſtudium. { תְּחִנָּה taāb, תְּבַעֲרָה, תְּחִנָּה kinjan. GALL. Desir déreglé. ITAL.

Desiderio diſordinato. GERM. Ein überiger ſleys oder begird. HISP. Codicia con diligencia. ANGL. An un measurable deſire. } Sueton. in Tib. cap. 70. Affectatione & morositate & obſcuritate obſcurat ſtylum. Plin. lib. 11. cap. 37. Tanta eſt decoris affectatio, ut tingantur oculi quoque.

Affidati, quaſi in alicuius fidem, & clientelam recepti, quaſi vassalli. Cod. II. ant. }

AFFIGO, is. Ad aliiquid figo. { יְפַנֵּת takab, פְּנִיר hidhbik. אַכְּוֹנָה, אַכְּוֹנָה. GALL. Eicher à quelque chose, attacher. ITAL. Attacare, appicare, ſiccare. GERM. Anheften. HISP. Hincar à otra cosa. ANGL. To attach or fasten to any thing. } Cic. 2. de Natura deorum. Minerva, cui talia affigunt. } Per translationem de incorporeis dicitur. Plin. lib. 30. cap. 1. Hunc enim maximè affixisse animis eam dulcedinem conſtat, id eſt, tenaciter impressiſſe. Senec. cap. 2. de conſol. ad Mare. Intenta in lucrum, & toto animo affixa. Plaut. Moſt. ſc. 1. a. 2. in cruce, ſi excurrit primus, ut affigant bis pedes, bis brachia.

Affixum, vel affixa in plurali, apud Iuris consultos dicuntur ad familiam & domum pertinentia, ut domum instructam legare cum omnibus affixis. Paulus D. lib. 33. tit. 7. l. 18. & 21. Quæcumque affixa inedi- ficateque ſunt, l. 26. Illigata aedibus. Dicuntur etiam affixa, apud Hebreos literie quædam conſignificantes, & nōminum personas va- rianteſ.

Affiguro, as, Gell. cap. 9. lib. 4. Quæ (verba) M. Cato ita affiguravit.

AFFINGO, is, idem quod fingendo accommodo, ſive addo. { יְפַנֵּת jatſar, נְבָדֵה badhā. אַכְּוֹנָה, אַכְּוֹנָה. GALL. Contrefaire, & feindre. ITAL. Contrafare, trovar inventione. GERM. Darzuthun, darzu erdichten und ſenken. HISP. Componer à fingir. ANGL. To adde infaining, to ſayne moreover. } & propriè eſt figurorum, quum vafis anſas, vel aliam quamvis particulam addunt. Quamquam etiam la- tiū accipitut pro efformo, ſive addo. Cic. 2. de Orat. Nullam par- tem corporis ſine aliqua neceſſitate affictam, totamque formam quaſi perfecta reperies. Varro lib. 3. c. 9. In parietibus ſint cubilia gallinarū, aut exſculpta, aut affixa firmiter. } Sumitut etiam pro eo quod eſt rem aliquam inter narrandum mendaciis augere. Cic. 2. Phil. Qui boni aliquid volunt afferre, affingunt aliquid, quo id efficiant, quod nuntiant laetiū. } Affingere hominum mores, pro affimulare. Idem 2. de Orat. In quibus deſcribuntur hominum mores, & ita affinguntur, ut quales ſunt intelligantur. Aquila Roman. in lib. de figur. Per hoc ſchema certis quibusdam personis verba accommodatè affinimmoſ, vel ad improbitatem earum demonſtrandum, vel ad digni- tam.

Affictiūſ, a, um, verbale, quod rei alicui affingitut, ſive additut. { נְבָדֵה badhu. אַכְּוֹנָה, אַכְּוֹנָה. GALL. Adjouſté, controué. ITAL. Fittirio. GERM. Duhin geſetz / duhin erdicht. HISP. Anadido, contrahecho. ANGL. That is added by ſaying. } Varro lib. 3. de re ruit. cap. 12. Sequitur, inquit Appius, auctus ſecundi generis, affictiūſ ad villam, qui ſolet eſſe, ac nomine antiquo à parte quadam leporarium appellatum.

Affines, ſunt viri & uxorū cognati inter ſe, quod duæ cognationes inter ſe diverse per nuptias conjunguntur, & altera ad alterius fines & ter- minos accedit, ex ad, & finis; vel (ut Paſſ. ait) Affines ſunt aut quo- rum propinquam aliquis in uxorem duxerit, aut qui aliorum ipſi pro- pinquam duxerint. Affines autem poſt cognatos colendi ſunt. Gell. cap. 13. lib. 5. { יְמִין chōthén, אַכְּוֹנָה, אַכְּוֹנָה. GALL. Pro- chains par lignage, alliez par mariage. ITAL. Parenti per conto di matrimonio. GERM. Schrödgers/ gefreundte. HISP. Parientes por caſamiento. ANGL. Cousins by marriage. } Neque ſolum de viris di- citur, verū etiam de mulieribus. Cic. poſt red. in Sen. Tu affini- tum, meam filiam, ſuperbiſſimiſ & crudelifſimiſ verbis à genibus re- pulisti. Item Affinis modò de genere, modò de ſocero dicitur. Sed Medagorus meus affinis (i. gener.) Plaut. Aul. ſc. 1. a. 3. Et, ecclum affinem ante aedes. Ibid. ſc. 5. a. 3. i. ſlocer. Terent. in Adelph. Hegio hiſ eſt cognatus proximus, affinis nobis. Idem in Heaut. Imò gener & affines placent. Ubi Donatus ait: Uxoris cognati, ſunt affines mariti. Unde multi gradus ſunt, & veluti rami propinquitatis in affinitate, & cognitione diſpoſiti. Nomina eorum haec ſunt, Socer, Socius, Ge- ner, Nurus, Vitricus, Noverca, Privignus, Privigna, Levir, Glos, Iani- trices. Sed de ſingulis horum vide ſuis locis. Idem, Affinis & ſocius conductionis publicæ, apud Liv. lib. 3. d. 5.

Affiniſ, adjecitivum, vicinus, coniunctus. { כְּרָב karbh. אַכְּוֹנָה. GALL. Voisin, prochain. ITAL. Vicino, congiunto. GERM. Nachbar/ anſtoſſer. HISP. Cosa comareana. ANGL. Anighbuor nigh. } Affiniſ culpa, vel ſceleri dicitur is, in quem cadit culpa, vel ſceleri ſuſpicio, vel qui eſt culpa, vel ſceleri particeps. Cic. in Cat. Huic ſceleri qui paucos putatis affines eſſe, vehementer erratis. Idem pro Sylla, Ubi neque ho- mines ſuſile putantur huius ſuſpicionis affines. Idem: Circumſpi- cete paulisper mentibus uenitris homines, qui huic affines ſceleri furunt. Affinia vincula, hoc eſt vincula affinitatis. Ovid. de Ponto eleg. 8.

Ius aliquod faciunt affinia vincula nobis,

Que ſemper maneat illabefacta precor.

Affinitas, atis. Propinquitas ex cognati nuptiis contracta, vel hominum affiaum inter ipſos conjunctio. { תְּחִנָּה chathunnah. אַכְּוֹנָה. GALL. Affinité, alliance par mariage. ITAL. Parentela per conto di matrimonio. GERM. Schrödgerschafft/ Sipſchafft. HISP. Parentesco porcasamiento. ANGL. Alliances. } Cic. 4. Verr. Quo quicque te ma- xiñe cognitione, affinitate, neceſſitudine aliqua attingebat. Plaut. Aul. ſc. 4. a. 1. Ea affinitatem hanc obſtinavit gratia.

AFFIRMO, as, Aſſevero, aſſero, conſirmo. { יְפַנֵּת jatſar, כְּרָב hekim, כְּרָב ebiyeb. אַכְּוֹנָה, אַכְּוֹנָה. GALL. Affirmer, aſſeurer. ITAL. Affermare. GERM. Beständig ſagen/ groß etwas ſagen. HISP. Mucho affirmar alguna cosa. ANGL. To allege. } Cic. 4. Acad. Quid dubitamus igitur affirmare, nihil inter haec intereffe? Affirmare ſocietatem. Liv. lib. 9. bell. Pun. Et affirmata quæ data erant, i. con- ſirmata, lib. 8. d. 4.

Non agis, affirmo: liquet hoc, &c.

Ovid. lib. 3. El. 3. Trift.

Affirmatio, aſſeyeratio, conſirmatio. { כְּרָב et yūjāb. אַכְּוֹנָה. GALL. Acceſſe

tare minutamente una cosa entra un'altra. GERM. Etwas zerreißen.
HISP. Desmenuzar con o entre dedos. ANGL. To break in small pieces one thing with another, to bray. } Varr. i. de re rust. Item alius aliud affriat, aut aspergit, ut Caicidicam, aut Caricam cretam, &c.
Affostrata, redditus. Lege Apostropha, in Glossario Latino Graeco varia pars dicitur.

¶ Affucillo, affurcillo, affurcillatus, furcillis captus. Gloss. ||
Affulgeo, { *תְּמַגְּהָקִים* maghāk. *ἰνάρτην*, *ἰναρτήνη*. GALL. Reluire & resplendir contre quelque chose. ITAL. Resplendere contra qualche cosa. GERM. Ansehen, anleuchten. HISP. Resplender hacia otra cosa. ANGL. To thyne, and cast à glace or light upon any thing. } Sil. lib. 8. Affulgere vultu nitenti. Et, Haic ædium parti raro sol affulget. Et proverbialiter, lux affulgit, dicimus ubi melior rerum spes ostendi cœperit. Translate etiam affulgere dicitur, quod animal nobis erigit atque excitat. Liv. 6. bell. Pun. Prima spes morte nunciata Marcelli affulgit. Idem lib. 10. Et mihi talis aliquando fortuna affulgit.

AFFVNDO, is, aspergo, { *שְׁפַחַחַ* schaphach. i. *תְּמֵאָה*. GALL. Espandre, & faire couler quelque liqueur contre quelque chose. ITAL. Versare, allegare. GERM. Angießen, gischütten. HISP. Derramar sobre otra cosa. ANGL. To sprinkle, and pour out upon anything. } Plin. lib. 5. cap. 44. Vinumque illi affundere. ¶ Affundi fluvii quoque & mare dicuntur iis locis que alluant, aut preterlabuntur. Idem lib. 5. cap. 1. Affunditur huic autem æstuarium è mari flexuoso meatu. Affundo, pro Infundo. Tacit. lib. 12. Frigida in aqua affunditur venenum. Idem lib. 5. Affusa urbs mari, pro effusum mare urbi. Plin. 3. cap. 3. Senec. cap. 12. de Consol. ad Polyb. Non recuso quidquid lacrymarum fortunæ meæ superfluit, tuæ affundere. Varro lib. 3. c. 16. Uvam passim cum piserunt, affundunt seepam.

Affusus, partic. *περγυτεῖ*. Plin. Exprimitur foliis succus mollissimus, in pila fusis, affuso paulatim vino austero. Ovid. & Lucan.

À for's, adverb. A parte exteriori. { *የንድ michūts.* i. *ቻ*. GALL. De dehors. ITAL. Di fuori. GERM. Von aussen här. HISP. De fuera. ANGL. Frome outward. } Plin. lib. 18. cap. 24. In ulcus penetrat omnis aforis injuria. Sunt qui divisim scribant, à foris, melius meo quidem judicio.

Afranius, Poëta Latinus fuit, togatarum fabularum scriptor. Cuius comedix, alioqui festivæ & elegantes, minus gratae fuerunt, quod fœdis puerorum amoribus essent conspurcatæ. ¶ Etiam dux fuit Pompeianarum partium, victus à Cæsare in Hispania ad Sicorum amnum. Vide Lucan. lib. 4. Suet. in Ner. cap. 11.

Afrania, Licinius Bructerioris uxor, prompta ad lites contrahendas, muliebris verecundia obliterata, adeò ut pro crimine improbis fœminarum moribus C. Afraniæ nomen objiciatur. Valer. Max. lib. 8. cap. 3.

Africæ, ¶ quod ibi nulla sit φύκη, nullum gelu, ut vult Servius || regio latissima, una ex tribus præcipuis mundi partibus, ad Orientem Ægypto & Nilo fluvio, ab Occasu Oceano Atlantico terminata: à Meridie Oceanum Australem, ad Septentrionem mare Libycum spectans. { GERM. Der dritte theil der welt. } Nomen habet (si Iosepho credimus) ab uno posteriorum Abrahæ, cui nomen erat Afer: vel (quod verisimilius est) ab a privativo, & Græco nomine φέκη, quod horrorem significat. Est enim hæc regio frigoris horrofique expers, ut quæ maiore sui parte inter Tropicos sita sit. Provincias habet ad Mediterraneanum mare extensas, duplum Mauritaniam, Tingitanam, & Cælareensem, deinde Numidiam, post Africam propriè dictam, quæ & Africa minor dicitur. Hanc excipit Cyreniensis, sive Pentapolitana regio. Post hanc & Libya Marotica, Ægypto contermina. Interiora Africæ Æthiopes habent, plurimique alii populi monstrosi, quos enumerat Plin. lib. 5. cap. 8. ¶ Africa minor olim urbes habuit Carthaginem, Utican, Adrumetum, Zamam, Hippone regium, & alias quasdam. ¶ Africa semper aliquid novi apportat. Proverbium quod quadrat in homines lubrica fide, semperque novandarum rerum avidos. Quod quidam ideo dicebatur, quod in Africa siticulosa regione ad unum aliquem rivum plurimæ ferarum species bibendi gratia convenire cogantur, ibique varia mistura violentæ Veneris varias monstorum formas subinde novas nasci. Ex Plin. lib. 8. cap. 16. Ailost. degenerat. anim. lib. 2. cap. 5.

Afer, a, um, à, è, s, adjective, Armentarius, Afer. Virg. 3. Georg.

Murice Afro tincta lana.

Horat. 2. Carm. ¶ Afra avis, proverbi specie, οὐεῖς, λιτογρίθοις. Refertur à Suida de rebus prægrandibus, quod ex ea regione depositentur aves immanni magnitudine. Horat. de prælauta usurpavit.

Non afra avis descendat in venire meum,

Non attagen Ion: cus,

Iucundior quam letta de pinguisimis

— Oliva ramis arborum.

Nam gallinas prægrandes olim mittebat Africa, quas easdem Numidicas aves appellant. Acron videtur de struthione sentire, quæ & ipsa avis mira mole corporis esse fertur. Non ineptè facietur in hominem peregrino cultu notabilem. Plaut. Pœnul. Pœnum autem vocat ob manicas alarum instar utrinque peniles. Proverbium extat in Avibus Aristophan. Interpres indicat convenire in barbaros, ac meticulosos. Sunt enim prægrandes ferè timidiiores. Terent. Hic nebulus magnus est. Ex Adag. Chiliad.

¶ Cer, i. 16, qui est ex Africa,

Dirus Afer,

Horat. 4. Carm.

Sittentes Afri.

Virg. 1. Eclog. Est enim Africa calidissima regio.

¶ Aforus, pisciculus, qui propter exiguitatem hamo capi non potest. Isid.

Afratum, spumeum, Isid. lib. 1. cap. 2.

Africæ, a, um, à, è, s: ut Africa bella, apud Sil. lib. 17. Liv. lib. 2. d. 7.

Africæ, a, um, ut Gens Africana, Gallinae Africanae. Varro de re rust.

lib. 3. cap. 4. Gallinæ Africæ sunt grandes, variae, gibberæ, quæ Melagrides appellant Græci. Vide Suet. in Calig. cap. 18. Africæ, feræ sunt in Africa copiosæ, ex genere pantherarum, quæ & Varix appellantur, à macularum varietate, rugositas. Plin. lib. 8. c. 17. Senatus consultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italianam advenire. Vide Suet. in Claud. cap. 21. Liv. lib. 4. d. 5.

¶ Africia, genus liborum, quo antiqui usi in sacrificiis. Arnob. ¶ Africæ, substantivum, venti nomen est ab Africa spirantis inter Astrum & Zephyrum, qui & à à Græcis dicitur. { ITAL. Ponante, Lebeche: Flandris, Zuid, westen, Westen. } Virg. Æneid.

Vna Euræque, Nothæque ruunt, crebæque procellis Africæ.

Horat. lib. 1. Carm.

Luctantem Itarii fluctibus Africum.

Africus, adjct, ab Africo vento: ut, Africæ procellæ, ab Africo vento excitatae.

Non est meum, si mugiat Africæ

Malus procellis,

Horat. 3. Carm. Od. 19.

¶ Afrutabulum, vasculum. Pap. ||

AG

¶ Agabo, qui negotia præcedit. Isid. gl. Pap. ||

Agactari, populi, alias Agaturi. Plin. 28. cap. 68.

Agætus, αγατός, Scytharum rex. Vide in Panticarpæo.

Agamantæ, populi sunt circa Mæotim. Plin. lib. 6. c. 7.

Agugulo, dicitur vanus fornicator. Isid. gl. Pap.

Agalaæta, pascua nuncuparunt veteres medici, laeti minus accommodata: nam herbis laeti aliquo modo naturam immutari traditum est.

Agallochum, { *אֲלָלָחָם ahalah.* αλαλοῦ. GALL. Bois d'aloës. ITAL. Ligno aloë. GERM. Holz aloës. HISP. Linaloe. } Lignum est Dioscoredi thyæ ligno simile, maculis quibusdam distinctum, odore jucundissimo, gustu subaimarum, oris graveolentia maximè conducens. Græci recentiores εὐλεπτόν appellarent: quos nostræ ætatis seplastri imitati, Lignum aloës vocarunt.

Agamede, ἀγαμέδη, oppidum Lesbi insulæ. Plin. 5. cap. 31.

Agamedes, ἀγαμέδης, viri eius nomen fuit, qui cum Trophonio Apollini Delphis templum extruxit: cuius meriti nomine, quum ab Apolline premium postulasset quod ille homini optimum duceret, post diem tertium in lecto mortui reperti sunt.

Agamemnon, ἀγαμένων, Atreï & Ætropes filius, frater Menelai, & rex Mycenarum, qui in ea expeditione, quam Græci ob Helenæ raptum adversus Troianos suscepérunt, omnium consensu universi exercitus dux est declaratus. Quo in bello, decimo demum anno victoria potitus, ubi primum in Græciam rediit, à Clytemnestra uxore, adjuvante Ægistho (qui cum illa, absente viro, adulterii consuetudinem habuerat) est interfactus, relicto filio Oreste, qui postea indignam patris necem ulciscens, matrem unà cum adultero interemit. Vide Senec. in Agamemn. & Euripid. in Oreste.

Agimemnonis hostia, ἀγαμένης orθοτροπia, in duros & persausu difficultes dicitur. Inde natum, quod Agamemnone rem divinam in Troia facturo, bos effugerit, vixque multo negotio comprehensus, reductus est. Quadrabit etiam ii. eos, qui nolentes & adaucti quippiam agunt. Olim in sacris spectabatur, ut hostia lenis ac volens adstaret. Quod si refracto func profugisset, infaustum omen habebatur. Videtur & hoc posse referri, quod Agamemnon in Aulide filiam Iphigeniam sacrificavit: sed admodum invitus. Recensetur à Zenodoto.

Agimemnonis, adjective. Virg. lib. 6. Æneid.

Erunt ille Argos Agamemnoniasque Mycenæ.

¶ Agamemnonii putei, ἀγαμένων πετραι, proverbialiter de admittandis operibus dicebatur: aiunt enim & circa Aulidem, & passim in Græcia petros effodiisse, ne per æstum aquarum inopia laborari posset. Autet Zenodotus.

Agamemnon, ἀγαμένων, nomen est Atheniensium regis.

Agimēs, Latinè dicitur celebs, ἀγαμης, hoc est, sine viro, seu uxore,

{ ANGL. chaste. } γυμνη enim nuptiæ sunt.

Agamzna, Medæ oppidum. Plin. lib. 16. cap. 14.

Agandæ, populi circa Mæotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

Agane, αγάνη, nomen proprium filie Cadmi & Hermiones, & Echionis uxoris, quæ versa in Fariam, Pentheum filium laniavit.

Aganippæ, pes, fons Bœotia den Mæsis jugeatnet. }

¶ Aganippæ, a, um, denominativum, ἀγανίππης. Propertius,

Par Aganippæ ludere docta lyra.

Aganippæ, ἀγανίππη, patronymicum femininum. Ovid. 5. Faſt.

Dicite, qua fontes Aganippidos Hippocrenes,

Grata Medusa signa tenetis equi.

Agapenor, ἀγαπηνός, Prefectus clavis Agamemnonis, apud Hom. in Catalog. navium. Latinè Amans viros, vel qui ab aliis amatur.

Agape, pes, αγάπη, habet duo nomina apud Latinos, charitatem scilicet, & dilectionem. August. de verbis Domini, loquens de epulone divite, contra raptores, qui amore Dei aliena distribuunt, dicit in persona talium: Ego similis illius divitias, non sicut agapes facio. Agape, in Decret. Pontif. 41. distict. cap. si quis despicit, sumitur pro eleemosyna. Prisci Christiani convivia sua appellabant Agapas: atque hinc quoque sacram ac mysticam Domini nostri Iesu Christi cœnam. Locus tamen citatus in Decret. aliter legitur ab aliis: nam pro agapes, legunt ecclapias.

Agapetus, αγαπητός, dilectus, gratus, jucundus.

Agapetus, αγαπητός, Synnæde, quæ est in Phrygia, Episcopus, de quo vide Euseb. hist. Eccl. Latinè interpretatur diligibilis, vel dilectione dignus.

Agapius, αγαπητός, Alexandrinus medicus fuit, qui Byzantii magna celebritate medicinam docuit. ¶ Fuit & alter Atheniensis Philosopher, post Prochum Marini Neapolitani discipulus. Suidas.

Agar, αγάρ, nomen ancillæ Abrahæ, quod interpretatur advena: à qua Agareni αγαριοὶ, populi Arabiæ, qui nunc Saraceni dicuntur, à Saro uxore

txore Abrahæ. Isidor. Hos bello aggressus Traianus Cæsar, corum oppidum Agaram mœnibus nudavit, eos tamen nunquam potuit acie superare, tempestate cœli tanquam divinitus perpetuo obstante.

Autor Dion.

Agaricon, { ἄγαρος, GALL. *Agaric*. ITAL. & HISP. *Agarico*. GERM. *Dannenschwam*. } Fungus est, aut certè radix laeserptio similis, fungi more in arboribus nascens, sapore initio dulci, sed mox in amaritudinem declinante. Nascitur circa Bosporum Cimmedium, iuxta fluvium Agarum, & in Galatia. Duo cius sunt genera, mas, & foemina. Vide Plin. lib. 25. cap. 9. & Ruell. lib. 3. cap. 1.

|| **Agaron**, agāzo, minister officialis. Isid. gl. || Item, Promontorium est Sarmatiae Europæ, ab ea parte, qua Bosphoro Cimmerio proxima est. Autor Ptolem.

Agarus, ἄγαρος, fluvius Sarmatiae Europæ, in Bosporum Cimmedium illabens, circa quem radix quedam fungosa arboribus adnascitur, quæ ab eo Agaricum dicitur. Fluvii hujus meminit Ptolemaeus in descriptione Sarmatia, & Cœl. antiq. leæt. lib. 18. cap. 8.

Agatas, ἄγατας, ex Stymphalo Arcadiæ oppido vir fortis, & bello clarus, de quo Xenophon lib. 6. de expeditio e Cyri minoris.

Agasicles, ἄγασκλης. Spartanorum rex clarissimus fuit, cuius extat aurum illud apud Plutarchum apophthegma. Nullum esse fitius stabilendi regni præsidium, quæcum si rex ita civibus imperet, ut parentes liberis.

Agaso, Equorum, vel asinorum ductor. { αγάραχθατ, ἀνάδης. GALL. *Palefrenier*, qui meine les chevaux, & les pense, Muletier. ITAL. *Afinatio, mulattiere*. GERM. Ein vichtreicher eseltreiber roßbub. HISP. *Harriero*, o que aguifa los mulos. ANGL. A herse or mule keeper. } Plin. lib. 35. cap. 11. Pinxit & in una tabula, quæque maxime inclinatus, agasonem cum equo. Livius, acceptos ab agasonibus equos, quoniam rex ascensus erat, admovebant. Pers. s. satyr. Tressis Agaso dixit, pro homine qui omnibus est contemptui.

Agaso, nomen proprium servi. Horatius,

— si patinam pede lapsus frangat Agaso.

Agasthenes, ἄγασθηνς, fuit, teste Hom. lib. Iliad. 1. pater formosi Pollyxeni, qui navibus sua gentis præfuit in expeditione Troiana. Latine interpretatur insigniter robustus.

Agastrophus, ἄγαστρος, Paonis fuit filius, & heros, inter primos Trojanorum bellatores: sed à Diomede vulneratus in coxa, mortem obiit, ut scribit Hom. lib. Iliad. 12.

Agasyllis, ἄγασιλης, frutex est, quem iuxta Cyrenem Africa gigavit, ex quo succus profluens in subjectas arenas decidit: quem Ammoniacum vocant. Vide Diosc. & Ruell. lib. 3. cap. 52.

Agasyrtus, { מַחְיָה בֶּן־לָבָשׁ לְבָשָׁה תְּגַהְדִּים tsoim. ἄγαρες. GALL. Ord. sale. ITAL. Sordido, scallido. GERM. Wüst/ unstädig/ ungerahmen. HISP. *Suzio*. ANGL. Slutish, un honest in his clothes. } Apud Latinos squalidum sonat & sordidum: unde Pittacus Mytilenæus philosophus, Agasyrtus est ab Alceo dictus, quod neglecto corporis cultu videretur sordidior.

Agatha, ἄγαθη Stephano, oppidum provinciæ Narbonensis, quondam Massiliensem. Vide Plin. lib. 3. cap. 4. Fuit præterea hoc nomine virgo (teste Volaterrano lib. 3.) Cathanensis, & martyr, sub Gallo mammilla torta.

Agatharchides, ἄγαθαρχηδης, Historicus Samius, de quo Plut. in historia Persica, & Diodorus Siculus. Extant hodiéque nonnulla ex eius scriptis exempla.

Agathæa, ἄγαθη, oppidum est Phocidis. Steph.

Agathias, ἄγαθη, Smyrnæus fuit historicus nobilissimus, qui Iustiniani Cæsaris gesta conscripsit.

|| **Agathis**, gemma primum reperta iuxta fluvium Siciliæ. Pap. ||

Agathyrum, vide Agathyrum.

Agatho, ἄγαθος, Philosophi Pythagorici nomen fuit. Hic quum annorum esset octoginta, ab Archelao rege interrogatus, num quas adhuc servaret pristini roboris reliquias? Quidni? inquit; nam non modò Ver, verum etiam Autumnus confuevit bonos fructus proferre. ¶ Fuit etiam hoc nomine Atheniensis vir, portentosæ proceritatis & fortitudinis, de quo Philostratus in vita Herodis Attici. ¶ Fuit & nomen filii Priami, qui cum patre Hectoris corpus redempturo, ad Achillem profectus est, ut habet Hom. Iliad. lib. ult. ¶ Alius fuit Agathon tibicen quispiam, cantilenarum suavitatem majorem in modum aures deliniens. Nec hujus mores difficiles musicæ prohibentur, laboravit enim infamia mollitiei. Unde Adagium, Agathonia canatio, Αγαθόνειος αὐλανος. Rectè dicetur de oratione blanda magis, quam frugifera. Authores Suidas & Zenodotus.

Agathopolis, ἄγαθοπολις, Gallæ Narbonensis civitas, est, quæ hodie Montpelianus dicitur, vulgo Montpellier, vel potius Agde.

Agathocles, ἄγαθοκλης, Siculus tyrannus fuit. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. In Sicilia, ubi Rex Agathocles regnator fuit, & in Pseud. sc. 5. a. 1. Virtute regi Agathocli antecessoris, qui ex fôrdido genere natus, patre scilicet figlio, quum libidini, latrociniisque operam dedisse, gregariam militiam exercuit: in qua quod manu strenuus esset, & concionibus perfacundus, brevi ex centurione tribunus militum evasit: & primo quidem bello contra hostes pugnans magna sue virtutis præbuit experimenta, adeò ut in demortui regis locum fuerit suffectus. Nec multò post imperfectis Syracusanis nobilibus, cum Carthaginibus bellum gessit. Deinde spe ampliandi regni in Italiam trajecit: ubi quum deceptus fuisse, ex indignatione morbum contraxit: ex quo etiam vita functus est. Hic quum figuli (ut modò diximus) esset filius, generis humilitatem non modò non dissimulavit, verum etiam eo veluti firmissimo argomento usus est ad inflammados suos ad capessendam virtutem. Unde vasis aureis frequenter figulina solebat admiscere, ut ostenderet fôrdidissimæ etiam conditionis hominibus per virtutem ad honores iter patere.

Agathusa, ἄγαθη Callimacho, dicta est insula unguento nobilis, quæ alio nomine Telos dicitur. Plin. lib. 4. cap. 12.

Agathyrum, sive Agathyrsa, ἄγαθη Steph. Urbs est Siciliæ, quæ resensetur à Plin. lib. 3. cap. 8.

Agathyrsi, ἄγαθηροι, populi Scythis vicini, qui multum habent auri, Calepini pars I.

line avaritia, aut invidia. Hos Plin. lib. 4. cap. 22. scribit habere capillos cœruleos. Poëtae pictos vocant, quoniam versicoloribus vestibus induuntur. Virg. lib. 4.

Crotesque, Dryopésque fremunt, pictique Agathyrsi.

dicti Agathyrsi, ab Agathyro Herculis filio.

Agaton minister officialis: forte Agaso.

Agave, ἄγαβη, filia Cadmi & Hermiones, & uxor Echionis, quæ in furem versa, Pentheum filium regem Thebanorum, in Orgiis Bacchi suis manibus dilaniavit.

Agavi, ἄγαβη, Populi sunt Septentrionales, quos Homerius circa initium lib. 13. Iliad. dixit esse gentem innocentissimam, ut quæ sine ullis divitiis equino visitat lacte.

Agavus, ἄγαβη. Unus è Priami filiis, apud Homerum lib. Iliad. ult.

qui patrem Hectoris corpus ab Achille redemptum comitabatur.

Agbarus, ἄγαρος, Rex fuit Edesæ, eius ad Christum Servatorem nostrum epistolam, Christique itidem responsum, vide apud Euseb.

Agbatana, orum, ἄγαθη Stephano, oppidum Phœnices, quod Plin. lib. 5. cap. 19. Ecbatana appellat. ¶ Item oppidum Mediz, totius regionis caput, à Seleuco conditum: quod & ipsum Plinius Ecbatana appellat, lib. 6. cap. 14.

Agē, Adverbium adhortantis: & singularem numerum desiderat, Agite pluralem: Agedum utrumque admittit. { ἀγέτης hâbāt. ἄγε, φέτ, γέ. GALL. Or sus, or avant, courage. ITAL. Horsu, Horvia, GERMI. Wolan. HISP. En animo. ANGL. Go to, courage. } Quint. Agedum, si videtur, extra portas prospicite. Cic. pro Sylla, Agedum conferte nunc cum illis vitam P. Sylla. ¶ Dicimus & Agitedum, sed in plurali semper. Liv. lib. 1. Agitedum, ite mecum. Age ut lubet. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Agite, abite, fugite. Idem ibid. sc. 7. a. 5. Agite, Amovemini hinc vos. Idem Pseud. sc. 5. a. 1. Nunc agite, utque quod rogabo dicite. Idem Men. sc. ult. a. 5. Age nunc iam quando lubet. S. Quid agam? P. Peri. Idem Mil. sc. 4. a. 2. Age, age mansero. Idem Asin. sc. 2. a. 2. Age sanè quando æquum oras. Idem Men. sc. 1. a. 1. Agedum expedi. Idem Amph. sc. 1. a. 5. Agedum excute. Idem Aut. sc. 3. a. 4. Agedum aspice. Idem Capt. sc. 4. a. 3. ¶ Ageis roga. Idem Capt. sc. 2. a. 1. Age, interdum non est hortantis, ut apud eundem Asin. prol. Age, nunc reside, &c. ¶ Interdum est corripientis. Terent. in Adelph. Age, scis quid loquar? Pecuniam in loco negligere maximum interdum est lucrum. ¶ Interdum pro Dic. Idem in Adelph. Age novi tuum animum, quasi iam usquam tibi sint viginti minæ. Ubi Donatus, Age, nunc verbum est significans Dic, quia iam propè est, ut consentiat persuadenti. Interdum consentientis, Terent. in Adelph. Age ages, traducatur Bacchis. ¶ Interdum excitandi, & plerunque post Nunci, apud Poëtas ponitur. Virg. Georg. 4.

Nunc age, naturas apibus quas Jupiter ipse

Addidit, expediā.

Agēa, vel Agæia, Via in navi, dicta quod in ea maximæ quæque res agi soleant, καράπονη. Ennius.

Multa foro ponens ageaque longa repletur.

Ustatiū Foros vocamus. Vide Fest. & Scaligerum in Agea.

|| **Agea**, orum, victimæ, quæ pro rebus agendis offerebantur. ||

Agedēcum, ἄγαδης Ptolemaeo, Gallorum Senonum oppidum est, quod idem esse existimat cum eo, quod Galli sua lingua Sens vocant. Scribitur apud quosdam Agendicum. Vide Vigoancum in Cesarem.

|| Agedum, ἄγαδη. Vide Dum.

Agelada, iuvencia. Lex. gr. b. ||

Agelades, ἄγαδη, nomen insignis statuarii, & magistri Polycleti: cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 8.

Agelæus panis, ἄγαδης εὖλος dicitur à Græcis, qui à nostris Cibarius dicitur, ex farina parum bene cibrata constans. Vide Cœl. lib. 9. c. 16. & Ruell. lib. 2. cap. 14.

Agelastus, { אֲגֵלָסְתָּעַס נַחַת schello tsochek leholam. ἄγιος. ab ε & γαλα. GALL. Qui ne rit iamais. ITAL. Mesto, che mai non ride. GERM. Travorig/ der nie lacht. HISP. Que ne rie ò burla en ningun tiempo. ANGL. which never, laugheth hearie hasted. } Latinæ moestus, & sine risu. Quo nomine dictus est Crassus, avis Crassi à Parthis interempti, quem tradunt semel tantum in vita sua risisse: quod factum est, quum vidisset asinum cardinos comedentem, dixissetque, Ob id similem habent labra lactucam. Factum hot dictumque festivissimum risus subsecutus est. Cic. 5. de Finib.

|| Agellarius, rusticus dux gregis. Lex. g. b. ||

Agellus, vide Ager.

Agemā, atos, agmen. { ἄγεμα agaph, ἄγνυ. GALL. Certaine legion de gens de guerre. ITAL. Squadra. GERM. Ein hauss/ oder rot. HISP. Muchedumbre, o compaña de gente. ANGL. An companie of men of warre. } Arrianus scribit alam equitum fuisse, quæ dicebatur ἄγνυ; quanquam & de peditibus dici agema, idem testatur Arrianus. Liv. 5. decad. Delecta inde, & viribus & robore atatis ex omni cætratorum numero duo erant agemata: hanc ipsi Legionem vocabant.

Agēnor, ἄγενως, Nomen regis Phœnicum, & Beli filii. Hic genuit Taygetam & Europam filias; filios verò Cilicem, Cadum & Phœnicem. { GERM. Ein König der Phenizer/ ein vatter Cadmi und Euphor. } Virg. 1. Aeneid.

Punita regna vides, Tyrios, & Agenoris urbem.

¶ Hoc etiam nomine dictus fuit filius Antenoris Troiani;

Ager, { אֲגֵר sadhēh, גָּגָג jagheb. GALL. Un champ. ITAL. Campo. GERM. Ein arber/ ein feld. HISP. Cäpo que se labra. ANGL. A feilde. } ab Ago, is, quod in eo aliquid agatur, vel (ut Donatus inquit) quod in eo multa sint agenda. Quint. autem lib. 1. scribit, Græcum esse: nam ἄγερ Latinus dici potest: significatque Ager quandoque circumjectum territorium alicuius urbis, seu Provincia, γέρα. Salust, in Catil. Reliquos Catilina per montes asperos in agrum Pistoriensem abducit. Unde dicimus, Ager Campanus, Ager Brixianus. Et includit in se nemora, saltus, pascua, lacus, flumina, & omnia quæ in territorio illo sunt, & in ea significatione vix unquam reperitur pluraliter.

¶ Quandoque significat partem quandam ipsius territorii urbis, quæ privatim ab aliquo possidetur, & esse videtur rus, in quo domus,

& omnia, quæ in agro sunt; generaliter continentur: id est, quæ pro captu ipsius partis esse possunt. Unde Terent. in Eunuch. Ex meo propinquuo rure hoc capio commodi. Et sequitur: Neque agri, neque orbis odium me unquam percipit. Ubi satietas cœpit fieri, commuto locum. Idem in Heaut. Agrum in his regionibus meliorem, neque pretiæ majoris nemo habet. Et paulo post, Talenta duedecim coëgi, agrum hunc mercatus sum: hic me exerceo. Ex his innuitur sub Agri nomine, & donum, & omnia alia quæ in agro continentur comprehendendi, idemque esse Agrum, Rus & Possessionem. ¶ Notandum tamen quod nec ius, nec ager villa est, sed villa in rure, sive agro dicitur esse. Ex hoc significato dicitur parsæmia, Nihil ex agro dicis, id est, nihil humile, neque triviale loqueris. Meminit Suidas. Cui similis illa Græcorum ἀγρος, quod Catullus dixit,

Ruris plenus & infectiarum.

¶ Quandoque ager significat locum in rute quem colimus, sive arando, live conferendo: & singularem, pluralèque numerum habet. Plaut. Aul. Prol. Agri reliquit ei non magnum modum. Idem Amph. Præbere uxorem ultriarum, perinde est, ac si agrum sterilem fodendum loces. Idem Moſt. se. 1.4.1. priusquam omnia periere, & ædes, & ager. Colum. lib. 1. cap. 3. Virgilii proverbialem sententiam explicans: Quippe, inquit, acutissimam gentem Pœnos dixisse, convenit imbecilliorum agrum, quam agricultoram esse debere, quoniam quum sit collectandum cum eo, si fundus prævaleat, allidi dominum. Nec dubium quin minus reddat laxus ager non rectè cultus, quam angustus eximiè. Conveniet in eos qui student imperio proferendo, quum hoc ipsum quod habent, non possint administrare. Aut qui suscipiunt munus, cui gerendo sunt impares. Et lib. 4. Pestilentem annum inopia frugum, neglecto cultu agrorum, ut plerumque sit, exceptit. ¶ Ager colonus, Cic. de leg. agrar. Cognoscerent qui ager colonus esset, quo milites veterani deducti essent, qui, &c. Videtur eam agri partem significare, quæ propriè ad arandum accommodata est, & alio nomine Arvum dicitur.

Agellus, diminut. significat parvum agrum. ¶ γέλιος, ἄγελος. GALL. Petit champ, petit territoire & possession. ITAL. Capicello. HISP. Campo pequeño. ANGL. A little field. ¶ Terentius in Adelph. Agelli est hic sub urbe paulum, quod locitas foris. Huic demus qui fruatur. ¶ Hinc fit aliud diminutivum Agellulus. Ambros. Qui fidei exercet militiam, ab omni usu negotiationis abstinere debet, agelluli sui contentus fructibus.

¶ Ageratus, lapis quo antiqui usi expoliendis coriis. Gell. ¶ Agerochus, filius fuit Neli ex Chloride uxore, ut est apud Hom. lib. 11. Iliad.

Agesimba, Æthiopum regio in Africa.

¶ Agesis, id est, age si vis. ¶

Agestis, Apollinis filius, ut habet Iustinus, ex Cyrene virgine, in Peilio monte Thessaliae rapta, frater Aristei. Hunc alii nunc Argicum vocant.

¶ Ageter, partes gutturis. Poll. ¶

Aggagula. Gloss. Ildori: Aggagula, lenocinator, pantomimus.

¶ Aggatha, stuppa. Gloss. ¶

Aggens, pro angens: Agilla, & Aggulus, pro anguilla, & angulus, dixerunt Varro lib. 1. de L. L. Priscian. lib. 1.

¶ Agger, lapidum, aut terræ moles quæ fixis vallis aggeritur. ¶ Est etiam Agger, strata, via publica. Gloss.

Aggero, ab ad, & gero. Gloss.

Aggilas, aguilo. Lex. gr. b.

Agginantes, explicantes. Isid. gl.

Aggurium, aggurus, placenta genus. Lex. gr. b.

Agiades, milites Asiatici. Idem.

Agiæ, glandulæ. Isid. gl.

Agigartus, uva sine granis, arte sic plantata. Onom. Med.

Agilea, bos qui inter gregem agit. Idem.

Agiatores, aurigæ, qui ludis Circenibus se exercebant, & qui paruo lucro moventur. Fest.

Agiopoliticon, topiarium quoddam. Lex. gr. b.

Agiotaria, ἀγιοταῖα. Festa seu sacra Carnia, quorum sacerdos ἀγιον dicitur. Cœl. lib. 9. cap. 8. Rh.

Apipedes, senatores pedanei, seu pedarii. Marc. Don.

Agita, auxilium. Lex. gr. b.

Aglotta, lingua non valens loqui. Rh.

Agnéon, locus ubi pudicitia virginibus eripiebatur, per antiphrasim dictus apud Athen.

Agnōtus, agnitus Pac.

Agnytes, lapides, quos stamini inter texendum appendunt textores. Poll.

Agogæ, fossæ in metallis aurariis, per quas aqua aurum trahens ducitur. Plin.

Agogatikon, sarcina. Gloss. ¶

Agora, oppidum in Cherson. Steph.

Agrarius, a, um, quod ad agros pertinet. ¶ ἀγρίς. GALL. Chose des champs. ITAL. Cosa appartenente à campi. GERM. Das zu dem acker oder feld gehörte. HISP. Cosa perteneciente al campo. ANGL. Of the feeldes, belonging to che feeldes. ¶ ut, Lex agraria, ἀγροῦ κατανομή, γῆς ἀρδαρισθεῖσα, quæ ferebatur de agris populo dividendis. Livius lib. 2. Tum primum lex agraria promulgata est.

Agrariis, iii, substantivum, Legis agrariae suffragator, aut qui agros publicè divisos possidet. Cic. 15. Phil. Num ruris reprobos decurbit: num solicitabit ruris agrarios?

Agrarium, vestigal agro impositum. Marculf. Monach. lib. 2. Form. c. 36.

¶ Sed apud Græcos est genit. navigii, in quod ingrediebatur solum Artingarius vigiliæ, Drungarius rei navalis, Logotheta cursus, Heteriarcha mysticus, supplicum libellorum magister, domesticus scholarum, Accubitor, Vestarius, & è Cubiculariis quos Imperator jussisset Cerd. ¶

Agræste, dicitur quod rusticum est, & ad agros pertinet, quodque in agris, non in hortis nascitur. ¶ ἀγρος. GALL. Agreste, rural, rustique,

champestre. ITAL. Villesco. GERM. Verorisch/ wild. HISP. Cosa del campo. ANGL. Rustical, which pertaineth to the feeldes. ¶ Virg.

Cererem pubes agrestis adoret.

Idem,

Dicendum & qua sint duris agrestibus arma.

Agrestes Deæ, Oreades. Gell. cap. 9. lib. 9. ¶ Item Agrestis dicitur, qui sylvestrem vitam agit, & feram: quem & Græci ἄγριος dicunt. Unde in compositione Onager dictus est asinus ferus. ¶ Agrestis, substantivum, pro homine rusticó. Virg. lib. 9. Aeneid.

Lydorūmque manum, collectos amat agrestes.

Agricolæ, ex Ager, & colo. Cultor agri. ¶ ἄγριος ιχθυς, ἄγριος. GALL. Laboureur, rustique, villageois. ITAL. Lavoratore della terra. GERM. Ein ackerman/ oder bauerman. HISP. Labrador del campo. ANGL. A husband man. ¶ Virg. 1. Georg.

O fortunatos nimium, bona si sua norint, Agricolas.

Cic. 1. Tusc. Arbores seret diligens agriculta. Est autem nomen generale, nam agricultarum alii Atatores, alii Vinitores, nonnulli Arboratores, multi etiam Pastores, quales erant ferè apud antiquissimos. Nec solum rusticæ, & agrestes dicuntur Agricultæ, sed multi etiam oppidanæ: quod genus vitæ olim in maximo pretio fuit, atque honore, præsertim apud Romanos. Cato de reruſt. cap. 1. Bonus agriculta, bonusque colonus. Ita laudabant antiqui virum bonum. ¶ Proverbialiter dicitur, Semper agriculta in novum annum dives. ¶ εἰς περιπόσις εἰς τὸν τάχοντα, de iis dictatum, qui spe futuri appendii divites sunt, ac sibi met expectatione rerum amiplarum blandiuntur.

Agricolatæ, onis, idem quod agricultura. ¶ עכורות הארץhabdhah haadhamah, γεργηγη. GALL. Labourage. ITAL. Lavoramento di campi. GERM. Ackerbau/ arbeit des felds. HISP. La branza. ANGL. Laboring of the land. ¶ Col. lib. 1. cap. 9. Minus in hoc officio quam in ceteris agricultatio frugalitatem requirit. Ita sepius in aliis locis.

Agricultor, idem quod Agriculta. Livius 6. bell. Pun. Servos agricultores remp. abduxisse. Sic D. lib. 22. tis. 3. l. 25. Paulus: Miles, & agricultor, &c. Curt. lib. 8. c. 12. Quærenti Alexandro plures agricultores haberet, an milites.

Agricultura, æ, cultus agrorum. ¶ עכורת הארץhabdhah haadhamah, γεργηγη, γεργηγη. GALL. Labourage, labours de terre. ITAL. Lavoramento di coltivamento di campi. GERM. Ackerbau/ haurenwirke. HISP. La branza. ¶ Cic. 1. Offic. Nihil est agriculturæ melius, nihil uberioris, nihil dulcioris, nihil homine libero dignius.

¶ Agrimelissa, apis sylvestris.

Agiomela, ἀγιόν, ανθα, mala sylvestris. Dioscor.

Agiomorphus, qui agresti est aspectu. ¶

Agripæta, ἀγριμόνη. Qui petunt ex agrorum divisione portionem, quæ viritim dabatur. Cic. ad Attic. Servulos autem dicere eum, & agripetas eiectos à Brutotiis.

Agrosus, Varro lib. 4. de Ling. Latina, agrosum hominem dixit, pro agris abundante, & locuplete, ut arbitror, quemadmodum dicitur pecuniosus. Si ab agro, inquit, ad agrosum hominem venero, & agricultam, non aberraro.

Ageraton, ἀγριότης, herba est ad duorum palmorum altitudinem crescens, similis Origano, florem ferens bullis auricis non absimilem: ita dicta, quod non facile marcescat. Vide Plin. lib. 24. cap. 4. De Agerato tamen inter authores non satis convenient.

Ageratus, ἀγριότης, lapis est quo coriarii olim utebantur in poliendis coriis: cuius loco hodie utuntur massa vitri. Meminit huius lapidis Gal. lib. 9. simpl.

Agerochus, filius fuit Nelei, ex Chloride uxore, ut est apud Homerum lib. 11. Iliad.

Agerona, Deæ cujusdam nomen erat apud Romanos ab agendo dicta, quod industriae præsidere putabatur. Sicut contrà, Murcia socordia Dea credebat.

Agesander, ἀγεσάνδρη, insignis statuarius fuit ex Rhodo insula, qui unum cum Polydoro & Athenodoro, Laocoontem marmoreum fecit in domo Titi Vespasiani Imperatoris, omnium artificum opera longo intervallo superantem. Vide Plin. lib. 36. cap. 5.

Agesias, ἀγεσία, Cyrenaicus philosophus, cui à Ptolemæo Philosophia professione fuit interdictum, quod animæ immortalitatem docens multos ad sponte mortem compelleret, ut Cleombroto Ambraciota accidit. Cic. in Tusc. lib. 1. Hic ab aliis Hegesius appellatur.

Agesidamas, ἀγεσίδαμη, Locrensis Epizephyrius nobilis Olympionices, in quem pugilat vincentem Pindarus hymnum cecinit.

Agesilaus, ἀγεσίλαος, Lacedæmonius, Archidami filius, qui post mortem Agidis fratris sui Rex constitutus, Tissaphernum in Asia, qui principatum tenebat inter Persas, vicit, & Athenienses & Bœotios apud Coroneam urbem Peloponnesi. Brevi statura corporis, & altero pede claudus fuit, sed rara virtute præditus. Vitam eius vide apud Plutarch.

Agesinates, Galliæ populi sunt, Pictonibus vicini. Plin. lib. 4. cap. 19.

Agesipolis, ἀγεσίπολις, Lacedæmoniorum dux, qui speciosam sepius Victoriam ab Argivis retulit. Vide Xenophontem rerum Græcarum lib. 4.

Agæsis, adverbium excitandi: compositum ex particula sis, pro si vis, quæ verbis imperativi modi apud veteres addebat, ἀγε δη, ἀγε δη. Lucretius lib. 1.

Nunc agæsis, quoniam docui nil posse creari

De nihilo.

Aggaudeo verbum, quod impensè gaudere explicabis. Vsurpat idem Venerabilis Petrus epist. 16.

Aggemo, is, vide Adgemo. Ovid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.

Agemis & nostris ipsa carina malis.

Agger, is, masculini generis, significat propriæ lapidum, aut terræ coacervationem quæ fixis vallis aggeritur, castrorum, alteriusve loci municiendi gratiæ. Ovid. Eleg. 8. lib. 3. Trist.

Dum solvit aggere funis.

{ תְּהִלָּה

אַתְּלָה solelah. γάγ. GALL. Amas ou monceau & tas de quelque chose. ITAL. Agrine. GERM. Ein schütte oder wall, ein zusammen haufung dess erdtreichs / ein damm. HISP. Monton de tierra o baluarte. ANGL. A heap of stones or turves. Solebant enim Romani milites vallos, hoc est, palos secum circumferre quoties castra mutabant, eosque quoties considerant, humi desigere, terramque illis aggerere, ut tunc essent ab hostium irruptionibus. Impropriè dicitur cuiuslibet rei coacervatio, qua fossæ, aut valles impleri possunt. ¶ Quin & muros & munimenta aggerem dici voluit Servius in illud Virg. 10. Aeneid.

Quin intra portas atque ipfis pralia miscent

Aggeribus murorum.

Dicitur etiam Agger media via eminentia, ex aggeratis lapidibus strata. Idem,

Qualis sepe via deprehensus in aggere serpens.

Agger item dicebatur cumulus ex terra aliave materia congestus ad oppidi, vel arcis cujuspiam oppugnationem. Cic. Attic. lib. 2. Oppidum cinximus vallo & fossa, aggere maximo. Item 5. Philipp. Græciam per translationem vocat Aggerem oppugnandæ Italizæ, quod ea aptissima esset, ex qua, tanquam ex loco superiore, bellum Italiae posset inferri. Græcia, inquit, vel receptaculum est pulso Antonio, vel agger oppugnandæ Italizæ. ¶ Agger etiam dicitur ipsa materia ex qua fiebat ipse agger. Fiebat autem ex trabibus, frondibus, cespitibus, Cæsar civ. 2. c. 3. Quod unde agger comportari posset nihil erat reliquum, omnibus aiboribus in finibus Massiliensi excisis. Idem Gell. 2. cap. 6. Lapidibus telisque subministrandis, & ad aggere cespitibus comportandis. Idem Cæsar lib. 1. de bell. ciu. Longius petendus erat agger, (i. terra, aut similiis materia.) Item Quint. Per foræ & aggerem, circuli (auditorum.)

AGGERO, as, Accumulo, cumulum facio. { נִלְלָה salâl, צָרֵר tsachar. אֲמֹנְצֵל, חָבָר, עֲמֹדָה. GALL. Amonceler, accumuler. ITAL. Accumular. GERM. Zusamenhäufen. HISP. Amontonar una cosa sobre otra. ANGL. To heap, to mak a bullock. } Vnde Arbores aggerare, vel Aggerare circa arbores terram dicimus, quum post hyemen, & estate iam instantे, terram circumfodimus, & veluti circummunitimus, ne calore nimio radices exarescant: pro quo etiam dicimus, Arbores operire, vel adobruere. Colum. Omnes arbores fructiferæ circumfossæ aggerari debent. ¶ Interdum translatè ponitur pro augere & aggravare. Virgil. 11. Aeneid.

— onerat dictis, atque aggerat iras.

Hinc fuit composita Adaggero, & Exaggero, quorum significata vide suis locis.

AGGERO, is, si, stum, iuxta gero, Ad aliquid gero. { נִשְׁתַּחַת nasâ. אֶתְּפִיאָה, אֶתְּפִיאָה. GALL. Amasser, apporter en un tas. ITAL. Portar à costo. GERM. Nähern etwas tragen / herzu tragen. HISP. Añadir o traer una cosa à otra. ANGL. To heaf, to mak a bullock. } Plin. lib. 17. cap. 4. Nec fluminibus aggesta semper laudabilis. Plaut. in Rud. Siquidem mihi ultrò his aggerenda etiam est aqua.

Aggeratim, ad fatim, magna copia. Ovid. lib. 4. Metam.

Aggestus, huius aggestus, χωρις, substantivum verbale. Tacitus lib. 19. Et locus ipse caltrorum placebat, latè prospectans, tuto copiarum agestu, florentissimis pone tergum municipiis.

Agglomero, implico, adjungo. { מְלַגֵּל ghâlam. ὑπαγείω. GALL. Mettre du fil en ploten, devidre, & lieler. ITAL. Involtare, inghiamare. GERM. Hergügen / an ein Fugel wickeln. HISP. Embolver una cosa à otra. ANGL. To gather, to yether to wind, threed in bottomes. } à Glomero, quod à Glomus, seu Glomer deducitur. Virg. 2. Aeneid.

Et lateri agglomerant nostro.

Idem 12. Aeneid.

— densi cuneis se quisque coactis

Agglomerant.

Agglutino, ad aliquid glutino, copulo, adjungo. { בְּקִרְבִּין hidhbik. אַגְּלָטִין. GALL. Coller ensemble. ITAL. Congiungere. GERM. Anleis men / an einander klâben. HISP. Engrudar, o pegar una cosa à otra. ANGL. Te glue, or soulour te gether. Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Se applicant, agglutinant meretrices hospitibus. Idem in Aut. sc. 6. a. 2. Ita inhi ad malum malæ res plurimæ se agglutinant. Cic. Attic. lib. 16. Itaque statim novum proutium exaravi, & tibi misi, tu illud defecabis, & hoc agglutinabis.

AGRÄVO, as, Onero, gravo, opprimo. { הַכְּבִיד hichbidh. אַגְּרָבָה. GALL. Aggravare, appesantir. ITAL. Aggravare. GERM. Beschweren. HISP. Aggraviar, o apegar. ANGL. To burden. } Ovid. Eleg. 4. lib. 3. Trist.

Illa meos casus aggravat, illa levat.

Ab hoc fit Aggravisco, quod est, Valde gravis fio. Liv. bell. Punic. 2. lib. 8. Nihil aliud ab suis relatum est, quam inopia aggravari socios. Plin. lib. 12. cap. 17. Odor aggravans capita, sed circa dolorem. ¶ Aggravata valetudo, apud Suetonium in Augusto, gravior facta: Aggravata valetudine tandem Nolæ succubuit.

Aggravisco, is, ex Ad, & nomine gravis, factum verbum: Gravius fieri, aggravari. Terent. in Hecyr. Malè metuo ne Philumenæ magis mortibus aggravescat, id est, grayior fiat: quia morbi graves dicti, sic & aggravescens vulnus. Cic. 3. Tusc.

AGGREDO, Ad aliquem gradior, adeo, accedo: item adorior, invando, peto, incipio. { תַּעֲבֹד ba, בְּגַד karâb. אַגְּרָבָה, אַגְּרָבָה, אַגְּרָבָה. GALL. Assaillir, aller vers quelqu'un, s'avancer sur luy. ITAL. Assalire in buona & in mala parte. GERM. Zu einem gehn. Item, Einer angreissen / anfallen. HISP. Acometer, o arremeter. ANGL. To seat upon, to inmadetto beginne. } Cic. pro Cœtin. Quid agar, quomodo aggrediatur, iudicem non habet. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Aggrediar hominem (quasi pedem collaturus.) Idem Asin. sc. 3. a. 3. Quin aggredimur virum. Ibid. sc. 1. a. 1. Ita me obstinate aggressus (i. adjurare cœpisti.) Idem in Curc. sc. 1. a. 2. Aggredior hominem, saluto, dolosè scilicet. Sic Ovid. 13. Metam.

To tamen aggredior (dolo sup.) necumque reducere nitar. Virg. 4. Aeneid.

Talibus aggreditur Venerem Saturnia dilit.

Calepini Pars I.

Cicer. de nat. dñor. Antequam aggrediar ad ea, quæ à te disputata sunt. Ideo Offic. 2. De quibus dicere aggrediar. Passivè. Cic. apud Priscian. lib. 8. Illoc restiterat etiam, ut a te factis aggrediret douis. Iustinus, Quos ex improviso aggressus facile fudit. Cic. 1. Offic. Omnibus autem in rebus prius quam aggrediare, adhibenda est preparatio diligens. ¶ Aliquando pro tentare. Salust. in Jugurtha. Omnes asperitates supervadere, naturam etiam loci vincere aggreditur. Hæc autem verba, Aggredior, Adorior, Alloquor, & similia, Ad, præpositione eis adjuncta cum accusativo solo elegantius ponuntur, quam si simplicia eorum accusativo, Ad præposita, juntantur, ut: Aggredior hominem, non, Gradior ad hominem. ¶ Rem novam quis, proverbiali specie, aggredi dicitur, quum rem arduam ac novam molitur, & aliis adhuc intentatam. Ex Homerî versu Odyss. 2.

aggreslo, verbale, Actus ipse aggrediendi. { קְרַבְתִּי kerabah. אַמְּלָאָה amlaah. GALL. Abordement, assaut. ITAL. Assalto, assaltamento. GERM. Anfall, angriff. HISP. Acometimiento. ANGL. Setting upon, invading. } Cic. in Orat. Quumque animos prima aggressione occupaverit, infirmabit, excludetque contraria.

aggresör, is, græffator. Ulpianus D. lib. 48. tit. 9. l. 7. Ut latronibus, aggressoribusque darentur, qui patrem interficerent. Idem D. lib. 26. tit. 5. l. 1. Veluti si quis clamavit ut ad auxilium conveniretur, aut tertuit aggressores.

aggresura, a, Ulpianus D. lib. 29. tit. 5. l. 3. Si cum omnes domini aggressuram patuerint, uni servus opem tulit.

AGGRÉGO, as, congrego, quasi in unum locum gregem contraho. { אַסְף asaph, סְבָב chands. אַמְּלָאָה amlaah. GALL. Amasser en un troupeau, assembler. ITAL. Congregare. GERM. Zusamen samlen. HISP. Aguantar como ganados. ANGL. Togather, to gether. Velleius: Quos in comites fortuna aggregaverat. Cic. in Catil. Quod si eodem certos undique collectos naufragos aggregaverit. ¶ Translate pro adiungere, apud Cæs. 6. belli Gallici, Qui se ad eorum amicitiam aggregaverint. ¶ Abgrego.

aggretus, apud antiquos legitur pro Aggressus, ut apud Ennius, Agretus fari, &c. Scribitur & Adgrettus.

Agiæ, glandulae: scribendum Angina.

Agilis, proprium viri, quem poëta cum Tirinthia pube in bello Thessalo fuisse commemorant.

Agilis, Levis, dexter: qui se facilè agit, hoc est, qui levi & expedito est corpore: vel pronus, aut voluntarius ad agendum. { טְהִיר mahir, טְהִיר kal, טְהִיר châsch. אַגְּלָבָה. GALL. Agile, habile du corps, vif. ITAL. Destro, leggiero. GERM. Schnell, hurtig, gering. HISP. Ligero para hazer alguna cosa. ANGL. Nymble. } Horat.

Oderunt hilarem, tristes, tristemque iecosi,

Sedatum celeres, agilem gnauumque remissi.

Ovid. 2. Fast.

Lassabant agiles aspera bella viros.

Columella, Malo unitus agilem industriam, quam decem hominum negligenter & tardam operam.

Agilitas, Dæxteritas, corporis celeritas. { מְלַגֵּל pâchaz, אַגְּלָבָה, אַגְּלָבָה. GALL. Agilité, souplesse de corps. ITAL. Agilità, attitudine, destierità. GERM. Behendigkeit, getinge. HISP. Ligereza de hazer alguna cosa. ANGL. Nymblines. } Cic. Attic. lib. 1. Nam si ita esse statueris, & irritabiles esse optimorum saepe hominum, & eisdem placabiles; & esse hanc agilitatem, ut ita dicam, molliiemque naturæ. Hic est à corpore ad animum translatio. Columell. lib. 1. Ejusdem agilitatis homo frugi melius quam nequam faciet.

Agilitér, agilius, agillimè, id est, cum agilitate. { טְהִיר meherâb, טְהִיר. GALL. Legerement, vîtement, ITAL. Agilmente, pronta mente. GERM. Sertiglich, behendig. HISP. Ligeramente. ANGL. Nymblie. } Colum. lib. 2. cap. 2. Détque requiem in summa, ut spe cessandi totum spatium bos agilius enitatur.

Aginâ, Erit foramen cui inseritur scapus trutinæ, id est, in quo trutina agitur, & vertitur, ab agendo dicta. Festus.

Aginâtor, qui paruo lucro movetur: nomen ab Agina tractum, quæ minimo pondere huc, aut illuc impellitur. Festus.

Aginatores, Aurigæ sunt, qui in ludis Circensis curuli certamine se exercebant.

Aginantes, explicantes. Aginatores dicuntur qui paruo lucro moventur.

Glossarium Camberonense MS. Aginator, negiator, dictus ab agina. Agina enim dicitur illud foramen in quo scapus trutinæ inseritur, & in quo trutina se vertit. Inde aginatores dicitur, qui paruo lucro movetur. Idem, Aginare, explicare, agitare, fugare, dictum ab agina, quod est scapus trutinæ, quæ ideo sic vocatur, quod cù mensura ponderis agatur. Et quia, &c. mutuas sibi operas praestant, hinc in Glossis Isidori: Acinari, tricari, in paruo morari.

Aginör, vilia negotior.

Aginum, urbs Galliæ Proloræ. Vulgo Angolesme.

Agis, אַגְּזָה. Lacedæmoniorum rex, qui cum Atheniensibus cruentissima bella gessit: à suis tandem civibus in carcere necatus, quod Liturgi leges reducere, & bona publicare vellet. Plut. in vita eius. Et Cic. Offic. 2.

Agitatio, Agitator, Agito. Vide Ago.

Agite, Agitedum, Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1. Agite porro, pergite. Vide Ago infra, & Ago supra.

Agla, אַגְּלָה. Hispaniæ oppidum in tractu Bœtico, apud Plin. lib. 3. cap. 1. Aglaia, אַגְּלָיָה, una est ex Gratiis, seu Charitibus, Latinè interpretatur Lætitia.

Aglaïs, idis, אַגְּלָיָה, Megaclis filia, mira gulositate & voracitate mulier, utpote quæ carnium libras decem, panis chœnices quatuor, & vini choan, hoc est, Romanum congium, five sextarios sex, unica cœna absumeret. Cæl. Rhod. lib. 15. cap. 19.

Aglaonice, אַגְּלָאָנוֹן, Hegemonis filia fuit, astrologæ perita, quæ quod eclipses Luna prædicere posset, actabat se Lunam de cœlo detrahere: propterea quam insolentiam punita, locum fecit proverbio, נְלֵוָה כְּלָוָה, quo utimur, quoties aliquis sua jaçtantia in calamitatem incidit.

Aglaope, ἀγλαόπη, una Sirenum, quasi splendida aspectu. Nam ἀγλαός apud Græcos, nobis sonat aspectu splendidum.

Aglaphon, ἀγλαόφων, pictor nobilissimus. Plin. lib. 35. cap. 9. & Cic. 3. de Orat. Floruit nonagesima Olympiade.

Aglæphōtis, ἀγλαόφωτις, herba est jucundissimi coloris, qua magi utuntur ad evocandos daemones. Nascitur in marmoribus Arabiae, unde & Marmoritidem quidam appellant. Plin. lib. 24. c. 17.

Aglæpsis, nomen legionis. Liv. 5. decad. lib. 4. Intervalum, quod inter cetratos, & phalanges erat, implevit Legio, arque aciem hostium interrupit. A tergo cetratis erat, frontem adversus clypeatos habebat. Aglapides appellabantur.

Aglætōs, ἀγλατός. Cecropis regis Atheniensium filia, quæ cum Mercurio Hersei sororem suam adamanti, accepta pecunia operam suam esse pollicita, posteaque invidiæ correpta, limen ingredienti pertinaciter obstaret, in faxum conversa est. Vide latius hanc fabulam apud Ovid. 2. Metamorph.

Aglas, ἀγλαούς, senex fuit Psophidius, qui ab Apolline Gyge felicior est iudicatus, quod agelli sui limites nunquam esset egreditus. Plin. lib. 7. cap. 46. Valer. 7. cap. 1.

Aglidia, orum, ἀγλίδαι, dicuntur segmenta illa in capitibus allii, quæ alio nomine Aglithes dicuntur. Ruell. lib. 1. cap. 2.

¶ Aglis ἀγλίσ, ἀγλί, allii caput, nucleus, spica. ¶

Aglyphos, ἀγλαόφων, Latine non sculptus: nam a fine, γλίφω, sculpo.

Agmen, multitudine, ἄγμα agáph, תחנה macbanah. ἀγένετος, λόγος, τάγμα. GALL. Une compagnie de gendarmes, bande. ITAL. Moltitudine, scadra, ordinanza. GERM. Ein schat volkts/ ein zeug. HISP. Muchedumire o compaňia de gente. ANGL. A companye effolkes. } Senec. Epist. 60. Quadrato agmine ire. Velleius. In agminibus, vel acie directa pugnare. Tibull. lib. 4.

Seu sit opus quadratum, acies consistat in agmen.

Ovid. 13. Metamorph.

— Agminaferro. Devastata meo.

Seneca. 2. de Consol. ad Marc. Tibull. lib. 4.

Cuique pecus denso pascebant agmine colles.

Virg. 7. Eneid.

— vocat agmina seva sororum.

Interdum ordinatan multitudinem, & aciem exercitumque significat. Idem 8. Eneid.

— it clamor, & agmine facto, (sive grege facto)

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

Cic. 2. Tuscul. Cum xstu magno agmen ducebat, laborabat Marius. Liv. lib. 4. d. 4. Cogere agmen. § Interdum impetum, ut apud Virgil.

— & teni fuit agmine Tybris.

Et 2. Eneid.

— illi agmine certo

Laocoonta petunt.

Liv. lib. 34. Uno agmine omnes mulieres obsecdere ianuas.

Agminalis, is, e, adjœct. ἀγμιναλής. Vnde Agminales equi, qui agmē exercitus sequuntur ad convehenda impedimenta. Bud. in Annot. post.

Agna, æ, vide Agnus.

AGNASCOR, eris, sci, compositum ex Ad & nascor, Ad alia quæ nata sunt nascor, iuxta alia nascor. § גָּנָסְכָּר nolad. אֲגָנָסְכָּר. GALL. Naissance auprés. ITAL. Nascere. GERM. Herz geboren werden. HISP. Nacer. ANGL. To be borne nigh by. } Itaque filius patri nasci dicitur, quum ad patrem cogitatio refertur: agnasci vero, quum ad agnatos, ut fratres & patruos. Cic. 1. de Orat. Num quis eo testamento, quod paternæ familias ante fecit, quam ei filius natus est, hæreditatem petit? nemus, quia constat agnascendo rumpi testamentum. Ex quibus Ciceronis verbis appetit, Agnasci eos propriè dici qui nascuntur alicui postquam testamentum fecerit. Paulus in l. qui in adoptionem, de adopt. lib. 1. Pand. Qui in adoptionem datur, iis quibus agnascitur, & cognatus fit. Quibus agnascitur, id est, in quorum familiam venit per adoptionem. § Agnasci præterea dicuntur, quæ in re aliqua nascuntur, ad eius perfectionem minimè necessaria, nihilque utilitatis habentia, ut sextus in manu digitus, & fungi in arboribus, וְאַגְּנָסְכָּר. Vide Adnascor.

Agnatio, verbale, id est, agnatorum consanguinitas. § טְרֻמָּה modhah. אֲגְנָטִוָּה, אֲגְנָטִוָּה. GALL. Lignage ou parentage du costé du pere. ITAL. Parentela. GERM. Die freundtschafft von dem vatter hår. HISP. Parentesco de parte del padre. ANGL. Lignage. } Cic. 2. de Leg. Ex quo vcre vel agnatio nobis cum celestibus, vel genus, vel stirps appellari potest. Et paulo post, In civitatibus ratione quadam agnatiibus familiarium distinguuntur status.

Agnati, { יְדֵי modhah. אֲגְנָטִוָּה, oi אֲגְנָטִוָּה. GALL. Parense du costé du pere. ITAL. Parenti da lato di padre. GERM. Gefreundte von dem vätern hår. HISP. Parientes de parte del padre. ANGL. Friends on the fatheris syde. } Dicuntur, qui per virilis sexus personas cognatione conjuncti sunt, quasi à patre congeniti (inquit Caius Iuric.) veluti frater eodem patre natus, filius fratri, neposve ex eo. § Inter Agnatos & Cognatos אֲגְנָטִוָּה, hoc interest, quod in cognatis continentur agnati, in agnatis non utique cognati: utputa, frater patris, id est, patruis, est agnatus, & cognatus: matris vero frater, id est, avunculus, cognatus est, sed non agnatus. § Ad agnatos & gentiles deducendus, proverbii loco veteres usurparunt, quum furere aliquem & mente captum esse significare volebant, quod ex leg. xii. tab. ortum est, qua furiosi, & mente capti in agnatorum gentiliūque potestate esse iubebantur. Varr. de rer. rust. lib. 1. cap.. Qui salubrem locum negligit, mente captus est: atque ad agnatos & gentiles deducendus. Cic. 2. de invent. Si furiosus existet, agnatorum, gentiliūque in eo, pecuniāque eius potestas esto. Iustinian. lib. 1. Instit. de Curat. § Agnatum dicimus quicquid ultra debitum natum est: hoc est, quicquid inutiliter in re aliqua dignitur, ad eius perfectionem minimè requisitum. Unde agnascens, & agnata membra appellantur, וְאַגְּנָסְכָּר, וְאַגְּנָסְכָּר. Plin. c. 52. lib. 10. Membra animalibus agnata, inutilia sunt, sicut sextus hominis semper digitus. Gell. cap. 14. lib. 7. Agnata viția vițutibus, id est, proxima & mala bonis. Idem cap. 1. lib. 6.

Agnellus, Agninus, vide Agnus.

Agnicoru, Promontorium est ad Bolbiticum Nili ostium. Strab. lib. 17. Agnicis, fluvius in Tigrim influens. Plin. lib. 6. cap. 27.

Agnitas, æ, vel Agnita, æ, אֲגְנָתִוָּה. Esculapii cognomentum apud Spartanos, apud quos eius simulachrum ex agno, quæ planta est, erat exsculptum. Cælius leet. antiqu. lib. 18. cap. 5.

Agno, אֲגָנוֹן, fons Arcadiæ esse traditur, cuius aqua cæremoniis quibusdam composita, nebula in morem in aërem ascendens, largissimos demittit imbre: ita dictus ab Agno, una ex Iovis nutricibus. Cælius Rhod. leet. antiqu. lib. 13. cap. 17.

Agnomēn, dicitur quod est extrinsecus aliqua ratione, vel casu quiescum: ut Africanus, Asiaticus, Achaicus, & similia. נָגָנוֹן chem chinnui. אֲגָנוֹן. GALL. Surnom d'une famille. ITAL. Cognome d'una famiglia. FÆRM. חָנָם/den nam vom geschlecht. HISP. El renombre. ANGL. Guruame gottin by an aſt. } Cic. de invent. 1. Nomen quum dicimus, cognomen quoque intelligatur oportet. Vide Nomen infra.

Agnomēntum, (ut cognomentum,) agnomen, אֲגָנוֹן. Apuleius in Apologia, Igitur agnomenta ei duo indita, Charon, ut jam dixi, oboris & animi diritatem: Sed alterum quod libentiū audit, ob deorum contemptum. Mezentius.

Agnomones, equi dicuntur, veluti ex quorum dentibus ætas amplius dignosci non potest. אֲגָנוֹמֶן. Vide Cæl. Rhod. antiqu. leet. lib. 12. c. 9.

Agnon, nomen autoris, apud Quint. lib. 2. cap. 17.

AGNOSCO, ex Ad, & nosco, euphonice causa d, mutata in g. Recognoscō, & eius notitiam cognitionēque in memoriam revoco. Propriè est id, quod nobis olim aut visum fuit, aut alia quavis ratione cognitum. נָגָנוֹן הַכּוֹר, יְהִי iadhab. אֲגָנוֹן. GALL. Reconnoître. ITAL. Conoscere, riconoscere. GERM. Seher erkennen. HISP. Reconocer lo ante conocido. ANGL. To acknowledge. } Varro, Vereor ne me quoque dum revertor, præter canem agnoscat nemo. Virg. 5. Æneid.

Agnoscitque suos, latosque ad mœnia ducit.

Atque hac potissimum ratione differt à verbo Cognosco, quod propriè dicitur de rebus antea nunquam cognitis. Idem 4. Eccl.

Incipe parue puer risu cognoscere matrem.

§ Interdum idem est quod admittere, recipere, approbare, אֲגָנוֹמֶן. Cic. pro Milone. Quum tota Italia facti illius gloriam libenter agnoscet. Suet. in Tiber. cap. 23. Agnoscere signa (de testamento.) } Idem Aug. cap. 65. Agnisci infantem vetuit. Aliquando ponitur pro confiteri. Cic. pro Rab. Ego si mihi esset integrum, susciperem hoc crimen, agnoscere, confiterer. Agnoscere onus tributi, i. in se suscipere. D. de pacis, l. 42. Inter debitorem & creditorem convenerat, ut creditor onus tributi prædicti pignorati non agnoscet, sed eius solvendi necessitas debitorem spectaret.

Agnotus, pro agnitus. Pacuv. Orestes, & Priscian. lib. 10.

Agnitus, a, um, particip. Valer. Flac. lib. 4.

— salve o mihi longum

Expectata manus, nostrisque, ait, agnita votis.

Agnitio, verbale, Actus ipse agnoscendi. נָגָנוֹן הַחֲנָרָה. אֲגָנוֹן. GALL. Reconnaissance. ITAL. Riconoscenza. GERM. Erkanntus. HISP. Reconocimiento. ANGL. Acknowledging. } Cic. de nat. deor. Quæstio de natura deorum ad cognitionem animi pulcherrima est. Plin. lib. 10. cap. 70. Pisces sui cadaveris agnitionem fugientes.

Agnus. Fœtus est ovis, qui annum nondum egressus est. נָגָנוֹן חֵשֶׁב. אֲגָנוֹן. GALL. Agneau. ITAL. Agno, agnello. GERM. Ein lamb. HISP. Cordero, o borrego dentro del año. ANGL. A lamb. } Cic. de Senect. Villa abundet porco, hœdo, agno. Plaut. Paenul. Lupo agnum cripere postulant, nugas agunt. Ubi species quædam est proverbii, quum quis frustra conatur prædam recipere, cui semel manus injicit rapax aliquis. Objicere canibus agnos, proverbialiter dicuntur, qui imbellum & litium imperitum calumniatoribus & exercitatis exponunt. Refertur à Diogeniano. Nomen habere putatur נָגָנוֹן אֲגָנוֹן, hoc est, à puritate, sive castitate: unde & nonnullis Hagnus, per aspirationem scribendum videtur. Est etiam Agnus, אֲגָנוֹן, Dioscoridi frutex arborens, quem Latini à Vinciendi usu Viticem appellant. Dictus Agnus, quasi אֲגָנוֹן, id est, castus, quod mulieres in Thesmophoriis, hoc est, Cereris sacris, pudicitiae conservandæ causa hunc sibi fruticem substernerent. Alii Agnum per syncopen dicunt, quasi אֲגָנוֹן, quod calore & siccitate sua genitaram dissipare putetur. Vide de hoc nonnulla in dictione Vitex. Martial. Epig. 51. lib. 10. Agnus pro Ariete. Gell. c. 3. lib. 4. Agnum feminam Iunoni cedito. Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. Agnum horum uter est pinguior, cum sume, pro Agnorum: ubi Agni nuptiis celebrandi adhibentur. Idem Capt. sc. 1. a. 2. Qui locant cedendos agnos, duplam agninam danunt. Idem Aul. sc. 5. a. 2. Pisces indicant caros, agninam caram, caram bubulam. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Agninus me extis placari volo.

Agnellus, diminut. נָגָנוֹן, רְבָבָה. GALL. Agnelet. ITAL. Agnello. GERM. Ein lâmlin. HISP. Pequeño cordero. ANGL. A little lamb. } Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Agnellum, hœdillum me tuum dic esce.

Agninus, quod ex agno est, aut ad agnum pertinet. נָגָנוֹן. GALL. D'agneau. ITAL. Cosa di agnello. HISP. Cosa de cordero è borrigo. ANGL. Any thing portening to a lamb. } Plaut. in Pseud. Pol, qua opera credam tibi, una opera alligem fugitivum canem agninus laetibus. Proverbium est. Nam qui canem alligat intestinis agninus, non modò canem amittit, verum & prædam ultrò dederit fugitivo. Sic credit homini malæ fidei, & rem perdit, & frustra habet obligatum eum, qui non est solvendo. Lactes enim dicuntur intestina molliora.

Agnă, æ, mensuræ genus in agrorum dimensione. Col. lib. 5. cap. 16. Actus quadratus undique finitur pedibus cxx. hoc duplicatum facit Iugerum, & ab eo quod erat junctum, nomen Iugeri usurpavit: sed hunc actum provinciæ Boetice rustici Agnam vocant. Item Agna, fœmineus ovis fœtus: ut Lactens agna. Quid. lib. 4. Metamorph. Item Eleg. 11. lib. 3. Trist.

Montanus

Montanis ut pavet agna lupis.
Agere, egere, actum. ἔπειτα βασάνη, ἔπειτα παράλη. GALL. Faire, agir. ITAL. Fare, oprare, trattare. GER M. Thun, handen, werken. HISP. Hacer lo que no queda. ANGL. To work todo. Multa significat: nam Agere est gerere, ποιέω. Plaut. in Amph. Dum hæc aguntur. Cic. lib. 1. epist. Hic quæ agantur, quæque acta sunt, ea te literis multorum cognoscere arbitror. Item pro facere. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Si ambas videre volet, quid agimus? pro agemus, i. faciemus. Idem Pseud. sc. 4. a. 4. & sc. 7. a. 4. Quid nunc fiet? quid agimus? Et in Aut. sc. 2. a. 1. Rogitam me ut valeam, quid agam? Et in Most. sc. 1. a. 2. Me rogitas quid agas? Accubas. Idem Aut. sc. 6. a. 4. Quid agam? abeam, an maneam? Idem Capt. sc. 1. a. 4. Hanc rem age, & sexcenta similia apud Plaut. Quid agitur Euclio? & alibi. Quid agitur Callidore? Amatur atque egetur. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Quid agitur? statut in hunc modum. Et sc. 5. a. 1. Dum hæc aguntur, voce maxima exclamat uxorem suam, &c. Quandoque inducere, seu impellere. Lactant. lib. 19. Tres sunt affectus, qui homines in omnia facinora præcipites agant, ira, cupiditas, libido. Quæ intemperie nostram agunt familiam? Plaut. Amph. Agere præcipitem. Vide Præcep. Agere aliquem in lachrymas. Senec. cap. 14. de Consol. ad Helu. Unde agis te? Unde homo ebrius. Plaut. sc. 4. a. 1. Quò agis te? domum. In Amph. sc. 1. a. 1. Item Ovid.

Miscendas largè rivus agebat aquas.

Plaut. in Amph. Pro claris factis, diris aguntur malis, i. vexantur, cruciantur. Item pro vita traducere. In munditiis, mollitiis, delitiis, que etatulam agitis. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Quandoque audire. Terent. in Andr. Hocce agis, an non? id est, audis, ut exponit Donatus. Sic Plautus, Vos agite spectatores. Idem Cœr. sc. 2. a. 5. Hanc rem agite (i. attendite) sequitur enim, Atque advortite. Idem prol. Afin. Hoc agite, sultis (i. attendite.) Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Hoc videbis, ut alias res agunt, (dixerat, vigila, expurgescere.) Hoc agite atque advortite; huc adhibete aures. Et Men. sc. 2. a. 5. Iam satis iocatus, nunc hanc rem age. Quandoque dicere. Idem in Adelph. Sed estue hic ipsus de quo agebam? Quid opus est multas agere ambages. Idem Pseud. sc. 1. a. 5. Maximas rugas agis, i. loqueris. Idem Afin. sc. 1. a. 1. Idem Men. sc. 2. a. 5. Rugas agis, & vana loqueris (sepe est repetitum,) vide Nuga. Cœl. lib. 1. de bell. civil. Pompeius eadem illa, quæ ostenderat, agit (i. loquitur.) Quandoque pronuntiare, διαγίνεσθαι. Cic. de optimo genere dicendi. Diserti deformitate agendi multi infantes putari sunt, ut iam non sine causa Demosthenes tribuerit primas, & secundas, & tertias partes actioni, τριτικής. Quandoque cogitare. Plaut. Afin. sc. 2. a. 2. Quid consilii capiendum est? istud ago. *ad finem*. Virg. Eclog.

Id quidem ago, & tacitus Lycida mecum ipse voluto.

Quandoque effingere, *παραβλέψειν*, ut, Ago stultum: id est, fingo, sive repræsento me stultum. Unde Actores comædiarum, *παραβλέψειν*, dicuntur, qui diversorum hominum gestus agunt in scena. Cic. pro Quint. Roscio, Roscius lenonem Ballionem quum agit, agit Chæram. Quandoque ire, incedere, vivere, *πάζειν*, ut Nudus ago. Pompon. Mil. Exercent bellando animos, corpora ad consuetudinem laborum, maximè ad frigora nudi agunt ante, quam puberes sint. Agere bonum civem, est fungi boni civis officio. Cic. lib. epist. Dum mihi pacis mandata das ad Cælarem, mirificum agis civem. Sic agere Consulem, vel Senatorem, est facere ea, quæ propria sunt Consulis, vel Senatoris. Cujusmo li orationes Valerius Maximus aliquando novè per nominativum extulit, ut quin ait, Experi voluit, an scires Consul agere: id est, fungi Consulis officio. Idem, Publius Rutilius, non publicanus in Sicilia egit, sed operas publicanis dedit. Quandoque Agere, significat extendere, porrigit: ut, Vera gloria radices agit, atque etiam porrigit, *πέσσειν*, *πέσσειν*. Agere testitudinem, est admoveare, vel applicare, teste Servio in illud Virg. 2. Aeneid.

obſequimque aſta teſtitudine limen.

Sic agere vineas, & turres. Cæsar. bell. Ga. 3. Quibus fortiter resistentibus, vineas, turrēsque egit. Item Agitare. Plautus, Adepoleam agam verberibus. Virg. 6. Aeneid.

Prodigiis atti cœlestib[us] ossa piabunt.

Agere cum aliquo dicimus, quum quipiam ab eo impetrare, vel aliquid ei persuadere conamus. Plaut. Afin. sc. 3. a. 1. Dedi, quod mecum egisti, id est, orasti, petiisti. Cic. Attic. lib. 5. Is egit mecum accuratè multis verbis, ut tibi responderem. Idem in Lælio, Quum enim sepe mecum agres, ut de amicitia aliquid conscriberem. Bene, vel præclarè agi nobiscum dicimus, quum res nobis feliciter succedunt, nihilque habemus, de quo magnopere queri possimus, *πολὺς φόρος*. Cic. de Amicitia, Cum illo quidem actum optimè est, mecum autem incommodius. Ibidem, Cūm illo quis neget actum esse præclarè? Idem in Verr. act. 4. Hæc conditio fuit aratorum, ut secum præclarè agi putarent, si vacuos agros Apronio tradere licet. Agitur res nostra, vel, De re nostra agitur, hoc est, ad nos pertinet, vel res nostra in discrimen adducitur. Idem pro Sext. Rosc. Tua quoque res permagna agitur. Idem pro lege Manil. Agitur enim salus socrorum, aguntur certissima pop. Rom. vestigalia, aguntur bona multorum civium. Idem de Amic. In quibus eorum de capite agatur, aut fama. Id de quo agitur (*πολὺς φόρος*). Liv. lib. 34. Item, Non agitur de me, pro, res mea. Ovid. in epist. Acontii. Agitur res hodie apud iudicem, Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2. Hæc res agetur nobis (vera) vobis fabula. Idem Capt. prolog. Agere cum aliquo tabellis obsignatis, est cum convincere testimonio literarum suarum. Cic. sc. 2. a. 1. Agere cum aliquo, additis adverbis, per verbum Tractare declaratur: ut, Pacificè egit mecum, id est, Pacificè me tractavit. Non acerbè egit mecum, non iuimicè. Agere cum aliquo, item alio modo. Terent. Quid cum illis agas, qui neque ius, &c. Id est, Quod ius ab illis obtineas: sive (ut Galli loquuntur) quelle raison pourrois tu avoir de ceux, &c. Agere cum aliquo, in alia significatione, Plaut. Nihil ago tecum: hoc est, nihil mihi rei est tecum. Et pro alloqui aliquem, ut Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Heddylum tecum ago (id est, te alloquor.) Et Afin. sc. 3. a. 1. Malè agis mecum. Ubi lena bene agat. Agere & ferre, *πάζειν*, *φέγειν*, tristissima quidem, sed tamen proverbi.

Calepini pars 1.

bialis est figura. Dicitur de hostibus agros nostros excurrentibus Senec. cap. 15. de Consol. ad Marc. Vastat & agit omnia, ut sua ista, &c. Item Suet. in Galba, cap. 20. & Gell. cap. ult. lib. 1. Hoc agerent ac ferrent, hortantis. Agunt & ferunt, *πάζειν*, *φέγειν*, pro eo quod est hostili more populantur, aut vexant. Id si traducatur ad animum, non paulò fiet festivius: quemadmodum Aristoph. in Nebulis. Actum est, vel Res acta est, hoc est, periit, vel deplorata est, *παίχαται*, *οἰζύεται*. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Actum est de me, morior. Et Sueton. in Nerón. c. 42. Actum de se pronunciavit. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Actum est hodie de me. Ovid. 6. Fast. Nil agis, nil agis. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Stultus es, rem actam agis. Terent. in Feaut. Unam ei cœnam atque comitibus dedi: quod si iterum mihi sit danda, actum fiet. Idem, Acta hæc res est, periit: proverbialiter his verbis desperationem significamus, quæ res secundum ius Civile dicitur, quo cavetur, ne quis rem actam repeatat, suamque damnationem rescindat. Actum agere, id est, nihil agere, *πάζειν*, *φέγειν*. Idem in Phorm. Actum, aiunt, ne agas, *πάζειν*, *φέγειν*. Forma adagii est à iudiciorum consuetudine sumpta, quæ admonet fas non esse iterum agere causam, de qua iam sit pronuntiatum. Sic Plaut. Actum agis, id est, incassum laboras. Quod enim iure semel judicatum fuerit, rescindi, & iterum agi non potest. Aliud agere, vel Alias res agere, est non esse intentum ius quæ aguntur. Cic. pro Sext. Rosc. Usque adeò animadvertis, iudices, eum iocari, atque alias res agere. Pro vertere. Virg. Ipse ter adducta circum caput egit habena. Pro urgere, perseguiri. Idem, Pastor agens telis. Pro contorquere, ut Agere tela in aliquem. Senec. cap. 26. de Consol. ad Marc. Pro habere. Virg. 1. Aeneid.

Tros, Tyrius ve mihi nullo discrimine agetur, id est, habebitur. Pro ante nos pellere. Idem 1. Eclog.

en. ipse capellas

Protinus ager ago.

Suet. in Cas. cap. 68. Agere obvios, id est, repellere. Item pro præbere, Idem in Tib. cap. 6. Egit se civilem, id est, præbuit. Idem in Cland. cap. 25. Egit se non principem, sed ministrum: pro gerere. Idem in Cland. cap. 24. Agere se pro equite. Item pro exhibere, ut Agere Co-mœdiam. Plaut. Mil. sc. 2. a. 1. Iōiser une comedie, ou representer: unde Actus Tragicus. Suet. in Ner. cap. 24. Et, Actui rerum, pro rebus agendis. Suet. in Cland. c. 23. Pro vehere, ducre. Varro, non hunc Paetolus aureas undas agens eriperet unquam è misericordia. Pro foras pellere, fugare: ut, Membris agit atra venena. Agere in cruce, id est, tollere. Cic. & Liv. Pro celebrare: ut, Agere diem festum. Pro convocare: ut, Agere concilium. Pro emittere & exhalare: ut, agere animam. Agere etiam ad lites pertinet: significat aliquando nomen deferre, & legibus obligare reum. Fab. Quint. in Declam. Item, nolo hæc meam rem agere (i. meo commodo consulere.) Plaut. Cœr. sc. 2. a. 5. Hodie peregrinos absoluam, cras agam cum civibus. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Sed ego, quod ago, id me agere oportet. Idem Afin. sc. 2. a. 2. Item, Nihil ago tecum. Ubi est ipius tecum, mihi rem esse nolo: sunt verba sumpta è iure. Sic rem actam egit. Vide Actum. Unde emerserunt innumeræ penè loquendi formulæ: ut, Furti agere, hoc est, actionem furti intentare. Agere causas. Agere syngrapha. Lege agere, vide Lex. Lege agere ex Iponso, de quo infrà in dictione Sponsio. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Quid illo homine es acturus? (i. quam ad rem usurus.) Ibid. sc. 4. a. 2. & sc. 7. a. 4. Quid nunc fiet? quid agimus? Velleius. Nihil egisti Marce Antoni occidendo Ciceronem, (i. nihil promovisti, nihil tibi id profuit.) Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Quid actum est? (i. quid egisti, quid promovisti?) Porro innumeræ sunt aliæ huius verbi significaciones quæ passim legentibus occurunt, ut Agere pacem. Senec. cap. 5. de Consol. ad Helu.

Oria mundus agat,

Ovid. Fast. Opus est agendo (i. pugnando.) Idem 13. Met. 4. & 4. Fast. Agit palmes gemmas. Agere silentium. Quintil. &c. Item, Hoc age, Hoc agite, Hoc agamus, Plaut. Vide Hoc. Agere reum, αἵτινα οὐ φέγειν, hoc est, acculare. Peragere reum, αἴπει τὸ δίκτυον, hoc est, agendo perficere ut reus condemnetur. Agere gratias, hoc est, verbis ostendere, nobis aliquid fuisse gratum. Nam gratias habere, καὶ τοῦτο εἶναι, pertinet ad animum, quum memorem accepti beneficii mentem animumque habeo, & invicem gratificandi voluntatem. Referre vero gratiam, δὲν διων. αγ. φέγειν, est facto acceptum beneficium remitteri; ut si à me sublevatus aliquo beneficio, vicissim aliquo modo me sublevaveris, gratias retulisti, reddidisti-que. Et licet Seneca nolit malas gratias referri posse, sed redi: Ci-cero tamen in Salustium ait: Quod ista inusitata rabie in uxorem & filiam meam invasisti, quæ se facilis mulieres abstinuerunt à viris, quam tu vir à viris, satis docte ac peritè fecisti. Non enim sperasti me mutuam tibi gratiam relaturum, ut vicissim tuos compellarem. Terent. in Eunuch. Illis crucibus quæ nos nostramque adolescentiam habent despiciunt, nunc referam gratiam, atque eas itidem fallam, ut ab illis fallimur. Referre igitur gratiam, tam in malum, quam in bonum dicitur, quum si facto beneficium, aut injuriam acceptam compensare. Rectiusque huic verbo singularem accusativum Gratiam jungimus, quam pluralem Gratias. Et contra, melius dicimus, teste Valla, Habere gratias, quam gratiam: nunquam autem, vel rarissime, Agere gratiam, sed ferre semper, Agere gratias. Li-vius, Satiatus tandem complexu filii, renuntiate, inquit, gratias Regi me agere: referre gratiam aliam nunc non posse, quam ut suadeam non aptè in aciem descendat, quam in castra me rediisse audiatur. Cic. Cai pro me Senatus gratias agendas putavit, ego à me gratiam referendam non putem? Pro eodem etiam dicimus, Re-spondere officiis. Planc. Cœl. Immortales tibi ago gratias, agamque dum vivam; nam relaturum me affirmare non possum: tantis enim tuis officiis non videor mihi respondere posse. Agere cum populo, est populum rogare, ut suis suffragiis quid iubeat, aut vetet, εἰ τοῦ δῆμος φέγειν. Agere cum populo dixit quoque Gell. cap. 15. lib. 4. de eo quod provocavit ad populum, & cap. 15. lib. 13. docet quid sit cum populo agere, & Agi cum populo bifariam non posse. Cuniculos agere, est species subterraneos effodere, per quos occultus in locum aliquem fiat aditus. Cicero. 3. Offic. Quod si fana pater

explicet

expilet, & nunc agat ad æxarium. ¶ Agere viam, est viam sibi appetire per loca invia. Virg. 3. Æneid.

— Alpheum fama est hic Elidis amnem

Occulta egisse vias subter mare.

¶ Intent pro tenere viam. Senec. cap. 18. de Consol. ad Marc. Agunt vias diversas sidera. Et Tib. lib. 4.

Curva nec assuetos egerunt flumina cursus.

Item agere principatum, id est, tenere, sive gerere, bis Suet. in Tib. cap. 24. ¶ Denique Agere, pertinet ad omnes actus humanos ei seculi. Nam qui sedet, qui stat, qui cogitat, qui jacet, qui moritur, aliquid agere dicitur: ita ut nullus qui modò vivat, esse unquam possit sine actione. ¶ Hinc sit, ut & agere dicamus pro vivere, pro quo etiam dicimus, Vitam agere, ζωειν. Terent. in Andr. Primum hæc publicè vitam, parcè ac duriter agebat. ¶ Item, Annum vigesimum, vel trigesimum agere, ævum agere, Senectutem agere, & similia. Annus, vel mensis vigesimus agitur, hoc est, currit, vel in cursu est. Terent. in Heyr. Tum postquam ad te venit, mensis iam hic agitur septimus. ¶ Agere animam est mori, vel morti proximum esse. Cic. Epist. lib. 4. Qu. Hortensius quum hæc scripsit, animam agebat. ¶ Componitur Ago cum Ad, ut Adigo: cum Ab, ut Abigo: cum Am, ut Ambigo: Con, ut Cogo: Circuni, ut Circumago, quod est Circumduco: De, ut Dego: Ex, ut Exigo: Per, ut Perago: Pro, ut Prodigo: Re, ut Redigo: Sub, ut Subigo, à quo fit Profubigo: Trans, ut Transigo. ¶ Sunt etiam qui putent Castigo, Instigo, Mitigo, Lævigo, Litigo, & Nego composita esse verbi Ago: ut sit Castigo, Castè ago; Mitigo, Mitem ago; Lævigo, Lævem ago, id est, planum: Fustigo, Fuste ago: Litigo, Lite ago: sed quum sint prime conjugationis, habeantque quædam i, productam, non videntur ab Ago composita.

Agon, victimarii verbum, pro Agone? Ovid. lib. 1. Fast.

Qui calido strictos tinturus sanguine cultros

Semper agatne rogat: nec nisi iussus agit.

Et Senec. lib. 3. Controu. Carnifex manum tollet: deinde respiciat ad patrem, & dicat, Agon? quod fieri solet in victimis. Unde proverbialiter Agones dicti cunctatores, qui semper deliberant, neque quicquam aggrediuntur.

AGITO, as, Crebrò facio, factito. { יְנַבֵּה הַנִּידָה. ἡγάτης, ἡγατίς. GALL. Agiter, demener fort & souvent. ITAL. Agitare, far fesso. GERM. Bewegen hin und wieder. Tleystig thun/ oft handlen. HISP. Hacer muchas voces. ANGL. To toss and stirre to do of ten, to trouble. } Ovid. Eleg. 4. lib. 3. Trist.

Quid sicut ut tutas agitaret Dadalus alas.

Idem 2. Fast.

Vota feris similis nullos agitata per usus.

Idem Eleg. 4. lib. 1. Trist.

Ille (Ulysses) erat assidue sevis agitatus in armis.

Sallust. in Jugurtha. Ita variè per omnem exercitum lœtitia, mœror, luctus atque gaudia agitabantur. ¶ Item Stimulare, compellere, iawrev. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Nant iam agitabo quadrupedem calcari. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

— Agitante cupidine currus.

¶ Item Observare. Virg. lib. 3. Georg.

Ipsa dies agitat festos.

¶ Item, perturbare, molestare, cruciare, vexare. Cic. de Legib. Furor agitant insectanturque improbos. Plaut. in Curc. sc. 1. a. 2. Tum te igitur morbus agitat hepatarius. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Atra bilis agitat hominem. At te atra pix agitet: & Amph. Pro claris factis diris aguntur malis. Idem Curc. sc. 1. a. 1. Profundis vinum, quæ te res agitant? Larux & intemperie agitant senem. Idem Aut. sc. 3. a. 4. & ibid. Quæ te mala crux agitat: & Mil. sc. 1. a. 2. Age si quid agis, nisi mavis agitari virgis. ¶ Item venari & insectari feras. Cicer. lib. 3. Offic. Suntne igitur insidiæ, tendere plagas, etiam si excitatur non sis, nec agitatur? Ipsæ enim fera nullo in sequente sœpe incident. ¶ Item Exercitare. Lactant. Nisi virtus agitetur, proficimus parum. Liv. lib. 5. d. 4. Agitare animum, id est, exercere. ¶ Agitare vitam, idem quod agere, vel ducere. Salust. in præm. bell. Catil. Etiā tum vita hominum agitabatur sine cupiditate. Sic Gell. cap. 7. lib. 20. Agitare vindemiam hilare. Plaut. in sc. 1. a. 5. Agitemus hoc convivium vino & sermone suavi. ¶ Pro Movere & omnia miscere, Liv. lib. 9. d. 4. Agitare, posuit. ¶ Item, Eum bene agitare, pro bene valere, dixit Gell. cap. 19. lib. 16. Item Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Quid rerum agitem patri perferat, id est, ut valeam. ¶ Item Cruciare, ut apud eundem, Agitabatur magis, magisque in dies ferox animus inopia rei familiaris, & conscientia scelerum. ¶ Item sœpe administrare. Idem, In pace vero beneficiis magis, quam metu imperium agitabant. ¶ Item, Sœpe considerare, cogitare, recognoscere. Idem, Sed ea quæ mente agitati omnes jam antea audistis. Agitate animo. Liv. lib. 5. d. 4. Agitare cogitationes cum aliquo. Idem lib. 10. d. 4. Agitare conglia. Terent. in Phorm. Ego quoque id quidem agitans mecum sedulo, inveni (ut opinor) remedium huic rei. ¶ Aliquando Tractare, disputare, excutere. Cic. pro Dom. Sententia quæ erat tractata in Senatu. ¶ Agitare ferociter, est sese ferociter gerere. Salust. in Catil. Minari interdum ferro, nisi obnoxia foret: postremò ferocius agatre, quæ solebat. ¶ Agitare lœtitiam, est lœtitiam præ se ferre, & re ipsa gaudium ostendere. Ibidem, Ciceronem ad Cœlum tollere, & veluti servitute crepta, gaudium & lœtitiam agitabat.

Agitatio, verbale, ipse agitandi actus. { מְנֻבֵּה manödh. η δύνης, δύνασθαι. GALL. Mouvement, esmotion, agitation. ITAL. Smovimento, commozione, agitatione. GERM. Bewegung, myb. HISP. Obra de acossar agujadura. ANGL. Stirring or troubling. } Cic. 2. de nat. deor. Nec enim ille externus, & adventitius habendus est lepor, sed ex intimis maris partibus agitatione excitatus.

Agitatio, us, ñovans & nō nos, motus, agitatio. Macrob. Comment. lib. 2. cap. 14. Imò per diversa, si spontaneo ferrentur agitatu.

Agitator, qui est equorum, curruimve rector. { מְנֻבֵּה manögh. ηδόνης, ιππαρχη, κυνηγη. GALL. Qui conduit & chasse cheval, asne, ou autre chose. ITAL. Chi spinge & mena cavalli o asini. GERM. Ein koßtreiber/ karrer/ furmann. HISP. Aguñador o acossader de animales.

ANGL. A driver of a cart or of beasts. } Cic. Attic. lib. 13. Nec est melius quicquam, quam ut Lucullus sustineat currum, equosque, ut bonus sepe agitator.

Agones, victimæ. Agonia, hostia. Festus: Agonias, hostias putabant ab agendo dictas. Glossarium: Agonia itaq; non agonia, ut nunc legitur. Item agonalia, & agonaria, duia.

¶ Actiùs, amplius, melius. Pap. ¶

Actus, a, um, Completus. { עֲמָלָה nabach. μεταρπίσθαι. GALL. Façt, parfait. ITAL. Fatto, perfetto. GERM. Das schon überhain end volle bracht ist. HISP. Hecho. ANGL. Done, ended. } Virg. lib. 6.

His actis properè exequitur precepta Sibylle.

Unde actum agere, proverbio dicitur, pro nihil agere. Quod enim (inquit Donatus,) in iure semel iudicatum fuerit, rescindi & iterum agi non potest. ¶ Ponitur etiam Actus pro Adpulsus. Idem lib. 7.

Sive errore via, seu tempestatis acti.

Ovid. lib. 4. Trist. eleg. ult.

Tat̄a mihi tandem longis erroribus acto.

¶ Pro Admotus. Idem Virgil. lib. 9.

Accelerant acta pariter testudine Volsei.

¶ Pro Coactus, territus. Idem lib. 6.

Prodigis acti celestibus ossa piabant.

Alia significata quære in dictione Ago.

Actum est, vide in Ago, & semper in malam partem accipitur, ut, Actum est de re publica: id est, extincta, desperata, perdita est, אָמֵת, מִנְגָּדָה. Terent. in Andr. Quid ego audio? actum est, siquidem hæc vera prædicat.

Acta, orum. { דְּבָרִים dibré hayamim. αρχές. GALL. Facts & actes publics, les registres publics. ITAL. Atti pubblici, registrati. GERM. Handlungen/ geschichten. HISP. Los hechos publicos de cada dia. ANGL. Gestes or actes. } Generaliter dicuntur quæcunque aguntur, sive publicè, sive privatim, sive in iudicio, sive extra iudicium. Cic. de Orat. Consilia primum, deinde acta, postea eventus.

— in omnibus actis,

Vtima si demas, vita tuenda mea est,

Ovid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.

Ille licet patriis sine fine superbiat actis.

idem in Epist.

At sua Tydydes mecum communicat acta, (id est, res.)

idem 13. Metam.

Et tua letheis acta dabuntur aquis.

idem Eleg. 9. lib. 4. Trist.

— qua vita quaritis acta meis,

idem Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Divitis ingenii est immania Cœsaris acta

Condere.

idem Eleg. 1. lib. 2. Trist. pro rebus gestis. ¶ Acta propriè dicuntur quæ gesta sunt ab eo qui togatus in Republ. cum potestate imperio que versatus est. Nam Imperatorum res gestæ dicuntur. Cic. Philipp. 1. An in commentariolis & chirographis & libellis acta Cœsaris firma erunt, quæ ille in æs incidit, in quo populi iussa, perpetuâsque leges esse voluit, pro nihilo habebuntur? Et paulò post, Ecquid est quod tam propriè dici possit actum eius, qui togatus in Rep. cum potestate imperio que versatus est, quam lex? qua re acta Gracchi leges Semproniae proferentur. Postea autem consuetudine sermonis factum est, ut literæ omnes de quorumlibet iudicium sententiis prescriptæ, actorum nomine censerentur. Irem, quodeunque apud ius dicentem ad causam sive publicam, sive privatam pertinentis, gestum ejusque autoritate mandatum literis esset. Ex lexico Hotomanni.

¶ Acta circunducere, est antiquare, & delere. Paul. I. acta, ff. de re ind. acta apud se habita, si partes consentiant, & iudex hoc permiserit, potest iubere eadem die circunduci. ¶ Acta diurna, quæ in singulos dics conficiuntur. Græci ιφημεῖδες vocant, Latini Diaria. Ad acta maiorum reverti (id est, ad annales.) Sen. cap. 1. de Conf. ad Marc.

¶ Referre in acta, est inter acta perscribere. Iuvenc. Satyr. 2.

— liceat modò vivere, sient,

Fient ista palam, cupient & in acta referri.

Suet. in Calig. cap. 3. In acta referit repudia. Item, in fastos, & tāque publica referre, in Tib. cap., ut Senatus actis continetur. Idem in Aug. cap. 5. Intare in acta principis. Suet. in Tib. cap. 26. Referre de actis superioribus ad Senatum, idem in Cas. cap. 23.

¶ Actualia, quæ ab actu descendunt nomina, activa. Isid.

Actualis, activa. Idem. ¶

Actus, us, generali vocabulo dicitur omne quod agitur, aut dicitur, וְעַמְלָה. Cic. in Sal. Si de mea vita atque actibus huic convitiatori respondero. Idem 1. de Legib. Non solum in rectis, sed etiam in pravis actibus insignis est humani generis similitudo. Quintil. in cœteris actibus vitae. Idem, In actu, non in effectu posita est Rhetorica. Senec. epist. 38. Ex minimo in maximos actus diffunditur semen. Suet. in Aug. c. 78. Actus diurnus (an ephemeredis.) ¶ Item, Actui rerum, (pro rebus gerendis, sive agendis.) Idem in Aug. cap. 32. & Actus rerum, pro iudiciis. Idem in Claud. cap. 23. & cap. 15. & in Nerone cap. 17. ¶ Actus, Gallicè contentance. Quintil. Amictus habet actum quandam præliantem. ¶ Dicuntur præterea Actus, partes fabularum, inter quas modi fieri solent. Hos in omni fabula quinque exigit Horatius in arte poëtica.

Nére (inquit) minor quinto, neu sit productior actu

Fabula, quæ posci vult, & spectata reponi.

Suet. in Ner. cap. 24. Actus tragicus. ¶ Unde proverbiali figura dicimus, & upremum fabulæ actum addere, pro eo quod est, extremum finem imponere. Cic. in Catone transfert ad vitam peractam. Hi mihi videntur fabulam ætatis peregisse, nec tanquam inexercitati histrioines in extremo actu corruisse. ¶ Per translationem, Actus dicuntur diverse vite humanæ partes, in quibus non secus atque histrioines in Comœdia, alias atque alias quodammodo induimus personas. Ibidem, Naturam optimam ducem sequimur, à qua non verisimile est, quum cœteræ partes ætatis bene descriptæ sint, extremum actum, tanquam ab incerti poëta, esse neglectum. ¶ Item, Actus dicitur spatiuum

tum in agro centum viginti pedum, quod in eo boves agerentur; quum araretur uno impetu iusto, ut inquit Plin. lib. 18. cap. 3. Triplices autem reperiuntur Actus, minimus, quadratus, & quadratus duplicatus. Minimus quatuor pedes haber latitudinis, longitudinis pedes centum viginti: quod spatium in agri erat inter vicinos. Quadratus undique centum viginti pedibus præsinitur. Quadratus duplicatus Iugiter præstat. ¶ Rursus, Actus (ut Modelinus de servitute prædiorum rusticorum scribit) est ubi armamenta trahere, & vehiculum ducere licet, hoc est, via qua quis pedes, vel eques commeare potest. Vide Institutiones Iustin. lib. 2. tit. 3. Item, Actus dispensationem & administrationem pecuniae significat apud Jurisconsultos. Scævala 1. 40. D. de statulib. Stichus servus meus actor, si rationem omnem actus sui heredi meo reddiderit, liber esto.

Activus, ἀκτινής, spargens, sparsus, qui agit, factum à Grammaticis, ut Activa significatio, & verbum activum, quod (teste Prisciano lib. 8.) semper actum significat, & facit ex se passivum. Activa ars. Quintil.

Activitas, & passivitas, vocabula sunt Censis Grammatici, ut apud Probum in Catholicis: secunda persona activitatis, & passivitatis.

Actuōsūs, laboriosus, laboris plenus. { ἄγαλμα, γάλη, jugheāk. τύπος, πρότυπος. GALL. Laborieux, agile, qui représente bien les mines & contenances. ITAL. Attuso, pronto ne gesti del corpo. GERM. Der vil gebärdend vnd selbste weise treibt. HISP. El que haze gestos y usages. ANGL. Full of labour. Actuosi homines, qui motu corporis maximè excentur, ut histriones & saltatores. Et actuosus ignis apud Senecam. Actuosa vita, quæ in actione & labore versatur, non in studio & contemplatione. Et hæc activè: passivè autem quum accipitur, significat rem in qua multum sit laboranduna, ut actuosa comœdia. Donat. in Terent. Hæc scena actuosa est, magis in gestu, quam in oratione constituta. Cic. de nat. Deor. Virtus actuosa est.

Actuōsē, adverb. Magno labore, πενθεῖται, θεωρεῖται. Cic. 1. de Orat. Quid petam præsidii? quam leniter? quam remissè? quam non actuosè?

Actio, verb. Actus, vel operatio, administratio. { ἔργον pe' átl. פְּעַלָה, מִפְּהַלָה. miphhal. σάτης. GALL. Action. ITAL. Attrone. GERM. Handlung. HISP. Obra, hechura. ANGL. Doing, action. } Cic. 1. Offic. Virtutis enim laus omnis in actione consistit. Apud Rhetores autem significat eam artis partem, quæ in pronuntiando & gestu agendo consistit, ῥήσεις. Cic. in Orat. Est enim actio, quasi corporis quedam eloquentia, quim constet è voce atque motu. Quid autem sit pronuntiatio, lib. 1. ad Heren, explicatur: pronuntiatio, est vocis, vultus, gestus moderatio cum venustate. ¶ Quandoque Actio pro Accusatione, sive petitione accipitur, ἀποβολή, quemadmodum Actor pro accusatore, κατηγόρος: ut Ciceronis actiones in Verrem. Quint. lib. 7. Cujus actionem eidem solam in hoc tempore emiseram. Idem, Actiones pupillares habuit puer Demosthenes. ¶ Quandoque dicitur defensio, sive oratio pro causæ defensione, aut aliquid rei, de qua agitur, διμοδοσία. Cic. Quint. Valerio, Actionem meam C. Caesar primo suo Consulatu lege Agraria comprobavit. Item, Actio Ciceronis pro Sextio, dixit de defensione Quint. ¶ Est etiam actio, Ius agendi & iudicium intentandi, δίκη. Autor ad Heren. lib. 1. Et à causa cadit is qui agit, nisi habeat actionem. Gell. cap. 15. lib. 5. Is apud quem est legis actio. Quintil. Ius actionis non habes: & mox, Non licet agere. ¶ Actiones item certæ formulae sunt apud Iureconsultos, quibus iudicium datur: vide Hotom. in Lexic. ¶ Dicimus etiam Gratiarum actionem, pro beneficii accepti confessione, & grata verborum redditione. Cic. Planco, Quanquam gratianum actionem à te non desiderabam. ¶ Actio vita, pro vivendi ratione, seu modo. Cic. 5. Tusc. Si vita modum actionemque querimus, alterius mens rationibus agitandis exquirendisque alebatur, cum oblectatione solertia, qui unus suavissimus pastus animorum: alterius in cæde & iniuriis, cùm & diurno & nocturno metu (de Archimedæ mathematico, & Dionysio tyranno loquitur.) Si querimus actionem vita, id est, qualē uterque vitam egerit. Idem 3. Offic. Ad eas res parandas tuendasque; quibus actio vita continetur.

¶ Actionaria, qui res nostras agunt. Gloff. ver. Cod. II. ant. ¶

Actiuncula, diminutivum ab Actio. Plin. Epist. lib. 8. Falconi, Retracto enim actiunculas quasdam.

Actito, as, frequentativum, oriundum, non ortum ab Ago, sed ab Acto, sicut Scriptito à Scripto, Lectito à Lecto: & propriè Actitare dicitur in causis, ἀπονομέσθι. Plin. junior ad Marcum, Magis miraberis, si scieris illum aliquandiu causas actitas esse. Cic. de claris Orat. Etiam M. Pontidius municeps noster multas privatas causas actitavit. Vide & Gell. lib. 9. cap. 6. ¶ Actitor, aris, sæpe ago. Pap. ¶

Actor, dicitur omnis qui aliquid agit. { ἄρχειον, ἀρχέτορ. GALL. Exploiteur. ITAL. Operatore. GERM. Ein thäter, ein verhandler. HISP. El que haze. ANGL. An worker, doer. } Cic. pro S. fl. Cato & dux, & autor, & actor illarum rerum fuit. ¶ Item is qui in iudicio causam agit, ἀρχέτορ. Idem de Clar. Orat. Eodem anno Miloni Rhodio Romæ dedimus operam & actori summo causarum & magistro. ¶ Apud Iureconsultos Actoris vocabulum ferè semper accipitur pro accusatore, seu petitore, hoc est, pro eo qui actionem in iudicio intentat adversus tecum, ἀρχέτορ. Ulpianus l. qua omnia, ff. de procurat. & defensoribus. Quæ omnia non solum ex parte rei, sed etiam in persona actoris observabantur. Item Tacit. lib. 2. Actori publico mancipare. ¶ Actor etiam dicitur histrio qui fabulam agit, θεατής. Cic. ad Q. Fratrem, Poëta boni & actores industria in extremo actu solent esse diligentissimi. ¶ Item actor servus, dicitur idem qui dispensator, nimurum qui pecunia domini tum exigendæ, tum dispensandæ præstet, l. 5. de doli except. l. Sticho, de statulib. Vulgo jam factorem appellare solemus. Col. lib. 1. cap. 7. Ita sit ut actor, & familia peccent, & ager sapientis infametur.

Actuarius, qui acta describit veloci stylo, cæque descripta deinde recitat, Notarius. { ἀρχοφόρος, μαζεύτης. GALL. Notaire. ITAL. Notario. GERM. Ein Notari/ so die händel schnell vnd in eyl schreibt. HISP. Aquel que escribe lo que otro dice. ANGL. Vnliche vorriteth gestis. } Suet. in Casare, Quam non imponitò

Augustus aestimabat magis ab actuariis exceptam, male subsequentibus verbadicentis, quam ab illo editam. Actuarii vice fungi, Senec. epist. 33.

Actuarius, a, um, Αγίτως, Agilis, velox, & facilis ad circumagendum, unde Naves actuaria, καταναυστηρα dicuntur, quæ leviores sunt, agiliiores, quæque huc illuc quam minimo negotio flecti possunt. Liv. 4. decad. lib. 8. Tradito & naves, armamentaque carum, néve plures quam decem naves actuarias, nulla quarum plus quam triginta remis agatur, habeto. Vide Gellium cap. 25. lib. 10. ¶ In eadem etiam significacione Actuarium legimus neutro genere. Cic. Attic. lib. 10. Recordor enim estate cum illo Rhodiortum αφάντη navigans quam fuerim solicitus. Quid duro anni tempore actuaria fore censes.

Actuariolum, diminutivum, τὸ καταναυστηρόν. Cic. Attic. lib. 16. Hæc ego descendens è Pompeiano tribui actuariolis decem scalmi, id est, remigibus earum navicularum, quæ vocantur actuaria, vel actuariola.

¶ Actura, actio. Tertull. ¶

Actutum, adverbium temporis: ab Actu, id est, celeritate derivatum, significat enim confessim, sine dilatione. { οὐτοπίθεομ, γνωρίζεις. GALL. Tost, incontinent, soudain. ITAL. Disubito, di fatto, i. continent. GERM. Geschwind / flux / eins weg. HISP. Presto, tuego. ANGL. Incontinent. } Cic. 2. Philipp. Ego mortem actutum ferrendam puto. Terent. in Phorm. Aggredere actutum. Credo istuc nomen tibi actutum fore. Plaut. Most. sc. 1. a. 2. Cedo arcuam actutum: Ibid. sc. 3. a. 1. In pistrinum te scis actutum tradier. Ibid. sc. 1. a. 1. Exemplo actutum tibi excendum. Idem Mil. sc. 4. a. 2. nisi actutum hinc abis. Idem Amph. sc. 1. a. 1. Redibo actutum. Illud actutum diu est. Ibid. Actutum cloquere. Idem Asin. sc. 1. a. 1. Abducito istum actutum. Idem Capt. sc. 5. a. 3. Age, recipe actutum. T. licet. Idem Cure. sc. 3. a. 5. Propera atque actutum. Idem Men. sc. 3. a. 1. bis. Ab duce istos in tabernam actutum diversoriam, ibid. sc. 3. a. 2. ¶ Agenda, vespertina, & matutina lectio. Cod. II. ant.

Agens, auriga. Rutgers. ¶

Agoce, es, nomen urbis Ægyptiæ, quæ est sub Ægypto. Plin. lib. 6. cap. 29.

Agogæ, ἀγωγαί, ἀγωγὴ, fossæ sunt in metallis aurariis, per quæ aqua aurum trahens ducitur: vide Plin. lib. 3. cap. 4. Hermolaus Inlices vocari tradit.

Agolum, Pastorale baculum, quo pecudes aguntur. Festus, unde bacillum oblongum Gallis vocatur Gaule. { σταύρος matth, σταύρος schébet. ἀγωγαί. GALL. Baſſon de pâſteur, boulette. ITAL. Bastone de pastore. GERM. Ein hirten stäck. HISP. Cayado, o bordón de pastor. ANGL. Agoade to prik forward, cattell. }

Agōn. { ἀγωνία naphtal. ἀγών. GALL. Tout exercice de combat; combats, joutes, & autres. ITAL. Agone. GERM. Kampf, obung zum streit. HISP. Contencion, porfia. ANGL. Exercise of combat. } Græcis idem est quod certamen, studium, contentio, labor cum difficultate cōjunctus. Accipitur & pro loco ipsius certaminis. Unde locus Romæ iuxta Tyberim, qui Circus Flaminius dicitur, etiam Agon appellatus fuit, quod in eo curule certamen soleat exhiberi. ¶ Fuit quoque proprium viri nomen ex Teio, de quo Plin. lib. 33. cap. 3. Suminæ apud exterorū licentia fuerat, Agonem-Teium Alexandri Magni præfectum aureis clavis suffigere crepidas. ¶ Agones, Musici. Suet. in Ner. cap. 20. Vide eundem ibid. cap. 45.

Agonalia, iūm, vel iorum, ἀγάνα, festa erant apud Romanos quotannis celebrati solita in honorem Iani (ut est apud Ovid. i. Fast.) aut certè in honorem Agonii Dei (ut Festus tradit) quibus agendis praefesse putabatur. Hoc die Rex sacrorum aritem immolabat, ut tradit Varro lib. 5. de ling. Lat. Nominis rationes multæ afferuntur. Nam Varro loco iam citato, ex ritu sacrorum ductum existimat, in quibus minister strictum ad aritem iugulandum tenens culrum, identidem rogare solet, Agon? Quam opinionem Ovidius quoque attingit his versibus,

Nominis esse potest succinctus causa minister,
Hostia cœlitibus quo seriente cadit.
Qui calido strictos tinturus sanguine cultros,
Semper agatne rogar, nec nisi iussus, agit.

Festus (ut diximus) ad Agonium, rerum agendarum deum, dictio nis huius etymon refert. Alii ad Agonem montem, in quo die illa sacra fieri solebant, qui postea Quirinalis dictus est, ex quo in eo consederunt Sabini, in urbis portionem recepti. Alij à certamine curuli dictum putant, quod hisce feriis antiquitus solebat celebrari. Nam Græci certamina & ludos ἀγῶνας appellabant. In quam opinione Ovidius quoque descendit, cum scribit,

Fas etiam fieri solitis atate priorum;
Nomina de ludis Græca tulisse diem:
Et prius antiquis dicebat Agonia sermo,
Veraque iudicio est ultima causa meo.

Agonia, ἀγωγαί, feria erant Roma meise Ianuario celebrari solita, postea Agonalia appellata. Ovid. i. Fast. & 5. sub finem.

Et prius antiquis dicebat Agonia sermo.

Vide paulo antè in dictione Agonalia. ¶ Agonias quoque antiqui hostias appellabant, teste Festo, nomine ab agendo deducto. Sterilitatem quoque & impotentiam generandi, Agoniam, Græco vocabulo ἀγωγαί, vocamus. ¶ Agonia, ἀγωγαί, extrema est conturbationis species, quam Latini Trepidationem vocant. Quam vocem etiam sacer Interpres servavit, cap. 22. Et factus (inquit) in agonia prolixius orabat.

Agonisimæ, atis, ἀγωγαί, Græcis est palma, sive præmium certaminis. Agonium, dies appellatur, quo Rex sacrorum agonias, hoc est, hostias immolabat. Autor Festus.

Agonisti, ἀγωγαί, qui in agone contendit, certator, pugil.

Agonius, ἀγωγαί, dicebatur Deus, qui præsidebat rebus gerendis, in cuius honorem Agonalia instituta sūisse existimavit Festus.

Agonizo, ἀγωγαί, neutrum, Agonizor deponens, significat dimico, contendio. Hieronymus in Eccles. Agonizare pro anima tua, pro justitia. Cypr. ad Mosen, Omnis qui agonizatur, in omnibus coniunctus est.

Agonizatio, pro agone, in visitis sanctorum Patrum cap. 43.
 Agōnōthētā. { à yōzim. GALL. Le maistre, ou capitaine, ou presidenz aux ioux de combat. ITAL. Soprastante à givochi di lotta. GERM. Ein hauptman vnd fürgesetzter der fachschulen/ der ihnen die belohnung auftheilt. HISP. Maestre de aquellos juegos. ANGL. He which overfeeth the combat. } ab à yōz, & rīz, Munerarius, quasi agonis dispositor, seu praefectus, qui praeium certantibus in quolibet ludorum genere proponit, qualis Achilles apud Hom. in funere Patrocli, & Aeneas apud Virg. 5. Æneid. Spartanus in Adriano, Pro agonothen ta resedit. Suidas inter Agonothetam & athlotheta ita distinguit, ut hic sit in gynnicis, ille in scenicis ludis, à yōz, inquit, è cō rōis et lūngis : à yōzim 5 cō rōi. yōzim.

Agōnōthētæ, dicebantur qui sacris certaminibus prærant, erantque decemviri, ut scribit Iul. Poll. Prædia quæ his iam emetis distribuebantur, Agonotheta dicentur, sicut ea quæ ipsi Agonotheta athletis adjudicant.

Agonax, Zoroastris fuit præceptor in arte Magica. Apud Plin. tamen lib. 30. cap. 1. Azonacem hunc, non Agonacem appellatum invenimus.

Agonensis porta, Romæ fuit in monte Quirinali, quæ & Collina porta dicebatur.

Agonis, idis, Liberta Veneris Erycinæ, apud Cic. 1. Verr.

Agoracritus, à yōzakrīt, insignis statuarius fuit Phidiæ discipulus, cuius opus esse creditur Veneris Ramnusæ signum, quam Nemesius appellavit. { GERM. Ein aufbündiger bildhauer. } Nam cum de facienda Veneri cum Alcamene condiscipulo suo contenderet, suffragio imperiti populi, non arte superatus, usque adeò rei indignitate commotus est, ut signum illud Nemesius appellaverit, eaque lege vendiderit, ne Athenis esset. Autor Plin. lib. 36. cap. 5.

|| Agorada, emptio. Gloss. ||

Agoræus, à yōzæus, nundinarius, vilia emens, ab à yōzæus, emo : à yōzæus enim forum rerum venalium dicitur : quamvis etiam pro Concione, pro Pretio rei, pro Re vendita, & pro Foro iudicali quandoque ponatur.

Agoræus panis, à yōzæus, à yōzæus, dicitur qui in foro rerum venalium venduntur, de quo vide Ruell. lib. 2. cap. 1.

Agoranomus, à yōzæus, prorsus ejusdem significationis est, cuius est Ædilis: de quo in superioribus satis. Dictus Agoranomus, à foro rerum venalium, cui regulam præscribit. Plaut. in Capt. Mirumque ad. o est, nisi hunc fecerunt sibi Agoranomus Ætol. Idem Cura. sc. 3. a. 2. Nec Tyrannus, nec Agoranomus. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Fecerunt sibi Ætol. Agoranomus.

|| Agostus, cavitas manus. Onom. m. ||

Agra, à yōzæ, regio Læanitarum, Arabiæ populorum. Plin. lib. 6 cap. 26.

Agradatus, à yōzæ, Rex Persarum, postea Cyrus dictus, à Cyro Persidis fluvio. Strab. lib. 15.

|| Agræ, glandulæ. Isid. Gloss. ||

Agræ, arum, à yōzæ, oppidum est mediterraneum Arcadiæ, apud Plin. lib. 4. cap. 6. Item Atticæ regiunctula, Dianæ à yōzæ templo insignis. Vide Cæl. Rhod. lib. 20. cap. 7.

Agræ, à yōzæ, Stephano, populi sunt Arabiæ in sinn Læanitico, quorum oppidum est Agra, à yōzæ, Læanitarum regia: cuius meminit & Plin. lib. 6. cap. 28.

Ägragæs, qui & Acragas, à yōzæ, Siciliæ mons est, & in eo oppidum eiusdem nominis, quod hodie Agrigentum vocant, vulgo Gergento. Virg. 3. Æneid.

Arduus inde Agragæs ostentat maxima longè
A. ænia.

Aragantinus, idem ac Agrigentinus. Lucr. lib. 1. Quorum Agragantinus cum primis Empedocles est. Vide Agragæs.

Agraphus, à yōzæph. { ANGL. Not written. Latinè non scriptus dicitur, vel non pictus. Sic Agraphum ius dicitur, quod non scriptum, sed consuetudine receptum, & à maiore populi parte approbatum est.

|| Agraphii crimen, cum quis ex tabulis publicis ante solutionem suum nomen expunxit. Rhod.

Agraphum, ius non scriptum, non pictum. Agrare, per agrare. Salmas. ||

Agrarius, Agrestis, vide Ager.

Agre, à yōzæ, civitas est Lydiæ, apud Stephanum.

|| Agredula, parua rana, ab agro in quo inuenitur. Isid.

Agrenon, vestitus privatus in tragedia. Scal. ||

Agria, à yōzæ, scabies quædam est Itatis anni temporibus revertens, cuiatu adeò difficilis, ut nulla penè arte sanari possit: unde & nomen habet: à yōzæ enim idem est quod immitis, vel ferox. Celsus Feram scabiæ appellat.

Ariacantha, à yōzæ, à yōzæ, spina est sylvestris carduo similis, densis hortens spinis. Autor Dioscorides.

Agricola, vide Ager.

Agricæa, à yōzæ, olea sylvestris, quam Latini vocant Oleastrum.

Agricentum, à yōzæ, urbs Siciliæ, quæ & Acragas, sive Agragæs dicitur, ex qua Empedocles philosophus, & Phalaris tyrannorum sevissimus originem duxerunt.

Agrigentinus, a. um. à yōzæjñ. possessivum, ut Tyrannus Agrigentinus, & Sal Agrigentinus, qui in igne fluit, & in aqua, vel liquore alio crepitat, quasi torreatur. Plin. lib. 3. 1. cap. 7. Agrigentinus sal ignium patiens, ex aqua exsilit.

Agrimonia (quam vulgo vocant) verum est eupatorium Græcorum. Ruell. lib. 3. cap. 95. Græcè à yōzæ.

Ariocardamum, à yōzæ, herba eadem esse creditur cum ea, quæ alio nomine Hiberis dicitur, & Lepidum Galeno. Vide Ruell. lib. 1.

Ariodoss, Numeratur ab Ovidio inter canes Actæonis, 3. Metam.

Arión nardon, { à yōzæ, à yōzæ. GALL. Valeriane. ITAL. Valeriana. GERM. Baldrian. HISP. Hierua benedicta. ANGL. Valerian. } Herba est folio oleris atri, quam Dioscorides, φ: nonnulli etiam Nardum Creticum appellantur. Recentiores vocant Valerianam majoriem.

Agrionia, festa erant aptid Bacchii quæ otannis celebrabantur.

Agriophagi, à yōzæphagi, Æthiopum populi sunt, solis ferarum carnibus velcentes, Solitus in Plin. lib. 6. cap. 30.

Agriophagite, Cyclopes dicuntur, vel monoculi, quia unum habent oculum in media fronte ad modum cycli. Hos India gignit.

Agriophyllum, à yōzæphyllum. GALL. Fencisil de porc. ITAL. Peucedano. GERM. Harstrang oder swefenheit. HISP. Hervatù. } Herba est alio nomine Peucedanum dicta. Vide Diosc.

Agrioselinon, à yōzæselinon, herba eadem cum hipposelino. Diosc.

Agripa, vide Ager.

Agrrippa, à yōzæppa, Sylvius Tyberini Latinorum regis filius, qui submerso patri successit in regnum, & quum quadraginta annis regnasset, moriens Romulum filium regni reliquit heredem. Vide Livium 1. ab Vrb.

Agrippæ, quasi Ægrippæ, ab ægro partu (ut docet Gellius c. 16. lib. 16.) dicuntur, quorum nascendo non caput, sed pedes primi exierunt, qui partus difficillimus, & ægerrimus habetur: ab ægritudine & pedibus appellati. Confixos autem pueros esse in utero Varro scribit, capite infimo nixos, sursum pedibus elatis, non ut hominis natura est, sed ut arboris. Nam pedes cruraque arboris appellant ramos: caput, stirpem, atque radicem. Quando, inquit, contra naturam forte conversi in pedes, brachiisque plerumque diductis retineri solent, ægius tunc mulieres enuntiuntur. ¶ Fuerunt autem multi sic appellati, quorum unus fuit Menenius Romanus, cognomento Lanatus, qui de Sabinis triumphavit, & populum qui à parribus secesserat, in gratiam revocavit, narrato apologete de membris adversus ventrem conspirantibus. Hic tam pauper decessit, ut collatis in singula capita sextantibus publico sumptu elatus sit. ¶ Alter Sylvius Agrippa, duodecimus Latinorum rex, cuius meminimus paulo ante. ¶ Item M. Agrippa, Augusti gener, navalii victoria contra Sext. Pompeium insignis, de quo Virg. lib. 8.

Parte alia ventis, & Diis Agrippa secundis.

¶ Item Herodes Agrippa, secundus Galilæorum Tetrarcha, Herodis primi Iudeorum Regis filius, qui Christum illusum remisit ad Pilatum. ¶ Fuit præterea aliis hoc nomine Aristoboli filius, quem à Tiberio in vincula conjectum Caligula soluit, regemque Iudeorum constituit. Vide Iosephum, & ea quæ infra annotavimus in dictione Herodes. Agrippa nepos Tiberii. Ovid. 4. Fast.

Agrippias, Agrippiæ, urbs quæ prius Anthedon dicebatur, ab Herode postea dicta Agrippias.

Agrippina, à yōzæppina, M. Agrippæ filia, & neptis Augusti, & uxoris Germanici, quem etiam in Syriam comitata est: ubi quum ille misto à Cn. Pisone veneno interiisset, cineres eius in Italiam reportavit, & Iuliæ familie monumento intulit, Pisoneisque iudicio persequuta ad spontaneam necem adegit. Postremò apud Tiberium Cæarem nullo suo merito in invidiam adducta, inedia sibi mortem consevit. ¶ Julia Agrippina, Germanici & superioris Agrippinæ filia fuit, quæ primù C. Domitio Ænobarbo nupsit, cui Neronem peperit, mortuoque Domitio, novo quodam exemplo cum Claudio Cæsare patruo secundas nuptias contraxit: quem, ut Neroni filio suo expeditam ad imperium viam sterneret, venenato boleto sustulit. Tandem infinitis nobilissimorum virorum cædibus grassata, immisso Neronis percussoribus multis vulneribus confossa est, illud identidem clamitans, Feriri ventrem, qui monstrum tam ferum tulit. Utriusque vitam vide latius apud Tacitum.

Agrippina, sive Agrippinensis Colonia, urbs est celeberrima ad Rhenum flumen, Ubiorum metropolis, nomen habens ab Agrippina Neronis matre, quæ ut patriam (ibi enim pata erat) splendidiorem redderet, sociisque etiam nationibus potentiam suam ostentaret, Veteranorum coloniam eò deduci imperavit. { GERM. Die stat Cdin am Rhein. } Vide Tacitum Annal. lib. 12.

Agrippum, Lacones oleam sylvestrem vocant. Vnde adagium, Sterilior Agrippa, à yōzæppa. A. gittæ: de iis qui extremæ sunt paupertatis, neque quicquam facultatum possident. Quadrat & in ignavos, nulliusque industriæ homines. Autores Zenodotus & Suidas.

Agrifis, herba tum præcipuâ dulcedine, tum hominibus ac iumentis utilis in primis usus: ea potissimum Ægyptii vescebantur. Diodor. Sicul. lib. 2. cap. 1.

Agrius, à yōzæ, Martis ex Parthaone filio nepos, & Thersitæ pater, teste Homero, cuius nihil preter nudum nomen ad nos pervenit. ¶ Fuit & Agrius Ulyssis ex Circe filius, ut autor est Hesiod. in Theog.

Agron, à yōzæ, primus qui ex Heraclidis Sardibus regnavit. Herod. lib. 1. ¶ Agron Illyriorum Rex, qui quum Ætolos superbissimos populos bello domuissest, tanta sece præ gaudio vini copia obruit, ut pleuride correptus, subito fuerit extinctus. Autor Polybius. ¶ Agron præterea apud Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 21. medicus suum laudatus, quod Athenas magna pestilentiae vi sœvius infestante, affectorum plerisque salutarem tulisset opem, accensis in proximo ignibus. ¶ Agron Nini filius à Græcis dictus, quod in agris natus esset, apud eundem Cæl. lib. 3. cap. 5.

Agrospis, à yōzæ, populi Arabiæ, apud Plin. lib. 6. cap. 30.

Agrostes, à yōzæ, Phalangii species, apud Nicandrum.

Agrostis, à yōzæ. GALL. Dent du chien. ITAL. Gramigna. HISP. Gramæ. } Herba est genicularis per terram ramulis serpens, folia habens oblonga acuminata, in modum paruæ arundinis, qua boves jumentaque pascuntur. Latinæ Gramen appellant. Vide Diosc. lib. 4. cap. 26.

Agrosus, mons est, ubi nunc Roma, quem Faunus rex Evandro ex Acadia pulso concessit, quem ille postmodum Platinum appellavit.

|| Aguae, spinæ. Fest. ||

Agumentum, quod ex immolata hostia defectum in iecore imponendo augendi causa. Varr.

Aguntum, à yōzæ, Ptolomæo, oppidum est Norici, quod & à Plinio recensetur lib. 3. cap. 24.

Agya, à yōzæ, Stephano, vide Agyiens.

Agyicus, à yōzæ, per tres syllabas, proprium est Apollinis epitheton, dictum